

MINISTARSTVO RADA, MIROVINSKOGA
SUSTAVA, OBITELJI I SOCIJALNE POLITIKE

VREDNOVANJE DJELOTVORNOSTI, UČINKOVITOSTI I UČINKA OPERATIVNOG PROGRAMA UČINKOVITI LJUDSKI POTENCIJALI 2014. – 2020.

GRUPA 1: Vrednovanje Prioritetne osi 1 "Visoka zapošljivost i mobilnost radne snage" uz vrednovanje učinka mjera aktivne politike zapošljavanja

Završno izvješće o provedenom vrednovanju

Pripremili:

Datum: 23. ožujka 2021.

Angela Taylor, voditeljica tima / ključna stručnjakinja 1

Julija Marošek, ključna stručnjakinja 2

Robert Babić, ključni stručnjak 3

Branka Hodak, kratkoročni stručnjak

Gordan Beraković, kratkoročni stručnjak

Valentina Jug, kratkoročni stručnjak

„Izrada ovog izvješća financira se u okviru Operativnog programa Učinkoviti ljudski potencijali 2014. – 2020. Europskog socijalnog fonda. Stavovi izneseni u ovom izvješću predstavljaju stavove nezavisnih evaluacijskih stručnjaka i ne nužno službeno mišljenje Ministarstva rada, mirovinskoga sustava, obitelji i socijalne politike.“.

Projekt je sufinancirala Evropska unija iz Europskog socijalnog fonda.

Projektni list

Izvješće	Završno izvješće o provedenom vrednovanju
Razdoblje pokriveno izvješćem	Od 23. travnja 2020. do 23. ožujka 2021.
Program	Operativni program Učinkoviti ljudski potencijali 2014. – 2020.
Broj ugovora	Broj ugovora: JN VV-2-2019-1 KLASA: 406-01/19-04/77 URBROJ: 524-02-03/1-20-143
Naziv projekta	„Vrednovanje djelotvornosti, učinkovitosti i učinka Operativnog Programa Učinkoviti ljudski potencijali 2014. – 2020. Grupa 1: Vrednovanje Prioritetne osi 1 "Visoka zapošljivost i mobilnost radne snage" uz vrednovanje učinka mjera aktivne politike zapošljavanja"
Trajanje provedbe aktivnosti	15 mjeseci
Naručitelj	Ministarstvo rada, mirovinskog sustava, obitelji i socijalne politike OIB: 53969486500
Adresa	Ulica grada Vukovara 78, 10 000 Zagreb, Hrvatska
Telefon, fax	Tel 1: +385 (0) 1 6472 040 Tel 2: +385 (0) 1 6472 024
Ugovaratelj	WYG savjetovanje d.o.o.
Adresa	Ulica grada Vukovara 269 G, 10 000 Zagreb, Hrvatska
Telefona/fax	Tel: + 385 (1) 384 3684 Fax: + 385 (1) 3018 016

KRATICE

ASOO	Agencija za strukovno obrazovanje i obrazovanje odraslih
CISOK	Centar za informiranje i savjetovanje o karijeri
ESF	Europski socijalni fond
ESIF	Europski strukturni i investicijski fondovi
ESZ	Europska strategija zapošljavanja
EU	Europska unija
GIP	Godišnje izvješće o provedbi
GZM	Garancija za mlade
HKO	Hrvatski kvalifikacijski okvir
HZMO	Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje
HZZ	Hrvatski zavod za zapošljavanje
ITU	Integrirana teritorijalna ulaganja
IZM	Inicijativa za zapošljavanje mladih
LPE	<i>Local Partnerships for Employment</i>
LPZ	Lokalna partnerstva za zapošljavanje
NEET	Mladi koji nisu zaposleni, ne obrazuju se niti se osposobljavaju
NZRCD	Nacionalna zaklada za razvoj civilnoga društva
MAPZ	Mjere aktivne politike zapošljavanja
MDOMSP	Ministarstvo za demografiju, obitelj, mlade i socijalnu politiku (do 22. srpnja 2020.)
MINGO	Ministarstvo gospodarstva, poduzetništva i obrta (do 22. srpnja 2020.)
MINGOR	Ministarstvo gospodarstva i održivog razvoja (od 23. srpnja 2020.)
MHB	Ministarstvo hrvatskih branitelja
MK	Ministarstvo kulture (do 22. srpnja 2020.)
MKM	Ministarstvo kulture i medija (od 23. srpnja 2020.)
MRMS	Ministarstvo rada i mirovinskoga sustava (do 22. srpnja 2020.)
MROSP	Ministarstvo rada, mirovinskoga sustava, obitelji i socijalne politike (od 23. srpnja 2020.)
MRRFEU	Ministarstvo regionalnoga razvoja i fondova Europske unije
MT	Ministarstvo turizma (do 22. srpnja 2020.)

MTS	Ministarstvo turizma i sporta (od 23. srpnja 2020.)
MZ	Ministarstvo zdravstva
MZO	Ministarstvo znanosti i obrazovanja
OPEHR	<i>Operational Program Efficient Human Resources</i>
OP RLJP	Operativni program Razvoj ljudskih potencijala 2007. – 2013.
OPULJP	Operativni program Učinkoviti ljudski potencijali 2014. – 2020.
PDP	Pozivi na dostavu projektnih prijedloga
PO 1	Prioritetna os 1
PT 1	Posredničko tijelo razine 1
PT 2	Posredničko tijelo razine 2
PU	Područni ured (odnosi se na HZZ Područne uredje)
PS	Područne službe (odnosi se na HZZ Područne službe)
RH	Republika Hrvatska
SC	Specifični cilj
SOR	Stručno osposobljavanje za rad bez zasnivanja radnog odnosa
SRLJP	Strategija razvoja ljudskih potencijala
SUK ESF	Sustav upravljanja i kontrole korištenja sredstava Europskog socijalnog fonda
SUR	Strategija urbanog razvoja
UT	Upravljačko tijelo
UZUVRH	Ured za udruge Vlade Republike Hrvatske

SADRŽAJ

IZVRŠNI SAŽETAK	11
EXECUTIVE SUMMARY	18
1. UVOD.....	27
1.1. Operativni program Učinkoviti ljudski potencijali 2014. – 2020.	27
1.2. Prioritetna os 1: „Visoka zapošljivost i mobilnost radne snage“	31
1.3. Opseg vrednovanja.....	34
2. KORIŠTENA METODOLOGIJA I PROVEDENE AKTIVNOSTI.....	37
2.1. Početna faza	38
2.2. Faza analize.....	38
2.3. Faza validacije	41
2.4. Faza sinteze	50
3. ISTRAŽIVAČKI NALAZI	53
3.1. Evaluacijski kriterij: RELEVANTNOST	53
3.2. Evaluacijski kriterij: UČINKOVITOST	73
3.3. Evaluacijski kriterij: DJELOTVORNOST	138
3.4. Evaluacijski kriterij: UČINAK	161
4. KLJUČNE PREPORUKE	180
5. STUDIJE SLUČAJA	192
5.1. Studija slučaja na projektu/operaciji: Potpore za zapošljavanje teže zapošljivih skupina ..	192
5.2. Studija slučaja na projektu/operaciji: Podrška samozapošljavanju – faza 1	196
5.3. Studija slučaja na projektu/operaciji: Zadržavanje radnika u zaposlenosti – faza 1	201
5.4. Studija slučaja na projektu/operaciji: IZM Provedba mjera APZ za mlade (IZM) – faza 1	205
5.5. Studija slučaja na projektu/operaciji: Provedba mjera aktivne politike zapošljavanja za dugotrajno nezaposlene mlade – faza 1 (ESF).....	211
5.6. Studija slučaja: Job club – Centar jednakih mogućnosti u okviru Lokalne inicijative za poticanje zapošljavanja – faza III.....	215
5.7. Studija slučaja: Poticanje obrazovanja za vezane obrte temeljene na sustavu naukovanja	222
5.8. Studija slučaja: Provedba javnih radova za teže zapošljive skupine – faza 1	228
6. FINANCIJSKO IZVJEŠĆE.....	233
PRILOZI.....	235

Prilog 1 – Stanje ugovora na dan 31. 12. 2019. u okviru PO 1 i SC 9.i.1 (javni radovi) koji su bili obuhvaćeni vrednovanjem	235
Prilog 2 – Popis analizirane dokumentacije u okviru provedbe vrednovanja PO 1 i MAPZ u okviru OPULJP-a	255
Prilog 3 – Pregled provedenih mjera aktivne politike zapošljavanja po godinama 2015. – 2019. .	261
Prilog 4 – Uravnoteženost skupine sudionika mjera i kontrolne skupine po datumu prijave i ulaznim varijablama u postupak uparivanja za protučinjeničnu analizu	275
Prilog 5 – Procjena statističke značajnosti efekata protučinjenične analize	292

POPIS SLIKA

Slika 1 Prikaz Prioritetnih osi OPULJP 2014. – 2020.....	28
Slika 2 Prikaz alokacija prema prioritetnim osima OPULJP-a.	29
Slika 3 Sustav upravljanja i kontrole OPULJP-om.	31
Slika 4 Prikaz faza i aktivnosti koje su se provele u okviru predmetne evaluacije PO 1.....	37
Slika 5 Omjer dostizanja ciljnih vrijednosti za 2023. godinu za pokazatelje ostvarenja prema GIP-u za 2019.	82
Slika 6 Prikaz omjera ostvarenja ciljnih vrijednosti.....	84
Slika 7 Frekvencije odgovora na pitanje o dužini prijave u evidenciji nezaposlenih osoba HZZ-a....	92
Slika 8 Frekvencije odgovora na pitanje o razlozima uključivanja u mjeru obrazovanja	96
Slika 9 Frekvencije odgovora na pitanje U kojoj mjeri je sudjelovanje u programu povećalo šanse za zaposlenje?.....	97
Slika 10 Frekvencije odgovora na pitanje koristi od mjere obrazovanja.....	98
Slika 11 Frekvencije odgovora na pitanje o načinu dobivanja posla za koji su primili potporu za zapošljavanje.....	99
Slika 12 Frekvencije odgovora na pitanje o razini vjerojatnosti da poslodavac otvoriti radno mjesto bez poticaja	100
Slika 13 Frekvencije odgovora na pitanje o motivima za pokretanje vlastitog posla.....	102
Slika 14 Odgovori sudionika na pitanje o postojanju problema tijekom pripreme poslovnog plana.	103
Slika 15 Odgovori sudionika na pitanje o značajnosti finansijske potpore	103
Slika 16 Odgovori sudionika na pitanje o načinu dobivanja SOR-a.	104
Slika 17 Odgovori sudionika na pitanje o motivaciji za uključivanje u SOR	105
Slika 18 Motivacija sudionika za uključivanje u mjeru za stalnog sezonca.....	107
Slika 19 Odgovori sudionika na pitanje Koliko je bilo presudno da poslodavac dobije potporu za zadržavanje radnika?.....	108
Slika 20 Vjerojatnost otvaranja radnog mesta bez pokretanja javnih radova.....	109
Slika 21 Odgovori sudionika o koristima od uključivanja u javne rade.....	110
Slika 22 Prikaz odgovora u upitniku za LPZ-ove na pitanje o zadovoljstvu radom vlastitog LPZ-a od osnutka.	115

Slika 23 Prikaz odgovora u upitniku za LPZ-ove na pitanje o vrsti potpore koja im je potrebna u idućem razdoblju	117
Slika 24 Postotak zaposlenosti 3, 6 i 12 mjeseci nakon izlaska iz ESF SOR intervencije	163
Slika 25 Postotak zaposlenosti 3, 6 i 12 mjeseci nakon izlaska iz ESF javnih radova.....	164
Slika 26 Postotak zaposlenosti 3, 6 i 12 mjeseci nakon izlaska iz IZM javnih radova.....	165
Slika 27 Postotak zaposlenosti 3, 6 i 12 mjeseci nakon izlaska iz 9.i javnih radova.....	166
Slika 28 Postotak zaposlenosti 3, 6 i 12 mjeseci nakon izlaska iz ESF potpora	167
Slika 29 Postotak zaposlenosti 3, 6 i 12 mjeseci nakon izlaska iz ESF obrazovanja	168
Slika 30 Postotak zaposlenosti 3, 6 i 12 mjeseci nakon izlaska iz IZM SOR intervencije.....	169
Slika 31 Sažetak – Neto efekti mjera.....	170
Slika 32 Postotak zaposlenosti 3, 6 i 12 mjeseci nakon izlaska iz IZM potpora	172
Slika 33 Postotak zaposlenosti 3, 6 i 12 mjeseci nakon izlaska iz 8.i potpora	173
Slika 34 Postotak zaposlenosti 3, 6 i 12 mjeseci nakon izlaska iz 8.i. samozapošljavanje	174

POPIS TABLICA

Tablica 1 Alocirana sredstva, vrijednost objavljenih Poziva na dostavu projektnih prijedloga te ugovorena sredstva do 31. 12. 2019. za PO 1 te dodatno dio SC-a 9.i.1. koji se odnosi na MAPZ.	35
Tablica 2 Popis operacija koje su uključene u pojedine ankete.	42
Tablica 3 Rezultati provedenih anketa u aktivnosti 3.1.	44
Tablica 4 Popis intervjuiranih korisnika bespovratnih sredstava u okviru PO 1.	46
Tablica 5 Stopa zaposlenosti prema dobi i spolu, DZS, Priopćenje 09. svibnja 2016.: Anketa o radnoj snazi; Aktivno stanovništvo u RH 2015. prosjek godine, Priopćenje 30. travnja 2020.: Anketa o radnoj snazi; Aktivno stanovništvo u RH 2019. prosjek godine.	54
Tablica 6 Stopa radne aktivnosti prema spolu i dobnim skupinama, DZS, Priopćenje 09. svibnja 2016.: Anketa o radnoj snazi; Aktivno stanovništvo u RH 2015. prosjek godine, Priopćenje 30. travnja 2020.: Anketa o radnoj snazi; Aktivno stanovništvo u RH 2019. prosjek godine.	55
Tablica 7 Broj zaposlenih osoba prema županijama u 2014. i 2019. godini, Analitički bilten HZZ-a, XXI, 4, Hrvatski zavod za zapošljavanje, Zagreb, 2019.....	56
Tablica 8 Stopa nezaposlenosti prema županijama, Analitički bilten HZZ-a, XXI, 4, Hrvatski zavod za zapošljavanje, Zagreb, 2019.	57
Tablica 9 Stopa NEET osoba u dobi od 15 do 29 godina, Eurostat.	57
Tablica 10 Stopa nezaposlenosti prema spolu i dobnim skupinama, DZS: Priopćenje 09. svibnja 2016.: Anketa o radnoj snazi; Aktivno stanovništvo u RH 2015. prosjek godine, Priopćenje 30. travnja 2020.: Anketa o radnoj snazi; Aktivno stanovništvo u RH 2019. prosjek godine.	58
Tablica 11 Usporedba specifičnih ciljeva, operacija, ciljnih skupina i pokazatelja za PO 1.	77
Tablica 12 Frekvencije odgovora na pitanje Jeste li neposredno prije odobravanja potpore za zapošljavanje aktivno tražili posao?	91
Tablica 13 Frekvencije odgovora na pitanje Koliko sezona ste radili kod navedenog poslodavca u godini kada ste primili potporu?	94
Tablica 14 Frekvencije odgovora na pitanje Jeste li se o mjeri sami informirali na neke od sljedećih načina?	95
Tablica 15 Frekvencije odgovora na pitanje Tko je imao više koristi od mjere?	101

Tablica 16 Frekvencije odgovora na pitanje Bi li poslodavac otvorio novo radno mjesto za poslove koje su obavljali putem SOR-a	106
Tablica 17 Frekvencije odgovora na pitanje Tko je imao više koristi od mjere?	106
Tablica 18 Frekvencije odgovora na pitanje Tko je imao više koristi od mjere stalni sezonac?	108
Tablica 19 Odgovori LPZ-ova na pitanje o zadovoljstvu Pozivom na dostavu projektnih prijedloga za dodjelu bespovratnih sredstava	116
Tablica 20 Prikaz ostvarenja zajedničkih pokazatelja rezultata za IP 8.vii, GIP, 2019.....	118
Tablica 21 Prikaz ostvarenja specifičnih pokazatelja rezultata za IP 8.vii (samo za pokazatelj koji se odnosi na SC8.vii.1.) GIP, 2019.....	119
Tablica 22: Prikaz zajedničkih pokazatelja ostvarenja za IP 8.vii GIP, 2019.....	120
Tablica 23 Prikaz specifičnih pokazatelja ostvarenja za IP 8.vii (samo za pokazatelj koji se odnosi na SC8.vii.1.) GIP, 2019.....	120
Tablica 24 Omjeri ostvarenja za IP 8.i za zajedničke pokazatelje rezultata za ESF	122
Tablica 25 Omjeri ostvarenja za specifične pokazatelje rezultata u okviru ESF-a za IP 8.i.....	123
Tablica 26 Omjeri ostvarenja za zajedničke pokazatelje ostvarenja za ESF i za IP 8.i	123
Tablica 27 Omjeri ostvarenja za specifične pokazatelje ostvarenja za ESF za IP 8.i	124
Tablica 28 Omjeri ostvarenja za zajedničke pokazatelje rezultata za ESF za 8.ii (ESF).....	125
Tablica 29 Omjeri ostvarenja za specifične pokazatelje rezultata u okviru ESF-a za IP 8.ii (ESF). .	125
Tablica 30 Omjeri ostvarenja za zajedničke pokazatelje ostvarenja za ESF za IP 8.ii (ESF).....	125
Tablica 31 Omjeri ostvarenja za specifične pokazatelje ostvarenja za ESF za IP 8.ii (ESF).....	126
Tablica 32 Omjeri ostvarenja za pokazatelje rezultata za Inicijativu za zapošljavanje mladih za IP 8.ii (IZM).	127
Tablica 33 Omjeri ostvarenja za specifične pokazatelje ostvarenja za Inicijativu za zapošljavanje mladih za IP 8.ii (IZM).	128
Tablica 34 Omjeri ostvarenja za specifične i zajedničke pokazatelje ostvarenja i rezultata za Javne radove u okviru SC-a 9.i.1	128
Tablica 35 Omjeri ostvarenja za specifične pokazatelje rezultata za SC 8.vii.2., GIP 2019	132
Tablica 36 Omjeri ostvarenja za specifične pokazatelje ostvarenja za SC 8.vii.2. GIP 2019.....	133
Tablica 37 Pregled finansijske provedbe specifičnih ciljeva PO 1 i PO 2 – specifični cilj 9.i.1 – PT 1 MRMS-a, uključujući javne radove; CPR_31.12.2019 (Sažetak).	139
Tablica 38 Razina postignuća ciljeva pokazatelja u usporedbi s realiziranim plaćanjima, CPR_31.12.2019 (Sažetak), GIP za 2019. godinu, Tablica 2A, 4A.	140
Tablica 39 Provedba specifičnog cilja 8.i.1; Status ugovora 31.12.2019., MISexport_pokazatelji_24032020.....	142
Tablica 40 Provedba specifičnog cilja 8.i.2; Status ugovora 31.12.2019., MISexport_pokazatelji_24032020.....	143
Tablica 41. Stopa troška po zaposlenom sudioniku mjere za samozapošljavanje	145
Tablica 42 Provedba specifičnog cilja 8.i.3; Status ugovora 31.12.2019., MISexport_pokazatelji_24032020.....	146
Tablica 43 Provedba specifičnog cilja 8.ii.1 (IZM); Status ugovora 31. 12. 2019, MISexport_pokazatelji_24032020.....	147
Tablica 44 Provedba specifičnog cilja 8.ii.1 (ESF); Status ugovora 31.12.2019., MISexport_pokazatelji_24032020.....	147

Tablica 45 Provedba specifičnog cilja 9.i.1, Status ugovora 31.12.2019., MISexport_pokazatelji_24032020.....	148
Tablica 46 Pregled provedbe specifičnog cilja 8.vii.1, Status ugovora_31. 12. 2019, MISexport_Pokazatelji_24032020.....	150
Tablica 47 Pregled financijske provedbe po županijama; Status ugovora_OPULJP_31122019_ugovoreno+plaćeno.....	151
Tablica 48 Pregled financijske provedbe po izravnim dodjelama; Status ugovora_OPULJP_31122019_ugovoreno+plaćeno.....	153
Tablica 49 Pregled ostvarenih ciljnih vrijednosti pokazatelja po SC PO 1; GIP, 2019. godina	156
Tablica 50 Sažetak glavnih događaja u planiranju mjera aktivne politike zapošljavanja tijekom godina	159
Tablica 51 Usporedba postotaka distribucija po varijablama uparivanja za sudionike i nesudionike mjere	276
Tablica 52 Usporedba postotaka distribucija po varijablama uparivanja za sudionike i nesudionike mjere	278
Tablica 53 Usporedba postotaka distribucija po varijablama uparivanja za sudionike i nesudionike mjere	279
Tablica 54 Usporedba postotaka distribucija po varijablama uparivanja za sudionike i nesudionike mjere	281
Tablica 55 Usporedba postotaka distribucija po varijablama uparivanja za sudionike i nesudionike mjere	283
Tablica 56 Usporedba postotaka distribucija po varijablama uparivanja za sudionike i nesudionike mjere	284
Tablica 57 Usporedba postotaka distribucija po varijablama uparivanja za sudionike i nesudionike mjere	286
Tablica 58 Usporedba postotaka distribucija po varijablama uparivanja za sudionike i nesudionike mjere	287
Tablica 59 Usporedba postotaka distribucija po varijablama uparivanja za sudionike i nesudionike mjere	289
Tablica 60 Usporedba postotaka distribucija po varijablama uparivanja za sudionike i nesudionike mjere	291
Tablica 61 Tablica značajnosti neto efekata mjera u svakom od tri referentna perioda	292

MINISTARSTVO RADA, MIROVINSKOGA
SUSTAVA, OBITELJI I SOCIJALNE POLITIKE

IZVRŠNI SAŽETAK

10

Projekt je sufinancirala Evropska unija iz Europskog socijalnog fonda.

IZVRŠNI SAŽETAK¹

U okviru ovog završnog izvješća predstavljeni su ključni nalazi i preporuke srednjoročnog vrednovanja djelotvornosti, učinkovitosti i učinka Operativnog programa Učinkoviti ljudski potencijali 2014. – 2020. (OPULJP-a) Prioritetne osi 1 (PO 1) uz vrednovanje učinka mjera aktivne politike zapošljavanja. Srednjoročno vrednovanje OPULJP PO 1, uz vrednovanje mjera aktivne politike zapošljavanja, pokriva razdoblje od datuma prihvatljivosti OPULJP-a 1. 1. 2014. godine do dogovorenog *cut-off* datuma 31.12.2019. godine. Vrednovanje je provedeno na temelju evaluacijskog okvira koji je postavljen u okviru sljedećih kriterija: relevantnost, učinkovitost, djelotvornost i učinak. Uz svaki kriterij evaluacijski tim definirao je pitanja i izvore podataka kako bi se razvio precizan postupak evaluacije.

Srednjoročna evaluacija provedena je interdisciplinarnom i participativnom metodologijom koja je uključivala kvalitativne i kvantitativne metode istraživanja. Metodologija je obuhvaćala sljedeće metode: analizu literature, analizu ključnih dokumenata, statistike i podataka o tržištu rada, kvantitativno istraživanje putem upitnika (sudionika MAPZ-a, zaposlenika HZZ-a i predstavnika LPZ-ova), provođenje intervjua s ključnim dionicima (predstavnicima HZZ-a na nacionalnoj i regionalnoj razini, kao i korisnicima bespovratnih sredstava) te provođenje protučinjenične analize. Uz navedeno, dodatno je razvijeno osam studija slučaja operacija/projekata koji su financirani u okviru PO 1, po jedna studija za svaki specifični cilj obuhvaćen ovom evaluacijom.

OPULJP je usvojen od strane Europske komisije 17. prosinca 2014., odnosno, sukladno provedenom postupku izmjena istoga, aktualna je verzija iz kolovoza 2020. (Operativni program Učinkoviti ljudski potencijali v6.0). Ukupna vrijednost Operativnog programa Učinkoviti ljudski potencijali 2014. – 2020. iznosi gotovo 1,89 milijardi eura, od čega se 1,62 milijarde financira iz EU sredstava (ESF i IZM), dok je ostali dio nacionalno financiranje. OPULJP je planski i programski dokument u kojem su detaljno opisane i detaljno razrađene mjere i aktivnosti za učinkovitu provedbu i uporabu Europskog socijalnog fonda. Cilj je programa doprinijeti rastu zaposlenosti i ojačati socijalnu koheziju u Hrvatskoj ulaganjem u četiri osnovna područja: u intervencije za održivo i kvalitetno zapošljavanje, usklađenost znanja i vještina s potrebama tržišta rada, aktivnosti povezane sa socijalnom uključenošću te aktivnosti unaprjeđenja javnih usluga.

Ova evaluacija obuhvatila je intervencije provedene u okviru Prioritetne osi 1 OPULJP-a čiji su troškovi deklarirani u promatranom razdoblju. Ukupna vrijednost Prioritetne osi „Visoka zapošljivost i mobilnost radne snage“ iznosi 654 mil. EUR (EU sredstva) i uključuje sljedeće investicijske prioritete (IP-ove): IP 8i – Pristup zapošljavanju za osobe

¹ Napomena: Izrazi koji se koriste u ovome Izvješću koji imaju rodno značenje, bez obzira jesu li korišteni u muškom ili ženskom rodu, odnose se jednakno na muški i ženski rod

koje traže posao i neaktivne osobe, uključujući one koji su dugotrajno nezaposleni i one koji su daleko od tržišta rada, kao i provedbom lokalnih inicijativa za zapošljavanje i potpore za mobilnost radne snage, IP 8.ii – Održiva integracija mladih na tržište rada (ESF), posebno onih koji nisu zaposleni, ne obrazuju se niti ospozobljavaju, uključujući mlade koji su izloženi riziku od socijalne isključenosti i mlade iz marginaliziranih zajednica, uključujući provedbom Garancije za mlade, IP 8ii – Održiva integracija mladih na tržište rada (IZM), posebno onih koji nisu zaposleni, ne obrazuju se niti ospozobljavaju, uključujući mlade koji su izloženi riziku od socijalne isključenosti i mlade iz marginaliziranih zajednica, uključujući provedbom Garancije za mlade te IP 8.vii – Modernizacija ustanova tržišta rada kao što su javne i privatne službe za zapošljavanje te bolja usklađenost s potrebama tržišta rada, uključujući putem djelovanja koja povećavaju transnacionalnu mobilnost radne snage, kao i putem programa mobilnosti, te bolja suradnja institucija i relevantnih dionika.

Ovom evaluacijom bio je obuhvaćen i dio specifičnog cilja 9.i.1. Borba protiv siromaštva i socijalne isključenosti kroz promociju integracije na tržište rada i socijalne integracije ranjivih skupina, i borba protiv svih oblika diskriminacije u okviru Investicijskog prioriteta 9.i. Aktivna uključenost, uključujući s ciljem promicanja jednakih mogućnosti te aktivnog sudjelovanja i poboljšanja zapošljivosti. Konkretno, radilo se o evaluaciji dvije operacije (faza I. i faza II.) koje je proveo, odnosno i dalje provodi, Hrvatski zavod za zapošljavanje, a odnosi se na organizaciju i provedbu javnih radova za najranjivije skupine nezaposlenih osoba.

Ključni su nalazi provedene srednjoročne evaluacije PO 1 sljedeći:

Relevantnost

U trenutku kada je OPULJP razvijen u potpunosti je odražavao tadašnje potrebe tržišta rada u Republici Hrvatskoj, koja je imala visoku stopu nezaposlenosti, a OPULJP je prioritizirao intervencije usmjerene prema mjerama aktivne politike zapošljavanja i ciljnim skupinama u skladu s njihovim utvrđenim potrebama. OPULJP je u potpunosti usklađen s prioritetima i ciljevima strategije Europa 2020. i Europske strategije zapošljavanja. U 2014. godini fokus je bio na povećanju zapošljivosti i integraciji na tržište rada mladih osoba, starijih osoba, dugotrajno nezaposlenih, niskokvalificiranih i neaktivnih osoba te posebno nezaposlenih i neaktivnih žena. Iako je OPULJP bio u potpunosti usklađen s nacionalnim sektorskim strategijama i dokumentima, Strategije razvoja ljudskih potencijala Lokalnih partnerstava za zapošljavanje, razvijene tijekom 2014. i 2015. godine, predstavljale su regionalni strateški okvir za provedbu intervencija, ali nisu dale značajan doprinos provedbi OPULJP-a, zbog smanjenih mogućnosti financiranja svojih projekata, lošije kvalitete izrađenih strateških dokumenata i neučinkovitog lokalnog partnerstva.

Od 2015. se godine društveno-ekonomska situacija u Hrvatskoj popravila kroz smanjenje visoke nezaposlenosti značajnim rastom zaposlenosti, što je u kombinaciji s visokim

razinama migracija dovelo do nedostatka radne snage u nekim sektorima. Kao rezultat tih promjena napravljeno je nekoliko izmjena u intervencijama unutar PO 1 OPULJP-a u 2017. godini s ciljem usklađivanja mjera s poboljšanom situacijom na tržištu rada i osiguranjem veće finansijske održivosti, poboljšanim profiliranjem i segmentacijom nezaposlenih osoba za uključivanje u mjere te otvaranjem pristupa MAPZ-u širim cilnjim skupinama. U 2018. godini mjere aktivne politike zapošljavanja ponovno su izmijenjene, posebno mjera SOR-a, a još su uvedene i aktivnosti koje doprinose jačanju obrazovanja i sposobljavanja na radnom mjestu u svrhu smanjenja nesrazmjera između ponude i potražnje na tržištu rada, kao i podizanja razine kvalificiranosti nezaposlenih osoba te pomoći u rješavanju strukturalnih problema nezaposlenosti. Kroz ove promjene intervencije u okviru OPULJP-a odražavale su izmijenjene društveno-ekonomske uvjete u Hrvatskoj.

Unatoč poboljšanoj društveno-ekonomskoj situaciji, Hrvatska i danas ostaje među državama članicama EU-a koja ima najniže stope zaposlenosti i stope aktivnosti radno sposobnog stanovništva te najviše postotke NEET osoba i visoku stopu nezaposlenosti, uz naglašene značajne regionalne razlike. Nejednakost spolova na tržištu rada smanjila se s povećanjem stope zaposlenosti žena, no niska aktivnost žena na tržištu rada (u dobi od 15 do 64 godina) još uvijek predstavlja problem u Hrvatskoj te bi se trebala riješiti u nadolazećem razdoblju. Kao što se može očekivati, s kombiniranim učinkom povećanja zaposlenosti i migracija došlo je do značajnog pada u registriranoj nezaposlenosti – prosječnog pada od 16,2 % godišnje, kao i značajnog pada od 30 % u udjelu registriranih nezaposlenih koji su dugotrajno nezaposleni (više od godinu dana) od 2013. do 2019. godine. Iako je pad nezaposlenosti prisutan u svim kategorijama nezaposlenih osoba, neke skupine nezaposlenih, primjerice dugotrajno nezaposleni (posebno oni s nižim stupnjem obrazovanja) te osobe s invaliditetom, još uvijek se suočavaju s problemima u održivom uključivanju u tržište rada.

U okviru kriterija relevantnosti razmatrana je komplementarnost između ITU mehanizma i intervencija planiranih u okviru PO 1. Nalazi evaluacije pokazuju da su strategije urbanog razvoja koje služe kao okvir za provedbu ITU mehanizma u urbanim središtima usklađene sa SC-om 8.ii.1 – Povećavanje zaposlenosti i brza integracija NEET grupe putem Inicijative za zapošljavanje mladih.

Učinkovitost

Pokretanjem promjena u kriterijima odabira ciljnih skupina mjera HZZ je osigurao da zajednički i specifični pokazatelji OPULJP-a adekvatno obuhvate ciljne skupine mjera aktivne politike zapošljavanja i njihove potrebe.

Što se tiče učinkovitosti u postizanju ciljnih vrijednosti pokazatelja, provedene mjere aktivne politike zapošljavanja u okviru IP-a 8.i, 8.ii (ESF), 8.ii (IZM) i dijelovi SC-a 9.i.1 bile su samo djelomično uspješne. Sukladno dinamici ugovorenog trajanja operacija do

prosinca 2019. godine dovršene su dvije operacije HZZ-a od ukupno 15 ugovorenih operacija pri čemu 14 provodi HZZ i 1 MHB. Producavano je trajanje dijela operacija tako da su neke bile u provedbi nakon promatranog razdoblja.

Što se tiče pokazatelja rezultata unutar IP-a 8.i, premašena su samo dva specifična pokazatelja rezultata u okviru ESF-a postavljena za ostvarivanje do kraja 2023. godine, dok drugi (četiri pokazatelja) nisu dosegli ni 50 % ciljne vrijednosti. Za tri pokazatelja zabilježen je omjer ostvarenja od 0 %. Unutar IP-a 8.ii (ESF) ispunjena su četiri zajednička pokazatelja rezultata za koja postoje ciljne vrijednosti, tri specifična pokazatelja ostvarenja za ESF i IZM nisu, a jedan od njih također je zabilježio 0 %. Za IP 8.ii (IZM) postignuta su četiri relevantna pokazatelja rezultata, a pet ne, od kojih su tri zabilježila omjer ostvarenja od 0 %. Za SC 9.i.1, koji se odnosi na operacije javnih radova, postignuta je polovica ciljanih vrijednosti za 2023. godinu, ali dva specifična pokazatelja ostvarenja također su zabilježila 0 %.

U pogledu doprinosa specifičnim ciljevima IP-a 8.i. i doprinosa povećanju zaposlenosti, samozapošljavanju, zadržavanju posla i integraciji na tržište rada, do 31. prosinca 2019. godine 83 % svih sudionika intervencija u okviru IP-a imalo je posao ili je bilo samozaposleno po prestanku mjere, a 38 % svih sudionika imalo je posao ili bilo samozaposleno šest mjeseci nakon završetka mjere. Postizanje cilja za broj samozaposlenih nakon prestanka sudjelovanja bilo je 217 %, te 211 % šest mjeseci nakon prestanka mjere. Međutim, u promatranom razdoblju (zaključno s 31. prosincem 2019.) vrijednost pokazatelja od 50 % i više nije postignuta ni za jedan pokazatelj ostvarenja. Razlozi za slabiji početni uspjeh djelomično leže u nespremnim procedurama prijave projekata, kašnjenju u ugavaraju projektima, nespremnim procedurama ovjere, korištenju klasične ovjere stvarnog troška umjesto SVJT-a, kašnjenju u primjeni uzorkovanja, dugotrajnim procedurama ovjere deklariranih sredstava. Promjene kriterija za ciljne skupine, promjene u alokacijama u okviru PO 1 i uvođenje pojednostavljenih troškovnih opcija omogućili su bolji napredak provedbe u kasnijem periodu.

Usvajanjem trećeg Plana implementacije Garancije za mlade, iako kasnije od planiranog, osiguran je nastavak provedbe IZM-a u 2019. – 2020. Mjere su proširene, uključujući nove mjere temeljene na povratku u obrazovanje NEET grupe. Međutim, u 2019. nije bilo novih poziva ili ugovora.

Što se tiče učinkovitosti provedbe mjera aktivne politike zapošljavanja, ključni su nalazi po svakoj mjeri sljedeći:

- *Potpore za zapošljavanje:* S obzirom na to da je 80,2 % sudionika mjere izvijestilo da je i dalje radilo za poslodavca nakon isteka ugovornih obveza, zaključuje se kako je mjeru učinkovita u postizanju zapošljivosti ciljnih skupina. Većina sudionika (66,2 %) vjeruje da bi poslodavac otvorio priliku za posao čak i bez poticaja. Ukupno

50,3 % smatra da je mjera uzajamno korisna za poslodavca i zaposlenika, ali i 45,2 % izjavilo je da je poslodavac imao više koristi od mjere od njih samih. Visok postotak sudionika koji su uključeni u mjeru (63,6 %) bio je zaposlen u zanimanju u kojem su se sudionici školovali.

- *Potpore za samozapošljavanje* ocjenjena je uspješnom mjerom. Ukupno 88,9 % sudionika izjavilo je da njihovi poslovni subjekti još uvijek posluju, a njih 36,3 % izjavilo je da je zapošljavalо dodatne radnike te njih 54,1 % da će to činiti u budućnosti. Gotovo jedna četvrtina sudionika (23,6 %) rekla je da ne bi pokrenula vlastiti posao bez dobivene potpore za samozapošljavanje.
- *SOR*: učinkovitost mjeru manja je nego što je to slučaj kod potpora za zapošljavanje, sa samo 35,1 % koji su ostali raditi kod poslodavca nakon što su dovršili mjeru. Također, 64,8 % sudionika izjavilo je da vjeruje da ih poslodavac ne bi ni zaposlio da nije mogao iskoristiti mjeru SOR-a. Jedan od razloga slabijeg rezultata zapošljavanja leži u činjenici da je tijekom promatranog razdoblja velik broj mjera SOR-a korišten od strane javnih i državnih službi u kojima je bila zabrana zapošljavanja, stoga nije bilo mogućnosti zadržavanja sudionika mjeru SOR-a u radnom odnosu nakon isteka mjeru. Također, samo 57,6 % sudionika izjavilo je da je SOR doprinio njihovoј zapošljivosti, dok 42,4 % nije.
- *Stalni sezonac* potpora je koja je pružena sezonskim radnicima u vrijeme van sezone. Nalazi pokazuju kako je kod istog poslodavca u više od pet sezona² radilo ukupno više od polovice ispitanih sudionika – 50,6 %. Većina sudionika mjeru (56,4 %) izjavila je da bez mjeru *stalni sezonac* ne bi bila u mogućnosti nastaviti rad kod istog poslodavca, dok 17,7 % njih smatra da bi nastavilo. Uspješnost mjeru pokazuje podatak da 65,1 % sudionika i dalje radi za istog poslodavca u sezonskim poslovima. Ukupno 74,1 % sudionika smatra da je mjeru uzajamno korisna. Ukupno 46,6 % koristilo je potporu za maksimalno šestomjesečno razdoblje, a 62,3 % izjavilo je da je zadovoljno finansijskom potporom. Većina ispitanih sudionika (85,7 %) nije radila između dvije sezone, od čega ih je samo 26,7 % aktivno tražilo posao između sezona, dok drugi nisu iz različitih razloga (odmor, briga o obitelji, iskorištavanje vremena za obrazovanje).
- *Obrazovanje nezaposlenih*: Aktivnost traženja posla među sudionicima mjeru obrazovanje za tržiste rada prije ulaska u mjeru bila je vrlo visoka (94,1 %). Većina prije uključivanja u mjeru nije pohađala obrazovanje ili osposobljavanje duže vrijeme pa je mjeru usmjerena na one kojima je najpotrebnija, što se odrazilo i na motivaciji za sudjelovanje. Što se tiče učinka mjeru, 33,1 % sudionika radilo je u zanimanju za koje se educiralo tijekom mjeru. Od ukupnog broja zaposlenih polovica (59,4 %) bila je zaposlena tri mjeseca nakon završetka obrazovanja, a više

² Operacija Zadržavanje radnika u zaposlenosti unutar koje je i mjeru Stalni sezonac za ciljanu skupinu u razdoblju od 2017. do 2019. imala osobe koje rade kod poslodavca jednu sezonu uz obvezu rada kod tog poslodavca minimalno još jednu sukladno Kriterijima provedbe mjeru za pojedinu godinu, dok se u 2015. i 2016. radilo o minimalno još tri sezone kod istog poslodavca.

od polovice zaposlenih (53,1 %) još uvijek radi u zanimanju za koje se školovalo. Od ispitanih sudionika 29,3 % smatralo je da im je sudjelovanje u obrazovanju povećalo šanse za zapošljavanje, približno jednako kao i 27,4 % koji su izjavili da im nije povećalo zapošljivost.

- *Javni radovi:* Većina sudionika mjere vjeruje da poslodavac ne bi otvorio radno mjesto da mu nije odobrena mjera javnog rada (60,7 %), što potvrđuje podatak da je onih koji su ostali raditi kod poslodavca nakon završetka javnog rada 17 %. 62,3 % sudionika izjavilo je da vjeruje da je sudjelovanje u javnom radu koristilo njihovoj zapošljivosti, dok su ostale prednosti sudjelovanja koje su istaknuli stjecanje novih prijateljstava, poboljšana finansijska situacija, poboljšano samopouzdanje i povećana radna motivacija. Većina sudionika (64,3 %) vjeruje da su oni i poslodavac imali obostranu korist od provedbe javnih radova.

U okviru provedene evaluacije evaluacijski tim identificirao je niz izazova i slabosti s kojima se suočavao i još se suočava politika zapošljavanja, uključujući: slabosti u planiranju operacija i mjera aktivne politike zapošljavanja; ograničeno sudjelovanje raznih dionika u planiranju i reviziji mjera aktivne politike zapošljavanja; izazovi u praćenju provedbe mjera; ozbiljna ograničenost u postojećim IT sustavima; potreba za reorganizacijom u okviru HZZ-a s ciljem unaprjeđenja provedbe MAPZ-a, nedostatak osoblja u nekim funkcijama vezanim za provedbu MAPZ-a; potreba za dodatnim obrazovanjem i osposobljavanjem osoblja u HZZ-u za provedbu MAPZ-a; nedostatna lokalizacija i regionalizacija planiranja i provedbe MAPZ-a, kao i neučinkovite mjere za neke najranjivije skupine na tržištu rada (poput dugotrajno nezaposlenih osoba nižih kvalifikacija, OSI-a i ostalih).

Također, jedno je od ključnih pitanja vezano za učinkovitost uloga LPZ-ova u provedbi regionalne politike zapošljavanja. Nalazi pokazuju da je postojeći dugogodišnji model rada Lokalnih partnerstava za zapošljavanje neučinkovit zbog diskontinuirane finansijske potpore za rad LPZ-ova, nejasne uloge LPZ-ova u zajednici, slabog partnerstva s ključnim dionicima, kao i zbog nedostatnih kapaciteta za strateško planiranje i provođenje strateških dokumenata.

Djelotvornost

U okviru PO 1 postignuta je visoka razina ugovorenih sredstava od 91 % alokacije, s ostvarenih 42 % isplata Korisnicima iz ESF-a i 37 % alokacije certificirane prema EU. Međutim, u okviru navedenih rezultata postoje izazovi i pitanja koja nisu riješena, poput onih u okviru mjere samozapošljavanja koja ima ovjenih samo 5,7 % ugovorenih sredstava do *cut-off* datuma ove evaluacije³. Provjera izdataka imala je važnu ulogu u ukupnoj djelotvornosti provedbe operacije u okviru PO 1 jer je uvođenjem

³ Napomena: postotci se odnose na obje faze pojedine operacije, pri čemu je nužno naznačiti da faze 2 traju gotovo do kraja 2022. što objašnjava naoko niske postotke iskorištenosti sredstava i ovjere korisnika kroz pokazatelje.

pojednostavljenih troškovnih opcija značajno ubrzan postupak ovjere sredstava. Provjera temeljena na stvarnim troškovima i dalje se pokazuje izazovnom zbog kompleksnosti procesa koju treba izvršiti i nedostatka osoblja koje bi iste provodile.

Kao pokazatelj djelotvornosti, najmanji prosječni izdatak po sudioniku ostvaren je iz lokalnih inicijativa za zapošljavanje (8.vii.1), u projektu 18.966 kn, nakon čega slijede mjere investicijskog prioriteta 8.i. 23.213 kn, zatim mjere za mlade i NEET skupinu (8.ii) za IZM 36.849 kn i 37.607 kn za ESF. Razina troškova po sudioniku povećala se u fazi 2 u specifičnim ciljevima 8.i.1, 8.i.2, 8.ii.1 i 9.i.1, ponajviše za samozapošljavanje, a smanjila za zadržavanje sezonskih radnika u zapošljavanju pod SC-om 8.i.3.

Usporedba plaćanja izvršenih do kraja 2019. kao postotak raspodjele OP-a s postotkom ostvarenih ciljeva sudionika u PO 1 pokazuje da su ulaganja u IP 8.i najdjelotvornija jer je udio uključenih ciljnih skupina gotovo udvostručio udio plaćanja (iako je razina postignuća niska u obje kategorije). Druga je najdjelotvornija primjena u okviru SC-a 8.ii.1 (ESF), u kojem bi trenutačni trend plaćanja do kraja uključio 89 % sudionika i 64 % prema IZM-u. Ako se trenutne isplate projektima financiranim u okviru poziva u 8.vii.1. nastave u istom smjeru, uključit će 52 % ciljnog broja sudionika. S druge strane, pokazatelji rezultata prema IZM-u već su postignuti.

Usporedba finansijskih obveza, realiziranih plaćanja i postignuća do datuma provedbe evaluacije nameće pitanja o tome hoće li se postići očekivani broj sudionika pod određenim ciljevima 8.ii.1 (IZM) i 8.vii.1. Također, za 8.ii.1 (IZM) dodijeljeno je 97 % sredstava, uplaćeno 69 %, ali postignuto je samo 43 % ciljne vrijednosti. . Također, 80 % dodijeljene alokacije u sklopu SC-a 8.vii.1 ugovoren je za lokalne inicijative zapošljavanja, ali samo 48 % je cilja postignuto.

Posebno se pitanje odnosi na sredstva pod 8.i.3 za zadržavanje radnika u sektoru tekstila, odjeće, obuće, kože i drva. Do danas nije zabilježen napredak. Provedba specifičnog cilja 8.vii.2 također je ograničena u smislu ugovaranja (25 %), realiziranih plaćanja (3 % ugovorenih) i postizanja očekivanih usluga koje će se novo razviti ili nadograditi (5 od 88). Ograničeni napredak u korištenju sredstava (tek 13,55 % ugovorenih sredstava za fazu 1 i 0 % za fazu 2) za mjeru stalnog sezonca također zahtijeva pažnju u narednom razdoblju.

Ipak zbog retroaktivnog certificiranja sudionika MAPZ-a koji se provode u okviru PO 1 nije moguće sa sigurnošću prognozirati hoće li doći do ostvarivanja ciljnih vrijednosti pokazatelja u PO 1.

Učinak

Procjena učinka provedenih mjera u velikoj se mjeri oslanja na provedenu protučinjeničnu analizu u okviru ove evaluacije. Za sedam intervencija/mjera značajno bolji učinak mogao bi se postići bez intervencije tijekom 12 mjeseci i to za sljedeće mjere: 8.ii.1 ESF SOR

(razlika u rastu zaposlenosti od 13,8 %), 8.ii.1 IZM SOR (razlika u rastu zaposlenosti od 8,3 %), 8.ii.1 ESF Javni radovi (razlika u rastu zaposlenosti od 14,3 %), 9.i Javni radovi (razlika rasta zaposlenosti od 8,7 %), 8.ii.1 IZM Javni radovi (razlika u zaposlenosti 0,9 %), 8.ii.1 ESF Potpore (razlika rasta zaposlenosti od 17,2 %) i 8.ii ESF Obrazovanje (razlika rasta zaposlenosti od 15,8 %). Samo tri mjere – IZM Potpore, 8.i Potpore i 8i Samozapošljavanje – iskusile su neto pozitivan učinak intervencije u odnosu na kontrolnu skupinu. Pozitivan utjecaj ostvaren je na sustav provedbe mjera aktivne politike zapošljavanja: poboljšanjem procesa revizije i planiranja MAPZ-a, stvaranjem alata za bolju analitiku tržišta rada, poboljšanjem vidljivosti mjera široj javnosti izgradnjom kapaciteta HZZ-a za provedbu MAPZ-a, kao i poboljšanjem postupaka kroz pojednostavljene troškovne opcije i online podnošenje zahtjeva.

EXECUTIVE SUMMARY

This final report presents the key findings and recommendations from the mid-term evaluation of the Operational Programme Efficient Human Resources 2014-2020 (OPEHR) Priority Axes 1 (PA1) alongside the evaluation of the impact of active labour market measures. The Mid-term evaluation covers the period 2014 to the agreed cut-off date 31 December 2019. The evaluation was completed based on an evaluation framework which set out evaluation criteria (defined in the Terms of Reference): relevance, efficiency, effectiveness, and impact, with each criterion, further defined through questions and identified data sources, to ensure a precise assessment process.

The mid-term evaluation was carried out using an interdisciplinary and participatory methodology that included qualitative and quantitative research approaches. The methodology included: analysing literature, documents, statistics, and data; quantitative testing through questionnaires (ALMM participants, CES employees, and Local Partnerships for Employment); interviews with key stakeholders (CES national and regional staff, and grant beneficiaries); focus groups; and counterfactual analysis. In addition, 8 case studies on active employment policy projects/measures, one for each specific objective covered by this evaluation, were developed.

The OPEHR 2014-2020 was adopted by the European Commission on 17 December 2014 (the current version is from August 2020 - Operational Program Effective Human Resources v6.0). The total value of the OPEHR 2014-2020 amounts to 1.89 billion euros, of which 1.62 billion is financed from EU funds (ESF and IZM) while the rest is national funding. The OPEHR is a planning and programming document in which measures and activities for the effective implementation and use of the European Social Fund are described and elaborated on in detail. The programme's goal is to contribute to employment growth and

strengthen social cohesion in Croatia, with investments in four basic areas: measures to support access to sustainable and quality employment, ensuring adequately aligned knowledge and skills with labour market needs, activities related to social inclusion and public support.

Within the OPEHR, this mid-term evaluation concerns Priority Axis 1: High employability and labour mobility. The value of the Priority Axis 1 is 654 mil EUR (EU funds) and includes the following investment priorities (IP): IP 8i -Access to employment for job seekers and inactive people, including the long term unemployed and people far from the labour market, also through local employment initiatives and support for labour mobility, IP 8.ii Sustainable integration into the labour market of young people (ESF), in particular those not in employment, education or training, including young people at risk of social exclusion and young people from marginalised communities, including through the implementation of the Youth Guarantee, IP 8.vii - Modernisation of labour market institutions, such as public and private employment services, and improving the matching of labour market needs, including through actions that enhance transnational labour mobility as well as through mobility schemes and better cooperation between institutions and relevant stakeholders

In addition to the priority axis's specific objectives, the evaluation also included part of the Specific Objective 9.i.1. Combating poverty and social exclusion by promoting labour market and social integration of vulnerable groups, and combating any form of discrimination under Investment Priority 9.i. Active inclusion, including with a view to promoting equal opportunities and active participation, and improving employability. Specifically, it was an evaluation of 2 operations conducted by the Croatian Employment Service, which refer to the organization and implementation of public works for the most vulnerable groups of unemployed persons.

The key findings of the mid-term evaluation are set out below.

Relevance

When the OPEHR was developed, it fully reflected the needs of the labour market in the Republic of Croatia, which was experiencing high unemployment levels, and prioritised ALMMs and target groups in line with the identified needs. Also, the OPEHR was fully aligned with the priorities and smart and inclusive growth in Europe 2020 and the European Employment Strategy. In 2014, the focus was on increasing employability and integration into the labour market, emphasizing the young, elderly, long-term unemployed, low-skilled, and inactive persons and women. While the OPEHR was fully aligned with the national sectoral strategies and documents, the Human Resource Development Strategies of the Local Partnerships for Employment, developed in 2014 and 2015, while representing a

regional strategic framework for implementing ALMMs, failed to make a significant contribution to the implementation of the OPEHR, due to the lack of funding opportunities, poor quality of strategic documents and inefficient partnership.

From 2015 onwards, Croatia's socio-economic situation improved, with unemployment decreasing and employment rising significantly, which, combined with high levels of migration, led to labour shortages in some sectors. As a result, several changes were made to the interventions within the PO1 OPEHR in 2017 to address the improved labour market situation and ensure more financial sustainability, improved profiling and segmentation of the unemployed, and to open up access to the ALMMs. In 2018 ALMMs were once again adapted, specifically SOR for youth, strengthening education and training activities in the workplace, raising the level of qualifications of the unemployed, and assisting address the structural problems of unemployment. Through these changes, the OPEHR can be deemed relevant to the changing situation in the labour market.

Despite the improved socio-economic situation, Croatia remains among the lowest-ranked EU countries in terms of employment and activity rates of the working-age population and among the highest-ranked in the percentage of NEET and unemployment rates, made worse by the significant regional differences. The gender gap has been reduced with women's employment rate increasing, yet inactivity among working-age women remains an issue. As can be expected with the combined effect of rising employment and migration, the registered unemployed has been reduced significantly, equating to an annual rate of 16.2% and a 30% decrease in the share of registered unemployed who are long-term unemployed (more than one year). Despite these positive numbers, several long-term unemployed groups, e.g., PWD and those with lower education levels, continue to face problems with sustainable inclusion in the labour market.

A further issue that was considered under relevance was the complementarity between the ITI mechanism and PO1. The evaluation findings show that the urban development strategies that serve as a framework for the implementation of the ITU mechanism in urban centres are in line with SC 8.ii.1- Increasing employment and rapid integration of the NEET group through the Youth Employment Initiative.

Efficiency

By initiating changes in the criteria, the CES, ensured that the OPEHR common and specific indicators adequately captured target groups and their needs.

In terms of efficiency in achieving targeted indicator values, implemented ALMMs through IP 8.i, 8.ii (ESF), 8.ii (YEI), and parts of SC 9.i.1 were only partially successful. As of December 2019, only 2 of the 15 contracted operations (where 14 is conducted by CES and 1 by Ministry of Croatian War Veterans) had been completed. For part of the operation, their duration was extended so that they were in implementation after the observed period.

In terms of the investment priorities within IP 8.i, only two specific indicators within the ESF were exceeded; others did not reach even 50% of the target value. For three of the indicators, 0% was recorded. Under IP 8.ii (ESF), four indicators for which target values exist have been met, the three specific performance indicators for ESF and YEI have not been, and one of these also recorded 0%. For IP 8.ii (YEI), four relevant result indicators were achieved and five not, with three of them recording 0%. For SC 9.i.1, half of the target values were achieved, but two of the specific performance indicators also recorded 0%.

In terms of specific objectives of IP 8.i and the contribution to increasing employment, self-employment, job retention, and integration into the labour market, by 31 December 2019, 83% of all participants had a job or were self-employed upon the measure's termination, with 38% of all participants in a job or self-employment after six-months. Achievement of the target for the number of self-employed after the termination of participation was 217%, and 211% for self-employment six months after termination. However, within the observed period (ending 31 December 2019), the value of the performance ratio of 50% and more was not reached for any performance indicator. This underachievement was partly due to the slow start-up in implementation due to difficulties in the certification of participants. Changes to the criteria for target groups, budget allocations, and the simplified cost option enabled better progress later in implementation.

With the adoption of the third Youth Guarantee Implementation Plan, albeit later than planned, the continuation of the IZM in 2019-2020 has been assured. Measures have been expanded, including new measures based on the return to education of the NEET group. However, in 2019 there were no new calls or contracts.

In terms of the extent to which the activities of the specific objectives meet the needs of the labour market, the results of the quantitative survey among ALMM participants gives some insight:

- *Employment subsidies:* Given 80.2% of survey participants reported that they still worked for the employer after the expiration of their contractual obligations, the measure can be seen to be meeting the needs of the labour market. The majority of the surveyed participants (66.2%) believe the employer would have opened a job opportunity even without incentives. A total of 50.3% saw the measure as mutually beneficial to employer and employee, but 45.2% stated the employer benefited more. A high percentage (63.6%) were employed in the occupation they were educated in.
- *Self-employment subsidy* can also be judged as successful in terms of the responses from the survey participants. A total of 88.9% reported their businesses was still operational, with 36.3% reporting they employed additional workers and 54.1% reporting they would do so in the future, so the needs of the labour market can be

deemed to have been addressed. Almost one quarter (23.6%) said they would not have started their own business without the support.

- *Occupational training without commencing employment measure*, the efficiency would seem to be lower than is the case for employment subsidies, with only 35.1% staying on to work with the employer once they completed the measure, while 64.9% left and 64.8% stated they believe the employer would not employ them if they could take a trainee through the measure. One of the reasons for the lower employment result lies in the fact that during the observed period a large number of measures was used by public institutions (according to the CES almost two thirds of total employers were public sector institutions) which had a ban for new employment, therefore, it was not possible to keep the participants of the measure in employment after they expired. Only 57.6% stated that measure contributed to their employability, while 42.4% stated it did not.
- *Permanent seasonal worker*, is a support provided to seasonal workers during the off-season. The findings show that a total of more than half of the surveyed participants (50,6%) worked for the same employer in more than five seasons. The majority of participants in the measure (56.4%) stated that without the measure the permanent seasonal worker would not be able to continue working for the same employer., while 17.7% said it considers that they would continue. In total 65.1% participants reported they still worked for the same employer. A total of 74.1% saw the measure as mutually beneficial. A total of 46.6% used the support for the maximum six-month period, with 62.3% stating they were happy with the financial support. Most of the surveyed participants (85,7%) didn't work between two seasons, with only 26,7% active in job searching while others were not due to different reasons (rest, taking care of the family, education).
- *Training of the unemployed*: Job searching activity among participants of this measure before joining the measure was very high (94.1%). The majority of participants did not attend education or training for a long time before joining the measure, so it can be concluded that measure was aimed at those who need it the most. Regarding the effect of the measure, 33.1% of the participants worked in the occupation for which they were educated during the measure. Of the total number of employees, half (59.4%) were employed in less than three months after graduation, and more than half of the employees (53.1%) still work in the occupation for which they were educated. Of the participants surveyed, 29.3% felt that their participation in education increased their chances of employment, approximately the same as 27.4% who stated that it did not increase their employability.

- **Public works** The majority did not believe the employer would open a workplace for them if they did not receive support (60.7%), which was borne out by the figure for those reporting they stayed to work for the employer after the public work ended (17%). 62.3% believe participation has benefited their employability, with other benefits of participation being new friends, improved financial situation, confidence, and increased work motivation. The majority (64.3%) believe that they and the employer benefitted mutually.

The interviews with the CES employees and the online survey identified a range of issues that are currently hindering the efficiency of the current active employment policy, including: weaknesses in the planning of operations and measures; limited stakeholder involvement in the planning of operations; restricted monitoring of implementation; lack of evidence-based/assessment and a regular programme of evaluations; severe constraints in the existing IT systems; inadequate systemization of the CES in terms of ALMM implementation; shortages in staffing levels in some key functions; the need for additional education and training; need to localize measures; lack of measures to adequately tackle the needs of vulnerable groups, etc.

A key issue related to the program's efficiency is the role played by LPEs, as support was not planned or implemented efficiently, with the majority of LEPE showing disruption and low intensity of work as a result of gaps in funding. Key challenges continue to be: the absence of key stakeholders; poor visibility; lack of understanding of their work among the local community; limited capacity building activities; and the lack of a clear national framework.

Effectiveness

PO1 has achieved a high level of committed funds, 91%, with 42% of fund payments realised and 37% of the allocation certified towards the EC. However, within this are some issues, such as the self-employment measure, which has only 5.7% of contracted funds paid out. Verification of expenditure played an important role in the overall effectiveness of Priority 1, with the introduction of simplified options accelerating the procedure. Verification based on real costs still proves challenging due to the complexity of the check that needs to be made and staff shortages.

As an indication of effectiveness, the lowest average expenditure per participant was realized from the local employment initiatives (8. vii.1) – average 18,966 kn, followed by measures under-investment priority 8.i. – 23,213 kn, then NEET (8.ii), for YEI 36,849 and 37,607 kn for ESF. The level of costs per participant have increased in Phase 2 in specific objectives 8.i1, 8.i2, 8.ii.1, and 9.i.1, most notably for self-employment, and decreased for retaining in employment seasonal workers under 8.i.3.

Comparison of payments made by the end of 2019 as a percentage of the OP allocation with the percentage of realised targets of participants in Priority 1 shows that the investment priority 8.i is most effective as the share of included target groups almost doubled the share of payments (although the achievement level is low in both categories). The second most effective is the implementation of 8.ii.1 (ESF), in which the current trend of payments would allow to include 89% participants and 64 % under YEI. If the current payments to local partnership initiatives continue in the same direction, it would include 52% of the participants' targeted number. On the other hand, result indicators under YEI have already been achieved.

A comparison of commitments, realised payments, and achievements by the cut-off date raise questions about whether the expected number of participants under specific objectives 8.ii.1 (YEI) and 8.vii.1 will be achieved. Also, for 8.ii.1 (YEI), 97% of funds have been committed, 69% paid, but only 43% of the target NEET has been reached. Also, 80% of the 8.vii.1 allocation was contracted for local employment initiatives, but only 48 % of the target has been reached.

A particular issue relates to funds under 8.i.3 - for retaining workers in the textile, clothing, shoe, leather, and wood sector. To date, no progress has been reported. Implementation of specific objective 8.vii.2 is also limited in terms of contracting (25%), realised payments (3% of contracted), and achievement of expected services to be newly developed or upgraded (5 out of 88). Limited progress in the use of funds to support the employment of seasonal workers (only 13.55% of contracted funds for phase 1 and 0% for phase 2) also requires closer observation.

However, due to the retroactive certification of ALMM participants implemented within PO1, it is not possible to predict with certainty whether the target values of indicators in PO1 will be achieved.

Impact

The assessment of the impact of the measures draws heavily on the Counterfactual Impact Assessment. For seven interventions / measures a significantly better effect could be achieved without intervention during 12 months for the following measures: 8.ii.1 ESF Occupational training without commencing employment (employment growth difference of 13.8%), 8.ii.1 YEI Occupational training without commencing employment (difference in employment growth of 8.3%), 8.ii.1 ESF Public Works (difference in employment growth of 14.3%), 9.i Public Works (difference in employment growth of 8.7%), 8.ii .1 YEI Public Works (employment difference 0.9%), 8.ii.1 ESF Employment subsidy (employment growth difference of 17.2%) and 8.ii ESF Education (employment growth difference of 15.8%). Only three measures: YEI Employment subsidy, 8.i Employment subsidy and 8i

Self-employment support, experienced a net positive effect of the intervention in relation to the control group.

A positive impact has been made on the system of implementation of active employment policy measures by: improving the process of revision and planning of ALMMs; creating tools for labour market analytics; improving the visibility of the measures to the general public; building capacities of CES for implementation; as well as improving procedures through simplified cost options and on-line submission of applications.

MINISTARSTVO RADA, MIROVINSKOGA
SUSTAVA, OBITELJI I SOCIJALNE POLITIKE

UVODNE NAPOMENE

26

Projekt je sufinancirala Evropska unija iz Europskog socijalnog fonda.

1. UVOD

Ovaj dokument rezultat je srednjoročnog vrednovanja djelotvornosti, učinkovitosti i učinka Operativnog programa Učinkoviti ljudski potencijali 2014. – 2020. Prioritetne osi 1 "Visoka zapošljivost i mobilnost radne snage" i mjera aktivne politike zapošljavanja, koje je provelo WYG savjetovanje d.o.o. za Naručitelja Ministarstvo rada, mirovinskoga sustava, obitelji i socijalne politike Republike Hrvatske. Na sjednici Hrvatskog sabora održanoj 22. srpnja 2020. godine donesen je Zakon o ustrojstvu i djelokrugu tijela državne uprave (NN 85/20) kojim je ustrojeno Ministarstvo rada, mirovinskoga sustava, obitelji i socijalne politike. S obzirom da je *cut-off* datum za provedbu ove evaluacije 31.12.2019., u analizi se koriste nazivi Tijela državne uprave koji su bili važeći u promatranom periodu. Prilikom formiranja zaključaka i preporuka, a koje se odnose na buduće razdoblje provedbe ESF-a, koriste se novi nazivi Tijela državne uprave.

Ugovorenim vrednovanjem nastojalo se procijeniti učinkovitost, učinak i djelotvornost planiranih i korištenih sredstava te postignuti ciljevi u odnosu na postavljene, kao i rezultati koji se odnose na povećanje zaposlenosti i zapošljivosti u okviru Prioritetne osi 1 OPULJP-a. Provedena evaluacija dio je obveznih evaluacija koje Ministarstvo rada, mirovinskoga sustava, obitelji i socijalne politike kao Upravljačko tijelo provodi tijekom programskog razdoblja 2014. – 2020. sukladno Uredbi (EU) br. 1303/2013. Europskog parlamenta i vijeća od 17. prosinca 2013.

Tvrtka WYG savjetovanje d.o.o. ugovorena je u postupku javne nabave koji je proveden tijekom 2019. i 2020. godine, a u svojoj ponudi WYG savjetovanje d.o.o. naslanja se na Tetra Tech B.V. NL 1071 Amsterdam⁴, Nizozemska. U provedbi vrednovanja podugovorena je tvrtka IPSOS d.o.o. za provedbu kvantitativnog istraživanja djelotvornosti i učinkovitosti mjera aktivne politike zapošljavanja.

1.1. Operativni program Učinkoviti ljudski potencijali 2014. – 2020.

U finansijskom je razdoblju 2014. – 2020. Republici Hrvatskoj iz Europskih strukturnih i investicijskih fondova (ESIF) na raspolaganju ukupno 10.731 milijardi eura. Od tog iznosa 8.452 milijardi eura predviđeno je za ciljeve kohezijske politike, 2.026 milijarde eura za poljoprivredu i ruralni razvoj te 253 milijuna eura za razvoj ribarstva. Ključni strateški okvir Europske unije za korištenje ESI fondova za razdoblje 2014. – 2020. čine Strategija Europa 2020, Kohezijska politika, Zajednička poljoprivredna politika te Zajednička

⁴ WYG International preuzeo je 11. siječnja 2021. godine ime svoje grupacije Tetra Tech

ribarstvena politika. Strateški okvir EU za razdoblje 2014. – 2020. bio je temelj za razvoj strateškog okvira u Hrvatskoj.

Na temelju navedenih okvira, Republika Hrvatska donijela je tri operativna programa i Program ruralnog razvoja u kojima se aktivnosti unutar svakog od njih financiraju iz odgovarajućeg ESI fonda, odnosno Kohezijskog fonda, Europskog fonda za regionalni razvoj, Europskog socijalnog fonda, Europskog poljoprivrednog fonda za ruralni razvoj i Europskog fonda za pomorstvo i ribarstvo.

Operativni program Učinkoviti ljudski potencijali 2014. – 2020. (OPULJP) plansko-programske je dokument u kojem se detaljno opisuju i razrađuju mjere i aktivnosti za učinkovitu provedbu i korištenje Europskog socijalnog fonda. Dodatno, OPULJP uključuje sredstva iz Inicijative za zapošljavanje mladih (IZM-a) koja su usmjerena na mlade koji nisu zaposleni, ne obrazuju se niti se osposobljavaju (tzv. „NEET skupina“), uključujući provedbu Garancije za mlade (GZM). IZM je namijenjen za isključivu potporu pojedincima, dok druge mjere Europskog socijalnog fonda (ESF-a) omogućuju prateće intervencije kao što su pomoć u reformi zapošljavanja, obrazovanja i osposobljavanja te pravnih osoba koje pružaju te usluge.

Cilj je programa pridonijeti rastu zapošljavanja i jačanju socijalne kohezije u Hrvatskoj pri čemu su razrađena ulaganja u četiri temeljna područja: mjere za potporu pristupu održivom i kvalitetnom zapošljavanju, osiguravanje adekvatno usklađenih znanja i vještina s potrebama tržišta rada, aktivnosti vezane uz socijalno uključivanje te potporu javnoj upravi.

Operativnim programima definiraju se prioritetne osi, investicijski prioriteti i specifični ciljevi vezani uz investicijske prioritete koji će se financirati iz Europskog socijalnog fonda. Operativni program Učinkoviti ljudski potencijali obuhvaća sljedeće prioritetne osi:

▼ Prioritetna os 1: Zapošljavanje i mobilnost radne snage

▼ Prioritetna os 2: Socijalno uključivanje

▼ Prioritetna os 3: Obrazovanje i cjeloživotno učenje

▼ Prioritetna os 4: Dobro upravljanje

▼ Prioritetna os 5: Tehnička pomoć

Slika 1 Prikaz Prioritetnih osi OPULJP 2014. – 2020.

OPULJP je usvojen od strane Europske komisije 17. prosinca 2014., odnosno, sukladno provedenom postupku izmjena istoga, aktualna je verzija iz kolovoza 2020. (Operativni program Učinkoviti ljudski potencijali v6.0). Ukupna vrijednost Operativnog programa Učinkoviti ljudski potencijali 2014. – 2020. iznosi gotovo 1.89 milijardi eura, od čega se 1.62 milijardi financira iz EU sredstava (ESF i IZM), dok je ostali dio nacionalno financiranje.

Alokacije su prema prioritetnim osima OPULJP-a sljedeće:

**Prikaz alokacije sredstava
prema prioritetnim osima OPULJP**

PRIORITETNE OSI:

Visoka zapošljivost i
mobilnost radne snage
654.466.133 EUR

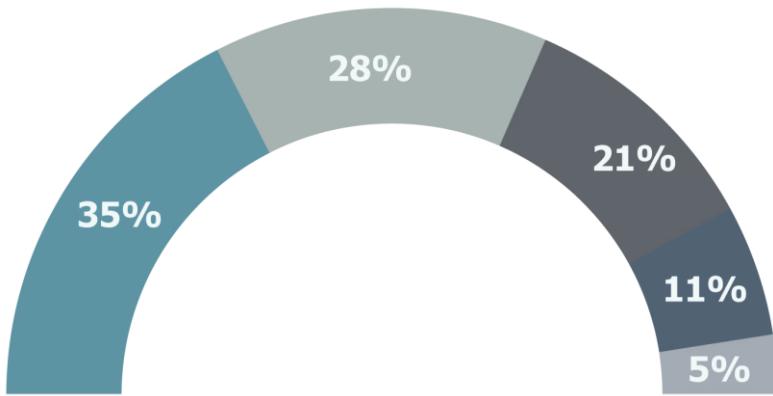
Socijalna uključenost
400.172.771 EUR

Obrazovanje i
cjeloživotno učenje
529.411.765 EUR

Dobro upravljanje
210.741.282 EUR

Tehnička pomoć
94.117.648 EUR

UKUPNO
1.888.909.599 EUR

Slika 2 Prikaz alokacija prema prioritetnim osima OPULJP-a.

Osnovni okvir za vrednovanje ESF-a u finansijskom razdoblju 2014. – 2020. definiran je Uredbom (EU) br. 1303/2013, Uredbom (EU) br. 1304/2013 te Uredbom (EU, Euratom) br. 2018/1046, a regulatorni okvir na razini Republike Hrvatske (RH) obuhvaća sljedeće zakone i uredbe: Zakon o uspostavi institucionalnog okvira za provedbu europskih strukturnih i investicijskih fondova u Republici Hrvatskoj u finansijskom razdoblju 2014. – 2020. (NN 92/14); Uredba o tijelima u sustavima upravljanja i kontrole korištenja Europskog socijalnog fonda, Europskog fonda za regionalni razvoj i Kohezijskog fonda, u vezi s ciljem Ulaganje za rast i radna mjesta (NN 107/14, 23/15, 129/15, 15/17, 18/17-ispravak).

U skladu s poviše navedenim regulatornim okvirom, a vezano za korištenje Europskog socijalnog fonda, Ministarstvo regionalnoga razvoja i fondova Europske unije (u nastavku teksta MRRFEU) obavlja funkciju Koordinacijskog tijela za europske strukturne i investicijske fondove u Republici Hrvatskoj, dok Ministarstvo rada, mirovinskoga sustava,

obitelji i socijalne politike (u nastavku teksta MROSP) obavlja funkciju Upravljačkog tijela OPULJP-a.

U funkciji Upravljačkog tijela MROSP je zadužen za cjelokupnu uspostavu sustava upravljanja i kontrole korištenja ESF-a za programsko razdoblje 2014. – 2020. u okviru OPULJP-a. Također, Upravljačko tijelo nadležno je za donošenje pravilnika kojim se propisuju zahtjevi i uvjeti za prihvatljivost izdataka, uspostavlja, nadgleda i unaprjeđuje sustav, osigurava da je isti uspostavljen u skladu s relevantnim pravilima Unije te provodi Operativni program u skladu s primjenjivim nacionalnim pravilima, kao i pravilima Europske unije za Fondove. Osim toga, MROSP je u funkciji Upravljačkog tijela zadužen za praćenje i izvještavanje o specifičnim i zajedničkim pokazateljima definiranim u okviru OPULJP-a te Priloga I. i II. Uredbe (EU) br. 1304/2013 i članka 273. stavak 3. Uredbe (EU) br. 2018/1046, kao i provedbu vrednovanja koje su propisane u okviru EU legislative i/ili Evaluacijskim planom OPULJP-a.

Osim Upravljačkog tijela, u okviru sustava upravljanja i kontrole OPULJP-a (u nastavku teksta SUK OPULJP-a) definirane su uloge drugih tijela u okviru sustava, prvenstveno Posredničkih tijela razine 1 (u nastavku PT 1) i Posredničkih tijela razine 2 (u nastavku PT 2).

PT1 - Posredničko tijelo razine 1

PT2 - Posredničko tijelo razine 2

TO - Tijelo za ovjeravanje

TR - Tijelo za reviziju

Slika 3 Sustav upravljanja i kontrole OPULJP-om.

1.2. Prioritetna os 1: „Visoka zapošljivost i mobilnost radne snage“

Vrijednost Prioritetne osi „Visoka zapošljivost i mobilnost radne snage“ iznosi 654.466.133,00 EUR (EU sredstva) i uključuje sljedeće investicijske prioritete (IP) i pripadajuće specifične ciljeve (SC):

IP 8i – Pristup zapošljavanju za osobe koje traže posao i neaktivne osobe, uključujući one koji su dugotrajno nezaposleni i one koji su daleko od tržišta rada, kao i provedbom lokalnih inicijativa za zapošljavanje i potpore za mobilnost radne snage

- SC 8.i.1 – Povećanje zapošljavanja nezaposlenih osoba, posebice dugotrajno nezaposlenih i osoba čije vještine ne odgovaraju potrebama tržišta rada
- SC 8.i.2 – Povećanje održivog samozapošljavanja nezaposlenih osoba, posebice žena

- SC 8.i.3 – Očuvanje radnih mesta, zadržavanje u zaposlenju radnika koji su proglašeni viškom te jačanje brzog ponovnog zapošljavanja osoba koje su postale nezaposlene nakon što su proglašene viškom

IP 8.ii - Održiva integracija mladih na tržište rada (ESF), posebno onih koji nisu zaposleni, ne obrazuju se niti ospozobljavaju, uključujući mlade koji su izloženi riziku od socijalne isključenosti i mlade iz marginaliziranih zajednica, uključujući provedbom Garancije za mlade:

- SC 8.ii.1 (ESF) – Povećanje zapošljavanja i integracije dugotrajno nezaposlenih iz NEET skupine na tržište rada

IP 8.ii - Održiva integracija mladih na tržište rada (IZM), posebno onih koji nisu zaposleni, ne obrazuju se niti ospozobljavaju, uključujući mlade koji su izloženi riziku od socijalne isključenosti i mlade iz marginaliziranih zajednica, uključujući provedbom Garancije za mlade

- SC 8.ii/IZM - Povećanje zapošljavanja i brze integracije NEET skupine kroz Inicijativu za zapošljavanje mladih (IZM) na tržište rada

IP 8.vii – Modernizacija ustanova tržišta rada kao što su javne i privatne službe za zapošljavanje te bolja usklađenost s potrebama tržišta rada, uključujući putem djelovanja koja povećavaju transnacionalnu mobilnost radne snage, kao i putem programa mobilnosti, te bolja suradnja institucija i relevantnih dionika

- SC 8.vii.1 – Jačanje kapaciteta lokalnih partnerstava za zapošljavanje i povećanje zaposlenosti najranjivijih skupina na lokalnim tržištima rada
- SC 8.vii.2 – Povećanje dostupnosti i kvalitete javno dostupnih informacija i usluga na tržištu rada, uključujući mjere APZ

Jedan od ključnih prioriteta Vlade RH u razdoblju do 2020. godine bio je smanjenje nezaposlenosti (glavni je nacionalni cilj postizanje stope zaposlenosti od 62,9 % do 2020.) i rješavanje problema neusklađenosti i nedostatka vještina, očuvanje radnih mesta i sprječavanje daljnog rasta nezaposlenosti, jačanje fleksibilnosti i mobilnosti na tržištu rada (TR), povezivanje obrazovanja i tržišta rada putem Hrvatskog kvalifikacijskog okvira (HKO-a) te poboljšanje učinkovitosti institucija tržišta rada.

MROSP u suradnji s HZZ-om prati promjene i potrebe gospodarstva na tržištu rada te reagira na njih kroz financiranje i sufinanciranje zapošljavanja putem provedbe mjera aktivne politike zapošljavanja. Stoga se krajem 2016. godine pristupilo redefiniranju postojećih aktivnih mjera politika zapošljavanja s ciljem osiguranja održivosti financija, boljeg profiliranja i segmentacije nezaposlenih te intenziviranja pristupa poslodavcima u 2017. godini. Taj se proces nastavio te je u 2018. postojeći paket mjera u nadležnosti HZZ-

a proširen i ojačan u smislu razvoja mjera usmjerenih mladim i dugotrajno nezaposlenim osobama te jačanju aktivnosti obrazovanja i osposobljavanja na radnom mjestu, a u svrhu smanjenja nesrazmjera između ponude i potražnje na tržištu rada, kao i podizanja razine kvalificiranosti nezaposlenih osoba i pomoći u rješavanju strukturalnih problema nezaposlenosti.

Mjere aktivne politike zapošljavanja (MAPZ) koje provodi HZZ usmjерene su na povećanje zapošljivosti i integracije na tržište rada te se u iste uključuju one skupine nezaposlenih osoba koje su zbog niza razloga u nepovoljnem položaju na tržištu rada, s posebnim naglaskom na mlade, starije, dugotrajno nezaposlene, niskokvalificirane i neaktivne osobe te žene. MAPZ se počeo sufinancirati iz EU sredstava tijekom 2013. godine, i to provedbom mjera Stručnog osposobljavanja za rad bez zasnivanja radnog odnosa, Potpore za zapošljavanje, Potpore za samozapošljavanje te provedbom obrazovanja nezaposlenih osoba. Isti se od 2015. godine kontinuirano sufinancira i sredstvima OPULJP-a, i to kroz 14 ugovorenih operacija s HZZ-om ukupne vrijednosti 4.698.997.834,26. kn te s planiranim obuhvatom od oko 130.000 nezaposlenih osoba do kraja 2023. godine. Osim sredstava iz ESF-a, MAPZ se sufinancira i sredstvima Državnog proračuna RH.

Osim toga, Republika Hrvatska provodi niz mjera namijenjenih mladim nezaposlenim osobama koje su u fokusu Europske unije kroz inicijativu „Garancija za mlade“ s ciljem što brže i lakše integracije mlađih osoba na tržište rada te smanjenja broja mlađih nezaposlenih osoba.

Na temelju Smjernica za razvoj i provedbu aktivne politike zapošljavanja u Republici Hrvatskoj za razdoblje od 2018. do 2020. godine, Radna skupina za praćenje provedbe MAPZ-a krajem 2017. izradila je Smjernice za razvoj i provedbu aktivne politike zapošljavanja u Republici Hrvatskoj za razdoblje od 2018. do 2020. godine. Taj dokument krajem 2017. godine usvaja Vlada RH. Stoga se od siječnja 2018. godine provodi unaprijeđeni paket MAPZ-a „Od mjere do karijere“. Cilj je bio mjere aktivne politike zapošljavanja dodatno usmjeriti na poticanje trajnog zapošljavanja u privatnom sektoru te poticanje poduzetničkog potencijala, odnosno samozapošljavanja. Uvedene su dvije nove mjere, Potpore za zapošljavanje za stjecanje prvog radnog iskustva / pripravništvo u javnom sektoru, i to u djelatnostima obrazovanja, zdravstva, socijalne skrbi te naknadno i kulture, koja je usmjerena na poticanje zapošljavanja mlađih u javnom sektoru, te mjera Osposobljavanja za stjecanje odgovarajućeg radnog iskustva za osobe starije od 30 godina. Mjera Stručno osposobljavanje za rad bez zasnivanja radnog odnosa (SOR) provodila se po strožim kriterijima i s ciljem pružanja podrške određenim skupinama mlađih osoba koje se nisu mogle odmah uključiti u mjeru pripravništva.

Također, aktivnosti u okviru Prioritetne osi 1 „Visoka zapošljivost i mobilnost radne snage“, Prioritetne osi 2 „Socijalna uključenost“ te Prioritetne osi 3 „Obrazovanje i

cjeloživotno učenje“ provode se i unutar mehanizma Integriranih teritorijalnih ulaganja (ITU-a). ITU mehanizam koristi se za održivi urbani razvoj, odnosno provođenje integriranih aktivnosti prepoznatih u okviru strategija razvoja urbanih područja, trenutno njih sedam, s ciljem jačanja uloge gradova kao pokretača gospodarskog razvoja. Osim kroz ITU mehanizam, u okviru PO 1 financiraju se operacije i projekti koji imaju za cilj financirati aktivnosti za nezaposlene osobe na lokalnoj razini, a kako bi se djelovalo na tržište rada sukladno lokalnim potrebama.

Također, usporedno s financiranjem mjera i aktivnosti za nezaposlene osobe, u okviru PO 1 provode se i planiraju operacije (projekti) s ciljem modernizacije ustanova tržišta rada i jačanja kapaciteta istih u svrhu povećanja učinkovitosti i kvalitete usluga te dostupnosti relevantnih informacija i podataka korisnicima i javnosti.

Na oblikovanje intervencija u okviru Prioritetne osi 1, kao i na provedbu aktivnosti, utječu relevantni europski i nacionalni zakonodavni okvir, pravilnici, akcijski planovi, strategije i sl. koji će također biti analizirani tijekom ove evaluacije.

Unutar Prioritetne osi 1 „Visoka zapošljivost i mobilnost radne snage“ MROSP obnaša ulogu Posredničkog tijela razine 1, dok su uloge Posredničkih tijela razine 2 dodijeljene Hrvatskom zavodu za zapošljavanje i Agenciji za strukovno obrazovanje i obrazovanje odraslih.

1.3. Opseg vrednovanja

Svrha ove usluge bila je provesti srednjoročno vrednovanje (evaluaciju) Prioritetne osi 1 „Visoka zapošljivost i mobilnost radne snage“ uz vrednovanje učinka mjera aktivne politike zapošljavanja u okviru OPULJP-a.

S obzirom na to da je uz evaluaciju Prioritetne osi 1 predmet ove evaluacije i procjena učinka mjera aktivne politike zapošljavanja, uz sve specifične ciljeve iz navedene prioritetne osi, ovom je evaluacijom bio obuhvaćen i dio specifičnog cilja 9.i.1. *Borba protiv siromaštva i socijalne isključenosti kroz promociju integracije na tržište rada i socijalne integracije ranjivih skupina, i borba protiv svih oblika diskriminacije* u okviru Investicijskog prioriteta 9.i. *Aktivna uključenost, uključujući s ciljem promicanja jednakih mogućnosti te aktivnog sudjelovanja i poboljšanja zapošljivosti.* Konkretno, radilo se o evaluaciji dvije operacije koju je proveo, odnosno provodi, HZZ, a odnosi se na organizaciju i provedbu javnih radova za najranjivije skupine nezaposlenih osoba.

Evaluacija Prioritetne osi 1 bila je usmjerena na ocjenu rezultata dostupnih za razdoblje od početka provedbe OPULJP-a do 31.12.2019. godine. Sukladno navedenom, provedeno je vrednovanje obuhvatilo sve pozive te operacije/projekte koji su ugovoreni i provode se /

provedeni su od početka provedbe OPULJP-a do zaključno s 31.12.2019. godine u okviru PO 1 te dodatno dijela specifičnog cilja 9.i.1. koji se odnosi na provedbu javnih radova.

Ukupna alokacija poziva koji su se vrednovali iznosi 5.499.810.672,32⁵ KN. Prema specifičnim ciljevima alokacije i ugovorena sredstva su sljedeća:

Specifični cilj	PT 1	PT 2	Ukupno alocirana sredstva KN	Vrijednost objavljenih poziva – KN	Vrijednost ugovorenih poziva – KN
8.i.1	MRMS	HZZ	910.919.326,00	552.630.981,00	552.630.981,00
8.i.2	MRMS	HZZ	1.148.818.090,00	1.161.935.935,06	1.161.908.946,00
8.i.3	MRMS	HZZ	176.320.000,00	297.155.000,00	297.155.000,00
8.ii.1 (IZM)	MRMS	HZZ	1.516.305.921,00	1.633.479.595,66	1.633.479.595,66
8.ii.1 (IZM)	MZO	ASOO	190.000.000,00	0,00	0,00
8.ii.1 (ESF)	MRMS	HZZ	299.860.204,00	676.280.051,60	676.280.051,60
8.vii.1	MRMS	HZZ	145.920.000,00	117.230.075,20	118.325.437,58
8.vii.2	MRMS	HZZ	585.799.070,00	546.596.827,80	133.407.609,06
9.i.1	MRMS	HZZ	235.600.000,00	514.502.206,00	514.502.206,00

Tablica 1 Alocirana sredstva, vrijednost objavljenih Poziva na dostavu projektnih prijedloga te ugovorena sredstva do 31. 12. 2019. za PO 1 te dodatno dio SC-a 9.i.1. koji se odnosi na MAPZ.

Provedeno vrednovanje obuhvatilo je pojedinačne ugovorene izravne dodjele te ugovore iz Otvorenog poziva za dostavu bespovratnih sredstava LEDI III, prema popisu koji se nalazi u *Prilogu I*.

⁵ U razdoblju nakon *cut-off* datuma vrednovanja došlo je do povećanja alokacija za dvije operacije: 8.ii.1 (ESF) – Operacija „Provedba mjera aktivne politike zapošljavanja za dugotrajno nezaposlene mlade – Faza 2“ – alokacija je povećana s 464.994.400,00 HRK na 564.994.400,00 HRK (dodatak broj 5 Ugovoru potpisani 8. travnja 2021.) te 9.i.1 – Operacija „Provedba javnih radova za teže zapošljive skupine – Faza 2“ – alokacija je povećana s 202.702.206,00 HRK na 422.702.206,00 HRK (Dodatak br. 2 Ugovoru potpisani 8. travnja 2021.).

MINISTARSTVO RADA, MIROVINSKOGA
SUSTAVA, OBITELJI I SOCIJALNE POLITIKE

METODOLOGIJA I AKTIVNOSTI

36

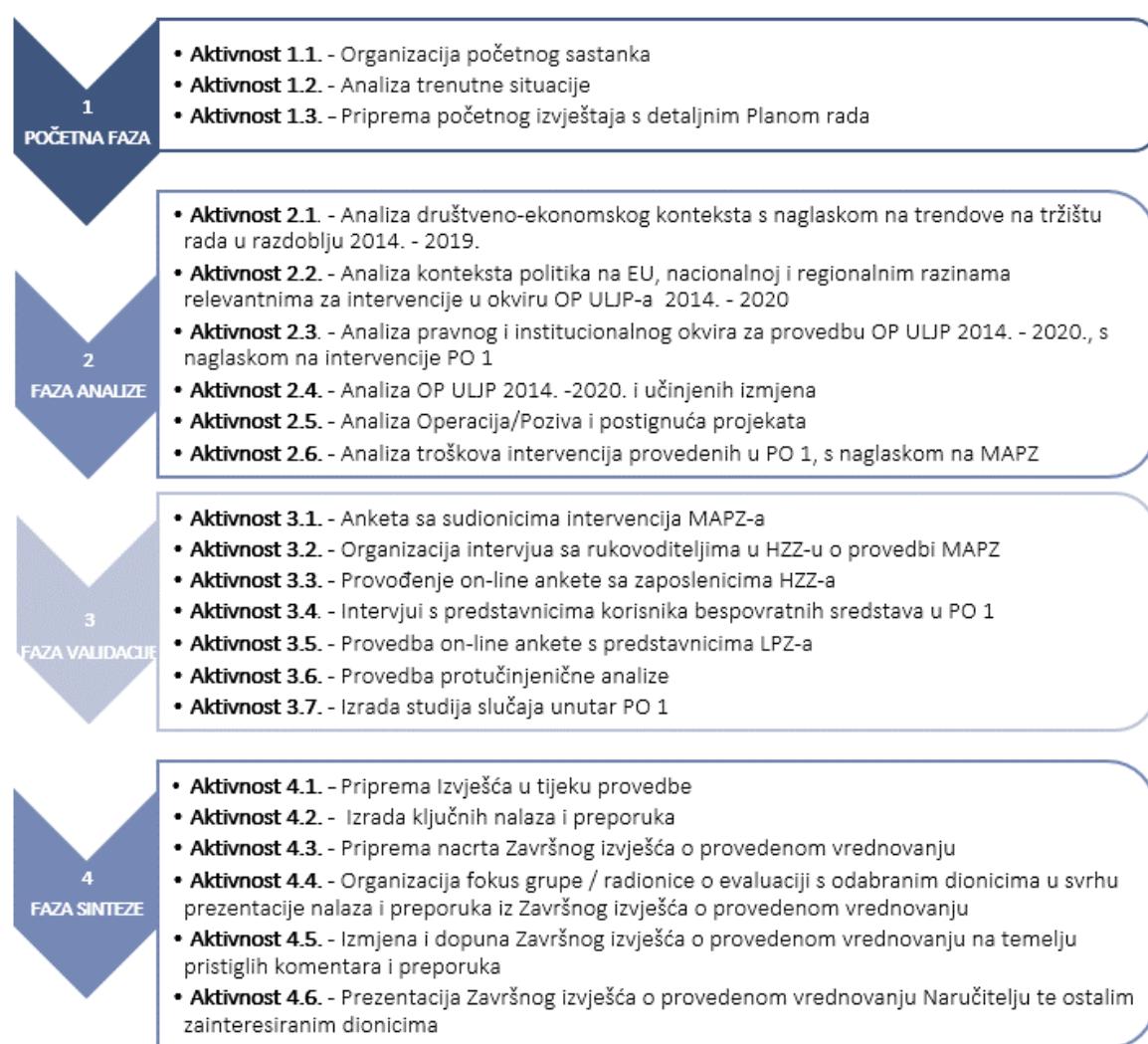
Projekt je sufinancirala Evropska unija iz Europskog socijalnog fonda.

2. KORIŠTENA METODOLOGIJA I PROVEDENE AKTIVNOSTI

Provedba vrednovanja temeljila se na interdisciplinarnoj i participativnoj metodologiji koja je uključivala kombinaciju kvalitativno-kvantitativnih istraživačkih pristupa i metoda koje se obično koriste u području društvenih znanosti, uključujući analizu literature i dokumentacije, kvantitativno ispitivanje putem upitnika, intervjuje s ključnim sudionicima, fokus-grupu te provedbu protučinjenične analize.

Kako bi se postigli postavljeni ciljevi srednjoročne evaluacije Prioritetne osi 1 OPULJP-a zajedno sa specifičnim ciljem 9.i.1., provedeni pristup uključivao je provedbu evaluacijskih aktivnosti u četiri sekvensijalne faze.

Slika 4 Prikaz faza i aktivnosti koje su se provele u okviru predmetne evaluacije PO 1.

2.1. Početna faza

Svrha Početne faze bilo je prikupljanje i analiza svih relevantnih informacija i dokumenata potrebnih projektnom timu kako bi se razvila detaljna metodologija i plan provedbe evaluacijskih aktivnosti.

U okviru Početne faze provedene su sljedeće aktivnosti:

Aktivnost 1.1 Organizacija kick-off sastanka

Opis provedenog: Početni sastanak održan je u ožujku 2020. godine nakon potpisivanja Ugovora između predstavnika WYG Savjetovanja d.o.o. i predstavnika Naručitelja – MROSP-a. Svrha sastanka bila je uskladiti pristup provođenju aktivnosti s MROSP-om i utvrditi njihova očekivanja u sklopu ove usluge.

Aktivnost 1.2. Analiza trenutne situacije

Opis provedenog: Analiza trenutne situacije bila je ključna aktivnost u početnoj fazi implementacije usluge koja je pružila realan uvid u stanje svih relevantnih procesa i količine već do tog trenutka učinjenog u okviru PO 1. U okviru ove aktivnosti projektni je tim od Ministarstva prikupio i analizirao sve relevantne informacije: Godišnja izvješća o provedbi OPULJP-a, Pozive na dostavu projektnih prijedloga i povezane dokumente objavljene u PO 1, Informacijski sustav za praćenje mikropodataka o sudionicima, Tablicu statusa ugovora do 31. prosinca 2019. i registre plaćanja i ugovaranja (po godinama).

Aktivnost 1.3. Priprema Početnog izvješća s detaljnim Planom rada

Opis provedenog: Na temelju prikupljenih informacija izrađeno je Početno izvješće. Početno izvješće sadržavalo je detaljan opis metodologije sa svim jasno definiranim rezultatima kroz koje se na evaluacijska pitanja može dati nedvosmislen odgovor. Metodološki dio sadržavao je detaljan pregled i opis tehnika i metoda evaluacije, dok je postupak provedbe definiran detaljnom intervencijskom logikom. Početno izvješće dostavljeno je i usvojeno od strane Naručitelja u svibnju 2020. godine.

2.2. Faza analize

Cilj ove faze evaluacije bila je provjera dostupnosti izvora informacija te utvrđivanje relevantnosti prikupljene dokumentacije i podataka. Faza analize primarno je uključivala

metode analize primarne dokumentacije te sekundarnih podataka. Tijekom izvještajnog razdoblja provedene su sljedeće aktivnosti:

Aktivnost 2.1.

Analiza društveno-ekonomskog konteksta s naglaskom na trendove na tržištu rada u razdoblju 2014. – 2019.

Opis provedenog: Provedba aktivnosti započela je odmah po dostavljanju Početnog izvještaja s detaljnom metodologijom, a provedena je kako bi se procijenila relevantnost intervencija poduzetih u sklopu PO 1 i dijela SC-a 9.i.1. koji se odnosi na MAPZ. Analiza je uključivala prikupljanje i obradu statističkih podataka o tržištu rada, demografskih podataka te podataka o gospodarskim kretanjima za razdoblje uključeno u vrednovanje – 2014. – 2019. godine. Analiza je provedena tijekom svibnja i lipnja 2020. godine, a nalazi iste korišteni su za ocjenu relevantnosti pojedinih intervencija u okviru PO 1 i dijela SC-a 9.i.1. koji se odnosi na MAPZ.

Aktivnost 2.2.

Analiza konteksta politika na EU, nacionalnoj i regionalnoj razini relevantnim za intervencije u okviru OPULJP-a 2014. – 2020.

Opis provedenog: Uz analizu društveno-ekonomskog konteksta napravljena je i detaljna analiza konteksta politika na tri razine – na razini EU-a, nacionalnoj razini i regionalnim razinama. EU razina uključivala je Strategiju Europa 2020, Europsku strategiju zapošljavanja (ESZ), kao i Europski stup socijalnih prava. Na nacionalnoj je razini s intervencijama u okviru PO 1 i dijela SC-a 9.i.1. koji se odnosi na MAPZ analiziran i uspoređivan relevantni strateški, kao i zakonodavni okvir koji je uključivao Smjernice za razvoj i provedbu aktivne politike zapošljavanja, Planove implementacije Garancije za mlade, Uvjete i načine korištenja sredstava za provođenje mjera, kao i ostale relevantne sektorske strateške dokumente (poput Strategije borbe protiv siromaštva i socijalne isključenosti u Republici Hrvatskoj) te zakonske propise (poput Zakona o tržištu rada). Treća razina analize odnosi se na analizu regionalnog strateškog konteksta. Pobliže, analiza regionalnog strateškog konteksta uključivala je analizu 21 županijske strategije za razvoj ljudskih potencijala (SRLJP). Dodatno, uz analizu SRLJP-a na županijskoj razini, u svrhu procjene komplementarnosti aktivnosti planiranih kroz mehanizam integriranih teritorijalnih ulaganja (ITU-a) u okviru PO 1, analizirane su i s PO 1 uspoređivane strategije razvoja urbanog područja / aglomeracija sedam odabranih područja. Detaljan popis analizirane dokumentacije nalazi se u *Prilogu II* ovog izvješća. Analiza je provedena tijekom svibnja i lipnja 2020. godine. Nalazi analize korišteni su pri ocjenjivanju relevantnosti pojedinih intervencija u okviru PO 1.

Aktivnost 2.3.

Analiza pravnog i institucionalnog okvira za provedbu OPULJP-a 2014. – 2020., s naglaskom na intervencije PO 1

Opis provedenog: S ciljem razumijevanja procesa i napretka provedbe poziva i projekata, pristupilo se analizi cjelokupnog pravnog i institucionalnog okvira za provedbu OPULJP-a, s naglaskom na intervencije u okviru PO 1. Detaljan popis analizirane dokumentacije nalazi se u *Prilogu II* ovog izvješća. Analiza je provedena tijekom lipnja i srpnja 2020. godine.

Aktivnost 2.4.

Analiza OPULJP-a 2014. – 2020. i učinjenih izmjena

Opis provedenog: OPULJP je izmijenjen nekoliko puta od prvog usvajanja. Posljednja verzija (inačica 6.0) usvojena je u kolovozu 2020. godine. U okviru aktivnosti analizirane su izmjene relevantne za PO 1 (investicijski prioriteti 8.i, 8.ii (ESF), 8.ii (IZM), 8.vii) i dio SC-a 9.i.1. koji se odnosi na MAPZ, u okviru kojih se provode operacije mjera aktivne politike zapošljavanja. Analizirani su sljedeći elementi svake inačice OPULJP-a: relevantnost za odabir tematskih ciljeva i investicijskih prioriteta, investicijska strategija (promjene u raspodjeli sredstava po tematskim ciljevima), pokazatelji, ciljevi, aktivnosti, ciljne skupine i korisnici. Analiza je napravljena tijekom svibnja te dodatno u rujnu za inačicu OPULJP v.6.

Aktivnost 2.5.

Analiza Operacija/Poziva i postignuća projekata

Opis provedenog: U cilju razumijevanja procesa, postignutih rezultata i učinaka ostvarenih kroz operacije/pozive te financirane projekte u okviru PO 1 i dijela SC-a 9.i.1. koji se odnosi na MAPZ, izvršena je obrada podataka i relevantne dokumentacije. Cilj je bio utvrditi omjere ostvarenja u odnosu na postavljene pokazatelje u okviru operacija/projekata te u odnosu na pokazatelje relevantne za OPULJP PO 1. Također, u sklopu ove aktivnosti identificirana su pitanja i daljnji koraci koji su služili kao temelj planiranom kvalitativnom istraživanju.

Aktivnost 2.6.

Analiza troškova intervencija provedenih u PO 1, s naglaskom na MAPZ

Opis provedenog: Po završetku analize postignuća operacija/projekata, provela se finansijska analiza kako bi se procijenila njihova isplativost. Projektni tim procijenio je finansijske podatke iz godišnjih izvješća provedbe OPULJP-a te dodatnih finansijskih

podataka po svakoj operaciji dostavljenih od strane Naručitelja. Analiza je napravljena u rujnu i listopadu 2020. godine.

2.3. Faza validacije

Faza validacije uključivala je savjetovanje s krajnjim korisnicima, ciljnim skupinama, partnerima i drugim institucijama te prikupljanje dodatnih informacija i pojašnjenja o provedbi intervencija unutar PO 1 i SC 9.i.1 korištenjem kvantitativnih i kvalitativnih metoda (na primjer intervju, ankete, itd.). Provedene su aktivnosti u okviru faze validacije sljedeće:

Aktivnost 3.1. Anketa sa sudionicima intervencija MAPZ-a

Opis provedenog: Kako bi se utvrdila djelotvornost i učinkovitost provedenog MAPZ-a, projektni tim u suradnji s tvrtkom IPSOS proveo je kvantitativno istraživanje kojim su se ispitali sudionici MAPZ-a, a koji su sudjelovali u mjeri u razdoblju od 2014. do kraja 2019. godine. U dogовору с MROSP-ом, usuglašeno је да се у оквиру вредновања provede шест kvantitativnih istraživanja за 11 ciljnih skupina, sudionika operacija mjera aktivne politike zapošljavanja, prema шест vrsta mjera aktivne politike zapošljavanja:

Anketa	Sudionici sljedećih operacija:
Potpore za zapošljavanje	UP.01.1.1.01.0002 Potpore za zapošljavanje teže zapošljivih skupina UP.01.2.1.01.0001 Provedba mjera aktivne politike zapošljavanja za dugotrajno nezaposlene mlade - samo sudionici mjere potpore za zapošljavanje UP.01.2.1.02.0001 Provedba mjera aktivne politike zapošljavanja za dugotrajno nezaposlene mlade faza 2 – samo sudionici mjere potpore za zapošljavanje UP.01.2.0.01.0001 Provedba mjera APZ za mlade (IZM) - samo sudionici mjere potpore za zapošljavanje UP.01.2.0.03.0001 Provedba mjera APZ-a za mlade (IZM) faza 2 – samo sudionici mjere potpore za zapošljavanje
Potpore za samozapošljavanje	UP.01.1.2.01.0001 Podrška samozapošljavanju
Stalni sezonač	UP.01.1.3.01.0001 Zadržavanje radnika u zaposlenosti UP.01.1.3.02.0001 Zadržavanje radnika u zaposlenosti - faza 2
Javni rad	UP.01.2.1.01.0001 Provedba mjera aktivne politike zapošljavanja za dugotrajno nezaposlene mlade - samo sudionici javnih radova UP.01.2.1.02.0001 Provedba mjera aktivne politike zapošljavanja za dugotrajno nezaposlene mlade faza 2 – samo sudionici javnih radova UP.01.2.0.01.0001 Provedba mjera APZ za mlade (IZM) - samo sudionici javnih radova

	UP.01.2.0.03.0001 Provedba mjera APZ za mlade (IZM) faza 2 – samo sudionici javnih radova
Obrazovanje nezaposlenih i zaposlenih	UP.01.2.1.01.0001 Provedba mjera aktivne politike zapošljavanja za dugotrajno nezaposlene mlade - samo sudionici mjere obrazovanja nezaposlenih osoba UP.01.2.1.02.0001 Provedba mjera aktivne politike zapošljavanja za dugotrajno nezaposlene mlade faza 2 – samo sudionici mjere obrazovanja nezaposlenih osoba
Stručno osposobljavanje za rad bez zasnivanja radnog odnosa (SOR)	UP.01.2.1.01.0001 Provedba mjera aktivne politike zapošljavanja za dugotrajno nezaposlene mlade - samo sudionici mjere SOR UP.01.2.1.02.0001 Provedba mjera aktivne politike zapošljavanja za dugotrajno nezaposlene mlade faza 2 – samo sudionici mjere SOR UP.01.2.0.01.0001 Provedba mjera APZ za mlade (IZM) - samo sudionici mjere SOR UP.01.2.0.03.0001 Provedba mjera APZ za mlade (IZM) faza 2 – samo sudionici mjere SOR

Tablica 2 Popis operacija koje su uključene u pojedine ankete.

Početne postavke za određivanje metodologije definirane dokumentacijom bile su sljedeće: uzorak mora predstavljati relevantnu skupinu sudionika, to jest kako bi uzorak bio reprezentativan, isti mora predstavljati cijelokupnu populaciju sudionika (referentna populacija) i odražavati karakteristike te populacije u okviru relevantnih varijabli. Nadalje, ne smije postojati selekcijska pristranost, odnosno mora biti moguće kontaktirati svakog nasumično odabranog sudionika koji je dobio potporu u okviru predmetnog specifičnog cilja.

S obzirom na navedene početne postavke te podatke o referentnim populacijama u dostavljenim bazama mikropodataka, predložen je slučajni stratificirani uzorak. Alokacija uzorka po stratumima provedena je proporcionalno njihovoj veličini, točnije sukladno broju osoba u pojedinom stratumu. Izbor ispitanika unutar stratura bio je slučajan na način da je svaka osoba unutar stratura imala jednaku vjerojatnost odabira u uzorak. U svrhu izrade slučajnog stratificiranog uzorka provedena je stratifikacija na temelju sljedećih kriterija: operacija, regija, spol, dob i obrazovanje sudionika.

Istraživanje je provedeno između 6. studenog 2020. i 5. veljače 2021. godine sljedećim metodama: metodom telefonskog anketiranja i metodom online ankete.

Postupak prikupljanja podataka u slučaju sudionika obuhvatio je sljedeće aktivnosti: osobe koje imaju adresu e-pošte zaprimile su poveznicu na on-line anketu; uz poveznicu je bio zadan rok za popunjavanje ankete te su sudionici bili i dodatno podsjećani putem e-maila do 3 puta da ispune anketu ukoliko to nisu učinili.

Sudionici čija adresa e-pošte nije bila dostupna bili su kontaktirani putem SMS poruke u kojoj su zaprimili poveznicu na on-line anketu. Dodatni podsjetnik tekstualnom porukom

upućen im je do 3 puta. U slučaju uzoraka i segmenata populacije s jako slabim odazivom (npr. u slučaju sudionika mjera Obrazovanje i Stalni sezonac, te npr. u slučaju muškaraca starijih od 65 godina sa završenom samo osnovnom školom) svi sudionici su naknadno pozvani i telefonom radi popunjavanje ankete.

U skladu sa smjernicama Europske komisije navedenima u Dokumentaciji za nadmetanje, pri prikupljanju i obradi podataka na metodi reprezentativnog uzorka primjenjuje se sljedeća kategorizacija pouzdanosti podataka: potpuno pouzdani podaci – postotak pogreške ne prelazi 2 %; manje pouzdani podaci – postotak pogreške je između 2 % i 5 %; nedovoljno pouzdani podaci – postotak pogreške veći je od 5 %.

Polazni kriteriji pri izradi uzorka bili su veličina statističke pogreške uzorka do 5 % uz razinu pouzdanosti od 95 %. Na temelju ukupnog broja sudionika izračunata je veličina uzorka potrebna za zadovoljavanje navedenih kriterija. U tablici u nastavku prikazane su dvije informacije o dostignutoj statističkoj pogrešci uzorka: a) onoj izračunatoj u odnosu na ukupan broj sudionika, b) onoj izračunatoj u odnosu na broj sudionika koje je bilo moguće kontaktirati. Naime, u zaprimljenoj bazi je oko 10 % sudionika sudjelovalo više puta u jednoj mjeri ili su u referentnom razdoblju sudjelovali u više mjera. Ovi sudionici su stoga odabrani da popune anketu samo za jedno od više sudjelovanja u mjerama, čime je polazna populacija umanjena za ovaj dio sudionika. Također, dio sudionika nije uopće bilo moguće kontaktirati jer kontakt podaci uopće nisu bili dostupni ili su podaci bili netočni (pogrešan broj telefona i/ili adresa e-pošte).

	PODACI O KONTAKTIMA				REZULTATI ANKETIRANJA				UZORAK U ODNOSU NA UKUPNU POPULACIJU SUDIONIKA		UZORAK U ODNOSU NA BROJ SUDIONIKA S KOJIMA JE BILO MOGUĆE USPOSTAVITI KONTAKT		Realizirana pogreška uzorka			
	Ukupna populacija (broj sudjelovanja)	Broj jedinstvenih kontakata (samo jedno sudjelovanje)	Broj odabranih sudionika među onima s više sudjelovanje	Ukupan broj kontaktiranih sudionika	Kontakt nije uspostavljen (e-mail adresa i/ili broj telefona su nevažeći, nema kontakta)	UKUPNO uspostavljen kontakt	Odbijanje	Kontakt je uspostavljen, ali nisu ispunili anketu	Anketa ispunjena	Odaziv (udio ispunjenih anketa u odnosu na one s kojima je uspostavljen kontakt)	Veličina uzorka (pogreška uzorka 2 %)	Veličina uzorka (pogreška uzorka 5 %)	Veličina uzorka (pogreška uzorka 2 %)	Veličina uzorka (pogreška uzorka 5 %)		
Obrazovanje	4969	4472	54	4526	471	4055	107	3592	356	9 %	1619	357	1508	351	5 %	4,96 %
Potpore za zapošljavanje	11549	10137	122	10259	743	9516	330	8799	387	4 %	2005	374	1917	369	4,9 %	4,88 %
Samozapošljavanje	4838	4733	3	4736	176	4560	132	3872	556	12 %	1616	358	1573	354	3,91 %	3,89 %
Javni radovi	14356	11653	1170	12823	992	11831	193	11030	608	5 %	2075	376	1996	372	3,89 %	3,87 %
Stručno ospozobljavanje	32695	30759	183	30942	1308	29634	442	27133	2059	7 %	2258	382	2221	379	2,09 %	2,08 %
Stalni sezonac	974	973	1	974	164	810	176	372	262	32 %	696	277	606	261	5,18 %	4,98 %

Tablica 3 Rezultati provedenih anketa u aktivnosti 3.1.

Aktivnost 3.2.

Organizacija intervjuja sa zaposlenicima/rukovoditeljima u HZZ-u o provedbi MAPZ-a

Opis provedenog: S ciljem dobivanja dodatnih informacija i pojašnjenja procesa i postignuća MAPZ-a koji su se financirali kroz PO 1 i specifični cilj 9.i.1., u promatranom razdoblju provedeno je ukupno 10 polustrukturiranih intervjuja sa zaposlenicima i rukovoditeljima u HZZ-u. U intervju su bili uključeni predstavnici HZZ-a s regionalne i nacionalne razine koji rade na poslovima pripreme i provedbe mjera aktivne politike zapošljavanja. Dodatno, na temelju provedenih intervjuja, organiziran je i proveden jedan grupni intervju s djelatnicima MROSP-a – Uprave za tržište rada i zapošljavanje, koja koordinira rad Radne skupine za praćenje provedbe mjera aktivne politike zapošljavanja. Intervjui su provedeni tijekom listopada i studenog 2020. godine.

Aktivnost 3.3.

Provodenje *online* ankete sa zaposlenicima HZZ-a

Opis provedenog: Kako bi se procijenili procesi i kapaciteti te identificirali potencijalni problemi i izazovi s kojima se zaposlenici HZZ-a suočavaju prilikom provedbe MAPZ-a, projektni tim proveo je *online* upitnik. *Online* upitnik bio je anoniman kako bi se osoblju HZZ-a pružila mogućnost odgovaranja u skladu sa svojim mišljenjem i iskustvom. Upitnik je proveden tijekom siječnja 2021. godine. Ukupno 100 zaposlenika HZZ-a odgovorilo je na upitnik.

Aktivnost 3.4.

Intervju s predstavnicima korisnika bespovratnih sredstava u PO 1

Opis provedenog: Kako bismo dobili dodatne informacije i objašnjenja o procesu razvoja projekta, prijavljivanju na ESF, implementaciji i izvještavanju, kao i financiranju, proveden je niz polustrukturiranih intervjuja s predstavnicima korisnika izravnih dodjela u okviru PO1 i korisnika otvorenog poziva za dodjelu bespovratnih sredstava. Ukupno je provedeno 10 intervjuja tijekom siječnja i veljače 2021. godine. Popis operacija /projekata i korisnika je sljedeći:

Br.	Naziv operacije/projekta	Korisnik
1.	Primjena standarda zanimanja u poslovnim procesima HZZ-a i provedba Ankete o standardu zanimanja	Hrvatski zavod za zapošljavanje
2.	Uspostava sustava praćenja NEET osoba	MROSP Uprava za tržište rada i zapošljavanje

3.	Unaprjeđenje sustava pružanja usluga cjeloživotnog profesionalnog usmjeravanja i razvoja karijere jačanjem uloge Foruma za cjeloživotno profesionalno usmjeravanje i razvoj karijere u RH	MROSP Uprava za tržište rada i zapošljavanje
4.	Poticanje obrazovanja za vezane obrte temeljene na sustavu naukovanja	Ministarstvo gospodarstva i održivog razvoja
5.	SHARE – Istraživanje o zdravlju, starenju i umirovljenju u Europi	MROSP Uprava za mirovinski sustav
6.	Jačanje administrativnih kapaciteta Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje	Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje
7.	Razvoj sustava e-učenja, upravljanja i praćenja zaštite na radu	MROSP Uprava za rad i zaštitu na radu
8.	Implementacija HKO-a i razvoj alata u povezivanju obrazovanja i tržišta rada	MROSP Uprava za tržište rada i zapošljavanje
9.	Uspostava sustava za upravljanje ljudskim potencijalima Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje	Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje
10.	Job club – Centar jednakih mogućnosti u okviru Lokalne inicijative za poticanje zapošljavanja – faza III	Udruga gluhih i nagluhih Nove Gradiške

Tablica 4 Popis intervjuiranih korisnika bespovratnih sredstava u okviru POI.

Aktivnost 3.5.

Provedba online ankete s predstvincima LPZ-ova

Opis provedenog: Projektni tim razvio je i proveo *online* anketu za predstavnike LPZ-ova u Hrvatskoj, njih ukupno 21, kako bi se procijenila njihova aktivnost, postignuća i izazovi u radu te financiranje i održivost partnerstva tijekom godina. Cilj ankete bio je prikupiti mišljenja o načinima poboljšanja podrške u sljedećem programskom razdoblju. Na popunjavanje ankete pozvano je po troje predstavnika svakog LPZ-a za koji je procijenjeno da su važni članovi: tehničko tajništvo, predstavnik regionalnog HZZ-a te predstavnik županije. *Online* upitnik proveden je tijekom studenog 2020. godine. Upitnik je popunilo ukupno 42 dionika.

Aktivnost 3.6.

Provedba protučinjenične analize

Opis provedenog: Kako bi se procijenio učinak MAPZ-a, u sklopu aktivnosti provela se protučinjenična analiza. Navedeno podrazumijeva provođenje kvazieksperimenta u kojem sudjeluje eksperimentalna skupina svih sudionika mjere u referentnom razdoblju evaluacije te odgovarajuća kontrolna skupina nesudionika. Protučinjenična evaluacija korištena u evaluaciji mjera odnosi se na analizu neto učinaka mjera. Neto učinci mjera procijenjeni su primjenom tehnike uparivanja prema sklonosti (eng. *Propensity score matching*). Ova je tehnika jedna od tehnika analize „protučinjeničnih“ (eng. *counterfactual*) stanja. Sukladno općoj logici planirane analize, za skupinu pojedinaca koji su sudjelovali u mjerama izabrana je kontrolna skupina njihovih „dvojnika“. Kontrolna skupina sastoji se od osoba s epizodom nezaposlenosti koji nikada nisu sudjelovali u evaluiranim intervencijama.

Pojedinci u kontrolnoj skupini slični su onima u skupini koja je sudjelovala u mjerama po svim dostupnim karakteristikama koje smatramo prediktorima sudjelovanja u mjerama te istovremeno prediktorima same uspješnosti intervencija.

Neto učinci mjera/intervencija procijenjeni su jednostavnim usporedbama udjela zaposlenih između intervencijskih i kontrolnih skupina dobivenih uparivanjem u tri vremenska intervala (3, 6 i 12 mjeseci nakon izlaska sudionika iz mjere) za svaku mjeru/intervenciju. Sve te procjene provjerene su multivarijatnim regresijskim analizama opisanim i prikazanim u Prilogu 5.

Metodologija uparivanja:

Uparivanje sudionika u mjerama s korespondirajućim osobama iz kontrolne skupine nesudionika mjera provedeno je prema varijablama za koje se pretpostavilo da imaju ili mogu imati relevantan utjecaj na sudjelovanje u mjerama te koje su dostupne u bazama podataka HZZ-a. Radi se o sljedećim varijablama:

1. Spol
2. Dob (godine starosti na dan ulaska u intervenciju/prijave)

Za uparivanje je korištena varijabla dobnih skupina podijeljenih u deset razreda: 15-19, 20-24, 25-29, 30-34, 35-39, 40-44, 45-49, 50-54, 55-59 i 60-65 godina starosti. Kod mjera koje su namijenjene isključivo mladima (do 29 godina) iz seta podataka kontrole kontrolne skupine bile su unaprijed isključene osobe starije od 29 godina – razlog tome je da se ubrza postupak uparivanja.

3. Završeno obrazovanje (ISCED kod obrazovne razine)

Za uparivanje je korištena podjela na tri kategorije obrazovne razine: bez srednjeg obrazovanja, srednje obrazovanje, te visoko obrazovanje

4. Područje obrazovanja:

Za uparivanje je korištena podjela na devet područja obrazovanja: opći programi, obrazovanje, humanističke znanosti i umjetnost, društvene znanosti, poslovanje i pravo, prirodne znanosti, inženjerstvo, prerađivačka industrija i graditeljstvo, poljoprivreda, zdravstvo i socijalna skrb te usluge.

5. Županija

6. Radni staž

Za uparivanje je korištena varijabla radnoga staža u 13 razreda: 0 godina, 0-1 godina, 1-2 godine, 2-3 godine, 3-5 godina, 5-10 godina, 10-15 godina, 15-20 godina, 20-25 godina, 25-30 godina, 30-35 godina, 35-40 godina i više od 40 godina.

7. Trajanje epizode nezaposlenosti u danima

8. Grupa rizika

Varijabla grupa rizika korištena kod uparivanja imala je pet mogućih kategorija: ne odnosi se, niska zapošljivost, smanjena zapošljivost, srednji rizik i visoka zapošljivost.

Algoritam uparivanja koji je korišten jest *Fuzzy* algoritam implementiran kroz programski jezik *Python* i korišten kao ekstenzija SPSS softvera za statističku obradu podataka. *Fuzzy* algoritam izvodi uparivanje prema odabranim varijablama između dva skupa podataka (kontrolna i intervencijska skupina) na način da prvo pretražuje i eventualno nalazi identične parove (*Exact*), a ako ne nalazi identičnog parnjaka, odabrat će ovisno o postavkama jednog ili više sličnih parnjaka. Kod *Fuzzy* algoritma moguće je definirati sljedeće parametre:

- Razina tolerancije za svaku varijablu prema kojoj se uparuje – Tolerancija varira od 0 do 1, pri čemu 0 znači da će algoritam tražiti isključivo identične parnjake, dok 1 znači da će po slučaju odabratiti bilo koju vrijednost varijable. Vrijednost 0 tipično dovodi do većeg broja neuparivanja te je uobičajeno postaviti vrijednosti tolerancije od 0,001 do 0,01. Korištena vrijednost tolerancije kod uparivanja sudionika mjera s kontrolnom skupinom bila je postavljena na vrijednost 0,001.
- Broj parnjaka po sudioniku – Standardna postavka (*Default*) jedan je parnjak po sudioniku. U slučaju da algoritam nađe više parnjaka, prednost uvijek ima identični parnjak, a ako nađe nekoliko identičnih parnjaka na jednakoj razini sličnosti, po slučaju odabire jednog od nađenih parnjaka.
- Uparivanje sa ili bez ponavljačih parnjaka – Uparivanje bez ponavljačih parnjaka sprječava mogućnost da jedan parnjak iz kontrolne skupine bude parnjak za više sudionika mjere. Standardna je postavka uparivanje bez ponavljačih parnjaka, što je korišteno i kod uparivanja sudionika mjera s kontrolnom skupinom. Kako bi se izbjegla pristranost zbog rednog broja retka u setu podataka (npr. ako je set podataka sortiran po nekom kriteriju), uparivanje se provodi po slučajnom redoslijedu skupine i sudionika.

Uz navedeni i opisani *Fuzzy* algoritam za uparivanje, korištena je i PSM ekstenzija SPSS softvera koja je računala PSM rezultate za sudionike i uparene pripadnike kontrolne skupine⁶.

⁶ Navedenim ekstenzijama i Python programskom kodu može se pristupiti na poveznici <https://github.com/IBMPredictiveAnalytics/FUZZY>

U okviru evaluacije PO 1 i MAPZ-a provelo se ukupno 10 protučinjeničnih analiza prema ciljnim skupinama i prema tipovima mjera. Protučinjenične analize uključuju sljedeće mjere prema operacijama:

1. *Potpore za zapošljavanje – uključuje operaciju UP.01.1.1.01.0002 Potpore za zapošljavanje teže zapošljivih skupina*
2. *Podrška samozapošljavanju – uključuje operaciju UP.01.1.2.01.0001 Podrška samozapošljavanju*
3. *Javni rad (dugotrajno nezaposleni mladi) – uključuje operacije UP.01.2.1.01.0001 Provedba mjera aktivne politike zapošljavanja za dugotrajno nezaposlene mlade i UP.01.2.1.02.0001 Provedba mjera aktivne politike zapošljavanja za dugotrajno nezaposlene mlade faza 2*
4. *Obrazovanje nezaposlenih (dugotrajno nezaposleni mladi) – uključuje operacije UP.01.2.1.01.0001 Provedba mjera aktivne politike zapošljavanja za dugotrajno nezaposlene mlade i UP.01.2.1.02.0001 Provedba mjera aktivne politike zapošljavanja za dugotrajno nezaposlene mlade faza 2*
5. *Potpore za zapošljavanje (dugotrajno nezaposleni mladi) – uključuje operacije UP.01.2.1.01.0001 Provedba mjera aktivne politike zapošljavanja za dugotrajno nezaposlene mlade i UP.01.2.1.02.0001 Provedba mjera aktivne politike zapošljavanja za dugotrajno nezaposlene mlade faza 2*
6. *SOR (dugotrajno nezaposleni mladi) – uključuje operacije UP.01.2.1.01.0001 Provedba mjera aktivne politike zapošljavanja za dugotrajno nezaposlene mlade i UP.01.2.1.02.0001 Provedba mjera aktivne politike zapošljavanja za dugotrajno nezaposlene mlade faza 2*
7. *Javni rad (IZM) – UP.01.2.0.01.0001 Provedba mjera APZ za mlade (IZM) i UP.01.2.0.03.0001 Provedba mjera APZ za mlade (IZM) faza 2*
8. *Potpore za zapošljavanje (IZM) – UP.01.2.0.01.0001 Provedba mjera APZ za mlade (IZM) i UP.01.2.0.03.0001 Provedba mjera APZ za mlade (IZM) faza 2*
9. *SOR (IZM) – UP.01.2.0.01.0001 Provedba mjera APZ za mlade (IZM) i UP.01.2.0.03.0001 Provedba mjera APZ za mlade (IZM) faza 2*
10. *Javni rad – uključuje operacije UP.02.1.1.01.0001 Provedba javnih radova za teže zapošljive skupine i UP.02.1.1.09.0001 Provedba javnih radova za teže zapošljive skupine faza 2*

Protučinjenična analiza provedena je u razdoblju od lipnja 2020. do siječnja 2021. godine.

Aktivnost 3.7. Izrada studija slučaja unutar PO 1

Opis provedenog: Metoda studije slučaja opsežno se primjenjuje u evaluacijama programa EU-a, a njena je opća svrha produbiti analizu te ispitati trendove ili hipoteze izvedene iz ranijih faza evaluacije. Studija slučaja stvara sliku o tome kako su implementirani projekti / mjere aktivne politike zapošljavanja i što su postigli, obično na osobnoj razini (kako je navedeno utjecalo na pojedinčev život). U okviru vrednovanja PO 1 OPULJP-a izrađeno je ukupno osam studija slučaja, po jedna studija slučaja za svaki specifičan cilj koji je obuhvaćen ovom evaluacijom. Navedeno osigurava barem „osnovnu reprezentativnost“ cijelog uzorka projekata studija slučaja. Studije slučaja koje su izrađene su sljedeće:

1. *Potpore za zapošljavanje teže zapošljivih skupina – SC 8.i.1*
2. *Podrška samozapošljavanju – faza 1 i faza 2 – SC 8.i.2*
3. *Zadržavanje radnika u zaposlenosti – SC 8.i.3*
4. *IZM Provedba mjera APZ za mlade (IZM) faza 1 i faza 2 – 8.ii.1(IZM)*
5. *ESF Provedba mjera aktivne politike zapošljavanja za dugotrajno nezaposlene mlade – obrazovanje za tržište rada – 8.ii.1(ESF)*
6. *Job club – Centar jednakih mogućnosti u okviru Lokalne inicijative za poticanje zapošljavanja – faza III – 8.vii.1*
7. *Poticanje obrazovanja za vezane obrte temeljene na sustavu naukovanja – 8.vii.2*
8. *Provedba javnih radova za teže zapošljive skupine – 9.i.1*

Sve izrađene studije slučaja nalaze se kao sastavni dio ovog izvješća u okviru Poglavlja 5.

2.4. Faza sinteze

Cilj ove faze bio je sintetizirati prikupljene podatke, definirati zaključke i preporuke kroz analizu i evaluaciju prikupljenih podataka/informacija te donijeti analitičke zaključke i preporuke.

Aktivnost 4.1. Priprema Izvješća u tijeku provedbe

Opis provedenog: Kako je i zatraženo Opisom posla, WYG Savjetovanje d.o.o pripremilo je Izvješće u tijeku provedbe u roku od šest mjeseci od početka izdavanja naloga za provedbu usluge. Izvješće sadržava sažetak s osvrtom na preliminarne nalaze i primjenjenu

metodologiju, prikaz napretka i trenutni status u provedbi evaluacije/vrednovanja u kontekstu postavljenih evaluacijskih pitanja. Izvješćem su opisane uloge i odgovornosti pojedinog člana tima za vrednovanje. Izvješće je odobreno u studenom 2020. godine od strane Naručitelja.

Aktivnost 4.2. Izrada ključnih nalaza i preporuka

Opis provedenog: Nakon završetka faze validacije sve isporučevine i nalazi iz prethodnih aktivnosti ponovno su bili analizirani te je napravljena sinteza zaključaka i preporuka. U ovoj aktivnosti sudjelovali su svi članovi projektnog tima kako bi se dobilo zajedničko razumijevanje nalaza. Pristup sintezi prikupljenih podataka odnosi se na objašnjavanje nalaza u svakom pojedinom pitanju, zatim razvijanje nalaza i zaključka za svaki kriterij.

Aktivnost 4.3.

Priprema nacrta Završnog izvješća o provedenom vrednovanju s nalazima i preporukama

Opis provedenog: Na temelju sintetiziranih nalaza i zaključaka projektni tim izradio je nacrt Završnog izvješća o provedenom vrednovanju s nalazima i preporukama te isti dostavio u ožujku 2021. godine Naručitelju.

MINISTARSTVO RADA, MIROVINSKOGA
SUSTAVA, OBITELJI I SOCIJALNE POLITIKE

ISTRAŽIVAČKI NALAZI

52

Projekt je sufinancirala Evropska unija iz Europskog socijalnog fonda.

3. ISTRAŽIVAČKI NALAZI

Ova srednjoročna evaluacija OPULJP-a 2014. – 2020. provedena je prema evaluacijskim kriterijima postavljenima u Opisu posla, preciznije na temelju kriterija relevantnosti, djelotvornosti, učinkovitosti⁷ i učinka.

Korišteni evaluacijski okvir uključivao je pitanja grupirana u skladu s glavnim evaluacijskim kriterijima. Za svako je pitanje projektni tim utvrdio potpitanja i dodatne smjernice koje su se koristile tijekom evaluacijskog procesa kako bi se osigurala jasna procjena i prikupljanje relevantnih informacija.

Za svako pitanje projektni tim utvrdio je izvor podataka/informacija te je procijenio koja je vrsta metodologije bila korištena pri prikupljanju i analizi podataka/informacija.

Ovo Završno izvješće strukturirano je prema individualnoj razini odgovora za svako pitanje i općoj procjeni (zaključcima) u skladu sa svakim evaluacijskim kriterijem (Poglavlje 3) i povezanim preporukama (Poglavlje 4).

3.1. Evaluacijski kriterij: RELEVANTNOST

Kriterijem relevantnosti utvrđuje se u kojoj mjeri ciljevi razvojnih intervencija planirani u sklopu OPULJP-a ispunjavaju potrebe stanovništva (osobito potrebe ciljnih skupina) i prioritete zemalja te jesu li u skladu s politikama EU-a. Promjena društvenih politika ili prioriteta mogla bi značiti da je intervencijama u razvoju dodijeljen niži prioritet ili da one gube dio svoje utemeljenosti.

Drugim riječima, relevantnost je pitanje korisnosti; zauzvrat, procjena relevantnosti vodi do preispitivanja na višim razinama odlučivanja o tome treba li određene razvojne aktivnosti obustaviti ili im omogućiti nastavak. Nadalje, ako se s aktivnostima nastavlja, koje i kakve promjene bi se trebale unijeti? Smatraju li se dogovorenii ciljevi još uvijek važećima i jesu li dovoljno utemeljeni da se s aktivnostima nastavi? U ovoj se evaluaciji kriterij relevantnosti ispituje kroz pet evaluacijskih pitanja koja su prikazana u nadolazećem tekstu.

⁷ U hrvatskom jeziku nema suglasja oko prijevoda dvaju standardnih evaluacijskih kriterija (engl. *effectiveness* i *efficiency*). Evaluacijski tim stoga predlaže korištenje pojmove iz Strategije vrednovanja provedbe europskih strukturalnih i investicijskih fondova finansijskog razdoblja 2014. – 2020. U ovom dokumentu i tijekom provedbe cijele evaluacije engleska riječ *effectiveness* prevodi se kao ‘učinkovitost’, dok se engleska riječ *efficiency* prevodi kao ‘djelotvornost’.

EP 1. U kojem se socioekonomskom kontekstu provode intervencije u okviru Prioritetne osi 1, a u kojem mјere aktivne politike zapošljavanje (MAPZ)?

Iako posljednji podaci bilježе trend ekonomskog oporavka i rasta, Republika Hrvatska još se uvijek oporavlja od duboke i dugotrajne recesije koja je započela prije deset godina. Negativan ekonomski rast bio je zabilježen šest godina zaredom (2009. – 2014.), s kumulativnim padom u realnom BDP-u od 12 %.⁸ Recesija je imala posebno negativan učinak na tržište rada. To je bio osnovni socioekonomski kontekst u kojem su bile planirane intervencije u okviru OPULJP-a i mјere Aktivne politike zapošljavanja.

Oporavak se može primijetiti tek od 2015. godine. U razdoblju od 2015. do 2019. godine zabilježen je kumulativan rast od 14,4 % (u prosjeku 2,9 % godišnje).⁹ Međutim, realni BDP nije premašio brojke iz 2008. do kraja 2019. godine. Glavni pokretači rasta u tom periodu bili su neto izvoz i privatna potrošnja,¹⁰ dok su investicije značajnije porasle tek posljednjih godina (2018. i 2019. godine).

Ekonomski je oporavak doveo do prilično sporog rasta zaposlenosti u Hrvatskoj. Stopa zaposlenosti premašila je razinu na kojoj je bila prije krize (2008. godina) tek u 2018. godini. Ukupna stopa zaposlenosti u 2019. godini od 47,7 % stanovništva starijeg od 15 godina¹¹ još je uvijek bila jedna od najnižih u EU-u. 66,7 % stanovništva u dobnoj skupini od 20 do 64 godine bilo je zaposleno, što je za 6,4 % niže od prosjeka EU-a¹².

	UKUPNO	M	Ž	15-24	25-49	50-64	65+
2013	42,1	47,5	37,1	14,9	69,5	46,3	3,9
2014	43,3	49,2	38,0	18,3	72,4	46,2	3,0
2015	44,1	49,9	38,9	19,0	73,4	48,2	3,2
2016	44,6	50,5	39,2	25,6	74,0	47,1	2,9
2017	45,8	52,0	40,2	25,9	76,5	49,2	2,7
2018	46,9	53,0	41,3	25,6	78,5	51,6	3,0
2019	47,7	54,0	42,0	27,7	80,0	52,6	3,5

Tablica 5 Stopa zaposlenosti prema dobi i spolu, DZS, Priopćenje 09. svibnja 2016.: Anketa o radnoj snazi; Aktivno stanovništvo u RH 2015. prosjek godine, Priopćenje 30. travnja 2020.: Anketa o radnoj snazi; Aktivno stanovništvo u RH 2019. prosjek godine.

Uz nisku stopu zaposlenosti u usporedbi s ostalim članicama EU-a, Republika Hrvatska također se suočava s niskom stopom aktivnosti među radno sposobnim stanovništvom. Za stanovništvo u dobnoj skupini od 20 do 64 godine stopa aktivnosti iznosila je 71,0 % u

⁸ Podaci o Godišnjem bruto domaćem proizvodu, DZS, <https://www.dzs.hr/>; izračun autora.

⁹ Ibid.

¹⁰ Gospodarska kretanja 2019. godine, Hrvatska gospodarska komora, travanj 2019. godine, Zagreb.

¹¹ Podaci DZS Priopćenje 30. travnja 2020.: Anketa o radnoj snazi; Aktivno stanovništvo u RH 2019. prosjek godine.

¹² Podaci EUROSTAT, Employment – annual statistics, April 2020.

2018. godini. Dakle, stopa aktivnosti bila je druga najniža u EU-28, čiji je prosjek 78,4 %¹³.

	UKUPNO		15-24		25-49		50-64		65+		
	M	Ž	M	Ž	M	Ž	M	Ž	M	Ž	
2013	50,8	57,7	44,6	34,7	24,8	86,7	79,2	59,4	44,6	5,8	2,7
2014	52,4	58,9	46,4	38,5	28,6	88,5	83,5	60,8	44,6	4,1	2,6
2015	52,7	59,1	46,8	38,3	28,2	88,9	83,5	62,0	47,5	4,5	2,4
2016	51,3	57,8	45,4	41,9	32,3	87,1	80,9	59,4	45,6	4,6	1,8
2017	51,6	58,2	45,6	40,9	30,2	88,6	82,6	61,1	45,8	4,0	2,0
2018	51,2	57,4	45,5	37,9	28,8	88,8	82,0	60,6	48,2	4,3	2,0
2019	51,1	57,6	45,2	38,8	27,3	89,5	82,0	60,8	48,5	4,9	2,5

Tablica 6 Stopa radne aktivnosti prema spolu i dobnim skupinama, DZS, Priopćenje 09. svibnja 2016.: Anketa o radnoj snazi; Aktivno stanovništvo u RH 2015. prosjek godine, Priopćenje 30. travnja 2020.: Anketa o radnoj snazi; Aktivno stanovništvo u RH 2019. prosjek godine.

Rast stope zaposlenosti odvijao se neravnomjerno. Najveći rast stope zaposlenosti (odnos 2014. – 2019.) zabilježen je u najrazvijenijim hrvatskim županijama (Zagrebačka – 18,7 %, Dubrovačko-neretvanska – 18,3 % i Zadarska županija – 17,0 %), dok je, s druge strane, najniži rast u stopi zaposlenosti zabilježen u Bjelovarsko-bilogorskoj (4,2 %), Koprivničko-križevačkoj (4,4 %) i Sisačko-moslavačkoj županiji (5,9 %).¹⁴

	Prosječan broj		Promjena	
	2014.	2019.	Broj	%
Zagrebačka	69151	82072	12922	18,7
Krapinsko-zagorska	33494	37683	4189	12,5
Sisačko-moslavačka	38113	40368	2255	5,9
Karlovačka	33105	35540	2435	7,4
Varaždinska	60021	65190	5168	8,6
Koprivničko-križevačka	32670	34120	1450	4,4
Bjelovarsko-bilogorska	30186	31442	1256	4,2
Primorsko-goranska	108958	115871	6913	6,3
Ličko-senjska	14014	15966	1952	13,9
Virovitičko-podravska	19210	21039	1828	9,5
Požeško-slavonska	17589	19373	1784	10,1
Brodsko-posavska	34004	39117	5113	15
Zadarska	48452	56829	8377	17,3
Osječko-baranjska	80869	88444	7575	9,4
Šibensko-kninska	28854	33049	4195	14,5
Vukovarsko-srijemska	39024	42386	3362	8,6
Splitsko-dalmatinska	140051	156875	16825	12
Istarska	83198	92708	9510	11,4

¹³ Ibid.

¹⁴ Analitički bilten HZZ-a, XXI, 4, Hrvatski zavod za zapošljavanje, Zagreb, 2019.

Dubrovačko-neretvanska	40748	48247	7499	18,4
Medimurska	38002	40985	2983	7,9
Grad Zagreb	427586	455773	28187	6,6
UKUPNO	1417297	1553078	135781	9,6

Tablica 7 Broj zaposlenih osoba prema županijama u 2014. i 2019. godini, *Analitički bilten HZZ-a, XXI, 4, Hrvatski zavod za zapošljavanje, Zagreb, 2019.*

U razdoblju od 2014. do 2019. godine došlo je do značajnog pada u ukupnoj stopi nezaposlenosti. Ukupna stopa nezaposlenosti, koja je na vrhuncu bila 2013. godine (17,3 %), 2019. godine dosegla je rekordnu najnižu razinu od 6,6 %.¹⁵ Iako to označava značajan pad nezaposlenosti, stopa nezaposlenosti u Hrvatskoj još je uvijek među najvišim stopama nezaposlenosti u cijeloj Europskoj uniji.

Unatoč značajnom padu ukupne nezaposlenosti u Hrvatskoj, jasno su vidljive značajne regionalne razlike. Najnižu stopu nezaposlenosti 2019. godine ostvarili su Grad Zagreb te Varaždinska i Istarska županija. S druge strane, najviša stopa nezaposlenosti zabilježena je u Sisačko-moslavačkoj (18 %), Virovitičko-podravskoj (17,1 %) te Osječko-baranjskoj županiji (15,5 %).¹⁶

Županija	Stopa nezaposlenosti (%)		Promjena
	2013.	2019.	
Zagrebačka	21,9	6,4	-15,5
Krapinsko-zagorska	20,5	5,8	-14,7
Sisačko-moslavačka	34	18	-16
Karlovačka	25	8,6	-16,4
Varaždinska	15,5	3,8	-11,8
Koprivničko-križevačka	21,1	5,4	-15,7
Bjelovarsko-bilogorska	28,4	11,8	-16,7
Primorsko-goranska	14,7	5,5	-9,2
Ličko-senjska	19,5	9,6	-9,8
Virovitičko-podravska	34,2	17,1	-17,2
Požeško-slavonska	28,1	11	-17,1
Brodsko-posavska	33,8	13	-20,8
Zadarska	18,7	6,7	-12
Osječko-baranjska	30,1	15,5	-14,7
Šibensko-kninska	21,9	10,7	-11,2
Vukovarsko-srijemska	34,6	13,5	-21,1
Splitsko-dalmatinska	24,4	12,1	-12,3
Istarska	9,8	4	-5,8
Dubrovačko-neretvanska	16,1	8,7	-7,5
Međimurska	17,2	4,9	-12,3

¹⁵ Rezultati Ankete o radnoj snazi Hrvatska 2018. godine – EU 2018.; DZS, Zagreb, 2020.

¹⁶ Analitički bilten HZZ-a, XXI, 4, Hrvatski zavod za zapošljavanje, Zagreb, 2019.

Grad Zagreb	9,5	3,4	-6,2
-------------	-----	-----	------

Tablica 8 Stopa nezaposlenosti prema županijama, Analitički bilten HZZ-a, XXI, 4, Hrvatski zavod za zapošljavanje, Zagreb, 2019.

Nakon rekordno visoke stope nezaposlenosti mladih (u dobi od 15 do 24 godine) od iznad 50 % u 2013. godini, stopa nezaposlenosti mladih počela je padati zajedno s ukupnom nezaposlenošću. Ta je stopa 2019. godine dosegla 23,7 % za one u dobi od 15 do 24 godine te 17,6 % za one u dobi od 15 do 29 godina.¹⁷ Međutim, još je uvijek 8,5 %, odnosno 5,6 % viša od prosjeka EU-a, što Hrvatsku svrstava na četvрто mjesto u pogledu nezaposlenosti mladih, nakon Grčke, Španjolske i Italije. Stopa NEET osoba u Hrvatskoj pokazuje da 13,6 % stanovništva u dobi od 15 do 24 godina, odnosno 15,6 % stanovništva u dobi od 15 do 29 godina, nije bilo zaposleno u redovnom obrazovanju ni ospozobljavanju u 2018. godini,¹⁸ što je zapravo malen pad s obzirom da je NEET stopa 2013. godine iznosila 20,9 % u Hrvatskoj.

	2014	2015	2016	2017	2018	2019
EU-28	15,4	14,8	14,2	13,4	12,9	12,5
Hrvatska	21,8	19,9	19,5	17,9	15,6	14,2

Tablica 9 Stopa NEET osoba u dobi od 15 do 29 godina, Eurostat.

Stopa zaposlenosti žena (u dobi od 20 do 64 godine) raste od 2013. godine kad je bila 49,7 % te je 2019. godine bila rekordno visokih 61 %¹⁹ pa se, s obzirom na manji porast stope zaposlenosti muškaraca, nejednakost među spolovima smanjila. Međutim, u Hrvatskoj je još uvijek vidljiv i prisutan problem neaktivnosti žena. Prema podacima o stopama aktivnosti, aktivnost je žena (u dobi od 15 nadalje) niska s 45,2 %, dok je stopa aktivnosti žena u dobi od 15 do 64 godine 61,6 %²⁰, odnosno za gotovo 10 postotnih bodova manja nego aktivnost muškaraca. Slabija aktivnost žena u Hrvatskoj predstavlja još uvijek problem za tržište rada. Prema nekim autorima²¹ glavni razlog za slabiju aktivnost žena u većini je slučajeva kombinacija udovoljavanja tradicionalnim stavovima prema rodnim ulogama te nedostatak ustanova za njegu izvan doma, kao što su vrtići i domovi za starije i nemoćne osobe.

	UKUPNO	M	Ž	15-24	25-49	50-64
2013	17,3	17,7	16,8	50,0	16,2	10,6
2014	17,3	16,5	18,3	45,5	15,8	12,0
2015	16,3	15,7	17,0	43,0	14,9	11,7
2016	13,1	12,6	13,8	31,3	11,9	10,0

¹⁷ Analitički bilten HZZ-a, XXI, 4, Hrvatski zavod za zapošljavanje, Zagreb, 2019.

¹⁸ The employment and social situation in Croatia, European Parliament's Committee on Employment and Social Affairs, listopad 2019.

¹⁹ Rezultati Ankete o radnoj snazi Hrvatska 2018. godine – EU 2018.; DZS, Zagreb 2020.

²⁰ ibid

²¹ The employment and social situation in Croatia, European Parliament's Committee on Employment and Social Affairs, listopad 2019.

	2017	11,2	10,6	11,9	27,4	10,6	7,4
	2018	8,4	7,6	9,3	23,7	8,1	4,7
	2019	6,6	6,2	7,2	16,6	6,8	3,4

Tablica 10 Stopa nezaposlenosti prema spolu i dobnim skupinama, DZS: Priopćenje 09. svibnja 2016.: Anketa o radnoj snazi; Aktivno stanovništvo u RH 2015. prosjek godine, Priopćenje 30. travnja 2020.: Anketa o radnoj snazi; Aktivno stanovništvo u RH 2019. prosjek godine.

U razdoblju od 2014. do 2019. godine osim pada stope anketne nezaposlenosti zabilježen je i pad stope registrirane nezaposlenosti. Prosječan broj nezaposlenih 2019. godine iznosio je 128.650 osoba, što je prosječan pad od 16,2 %²² godišnje.

U 2019. godini 65 % nezaposlenih činile su kratkotrajno nezaposlene osobe (do jedne godine), dok je 35 %²³ bilo dugotrajno nezaposleno (više od jedne godine), što je pad od više od 30 % u dugotrajnoj nezaposlenosti od 2013. godine. Vidljivo je da ostvarena najviša razina obrazovanja bitno utječe na trajanje nezaposlenosti. Među osobama s najnižom razinom obrazovanja više je dugotrajno nezaposlenih (56,3 %), dok se s porastom razine obrazovanja trajanje nezaposlenosti smanjuje. To rezultira najmanjim udjelom dugotrajno nezaposlenih u skupini osoba s višim, odnosno visokim obrazovanjem (23,2 % u oba slučaja).²⁴

Dok sve skupine nezaposlenih dijele pozitivan učinak gospodarskog razvoja i povećanja stope zapošljavanja u promatranom razdoblju, to nije bio slučaj s jednom od najosjetljivijih skupina na radnom tržištu – nezaposlenih OSI-a. Ukupna nezaposlenost osoba s invaliditetom u Hrvatskoj 2013. godine iznosila je 6.789, što je činilo samo 2 % ukupnog broja svih nezaposlenih.²⁵ Međutim, do kraja 2019. godine broj nezaposlenih OSI-a pao je tek na 5.948 ljudi, odnosno za samo 12,3 %.²⁶ Broj nezaposlenih osoba s invaliditetom 2019. godine činio je 4,6 % ukupnog broja nezaposlenih osoba u evidenciji HZZ-a.

Neke promjene na tržištu rada nisu samo posljedica gospodarskog oporavka, već i posljedica migracija. Od početka krize 2009. godine zabilježen je negativan neto migracijski saldo koji je dodatno pojačan pristupanjem Republike Hrvatske u EU. Službeni podaci DZS-a ukazuju kako je u razdoblju od 2013. do 2019. godine emigriralo više od 229 tisuća osoba.²⁷ Na temelju istih podataka, može se primjetiti da je gotovo polovica emigriranog stanovništva u dobroj skupini od 20 do 39 godina, a njih 80 % u radno sposobnoj kategoriji između 15 i 64 godine. Slijedom opisanih negativnih trendova, došlo

²² Statistika HZZ-a registrirane nezaposlenosti u 2019. godini. Vidi u: <https://www.hzz.hr/statistika/>.

²³ Ibid.

²⁴ Ibid.

²⁵ Izvješće o aktivnostima Hrvatskoga zavoda za zapošljavanje u području zapošljavanja osoba s invaliditetom u razdoblju od 1. siječnja do 31. prosinca 2019. godine, Hrvatski zavod za zapošljavanje, Zagreb, siječanj 2020.

²⁶ Ibid.

²⁷ Podaci o migracijama stanovništva, DZS, Točan broj odseljenog stanovništva 229.222 osoba u razdoblju 2013 – 2019. Vidi u: <https://www.dzs.hr/>.

je do negativnih posljedica za tržište rada u Republici Hrvatskoj, osobito u istočnoj Hrvatskoj.

Značajno iseljavanje prisutno posljednjih godina u Hrvatskoj sigurno je utjecalo na stanje na tržištu rada. Posljednjih godina poslodavci u Hrvatskoj ističu da imaju nedostatak radne snage, posebno poslodavci u djelatnostima pružanja smještaja i usluživanja hrane, u građevinskom sektoru, IT sektoru i zdravstvu. Iseljavanje je vjerojatno doprinijelo pritisku na povećanje plaća uslijed nedostatka radnika, ali nedovoljno za osiguravanje privlačenja radnika u navedene sektore. Vlada Republike Hrvatske pokušala je pozitivno utjecati na taj problem povećanjem broja izdanih radnih dozvola za strance u građevinskoj i ugostiteljskoj djelatnosti. Dotadašnja metoda dodjeljivanja radnih dozvola za strance promijenila se 2019. godine kad je odlučeno da se u 2021. godini više neće upotrebljavati dosadašnji kvotni sustav dozvola, već će se primijeniti sustav brzog dobivanja dozvole za zapošljavanje radnika iz „trećih“, ne-EU zemalja. Za poslodavce proces zapošljavanja estranog radnika počinje traženjem HZZ-a da obavi analizu tržišta rada te utvrdi postoje li osobe koje ispunjavaju zahteve poslodavca na domaćem tržištu rada. Rezultati su dostupni u roku od 15, odnosno 30 dana, nakon čega Ministarstvo unutarnjih poslova izdaje dozvolu za stranca.

Kao što je ranije spomenuto, jedan od glavnih prioriteta Vlade Republike Hrvatske te jedan od ciljeva OPULJP-a u razdoblju do 2020. godine bilo je povećanje stope zaposlenosti na 62,9 % (za osobe u dobi od 20 do 64 godine). Kako bi se postigao taj cilj, planirane su i financirane intervencije u sklopu PO 1 OPULJP-a. Sveukupno je 14 operacija – mjere aktivnog tržišta rada u razdoblju od 2014. do 2019. godine razvio je HZZ i ugovorio u sklopu PO 1 i PO 2 – Investicijski prioritet 9.i. OPULJP-a. MAPZ, koji je ugovorio i primijenio HZZ, bio je usmjeren na povećanje zaposlenosti i integraciju nezaposlenih osoba na tržište rada s posebnim naglaskom na mlade, stare, dugotrajno nezaposlene, niskokvalificirane i neaktivne osobe i žene, imajući na umu visoke stope nezaposlenosti s kojima se Hrvatska suočila 2014. godine. S obzirom na to da se situacija na tržištu rada u Hrvatskoj promijenila nabolje, na kraju 2016. godine postojeći je MAPZ, financiran kroz ESF, IZM i državni proračun, redefiniran s ciljem osiguranja finansijske održivosti, boljeg profiliranja i segmentacije nezaposlenih te jačanja pristupa poslodavaca nezaposlenima. Prvenstveno su smanjeni kriteriji za mjere što je omogućilo pristup postojećem MAPZ-u za više nezaposlenih osoba. Postojeći paket MAPZ-a iz 2018. godine ponovno je redefiniran kako bi se prilagodio novim socioekonomskim okolnostima. Promjene uključuju reviziju MAPZ – SOR-a za mlade, čineći ih primjenjivijim u novim okolnostima. Revizija također uključuje jačanje obrazovanja i aktivnosti osposobljavanja na radnom mjestu, kao i podizanje stupnja kvalifikacije nezaposlenih osoba i asistenata u rješavanju strukturnih problema nezaposlenosti.

Osim promjena nastalih u intervencijama financiranim od strane OPULJP-a, u tom vremenskom razdoblju OPULJP je također nekoliko puta izmijenjen. Do krajnjeg roka ove evaluacije usvojena je inačica 4.1 temeljena na odluci EK-a od 17. prosinca 2019. godine. Dvije dodatne izmjene slijedile su 2020. godine, a trenutna inačica 6.0 vrijedi od 20. kolovoza 2020. godine. Promjene koje su nastale odnose se na tematski cilj TC08 – Promocija održivog i kvalitetnog zaposlenja te podržavanje radne mobilnosti, a uglavnom se odnosi na integraciju mladih na tržište rada (IP 8.ii.1) i samozapošljavanje (IP 8.i.2).

U 2017. godini napravljena je izmjena alokacije sredstava i ciljne vrijednosti u okviru IP-a 8.ii.1 za ESF i IZM. ESF alokacija smanjena je na 35.117.908 EUR, a IZM povećana za 70.235.816 EUR. Promjena je nastala zahvaljujući povećanju proračuna EU-a za IZM 2016. godine, što je moralo biti upotpunjeno istom promjenom iznosa u nacionalnim ESF alokacijama. Promjena proračuna utjecala je i na izmjenu ciljnih vrijednosti pokazatelja; ciljne su vrijednosti pokazatelja za ESF smanjene, a IZM povećane, npr. u okviru ESF-a ciljne vrijednosti pokazatelja CO06 (ispod 25 godina starosti) smanjene su za 8636 i povećane za 18.222 u okviru IZM-a, sada iznoseći ukupno 55.520. Ciljna vrijednost za mlade u dobi od 25 do 29 godina smanjena je za 2896 u ESF-u i povećana za 5686 u IZM-u, trenutno iznoseći ukupno 18.180. Ciljne vrijednosti IZM-a pokazatelja CR02, CR03 i CR11 također su se povećale za oko 25 %. U OP inačici 4.1, IZM raspodjela ponovno se povećala za 3.720.000 EUR, slijedeći povećanje proračuna EU-a 2019. godine. Ipak, nije došlo do promjena u ciljnim vrijednostima.

Ciljne skupine u okviru SC-a 8.ii.1, primarno definirane u okviru ESF-a (dugotrajno nezaposlena NEET skupina) i IZM-a (NEET skupina koja je nezaposlena ili neaktivna u dobi od 15 do 29 godina), ostale su nepromijenjene. Daljnje izmjene 2018. godine (inačica 3.1) napravljene su kako bi opisale aktivnosti prihvatljive za potporu IZM-u. Neke aktivnosti bile su zamijenjene novima, onima koje se tiču obrazovanja, školarina i pružanju druge prilike osjetljivim skupinama.

SC 8.i.2 usredotočen na održivo samozapošljavanje nezaposlenih osoba, posebice žena, izmijenjen je u travnju 2020. godine. Financijski instrumenti (mikrozajmovi, zajmovi i jamstva, povratna ili bespovratna sredstva za nezaposlene startupove, mikropoduzeća za investiranje u dugotrajnu imovinu u kombinaciji s obrtnim sredstvima), koji su predviđeni iz prve verzije OP-a, isključeni su iz opisa aktivnosti. Kao što je navedeno u obrazloženju o izmjenama, financijski instrumenti bit će odgođeni. Izvješće o *ex-ante* procjeni za financijske instrumente iz 2015. godine pruža obrazloženje za provedbu financijskih instrumenata u okviru TO08 te preporučuje operatera koji već ima iskustva u mikrozajmovima i poslovanju s nezaposlenim osobama. U pogledu promijenjenog okruženja na tržištu rada, 2018. godine napravljena je nova procjena koja predlaže financijske instrumente u obliku zajmova za zapošljavanje osoba s nedovoljno radnog

iskustva. Također, predloženo je uspostavljanje zajedničke upravljačke strukture (fond fondova).

U okviru PO 2, IP 9.i.1 izmijenjen je u smislu pružanja preciznijih definicija ciljnih skupina i manjih promjena u opisu aktivnosti. Što se tiče programa o javnom radu, ciljne skupine definirane su kao dugotrajno nezaposlene ili one u nepovoljnem položaju na tržištu rada.

Zaključno, promjene u OPULJP-u koje se tiču TC08 djelomično su napravljene zbog promjena u socioekonomskom kontekstu u Hrvatskoj. Teška situacija mladih u EU-u rezultirala je povećanjem proračuna EU-a za provedbu IZM-a 2016. godine. Povećanje je važno i za NEET skupinu mladih u Hrvatskoj, koja se još uvijek smatra jednom od najosjetljivijih skupina. Predložene promjene u vrstama aktivnosti u okviru IZM-a bave se tim izazovima. Druge promjene OPULJP-a više su vezane uz tehničke ili organizacijske aspekte nego uz promjene u socioekonomskom kontekstu, kao što je odgoda finansijskih instrumenata.

Iako ova evaluacija obuhvaća period od 2014. do 2019. godine (s krajnjim datumom 31. prosinca 2019.), zbog značajnog utjecaja na tržište rada u Hrvatskoj treba spomenuti posljedice pandemije uzrokovane koronavirusom. U ožujku 2020. godine pandemija uzrokovana virusom COVID-19 donijela je značajne poremećaje u svim područjima života. Nijedna ekonomija nije bila imuna na dosad nezabilježenu situaciju te su sve aktivne djelatnosti morale prilagoditi svoje poslovanje novim okolnostima. Hrvatska je Vlada u ožujku 2020. godine pokrenula tri paketa mjera za pomoć ekonomiji i očuvanju zaposlenosti koja je odmah utvrđena kao jedan od glavnih ciljeva. Međutim, malo povećanje nezaposlenosti zabilježeno je usprkos mjerama. Nedavne statistike pokazuju da se nezaposlenost počela povećavati u travnju 2020. godine, u vrijeme kad se obično počinje smanjivati. U ožujku 2020. godine stopa nezaposlenosti bila je 8,6 %, što je gotovo jednakako kao i u ožujku 2019. godine (8,8 %), no u travnju 2020. godine porasla je na 9,4 %.²⁸ Međutim, u kasnijim se mjesecima porast nezaposlenosti smanjio te je u zadnjem kvartalu 2020. nezaposlenost iznosila 7,5 %, što je za 0,9 % više u usporedbi s istim razdobljem 2019. godine. Važno je napomenuti da je za sve MAPZ-ove tijekom proljeća 2020. godine obustavljeno uključivanje novih sudionika te je HZZ usmjerio sve napore u dodjelu Potpora za očuvanje radnih mesta u djelatnostima pogodjenim koronavirusom (COVID-19). U drugoj polovici 2020. godine HZZ ponovno je počeo uključivati sudionike u MAPZ, ali je također nastavio pružati Potpore za očuvanje radnih mesta u djelatnostima pogodjenim koronavirusom (COVID-19). Pandemija izazvana koronavirusom, kao i njene posljedice na tržištu rada u Hrvatskoj, prisutna je i danas te one moraju biti uzete u obzir prilikom planiranja intervencija za sljedeće programsko razdoblje.

²⁸ Anketa o radnoj snazi IX. – XII. 2020. godina, DZS.

- **Ključni nalaz 1:** Velika nezaposlenost uzrokovana ekonomskom recesijom koja je trajala od 2008. do 2015. godine uvjetovala je nastajanje intervencija u PO 1 OPULJP-a te je u potpunosti odrazila potrebe tržišta rada u Hrvatskoj u vrijeme kada je OP izrađen.
- **Ključni nalaz 2:** Ekonomski oporavak, koji je počeo 2015. godine, doveo je do značajnih promjena u socioekonomskom kontekstu u RH, prvenstveno do značajnog pada nezaposlenosti zbog povećanja zaposlenosti i rastuće migracije, ali je stvorio i manjak radne snage u pojedinim sektorima. U takvom promjenjivom okruženju planirane intervencije u okviru PO 1 OPULJP-a (OP PO 1 i MAPZ financirani u okviru OPULJP-a) promijenjene su u nekoliko navrata kako bi se prilagodile novim potrebama i proširile kriterije za ulazak sudionika u iste.
- **Ključni nalaz 3:** Govoreći o ukupnoj stopi zaposlenosti, stopi nezaposlenosti te stopi aktivnosti, RH se nalazi među najniže pozicioniranim državama EU-a. Ukupna stopa zaposlenosti na kraju 2019. godine bila je među najnižima u EU-u. U pogledu stope aktivnosti među radno sposobnim stanovništvom RH ima drugu najnižu stopu u EU-28 za one u dobi od 20 do 64 godine. Iako je došlo do značajnog pada u nezaposlenosti, stopa nezaposlenosti u RH još uvijek je među najvišim stopama nezaposlenosti u cijeloj EU-28.
- **Ključni nalaz 4:** Iako je došlo do očita porasta u zaposlenosti i pada u nezaposlenosti u svim dijelovima RH, jasno je da postoje značajne regionalne razlike i da određeni dijelovi RH, posebno područje istočne Hrvatske, zahtijevaju daljnje dodatne intervencije kako bi se suočili s rješavanjem problema na tržištu rada.
- **Ključni nalaz 5:** Iako se nezaposlenost mladih značajno smanjila u promatranom razdoblju, RH još uvijek ima veliku stopu nezaposlenosti mladih, kao i visoki postotak NEET skupine mladih u usporedbi s ostalim članicama EU-a.
- **Ključni nalaz 6:** Nejednakost spolova na tržištu rada smanjila se s povećanjem stope zaposlenosti žena, no niska aktivnost žena na tržištu rada (u dobi od 15 do 64 godine) još uvijek predstavlja izazov u RH s obzirom na to da je stopa aktivnosti žena značajno manja nego stopa aktivnosti muškaraca.
- **Ključni nalaz 7:** Došlo je do značajnog pada u registriranoj nezaposlenosti (prosječan pad od 16,2 %²⁹ godišnje), kao i značajnog pada od 30 % u udjelu registriranih nezaposlenih koji su dugotrajno nezaposleni (više od godinu dana) od 2013. do 2019. godine.
- **Ključni nalaz 8:** Iako je pad nezaposlenosti prisutan u svim kategorijama nezaposlenih ljudi, neke skupine nezaposlenih, primjerice dugotrajno nezaposleni (posebno oni s nižim stupnjem obrazovanja) te osobe s invaliditetom, još uvijek se suočavaju s problemima u održivom uključivanju u tržište rada. Analiza registrirane nezaposlenosti pokazala je kako se broj nezaposlenih OSI-a smanjivao značajno manje nego broj ostalih nezaposlenih osoba.

²⁹ Statistika HZZ-a registrirane nezaposlenosti u 2019. godini. Vidi u: <https://www.hzz.hr/statistika/>.

- **Ključni nalaz 9:** Od 2009. godine zabilježen je negativni neto migracijski saldo s migracijom koja je dodatno porasla ulaskom RH u EU. S obzirom na to da je 80 % onih koji migriraju u radno sposobnoj skupini stanovnika u dobi između 15 i 64 godine, jedna od ključnih posljedica bila je nedostatak radne snage u ključnim ekonomskim sektorima.
- **Ključni nalaz 10:** U 2014. godini operacije OPULJP-a odražavale su društveno-ekonomsku situaciju u to vrijeme, tj. visoku nezaposlenost tako da su bile usmjerene na povećanje zapošljivosti i integraciju na tržište rada nezaposlenih osoba, s posebnim naglaskom na mlade, starije, dugotrajno nezaposlene, niskokvalificirane i neaktivne osobe kao i žene. Kao odgovor na poboljšanje socijalno-ekonomske situacije u 2016. godini, mjere APZ-a koje su se financirale iz OPULJP-a, kao i one financirane iz proračuna RH, prilagođene su kako bi bile finansijski održivije te su uključile bolje profiliranje i segmentaciju nezaposlenih, što je u konačnici omogućilo korištenje mjera za više registriranih nezaposlenih osoba. U 2018. godini mjere su ponovno prilagođene, posebno mjera SOR-a za mlade osobe, kroz jačanje aktivnosti obrazovanja i osposobljavanja na radnom mjestu s ciljem podizanja razine kvalifikacija nezaposlenih osoba i pružanje pomoći u rješavanju strukturnih problema nezaposlenosti.
- **Ključni nalaz 11:** Tijekom razdoblja obuhvaćenog evaluacijom, OPULJP je bio nekoliko puta izmijenjen i dopunjena, a s inačicom 4.1 donesenom na temelju odluke EK-a od 17. prosinca 2019. promjene su se odnosile na povećanje proračuna PO 1, promjenu ciljnih vrijednosti i promjene u planiranim IZM aktivnostima. Ostale izmjene OPULJP-a odnose se više na tehničke ili administrativne aspekte.

EP 2. Postoji li vidljiva poveznica između odabranog tematskog cilja i investicijskih prioriteta u okviru Prioritetne osi 1 s identificiranim nacionalnim i regionalnim potrebama te dodijeljenim finansijskim sredstvima? U kojoj mjeri?

Intervencije za rast zaposlenosti i mobilnost radne snage u okviru OPULJP PO 1 bile su planirane i u ključnim nacionalnim strateškim dokumentima. *Strategija za suzbijanje siromaštva i socijalne isključenosti u Republici Hrvatskoj 2014. – 2020.* (ožujak 2014.) i *Nacionalna strategija izjednačavanja mogućnosti za osobe s invaliditetom od 2007. do 2015. godine* (lipanj 2007.) ističu potrebu pružanja potpore neaktivnim osobama, nezaposlenima, braniteljima Domovinskog rata i djeci smrtno stradalih, zatočenih ili nestalih hrvatskih branitelja, kao i osobama s invaliditetom (OSI) i mladima koji se suočavaju sa značajnim problemima pri ulasku na tržište rada. U *Strategiji borbe protiv siromaštva i socijalne isključenosti u Republici Hrvatskoj 2014. – 2020.* prepostavlja se da bi se aktiviranje i povećanje radne mobilnosti prethodno spomenutih ciljnih skupina trebalo provoditi organiziranjem obuke te promicanjem poduzetništva, samozapošljavanja i socijalnog poduzetništva. Također, u *Nacionalnoj strategiji izjednačavanja mogućnosti za*

osobe s invaliditetom od 2007. do 2015. godine navodi se da je u slučaju osoba s invaliditetom potrebno poduzimati radnje kojima se sprječava diskriminacija osoba s invaliditetom na tržištu rada. Pobliže, potiče se stvaranje uvjeta za poslodavce da zaposle OSI-e ili da se razviju modeli potpomognutog zapošljavanja osoba s invaliditetom.

Kad je riječ o mladima, izrađen je *Nacionalni program za mlađe 2014. – 2017. godine* (listopad 2014.) u kojem se predlaže upotreba dodatnih sredstava usmjerenih isključivo na potporu mladima pri ulasku na tržište rada. Naprimjer, mlađe bi se lakše uključilo na tržište rada razvijanjem programa koji omogućuju stjecanje iskustva tijekom procesa učenja organiziranjem naukovanja i procesa učenja na radnom mjestu. Prema Nacionalnom programu, takve intervencije trebalo je razraditi zajedno s raznim dionicima na tržištu rada – javnim, privatnim, organizacijama civilnog društva (OCD). Isti dokument naglašava potrebu jačanja kapaciteta navedenih dionika te osiguranje uvjeta koji će im omogućiti kreiranje vlastite intervencije za mlađe kao pomoć mladima za uključivanje na tržište rada.

Provđba mjere aktivne politike zapošljavanja – potpore za samozapošljavanje u sklopu PO 1 OPULJP-a u skladu je sa *Strategijom razvoja poduzetništva žena 2014. – 2020.* (srpanj 2014.). U okviru Strateškog cilja 2, Strategija predviđa provđbu poticajnih mjeru kojima se pozitivno utječe na poduzetničke kapacitete i ujedno rješavaju problemi poduzetnica. U tom smislu, predviđena je izrada programa potpora za samozapošljavanje, posebno za samohrane majke.

U pogledu usklađivanja s regionalnim potrebama i regionalnim strateškim dokumentima, PO 1 OPULJP-a usporedjen je sa strategijama razvoja ljudskih potencijala. U posljednjih deset godina u svim su hrvatskim županijama, uključujući Grad Zagreb, razvijene strategije razvoja ljudskih potencijala. To je činilo dio procesa uspostavljanja i jačanja lokalnih partnerstava za zapošljavanje. Proces je započeo u sklopu projekta „*Lokalno partnerstvo za zapošljavanje*“ koji je 2014. godine kroz CARDS 2002 proveo HZZ. U okviru navedenog projekta četiri su hrvatske županije dobile potporu pri uspostavljanju lokalnog partnerstva za zapošljavanje (LPZ-a), kao i pri razvoju prvih strategija razvoja ljudskih potencijala. Na temelju dobrih iskustava iz tog projekta, HZZ je nastavio podržavati uspostavljanje LPZ-a i razvoj SRLJP-a kroz druge projekte (Lokalno partnerstvo za zapošljavanje – faza 2, CARDS 2004 i faza 3 IPA komponenta IV), što je rezultiralo 21 strategijom razvoja ljudskih potencijala i 21 LPZ-om u 20 županija i u Gradu Zagrebu u 2014. godini.

Cilj gore spomenutih inicijativa bio je stvoriti regionalni strateški dokument koji će se temeljiti na lokalnim potrebama i služiti kao baza projekata, prije svega za ESF, ali i za ostale lokalne i nacionalne izvore financiranja. Po tome je LPZ, kao neformalna mreža ključnih dionika u županiji, trebao služiti kao tijelo koje nadzire postupak provedbe SRLJP-a i predlaže promjene u okviru istih kada je to potrebno.

Analiza postojećeg 21 regionalnog SRLJP-a s ciljevima i intervencijama PO 1 OPULJP-a donosi sljedeće zaključke. Svi SRLJP-ovi imaju jedan od prioriteta/ciljeva u potpunom skladu s PO 1 OPULJP-a 2014. – 2020. (povećanje zaposlenosti različitih društvenih skupina koje se suočavaju s određenim problemima pri pristupu tržištu rada). U takvim prioritetima/ciljevima gotovo polovica SRLJP-ova predlaže mjere i aktivnosti koje bi vodile do modernizacije javnih službi za zapošljavanje i razvoj kapaciteta drugih dionika na tržištu rada kako bi se razvijale i provodile kvalitetnije usluge za nezaposlene i neaktivne osobe. U okviru brojnih SRLJP-ova također su planirane različite mjere kako bi se smanjila nezaposlenost i povećao pristup zapošljavanju osjetljivih skupina kroz promicanje i potpore samozapošljavanja i poduzetništva, kao i kreiranje prilagođenih mera aktivne politike tržišta rada, poput obrazovanja i osposobljavanja za tržište rada i slično. Nadalje, gotovo sve županijske strategije ističu nužnost aktivnog uključivanja osjetljivih skupina, što se posebno odnosi na bolji pristup osoba s invaliditetom zapošljavanju na lokalnoj i regionalnoj razini.

Iako je istraživanje pokazalo da je usklađenost SRLJP-ova i intervencija PO 1 OPULJP-a potpuna, aktivnosti u fazi validacije³⁰ pokazale su postojanje određenih problema koji se tiču regionalnih SRLJP-ova. Prvo, podrazumijevalo se da su svi regionalni SRLJP-ovi razvijeni nakon OPULJP-a 2014. – 2020. odobreni, što bi značilo da su svi SRLJP-ovi bili razvijeni tako da su najprije bili usklađeni s ciljevima i aktivnostima u OPULJP-u, a tek onda s posebnim lokalnim potrebama (umjesto pristupa „odozdo prema gore“ u planiranju, plan je napravljen obrnuto). Takav je pristup zasigurno pridonio činjenici da je više od četvrtine ispitanih članova LPZ-ova (26,1%) izrazilo nezadovoljstvo kvalitetom SRLJP-ova. Nadalje, samo 23,8 % ispitanika LPZ-ova izrazilo je potpuno zadovoljstvo sa SRLJP-ovima. Kvaliteta regionalnih dokumenata i njihova usklađenost s lokalnim potrebama također je upitna zbog toga što je više od četvrtine LPZ-ova (26,2%) potvrdilo da ne prati provedbu strategije i ono što je postignuto u uvjetima planiranih mera i aktivnosti. Više nalaza o provedbi projekata LPZ-ova nalazi se u pitanju 10 ovog izvješća.

S druge strane, važno je naglasiti da su provedene intervencije u PO 1 OPULJP-u u razdoblju 2014. – 2019. dale ograničene prilike lokalnim dionicima, odnosno LPZ-ovima, da provedu projekte/aktivnosti temeljene na svojim specifičnim lokalnim potrebama na tržištu rada. Tijekom ovog razdoblja objavljen je samo jedan poziv na dostavu projektnih prijedloga za dodjelu bespovratnih sredstava (Lokalne inicijative za poticanje zapošljavanja – faza III sa specifičnim ciljem 8.vii.1), što je rezultiralo s ukupno 112 lokalnih operacija/projekata u vrijednosti od 117.363.145,53 kn te predstavlja 2,24 % ukupno ugovorenih projekata u okviru PO 1 u razdoblju između 2014. i 2019. godine. Poziv na dostavu projektnih prijedloga za dodjelu bespovratnih sredstava proveden je relativno kasno

³⁰ Odnosi se na aktivnost 3.5. Provedba *online* ankete s predstvincima LPZ-ova gdje su ukupno 42 člana 21 LPZ-a završila anketu.

(ugovori su potpisani u svibnju 2018., odnosno ožujku 2019. godine), što je stvorilo prekid između financiranja za lokalne inicijative zapošljavanja.

Usprkos problemima s kojima su se LPZ-ovi tijekom ovog razdoblja suočavali, većina ispitanih članova LPZ-ova (78,5 %) tvrdi da već jesu ili će uskoro razviti SRLJP za nadolazeće razdoblje.

- **Ključni nalaz 12:** Planirane intervencije za rast zaposlenosti i mobilnosti radne snage u okviru PO 1 OPULJP-a u potpunosti su uskladene s relevantnim nacionalnim strateškim dokumentima koji se odnose na ciljane skupine samog OPULJP-a (mlade, osobito nezaposlene mlade, OSI, žene).
- **Ključni nalaz 13:** Strategije razvoja ljudskih potencijala, razrađene 2014. i 2015. godine u svim hrvatskim županijama od strane Lokalnog partnerstva za zapošljavanje, predstavljaju lokalni strateški okvir za provedbu mjera aktivnog tržišta rada u skladu s lokalnim potrebama. Međutim, mogućnosti za provedbu mjera ograničene su u razdoblju evaluacije zbog nedostatka mogućnosti financiranja i kvalitete strateških dokumenata u nekim županijama.
- **Ključni nalaz 14:** Iako su se LPZ-ovi u razdoblju evaluacije suočili s problemima u radu, činjenica da je većina već razvila ili će uskoro razviti nove Strategije razvoja ljudskih potencijala za svoje županije za nadolazeće razdoblje predstavlja mogućnost da se intervencije u nadolazećem razdoblju usredotoče na lokalne potrebe.

EP 3. Jesu li mјere u skladu s Europskom strategijom zapošljavanja (ESZ-om)?

Napravljena je analiza strateškog okvira EU-a, prvenstveno Europske strategije zapošljavanja (ESZ-a) te je napravljena usporedba s ciljevima PO 1 OPULJP-a.

EZS čini dio strategije rasta Europa 2020., primjenjene u Europskom semestru koji spaja različite instrumente u okvir za procjenu ekonomske, proračunske i socijalne politike te politike zapošljavanja usmjereni na postizanje ciljeva strategije Europa 2020., uključujući one koji se tiču zaposlenja, obrazovanja i smanjenja siromaštva, kao što je navedeno u Odluci vijeća 2010/707/EU5. Taj okvir nastoji državama članicama olakšati razvoj koordinirane strategije za zapošljavanje zalažući se za vještu, obučenu i prilagodljivu radnu snagu, tržište rada koje odgovara gospodarskim promjenama, borbu protiv socijalne isključenosti i diskriminacije, promicanje socijalne pravde i zaštite, kao i jednakost žena i muškaraca. EU pokušava „izgraditi uključivo društvo u kojem su ljudi ovlašteni predvidjeti i upravljati promjenama te mogu aktivno sudjelovati u društvu i gospodarstvu“, kao što je istaknuto u Preporuci Komisije o aktivnom uključivanju ljudi isključenih iz tržišta rada. Najvažnijim se smatra suprotstavljanje nejednakostima, osiguravanje pristupa i prilika za sve te smanjenje siromaštva i društvene isključenosti (uključujući djecu), posebno

osiguravanje učinkovitog funkcioniranja tržišta rada i sustavne društvene zaštite te uklanjanje prepreka prema obrazovanju/ospozobljavanju i sudjelovanju na tržištu rada.

OPULJP je u potpunosti usklađen s prioritetima strategije Europa 2020. o pametnom i uključivom rastu te smjernicama za zapošljavanje, uključujući izmjene 2015. i 2017. godine. Navedene smjernice ciljaju na: poticanje potražnje za radnom snagom, povećanje ponude radne snage, pristup zapošljavanju, vještinama i kompetencijama, poboljšanje funkcioniranja tržišta rada i djelotvornosti socijalnog dijaloga, promicanje jednakih mogućnosti za sve, poticanje društvene uključenosti i borbe protiv siromaštva.

Tematski ciljevi OP-a (visoka zapošljivost i radna mobilnost, socijalno uključivanje, obrazovanje i cjeloživotno učenje te dobro upravljanje), zajedno s prioritetima ulaganja, ostali su nepromijenjeni tijekom razdoblja provedbe OP-a, samo s malim promjenama kod posebnih ciljeva (8ii) kako bi se povećali ciljevi i kako bi se uključile sve NEET skupine do 2020. godine, a ne samo dugotrajno nezaposlena NEET skupina.

Kako bi se kroz potporne aktivnosti adresirala neusklađenost i nedostatak vještina, očuvali poslovi i spriječila daljnja nezaposlenost, pojačala fleksibilnost i mobilnost na tržištu rada, kroz Hrvatski kvalifikacijski okvir povezali obrazovanje i tržište rada te poboljšala učinkovitost institucija tržišta rada, OP treba postići glavne nacionalne ciljeve za povećanje stope zaposlenosti s 53,9 % (2013.) na 62,9 % (2020.) među osobama u dobi od 20 do 64 godine. Povećanje doprinosi cilju EU-a da 75 % stanovništva u starosti od 20 do 64 godine treba biti zaposleno.

- **Ključni nalaz 15:** Zaključak 13: Analiza usklađenosti PO 1 u okviru OPULJP-a sa strateškim okvirom EU-a, prvenstveno ESZ-a, pokazuje da je PO 1 OPULJP u potpunosti usklađen s prioritetima pametnog i uključivog rasta u okviru strategije Europa 2020. i ESZ-a, osobito u vezi sa Smjernicama 6 i 7 u okviru ESZ-a.

EP 4. Jesu li mjere osmišljene u skladu s potrebama utvrđenima u OPULJP-u?

Na ovo je pitanje do određene mjere već dan odgovor u EP 1 – analiza socioekonomskog konteksta u kojem su se planirale i provodile intervencije, odnosno mjere aktivne politike zapošljavanja od 2014. godine.

U okviru PO 1 OPULJP-a naglašeno je nekoliko ključnih izazova na tržištu rada koji su trebali biti adresirani mjerama aktivne politike zapošljavanja. To su sljedeći:

- visoka registrirana nezaposlenost u 2013. godini (godišnji je prosjek 345.112 registriranih nezaposlenih osoba) kao rezultat gospodarske krize
- dugotrajna nezaposlenost (posebno visoka među nezaposlenima bez srednjoškolskog obrazovanja, starijim nezaposlenim osobama i nezaposlenim

osobama bez prethodnog radnog iskustva) koja je obuhvaćala 11 % aktivnog stanovništva (dvije trećine ukupnog broja nezaposlenih) u 2013. godini.

- visoka nezaposlenost mladih koja je 2013. godine iznosila 35,2 % te visoka stopa mladih koji nisu zaposleni, ne obrazuju se niti se ospozobljavaju (NEET) koja je iznosila 20,9 %; posebno je naglašen problem nedostatka radnog iskustva s obzirom na to da 40 % registriranih nezaposlenih mladih u dobroj skupini 15-29 nije imalo formalno radno iskustvo
- problem niske stope zaposlenosti za osobe bez srednjoškolskog obrazovanja (35,7 % u 2013.), kao i za visok udio populacije sa srednjoškolskim obrazovanjem (53,8 %)
- pad stope samozapošljavanja primjetan u razdoblju od 2008. do 2013. godine kada se udio samozaposlenih osoba u ukupnom broju zaposlenih u dobi od 20 do 64 godine smanjio sa 17,4 % na 15,8 %; razlozi za to uključivali su slabu dostupnost financiranja i nedostatak kontinuirane institucionalne potpore prije i tijekom pokretanja posla
- značajne razlike u stopama nezaposlenosti među hrvatskim županijama koje su 2013. godine varirale od 8,7 % do 33,4 %.

Navedeni izazovi na tržištu rada, identificirani tijekom planiranja OPULJP-a, u većoj su mjeri adresirani kroz planirane i provedene mjere aktivne politike zapošljavanja, odnosno operacije u okviru PO 1 i dijela SC-a 9.i.1. koji se odnosi na MAPZ. Pobliže, do kraja promatranog razdoblja (31. prosinca 2019. godine) u okviru OPULJP-a HZZ je proveo, odnosno provodi, mjere aktivne politike zapošljavanja u okviru 14 operacija koje odgovaraju navedenim izazovima i koje uključuju ciljne skupine identificirane u okviru OPULJP-a. To su:

- UP.01.1.1.01.0001 Obrazovanje, ospozobljavanje i prekvalifikacija nezaposlenih osoba – operacija koja se provela s ciljem obrazovanja, ospozobljavanja i prekvalifikacije dugotrajno nezaposlenih osoba starijih od 29 godina bez obzira na radni staž i razinu obrazovanja, osoba starijih od 29 godina bez završenog srednjoškolskog obrazovanja te osoba starijih od 54 godine
- UP.01.1.1.01.0002 Potpore za zapošljavanje teže zapošljivih skupina – operacija koja se provela s ciljem subvencioniranja zapošljavanja osoba koje nisu bile zaposlene s redovnom plaćom tijekom prethodnih 6 mjeseci (neovisno o duljini registrirane nezaposlenosti), osoba koje nisu završile srednjoškolsko obrazovanje ili strukovnu izobrazbu (ISCED 3), osoba koje su dovršile redovno obrazovanje prije manje od 2 godine, a još nisu bile prvi put zaposlene s redovnom plaćom, osoba koje su starije od 50 godina, osoba koje žive kao odrasli samci s jednom ili više uzdržavanih osoba, osoba koje pripadaju etničkoj manjini u državi članici i potreban im je razvoj jezičnog profila, profila stručnog usavršavanja ili profila radnog iskustva

- UP.01.1.1.02.0001 Potpore za zapošljavanje teže zapošljivih skupina i edukacija nezaposlenih osoba – faza 2 – operacija koja je osigurala subvencioniranje zapošljavanja kao i osposobljavanja svih nezaposlenih osoba, bez obzira na radni staž i razinu obrazovanja, prijavljenih u evidenciju nezaposlenih HZZ-a
- UP.01.1.2.01.0001 Podrška samozapošljavanju i UP.01.1.2.02.0001 Podrška samozapošljavanju – faza 2 – operacije kojima se pružila finansijska i institucionalna potpora za samozapošljavanje nezaposlenih osoba prijavljenih u evidenciju nezaposlenih HZZ-a
- UP.01.1.3.01.0001 Zadržavanje radnika u zaposlenosti i UP.01.1.3.02.0001 Zadržavanje radnika u zaposlenosti – faza 2 – operacije čiji je cilj osigurati ostanak u zaposlenosti radnika koji kontinuirano sezonski rade kod poslodavca sa sezonskim obilježjem poslovanja
- UP.01.1.3.03.0001 Potpore za očuvanje radnih mesta u sektoru proizvodnje tekstila, odjeće, obuće, kože i drva – operacija koja nastoji osigurati ostanak u zaposlenosti radnika kojima prijeti gubitak radnog mesta kroz provedbu potpora za očuvanje radnih mesta u sektoru proizvodnje tekstila, odjeće, obuće, kože i drva
- UP.01.2.0.01.0001 Provedba mjera aktivne politike zapošljavanja za mlade (IZM) i UP.01.2.0.03.0001 Provedba mjera aktivne politike zapošljavanja za mlade (IZM) – faza 2 – operacije kojima se osigurava stjecanje prvog radnog iskustva, subvencioniranje zapošljavanja, odnosno organizira se javni rad za mlade registrirane nezaposlene osobe te pripadnike NEET skupine
- UP.01.2.1.01.0001 Provedba mjera aktivne politike zapošljavanja za dugotrajno nezaposlene mlade i UP.01.2.1.02.0001 Provedba mjera aktivne politike zapošljavanja za dugotrajno nezaposlene mlade – faza 2 (ESF) – operacije kojima se osigurava stjecanje prvog radnog iskustva, subvencioniranje zapošljavanja, organizira obrazovanje odnosno organizira javni rad za dugotrajno nezaposlene mlade te pripadnike NEET skupine
- UP.02.1.1.01.0001 Provedba javnih radova za teže zapošljive skupine i UP.02.1.1.09.0001 Provedba javnih radova za teže zapošljive skupine – faza 2 – operacije kojima se uključuju nezaposlene osobe koje pripadaju teže zapošljivim skupinama (faza I – ciljne skupine bili su pripadnici teže zapošljivih skupina stariji od 29 godina koji odgovaraju kriterijima i uvjetima te načinima korištenja sredstava koje propisuje Hrvatski zavod za zapošljavanje; faza II – ciljne su skupine nezaposlene osobe, s naglaskom na dugotrajno nezaposlene osobe starije od 29 godina) kako bi poboljšala izglede za pristup stalnom zaposlenju kroz programe aktivacije na poslovima društveno korisnog rada.

Dodatno, uz 14 operacija/MAPZ-a koje je HZZ proveo u okviru PO 1 OPULJP-a, postoje i jedna operacija te jedan poziv koji pridonose potrebama ciljnih skupina:

- Kako bi potaknuli samozapošljavanje teže zapošljivih skupina, Ministarstvo hrvatskih branitelja (MHB) provodi jednu mjeru aktivne politike zapošljavanja kroz operaciju Samozapošljavanje hrvatskih branitelja, djece smrtno stradalih ili nestalih hrvatskih branitelja, djece dragovoljaca iz Domovinskog rata i djece hrvatskih ratnih vojnih invalida iz Domovinskog rata kroz koju je pružena finansijska i institucionalna potpora za samozapošljavanje hrvatskih branitelja, djece smrtno stradalih ili nestalih hrvatskih branitelja, djece dragovoljaca iz Domovinskog rata i djece hrvatskih ratnih vojnih invalida iz Domovinskog rata.
- Odgovor na specifične lokalne potrebe na tržištu rada uzrokovane regionalnim razlikama adresiran je kroz financiranje projekata u okviru sheme za bespovratna sredstva Lokalne inicijative za poticanje zapošljavanja – faza III. Plan je bio financirati aktivnosti koje izravno doprinose provedbi SRLJP-a u svim županijama Republike Hrvatske te Gradu Zagrebu, odnosno one koje ciljaju specifične ciljne skupine definirane SRLJP-om i pružaju usmjerene mjere aktivne politike zapošljavanja upravo tim ciljnim skupinama na lokalnim razinama.

Kao što je ranije spomenuto, kako bi se adresirale promjene na tržištu rada u Hrvatskoj, postojeći MAPZ dva je puta redefiniran (2016. i 2018.). Izmjene se primarno odnose na kriterije za mjere tako da je pristup postojećim mjerama APZ-a omogućen za više nezaposlenih osoba. Više nalaza o izmjenama MAPZ-a nalazi se u pitanju 16. ovog izvješća.

- **Ključni nalaz 16:** Mjere aktivne politike zapošljavanja osmišljene su u skladu s potrebama utvrđenima u OPULJP-u i u potpunosti odgovaraju potrebama ciljnih skupina opisanih u okviru PO 1 OPULJP-a.

EP 5. Postoji li komplementarnost aktivnosti planiranih kroz ITU mehanizam u okviru Prioritetne osi 1 s aktivnostima relevantnih fondova koji su izvor ulaganja za ITU mehanizam? Ako da, u kojem obliku?

ITU mehanizam jest mehanizam EU-a za programsko razdoblje 2014. – 2020. koji se provodi kad strategija urbanog razvoja ili neka druga teritorijalna strategija zahtijeva integrirani pristup. Integrirani pristup uključuje ulaganja iz ESF-a, Europskog fonda za regionalni razvoj (EFRR-a) i Kohezijskog fonda (KF-a) u više od jedne prioritetne osi jednog ili više operativnih programa.

Sustav se provodi u RH s ciljem jačanja uloge gradova kao pokretača gospodarskog razvoja te se sastoji od niza aktivnosti koje se mogu financirati u gradovima iz navedena tri različita fonda. U 2016. godini Ministarstvo regionalnoga razvoja i fondova Europske unije

(MRRFEU) temeljem poziva odabrao je sljedeća urbana područja u kojima se provodi ITU mehanizam – Zagreb, Split, Rijeka, Osijek, Slavonski Brod, Zadar i Pula.

Ovih sedam urbanih područja / aglomeracija imalo je obavezu razvijanja Strategije razvoja urbanog područja (SRUP). SRUP je lokalni strateški dokument na kojem se temelji provedba ITU mehanizma i koji nadopunjuje skup strateških i planskih dokumenata politike regionalnog razvoja. SRUP-ovi definiraju ciljeve i prioritete razvoja urbanih područja, definiraju mјere, indikativne strateške projekte, kao i institucionalni i finansijski okvir za provedbu ITU mehanizma.

Alocirana sredstva za ITU mehanizam iz ESF-a namijenjena su za ostvarivanje specifičnih ciljeva OPULJP-a, a ukupna alokacija iznosi 42 milijuna eura. U odnosu na PO 1 OPULJP-a, samo je jedan specifični cilj predviđen kao prihvatljiv u okviru ITU mehanizma – 8.ii.1 (Povećanje zapošljavanja i brze integracije NEET skupine kroz Inicijativu za zapošljavanje mladih na tržište rada).³¹

Analiza svih sedam strategija urbanog razvoja pokazuje kako su strateški ciljevi postavljeni u okviru djelomično usklađeni sa SC-om 8.ii.1. Primjeri usklađenosti primjetni su u sljedećim dokumentima: UA Zagreb: mјera 1.1.3. Unaprjeđenje zapošljivosti mladih, mladih NEET-ova i ostalih iz NEET skupine; Zadar: Mjera 2.1.1. Podrška ospozobljavanju i zapošljivosti osoba iz NEET skupine; Rijeka: podmјera Jačanje kompetencija kod mladih; Osijek: iz Cilja 1 Uspostaviti sustav obrazovanja i zapošljavanja mladih – Obučavanje i usavršavanje vještina u skladu sa zahtjevima tržišta rada, Poticanje zapošljavanja i samozapošljavanja mladih; Sl. Brod: Unaprjeđenje zapošljivosti ranjivih skupina; Integracija na tržište rada osoba koje nisu uključene ni u obrazovanje ni u ospozobljavanje niti su zaposlene (NEET) te evidentiranih nezaposlenih osoba; Pula: mјera 3.2.2 podmјera Podrška razvoju i provedbi mјera socijalnih inovacija posebice u području dugotrajne nezaposlenosti, nezaposlenosti mladih, brige za osobe u riziku od socijalne isključenosti i sl.; Split: Cilj 1, Prioritet 2.2. Mjera 1. Održiva integracija osoba koje nisu zaposlene, ne obrazuju se niti ospozobljavaju (NEET) na tržište rada kao i dugotrajno nezaposlenih osoba, Mjera 2. Poticanje zapošljavanja mladih i olakšavanje njihovog prijelaza iz obrazovnog sustava na tržište rada.

Daljnja *desk* analiza pokazala je da je, u okviru projekta Potpora Ministarstvu regionalnoga razvoja i fondova Europske unije, u pripremi provedbe mehanizma integriranih teritorijalnih ulaganja tijekom 2018. godine pet (Zagreb, Osijek, Rijeka, Split, Pula) od sedam urbanih središta u kojima se provodi ITU mehanizam objavilo i provelo inicijalno prikupljanje projektnih ideja koje bi se prijavile u okviru budućih ITU poziva u okviru ESF financiranja. Na temelju toga napravljeni su generalni komentari i zaključci.

³¹ Prema informacijama iz MROSP-a, prikazano stanje na *cut-off* datum nije konačno jer se još uvijek raspravlja o financiranju ITU-a u okviru PO 1.

Prvo, uočeno je da projektima nedostaje strateški pristup urbanom razvoju. Naime, mapiranje stanja ukazalo je na značajne nedostatke u strateškom, integriranom pristupu razvoju urbanih područja. ESF inicijative i programi u tom trenutku nisu bili usklađeni s investicijama u fizičku infrastrukturu, a razina znanja i svijesti potencijalnih prijavitelja nije bila na zadovoljavajućoj razini (u pogledu usklađivanja različitih tipova investicija u urbani prostor).

Projektima također nedostaje integracija s projektima EFRR-a/KF-a, odnosno vidljivo je da su ideje ESF projekta u manjoj mjeri u trenutku evaluacije usklađene s intervencijama EFRR-a i KF-a. Primjećeno je kako je vrlo malo predloženih projekata integrirano s planiranim intervencijama u okviru ITU poziva EFRR-a/KF-a. Nedostatak integracije primarno se odnosi na nepovezanost predloženih ideja na razini projekata gdje bi ESF projekti sadržajno nadopunjavali intervencije EFRR-a/KF-a.

Nadalje, vidljiva je niska razina zrelosti projekata koji su prijavljeni u inicijalnu bazu. Zaključeno je da je većina prijavljenih projekata na razini ideje te da im nedostaju ključni elementi (jasno definiranje ciljne skupine, jasno definiranje aktivnosti koje bi se provodile, vrijeme trajanja, potencijalna sredstva potrebna za provedbu projekata) kako bi se ocijenila njihova prihvatljivost i zrelost za potencijalno financiranje u okviru ITU ESF poziva.

Također, primjećeno je ponavljanje istih tipova projekata/aktivnosti za istu ciljnu skupinu na istom području od strane različitih prijavitelja. U gotovo svakom specifičnom cilju ponavljaju se slični projekti/aktivnosti različitih prijavitelja što dovodi u pitanje isplativost i/ili provedivost takvog parcijalnog pristupa rješavanju problema pojedinih ciljnih skupina.

U okviru prikupljenih inicijalnih ideja iz pet urbanih područja najmanje je projektnih ideja bilo za dostupan SC 8.ii.1 ESF-a u PO 1 OPULJP-u.

Sve poteškoće spomenute 2018. godine pokazuju da dionici u sedam urbanih sredina uključeni u ITU mehanizam vjerojatno neće moći učinkovito iskoristiti ESF.

K tome, mora se naglasiti da HZZ u svih sedam urbanih područja, kao dio redovnog rada u okviru operacije UP.01.2.0.03.0001 Provedba mjera aktivne politike zapošljavanja za mlade (IZM) faza 2, pruža mjere aktivne politike zapošljavanja za NEET skupine. Moguće korištenje fondova kroz ITU mehanizam za SC 8.ii.1 vjerojatno bi doveo do duplicitiranja aktivnosti koje su već provedene u tom području. Postavlja se pitanje je li uopće potrebno i je li isplativo provoditi iste vrste MAPZ-a za istu skupinu na istom području kroz dva različita programa.

U vrijeme pisanja ovog izvješća nije objavljen nijedan poziv iz ITU mehanizma za projekte usmjerene na PO 1.

- **Ključni nalaz 17:** Sedam strategija urbanog razvoja koje čine okvir za provedbu ITU mehanizma pokazuju usklađenost sa SC-om 8.ii.1 – Povećati zaposlenost i brzu integraciju mladih osoba koje nisu zaposlene, u obrazovanju ili ospozobljavanju (NEET skupina) na tržište rada kroz ESF u okviru PO 1 OPULJP-a.
- **Ključni nalaz 18:** Postoji mogućnost duplicitiranja istih mjera za istu ciljnu skupinu na istom području u slučaju iskorištavanja SC-a 8.ii.1 ESF-a kroz ITU mehanizam.

3.2. Evaluacijski kriterij: UČINKOVITOST

Učinkovitost je mjera u kojoj se ostvaruju planirane aktivnosti i postižu planirani rezultati. Točnije, označava razmjer u kojem su ostvareni očekivani ishodi intervencije, to jest specifični ciljevi, posredni rezultati. Pobliže, učinkovitost ukazuje na relaciju među rezultatima intervencije, to jest neposrednim rezultatima i krajnjim rezultatima. Navedeno se obično odnosi na namjeravane koristi za specifične ciljne skupine korisnika. Kao takva, intervencija se smatra učinkovitom kad rezultati postižu namjeravane koristi, dok se s druge strane smatra djelotvornom kad koristi resurse primjereni i ekonomično kako bi ostvarila željene rezultate.

Učinkovitost je u ovoj evaluaciji pokrivena kroz osam specifičnih pitanja za evaluaciju.

EP 6: U kojoj su mjeri ciljne skupine i njihove potrebe u okviru Prioritetne osi 1 na odgovarajući način obuhvaćene zajedničkim i specifičnim pokazateljima OPULJP-a?

U okviru Pitanja 4 Evaluacijski tim dao je pregled ciljnih skupina prema operacijama provedenima u okviru PO 1 u usporedbi s njihovim potrebama i, općenito, promjenjivim trendovima na tržištu rada u Hrvatskoj. Evaluacijski je tim pritom ocijenio u kojoj mjeri zajednički i specifični indikatori u okviru PO 1 predstavljaju specifične ciljne skupine i njihove potrebe te ima li u tom pogledu kakvih nedostataka u svrhu mjerjenja onoga što je provedbom učinjeno/postignuto.

Aktivnosti i ciljne skupine u okviru tih operacija u PO 1 uspoređeni su s definiranim zajedničkim i specifičnim pokazateljima radi ocjene usklađenosti:

Specifični cilj	Operacija	Ciljne skupine	Zajednički pokazatelji rezultata za koje je ciljna vrijednost utvrđena i pokazatelji rezultata za pojedine programe koji odgovaraju specifičnom cilju	Zajednički pokazatelji ostvarenja i specifični pokazatelji ostvarenja za pojedine programe
8.i.1.	UP.01.1.1.0001 Obrazovanje, ospozobljavanje i prekvalifikacija nezaposlenih osoba	Dugotrajno nezaposlene osobe starije od 29 godina bez obzira na radni staž i razinu obrazovanja, osobe starije od 29 godina bez završenog	CR03 Sudionici koji po okončanju programa stječu kvalifikaciju (Zajednički pokazatelj ostvarenja korišten kao osnova za postavljanje ciljne vrijednosti – nezaposleni, uključujući dugotrajno	SO101 Branitelji i djeca smrtno stradalih, zatočenih, nestalih branitelja, invalida ili dragovoljaca branitelja SO102 Žene koje su primile

		srednjoškolskog obrazovanja te osobe starije od 54 godine	nezaposlene) CR04 Sudionici koji imaju posao, uključujući samozaposlene, po prestanku sudjelovanja (Zajednički pokazatelj ostvarenja korišten kao osnova za postavljanje ciljne vrijednosti – nezaposleni, uključujući dugotrajno nezaposlene)	potporu za samozapošljavanje SO103 Broj podržanih novo osnovanih tvrtki SO104 Broj radnika u riziku od gubitka radnog mesta i nezaposlenih osoba koji su izgubili posao kao višak, koji su primili potporu SO105 Tvrtke u restrukturiranju koje su primile podršku HZZ-ovih mobilnih timova
	UP.01.1.1.01.0002 Potpore za zapošljavanje teže zapošljivih skupina	Osobe koje nisu bile zaposlene s redovnom plaćom tijekom prethodnih 6 mjeseci (neovisno o duljini registrirane nezaposlenosti); osobe koje nisu dovršile srednje obrazovanje ili strukovnu izobrazbu (ISCED 3); osobe koje su dovršile redovno obrazovanje prije manje od 2 godine, a još nisu bile prvi put zaposlena s redovnom plaćom; osobe koje su starije od 50 godina; osobe koje žive kao odrasli samci, s jednom ili više uzdržavanih osoba; osobe koje pripadaju etničkoj manjini u državi članici i potreban im je razvoj jezičnog profila, profila stručnog usavršavanja ili profila radnog iskustva	CR06 Sudionici koji imaju posao, uključujući samozaposlene, šest mjeseci po prestanku sudjelovanja (Zajednički pokazatelj ostvarenja korišten kao osnova za postavljanje ciljne vrijednosti – nezaposleni, uključujući dugotrajno nezaposlene) CR07 Sudionici s poboljšanom situacijom na tržištu rada šest mjeseci po prestanku sudjelovanja (Zajednički pokazatelj ostvarenja korišten kao osnova za postavljanje ciljne vrijednosti – nezaposleni, uključujući dugotrajno nezaposlene) SR101 Sudionici koji su samozaposleni po prestanku sudjelovanja SR102 Sudionici koji su samozaposleni, šest mjeseci po prestanku sudjelovanja	CO01 Nezaposleni, uključujući dugotrajno nezaposlene CO02 Dugotrajno nezaposleni CO05 Zaposleni, uključujući samozaposlene CO07 Stariji od 54 godine CO09 S osnovnim (ISCED 1) ili nižim srednjim obrazovanjem (ISCED 2)
	UP.01.1.1.02.0001 Potpore za zapošljavanje teže zapošljivih skupina i edukacija nezaposlenih osoba - faza 2	Sve nezaposlene osobe, bez obzira na radni staž i razinu obrazovanja, prijavljene u evidenciju nezaposlenih HZZ-a		
8.i.2.	UP.01.1.2.01.0001 Podrška samozapošljavanju - faza 1	Sve nezaposlene osobe prijavljene u evidenciju nezaposlenih HZZ-a		
	UP.01.1.2.02.0001 Podrška samozapošljavanju - faza 2	Sve nezaposlene osobe prijavljene u evidenciju nezaposlenih HZZ-a		
	UP.01.1.2.03.0001 Samozapošljavanje hrvatskih branitelja, djece smrtno stradalih ili nestalih hrvatskih branitelja, djece dragovoljaca iz Domovinskog rata i djece hrvatskih ratnih vojnih invalida iz Domovinskog rata	Hrvatski branitelji, djeца smrtnо stradalih ili nestalih hrvatskih branitelja, djeца dragovoljaca iz Domovinskog rata i djeца hrvatskih ratnih vojnih invalida iz Domovinskog rata		
8.i.3.	UP.01.1.3.01.0001 Zadržavanje radnika u zaposlenosti - faza 1	Radnici koji kontinuirano sezonski rade kod poslodavca sa sezonskim obilježjem poslovanja		
	UP.01.1.3.02.0001 Zadržavanje radnika u zaposlenosti - faza 2	Radnici koji kontinuirano sezonski rade kod poslodavca sa sezonskim obilježjem poslovanja		
	UP.01.1.3.03.0001 Potpore za očuvanje radnih mјesta u sektoru proizvodnje tekstila, odjeće, obuće, kože i drva	Radnici kojima prijeti gubitak radnog mјesta u sektoru proizvodnje tekstila, odjeće, obuće, kože i drva		

8.ii.1. IZM	UP.01.2.0.01.0001 Provđba mjera aktivne politike zapošljavanja za mlade (IZM) - faza 1	Mlade registrirane nezaposlene osobe te pripadnici NEET skupine	CR01 Nezaposleni sudionici koji okončaju intervenciju uz potporu IZM-a (Zajednički pokazatelj ostvarenja korišten kao osnova za postavljanje ciljne vrijednosti – nezaposleni, uključujući dugotrajno nezaposlene) CR02 Nezaposleni sudionici koji dobiju ponudu za posao, stalno obrazovanje, naukovanje ili staž po prestanku sudjelovanja (Zajednički pokazatelj ostvarenja korišten kao osnova za postavljanje ciljne vrijednosti – nezaposleni, uključujući dugotrajno nezaposlene) CR03 Nezaposleni sudionici koji se obrazuju/osposobljavaju, stječu kvalifikaciju ili imaju posao, uključujući samozaposlene, po prestanku sudjelovanja (Zajednički pokazatelj ostvarenja korišten kao osnova za postavljanje ciljne vrijednosti – nezaposleni, uključujući dugotrajno nezaposlene)	Soy06 Mladi od 25 godina Soy07 Nezaposleni Soy08 Mladi u dobi od 25 do 29 Soy09 Neaktivni koji se ne obrazuju i ne osposobljavaju
	UP.01.2.0.03.0001 Provđba mjera aktivne politike zapošljavanja za mlade (IZM) - faza 2	Mlade registrirane nezaposlene osobe te pripadnici NEET skupine	CR04 Dugotrajno nezaposleni sudionici koji okončaju intervenciju uz potporu Inicijative za zapošljavanje mladih CR05 Dugotrajno nezaposleni sudionici koji dobiju ponudu za posao, stalno obrazovanje, naukovanje ili staž po prestanku sudjelovanja CR06 Dugotrajno nezaposleni sudionici koji se obrazuju/osposobljavaju, stječu kvalifikaciju ili imaju posao, uključujući samozaposlene, po prestanku sudjelovanja CR07 Neaktivni sudionici koji se ne obrazuju i ne osposobljavaju, a koji okončaju intervenciju uz potporu Inicijative za zapošljavanje mladih (Zajednički pokazatelj ostvarenja korišten kao osnova za postavljanje ciljne vrijednosti – neaktivni koji se ne obrazuju i ne osposobljavaju) CR08 Neaktivni sudionici koji se ne obrazuju i ne osposobljavaju, a koji dobiju ponudu za posao, stalno obrazovanje, naukovanje ili staž po prestanku sudjelovanja (Zajednički pokazatelj ostvarenja korišten kao osnova za postavljanje ciljne vrijednosti – neaktivni koji se ne obrazuju i ne osposobljavaju) CR09 Neaktivni sudionici koji se ne obrazuju niti se osposobljavaju, a koji se obrazuju/osposobljavaju, stječu kvalifikaciju ili imaju posao, uključujući samozaposlene, po prestanku sudjelovanja (Zajednički pokazatelj ostvarenja korišten kao osnova za postavljanje ciljne vrijednosti – neaktivni koji se ne obrazuju i ne osposobljavaju) CR10 Sudionici u programima stalnog obrazovanja i osposobljavanja koji dovode do stjecanja kvalifikacije, naukovanja ili stažiranja šest mjeseci po prestanku sudjelovanja (Zajednički pokazatelj ostvarenja korišten kao osnova za postavljanje ciljne vrijednosti	

			<p>– nezaposleni, uključujući dugotrajno nezaposlene)</p> <p>CR11 Sudionici koji imaju posao šest mjeseci po prestanku sudjelovanja (Zajednički pokazatelj ostvarenja korišten kao osnova za postavljanje ciljne vrijednosti – nezaposleni, uključujući dugotrajno nezaposlene)</p> <p>CR12 Sudionici koji su samozaposleni šest mjeseci po prestanku sudjelovanja (Zajednički pokazatelj ostvarenja korišten kao osnova za postavljanje ciljne vrijednosti – nezaposleni, uključujući dugotrajno nezaposlene)</p>	
8.ii.1. ESF	UP.01.2.1.01.0001 Provđba mjera aktivne politike zapošljavanja za dugotrajno nezaposlene mlade - faza 1	Dugotrajno nezaposleni mladi / NEET-ovi	<p>CR04 Sudionici koji imaju posao, uključujući samozaposlene, po prestanku sudjelovanja (Zajednički pokazatelj ostvarenja korišten kao osnova za postavljanje ciljne vrijednosti – nezaposleni, uključujući dugotrajno nezaposlene)</p> <p>CR06 Sudionici koji imaju posao, uključujući samozaposlene, šest mjeseci po prestanku sudjelovanja (Zajednički pokazatelj ostvarenja korišten kao osnova za postavljanje ciljne vrijednosti – nezaposleni, uključujući dugotrajno nezaposlene)</p>	<p>SO110 Mladi koji su sudjelovali u programima osposobljavanja, naukovanja i drugim programima</p> <p>SO111 Mladi u dobi od 25 - 29</p> <p>SO118 NEET-ovi koji su primili stipendije za deficitarna zanimanja i obre</p> <p>CO01 Nezaposleni, uključujući dugotrajno nezaposlene</p> <p>CO06 Mladi od 25 godina</p>
	UP.01.2.1.02.0001 Provđba mjera aktivne politike zapošljavanja za dugotrajno nezaposlene mlade - faza 2	Dugotrajno nezaposleni mladi / NEET-ovi	<p>SR103 Nezaposleni sudionici koji okončaju intervenciju uz potporu IZM-a</p> <p>SR104 Dugotrajno nezaposleni sudionici koji dobiju ponudu za posao, stalno obrazovanje, naukovanje ili stajž po prestanku sudjelovanja</p> <p>SR105 Dugotrajno nezaposleni sudionici koji se obrazuju/osposobljavaju, stječu kvalifikaciju ili imaju posao, uključujući samozaposlene, po prestanku sudjelovanja</p>	
8.vii.1.	UP.01.3.1.01. Lokalne inicijative za poticanje zapošljavanja – faza 3 bespovratnih sredstava	Nezaposleni, pripadnici ranjivih skupina, kao što je definirano županijskim Strategijama RLJP-a.	SR106 Nezaposleni pripadnici ranjivih skupina, kao što je definirano županijskim Strategijama RLJP-a, koji su zaposleni, uključujući samozaposlene,	SO112 Nezaposleni pripadnici ranjivih skupina, kao što je definirano županijskim Strategijama za

8.vii.2.	UP.01.3.2.01. 9 izravnih operacija (Primjena standarda zanimanja u poslovnim procesima Hrvatskog zavoda za zapošljavanje i provedba Ankete o standardu zanimanja; Uspostava sustava praćenja NEET osoba; Unaprijeđenje sustava pružanja usluga cijeloživotnog profesionalnog usmjeravanja i razvoja karijere jačanjem uloge Foruma za cijeloživotno profesionalno usmjeravanje i razvoj karijere u Republici Hrvatskoj; Poticanje obrazovanja za vezane obre temeljene na sustavu naukovanja; SHARE--Istraživanje o zdravlju, starenju i umirovljenju u Europi; Jačanje administrativnih kapaciteta Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje; Razvoj sustava e-učenja, upravljanja i praćenja zaštite na radu; Implementacija HKO-a i razvoj alata u povezivanju obrazovanja i tržišta rada; Uspostava sustava za upravljanje ljudskim potencijalima Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje)	Institucije tržišta rada, relevantni dionici i pružatelji usluga i obrazovanja na tržištu rada i njihovi zaposlenici (ministarstva, institucije i agencije, socijalni partneri, komore, udruženja poslodavaca, nevladine organizacije i obrazovne institucije), tijela i dionici za razvoj i provedbu Hrvatskog kvalifikacijskog okvira i nadležna tijela za regulirane profesije i nadležna tijela u području učenja za poduzetništvo.	šest mjeseci po prestanku sudjelovanja SR107 Broj novih ili poboljšanih usluga koje pružaju institucije na tržištu rada SR108 Broj zaposlenika u institucijama na tržištu rada osposobljenih za pružanje novih ili poboljšanih usluga	razvoj ljudskih potencijala SO113 Broj projekata za izgradnju kapaciteta LPZ-a SO114 Broj projekata lokalne inicijative SO115 Broj zaposlenika u institucijama za tržište rada koji sudjeluju u osposobljavanju za pružanje novih ili poboljšanih usluga SO116 Broj novih ili poboljšanih usluga koje su podržane za razvoj i provedbu SO117 Broj subjekata koji su primili potporu za razvoj programa naukovanja/osposobljavanja
----------	--	---	---	---

Tablica 11 Usporedba specifičnih ciljeva, operacija, ciljnih skupina i pokazatelja za PO 1

Prikazom u Tablici 11 potvrđuje se da su planirani zajednički i specifični pokazatelji u okviru PO 1 u skladu s ciljnim skupinama obuhvaćenima aktivnostima (operacije i projekti u okviru PO 1) i njihovim potrebama identificiranim u fazi planiranja.

To je dijelom uzrokovano činjenicom da su neki od zajedničkih pokazatelja ostvarenja općeniti (primjerice, *CO01 nezaposleni, uključujući dugotrajno nezaposlene*), iako su ciljne skupine u operacijama, posebice u prvoj fazi provedbe (do prvog pregleda 2016.), bile vrlo specifične, a kriteriji za ciljne skupine strogi. S obzirom na to da se socioekonomsko okruženje u Hrvatskoj promijenilo, kako je ranije pojašnjeno, HZZ je započeo s revizijom mjera aktivne politike zapošljavanja i njihovih operacija proširenjem kriterija za ciljne skupine koje mogu biti obuhvaćene nekim mjerama koje se financiraju u okviru PO 1. Prema riječima zaposlenika HZZ-a: „*U drugoj fazi provedbe operacija krenuli smo u smjeru osiguravanja fleksibilnosti u okviru ciljanih skupina. Odlučili smo da će ciljana skupina biti nezaposleni, no da nećemo definirati da nezaposleni trebaju biti branitelji, osobe s invaliditetom, manjine itd. u operacijama gdje to nije bilo nužno. To je učinjeno da bismo spriječili kasnije probleme tijekom ovjeravanja sudionika.*“ U tom

smislu, širi i općenitiji pokazatelji u okviru PO 1 time su pružili potrebnu fleksibilnost za provođenje tih promjena.

Iako je jasno da je proširivanje ciljnih skupina u drugom stadiju operacija bilo potrebno za osiguravanje ostvarivanja planiranih pokazatelja (u okviru operacije) u određenoj mjeri, zaključujemo da najranjivije skupine na tržištu rada, kao što su osobe s invaliditetom, migranti, osobe stranog podrijetla ili manjine, uključujući marginalizirane zajednice poput romske zajednice, nisu na prikidan način obuhvaćene tim promjenama i da njihovo ukupno sudjelovanje u mjerama aktivne politike zapošljavanja / operacijama u okviru PO 1 nije bilo dovoljno. Ukupno gledajući, u okviru PO 1, s 31. prosincem 2019. kao *cut-off* datumom, samo su 1.274 osobe s invaliditetom sudjelovale u aktivnostima u okviru IP-a 8.i, 8.ii (ESF i IZM) i 8.vii. Usto, među sudionicima u operacijama/projektima u okviru PO 1 zabilježena su samo 844 migranta, osobe stranog podrijetla ili manjine, uključujući marginalizirane zajednice poput romske zajednice. Napomena: riječ je o kategoriji podatka koju sudionici nisu bili obvezni dati (iznimka su pozivi u kojima je neko od ovih obilježja ciljna skupina), stoga je potrebno naglasiti kako je ovo broj sudionika koji se izjasnio kao pripadnik jedne od ovih kategorija i postoji mogućnost da neki sudionici odgovaraju ovim kategorijama, no nisu to istaknuli.

U fazi validacije Evaluacijski tim također je potvrdio broj sudionika koji nisu verificirani i razloge za to. Prema izjavama zaposlenika HZZ-a, što je također provjereno u poslanoj dokumentaciji, statistička pogreška tijekom ovjeravanja sudionika zbog toga što nisu pripadali ciljnoj skupini bila je niska te, prema njihovim riječima, ona iznosi 0,1 %, što predstavlja zanemarivu pogrešku.

- **Ključni nalaz 19:** S obzirom na to da se socioekonomска situacija promijenila, tako su se i ciljne skupine za operacije u okviru PO 1 proširile i postale općenitije, gdje je to bilo moguće, kako bi se osiguralo bolje postizanje planiranih ciljnih vrijednosti u okviru operacija.
- **Ključni nalaz 20:** Iako je proširivanje ciljnih skupina u drugoj fazi operacija bilo potrebno za osiguravanje ostvarenja planiranih pokazatelja (u okviru operacije) u određenoj mjeri, najranjivije skupine na tržištu rada (osobe s invaliditetom, migranti, manjine, uključujući romsku zajednicu) nisu na prikidan način obuhvaćene tim promjenama i njihovo ukupno sudjelovanje u mjerama aktivne politike zapošljavanja / operacijama u okviru PO 1 u narednom razdoblju mora biti prioritet za HZZ.
- **Ključni nalaz 21:** Poticanjem promjena u kriterijima HZZ je osigurao, uz zanemarivu pogrešku, da su ciljne skupine i njihove potrebe u okviru Prioritetne osi 1 na prikidan način obuhvaćene zajedničkim i specifičnim pokazateljima OPULJP-a.

EP 7: Na koji način aktivnosti uključene u specifične ciljeve 8.i.1, 8.i.2 i 8.i.3 doprinose povećanju zapošljivosti, samozapošljivosti, zadržavanju posla te integraciji ciljnih skupina na tržište rada?

Investicijski prioritet 8.i “Pristup zapošljavanju za osobe koje traže posao i neaktivne osobe, uključujući one koji su dugotrajno nezaposleni i one koji su daleko od tržišta rada, kao i provedbom lokalnih inicijativa za zapošljavanje i potpore za mobilnost radne snage” usmjeren je na tri široko postavljene domene intervencije te slijedom navedenoga uključuje tri specifična cilja:

- Specifični cilj 8.i.1 – Povećanje zapošljavanja nezaposlenih osoba, posebice dugotrajno nezaposlenih i osoba čije vještine ne odgovaraju potrebama tržišta rada
- Specifični cilj 8.i.2 – Povećanje održivog samozapošljavanja nezaposlenih osoba, posebice žena
- Specifični cilj 8.i.3 – Očuvanje radnih mesta, zadržavanje u zaposlenju radnika koji su proglašeni viškom te jačanje brzog ponovnog zapošljavanja osoba koje su postale nezaposlene nakon što su proglašene viškom.

Ovim segmentom evaluacije ispitala se razina učinkovitosti aktivnosti provedenih u sklopu IP-a 8.i, to jest mjere u kojoj su one utjecale na povećanje zapošljivosti putem obrazovanja za tržište rada i pružanjem subvencija za zapošljavanje, samozapošljavanja, zadržavanje posla te integraciju ciljnih skupina na tržište rada.

Analiza se odnosi na rezultate postignute kroz ukupno devet operacija (izravnih dodjela) ugovorenih do 31. prosinca 2019. godine. Od navedenih devet operacija do rujna 2020. završene su dvije, dok je njih sedam još uvijek u provedbi. Korisnik osam operacija (koje primarno čine dio MAPZ-a) jest HZZ. Korisnik jedne operacije jest Ministarstvo hrvatskih branitelja (MHB). Ukupna ugovorena vrijednost devet operacija iznosi 2.011.694.927,00 KN.

Korištene metode uključuju analizu dostupnih izvora podataka, u prvom redu analizu pokazatelja rezultata i pokazatelja ostvarenja iz GIP-a za 2019. godinu. Nadalje, dokumentom su pokazatelji rezultata i pokazatelji ostvarenja prikazani po investicijskom prioritetu (8.i), a ne specifičnim ciljevima (8.i.1, 8.i.2, 8.i.3)³².

U nastavku slijedi prikaz sudjelovanja prema pokazateljima ostvarenja iz GIP-a za 2019. godinu u aktivnostima u okviru SC-a 8.i.1, 8.i.2, 8.i.3 (IP 8.i).

Prema statusu zaposlenja

³² Način izvještavanja o doprinosu pokazateljima definiran je od strane EK-a te zadani obrazac GIP-a omogućava isključivo izvještavanje na razini IP-a.

- Sudjelovalo je ukupno 9.755 nezaposlenih, uključujući dugotrajno nezaposlene. Nezaposleni i/ili dugotrajno nezaposleni činili su 91 % ukupnog broja sudionika aktivnosti u okviru IP-a 8.i. Od ukupno 9.755 nezaposlenih i/ili dugotrajno nezaposlenih bilo je 5.196 muškaraca (53 %) i 4.559 žena (46 %). Do 2023. godine planirano je uključiti 48.708 nezaposlenih i/ili dugotrajno nezaposlenih u aktivnosti u okviru IP-a 8.i, čime trenutni omjer ostvarenja iznosi 20 %. Najviše je nezaposlenih i dugotrajno nezaposlenih osoba u aktivnosti uključeno 2017. godine, njih 3.732, odnosno 38 %, a najmanje 2019. godine (0 %)³³.
- Do 31. prosinca 2019. u projektnim je aktivnostima u okviru IP-a 8.i sudjelovalo 3.412 dugotrajno nezaposlenih osoba (48 % muškaraca i 52 % žena). Trenutni omjer ostvarenja ciljne vrijednosti iznosi 11 % od ukupno predviđenih 32.230 dugotrajno nezaposlenih do 2023. godine. Najviše je dugotrajno nezaposlenih osoba uključeno 2016. godine (1.091 ili 32 %), a najmanje 2019. godine (0 %).
- Zaposleni ili samozaposleni (njih 974) činili su 9 % ukupnog broja sudionika aktivnosti u okviru IP-a 8.i. Među njima su bila 433 muškarca (44 %) i 541 žena (56 %). Do konca 2019. godine uključeno je 17 % od ukupno planiranog broja od 5.700 zaposlenih osoba. Najviše je zaposlenih ili samozaposlenih osoba uključeno 2016. godine – njih 616 ili 63 %. U 2018. i 2019. godini zaposlene ili samozaposlene osobe nisu uključivane u aktivnosti u okviru IP-a 8.i.

Prema dobi

- Sudionici mlađi od 25 godina činili su 6 % ukupnog broja sudionika (663 osobe). Prema spolu, njih 334 (51,8 %) bili su muškarci, a 319 žene (48,2 %). Godine 2017. uključeno je najviše osoba mlađih od 25 godina – njih 118 (17,8 %). Osobe mlađe od 25 godina nisu uključivane u 2019. godini.
- Sudionici stariji od 54 godine činili su 11 % ukupno uključenih sudionika. Od ukupno 1.236 osoba starijih od 54 godine njih 65 % bili su muškarci, a 35 % žene. U odnosu na ciljnu vrijednost do 2023. godine, uključeno je 19 % od predviđenog broja osoba starijih od 54 godine. Među njima bilo je 91 % onih koji su u trenutku uključivanja bili nezaposleni, dugotrajno nezaposleni, neaktivni ili se ne obrazuju i ne osposobljavaju. Njih 68 % činili su muškarci, a 32 % žene. U obje kategorije sudionika najviše ih je uključeno u programe u 2017. godini – 399 starijih od 54 godine, od čega 323 starijih od 54 godine koji su bili nezaposleni, dugotrajno nezaposleni, neaktivni ili se nisu obrazovali ili osposobljavali. Osobe u ovoj kategoriji uključivane su u aktivnosti svih godina, osim 2019. godine.

³³ Napomena: nije riječ o realnom uključivanju u 2019. godini, već o podacima koji se odnose na verificirano sudjelovanje u projektima (po odobrenju putem ZNS-a u GIP se evidentiraju vrijednosti pokazatelja), stoga je vrijednost 0 % za 2019. Isto se odnosi i na ostale aktivnosti.

Prema najvišem završenom stupnju obrazovanja

- Prema GIP-u za 2019. godinu dostupni su podaci o najvišem završenom stupnju obrazovanja za 10.639 od ukupno 10.729 sudionika (99 %). Do kraja 2019. u aktivnosti u okviru IP-a 8.i bilo je uključeno 955 sudionika s osnovnim ili nižim srednjim obrazovanjem (9 %), 6.785 sudionika s višim srednjim ili visokoškolskim obrazovanjem (64 %) te 2.899 sudionika s tercijarnim obrazovanjem (27 %). Ciljna vrijednost postavljena je samo za sudjelovanja osoba s osnovnim ili nižim srednjim obrazovanjem – do 2023. predviđeno je sudjelovanje njih 11.028. Prema posljednjim dostupnim podacima ostvareno je 0,9 % predviđene vrijednosti. Ukupno 361 osoba s osnovnim ili nižim srednjim obrazovanjem uključena je u aktivnosti 2017. godine (37 % ukupnog broja osoba u kategoriji). Najmanje ih je uključeno 2019. godine.

Ostale relevantne informacije:

- Do 31. prosinca 2019. u aktivnostima je u okviru IP-a 8.i. sudjelovalo 46 osoba koje su se izjasnile kao migranti, stranog podrijetla ili manjine, uključujući marginalizirane zajednice poput romske zajednice. Njih 50 % bili su muškarci, a 50 % žene. U aktivnosti ih je najviše uključeno 2017. godine, njih 20 (43 %). Godine 2015. te 2019. nije uključena nijedna osoba iz navedene kategorije. U okviru IP-a 8.i nije postavljena ciljna vrijednost za pokazatelj CO15 migranti, sudionici stranog podrijetla, manjine (uključujući marginalizirane zajednice poput romske zajednice).
- Do konca istog razdoblja u aktivnosti u okviru IP-a 8.i uključena je 201 osoba s invaliditetom, od čega 147 (68 %) muškaraca i 70 žena (32 %). U 2017. uključeno ih je najviše, njih 68 ili 31 % od ukupnog broja. Godine 2019. nije uključena nijedna osoba iz navedene kategorije. U okviru IP-a 8.i nije postavljena ciljna vrijednost za pokazatelj CO16 sudionici s invaliditetom.
- U aktivnosti u okviru IP-a 8.i uključeno je ukupno 1.295 osoba u nepovoljnem položaju. Osobe iz ove kategorije čine 12 % ukupnog broja uključenih osoba. Osobe iz ove kategorije uglavnom su muškarci – oni čine 85 % uključenih osoba u nepovoljnem položaju. Najviše je osoba iz ove kategorije uključeno u aktivnosti tijekom 2017. godine (32 %).
- Ukupno 3.170 osoba, ili 29 % od ukupnog broja sudionika bili su iz ruralnih područja. U aktivnosti u okviru IP-a 8.i najviše ih je uključeno 2017. godine.

Prema pokazateljima ostvarenja za ESF primjetno je sljedeće:

- Do 31. prosinca 2019. u aktivnosti u okviru IP-a 8.i uključeno je ukupno 1.073 branitelja, djece smrtno stradalih ili nestalih hrvatskih branitelja, djece dragovoljaca

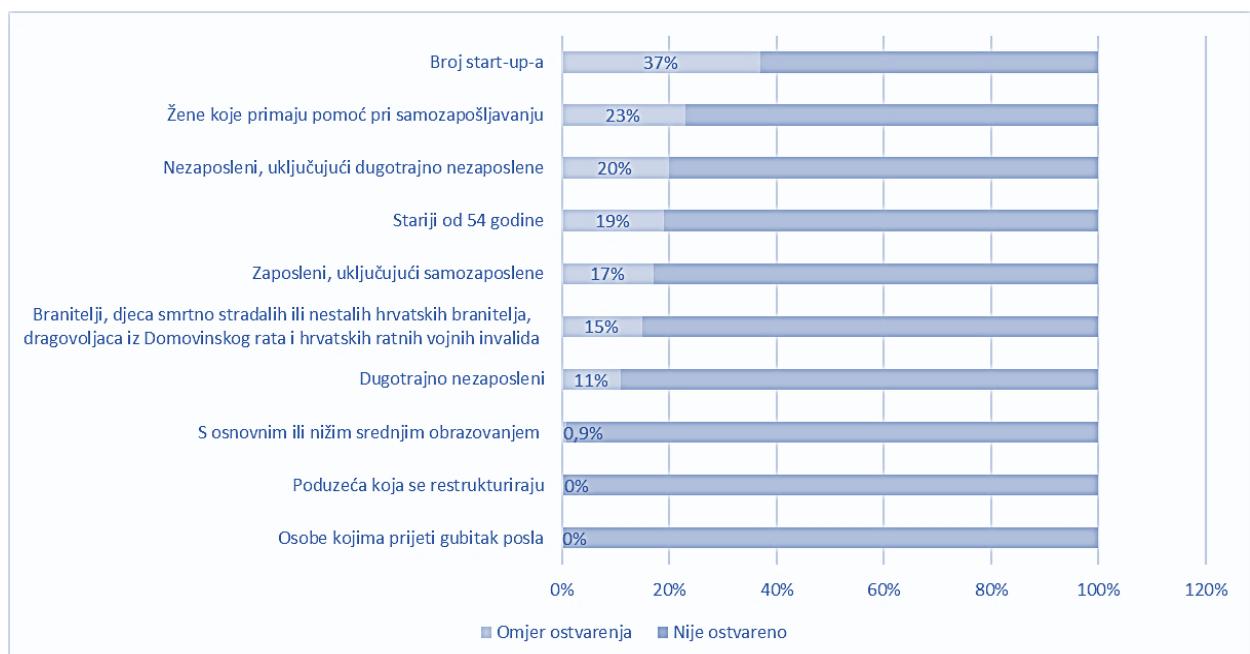

iz Domovinskog rata i djece hrvatskih ratnih vojnih invalida iz Domovinskog rata. Time je ostvareno sudjelovanje tek 15 % od ciljnog broja sudionika iz navedene skupine do 2023. godine.

- U aktivnosti u okviru IP-a 8.i. uključeno je 2.117 žena koje su primile potporu za samozapošljavanje. U odnosu na ciljnu vrijednost ostvareno je 23 % predviđenog do 2023. godine.
- Do 2023. planirana je pomoć za 12.919 *start-upova*. Prema posljednjem izvješću, do kraja promatranog razdoblja u aktivnostima sudjelovalo je njih 4.838 ili 37 % ciljne vrijednosti.
- Kumulativne vrijednosti u iznosu 0 zabilježene su za pokazatelje broja sudionika kojima prijeti gubitak posla (ciljna vrijednost 7.125) te za broj poduzeća kojima pri restrukturiranju pomažu mobilni timovi HZZ-a (ciljna vrijednost 84).

Za pokazatelje ostvarenja za koje postoje ciljne vrijednosti slikom 5 prikazuje se omjer u kojem su one dosegnute, u skladu s najnovijim podacima iz GIP-a za 2019. godinu.

Slika 5 Omjer dostizanja ciljnih vrijednosti za 2023. godinu za pokazatelje ostvarenja prema GIP za 2019.

U skladu s analiziranim podacima, u okviru ESF-a su do 31. prosinca 2019. godine u sklopu aktivnosti uključenih u IP 8.i ostvareni sljedeći rezultati koji se odnose na povećanje zapošljivosti, samozapošljivosti, zadržavanja posla te integracije ciljnih skupina na tržište rada.

- Na kraju promatranog razdoblja ukupno su 8.942 sudionika po prestanku sudjelovanja u aktivnostima imala posao ili bila samozaposlena. Od 8.942 sudionika 54 % činili su muškarci, a 46 % žene. Time je ostvareno 34 % od ciljne vrijednosti (26.199 sudionika koji po prestanku sudjelovanja imaju posao ili su samozaposleni) postavljene do 2023. godine. Podaci se odnose na osobe koje su u projektne aktivnosti ušle kao nezaposlene i/ili dugotrajno nezaposlene osobe.
- Ukupno je 4.078 sudionika imalo posao ili bilo samozaposleno šest mjeseci po prestanku sudjelovanja u aktivnostima. Ciljna vrijednost za 2023. iznosi 27.563 osobe, čime je trenutni omjer ostvarenja planiranog 15 %. Podaci se također odnose na osobe koje su u projektne aktivnosti ušle kao nezaposlene i/ili dugotrajno nezaposlene osobe.
  - Ukupno 593 sudionika koji su imali posao ili bili samozaposleni šest mjeseci po prestanku sudjelovanja bilo je starije od 54 godine (ili 14,5 % od ukupnog broja sudionika), od čega 76 % muškaraca i 24 % žena.
  - Njih 133 (3,2 %) bile su osobe u nepovoljnem položaju. Sve osobe u nepovoljnem položaju koje su imale posao ili bile samozaposlene šest mjeseci po prestanku sudjelovanja bili su muškarci.
- Od ukupnog broja nezaposlenih i/ili dugotrajno nezaposlenih osoba uključenih u aktivnosti do 31. prosinca 2019. godine nitko od sudionika u sklopu investicijskog prioriteta 8.i nije po završetku programa stekao kvalifikaciju. Ciljna vrijednost do 2023. godine iznosi 5.031 sudionik, čime je ostvareno 0 % ciljne vrijednosti.
- Među sudionicima koji su u projektne aktivnosti ušli kao zaposleni ili samozaposleni njih 37 % (321 osoba) šest mjeseci po završetku sudjelovanja poboljšalo je svoju situaciju na tržištu rada. Do 2023. godine planirano je da 90 % osoba iz navedene kategorije poboljša svoju situaciju na tržištu rada.

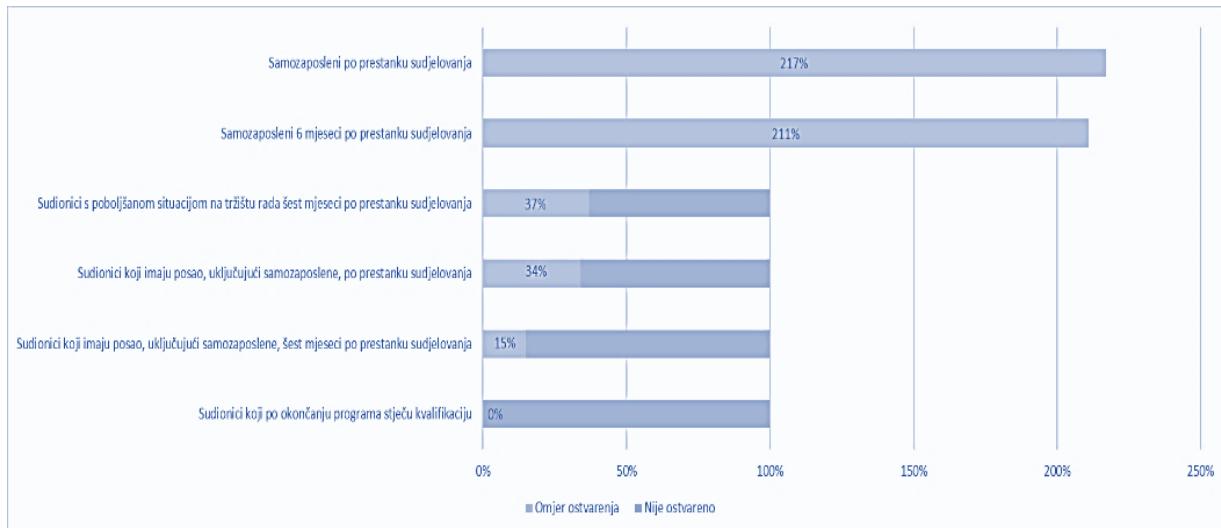
U skladu s analiziranim podacima, do kraja promatranog razdoblja ostvareni su sljedeći rezultati u sklopu pojedinih programa u okviru ESF-a:

- Među nezaposlenim i/ili dugotrajno nezaposlenim osobama ukupno je njih 4.452, od čega su 2.522 muškarca (57 %) i 1.930 žena (43 %) bili samozaposleni po prestanku sudjelovanja u programu. Ciljna vrijednost do 2023. iznosi 21 %, a omjer ostvarenja dosad iznosi 217 %.
- Među nezaposlenim i/ili dugotrajno nezaposlenim osobama ukupno je njih 4.107 bilo samozaposleno šest mjeseci po prestanku sudjelovanja u programu – 2.345 muškaraca (57 %) i 1.762 žene (43 %). Ciljna vrijednost do 2023. iznosila je 20 %, dok je dosadašnji omjer ostvarenja 211 %.

Prema podacima iz GIP-a za 2019. godinu moguće je analizirati stupanj ostvarenja ciljnih vrijednosti. Do kraja 2019. godine najslabiji su rezultati ostvareni za pokazatelj „Sudionici

koji po okončanju programa stječu kvalifikaciju”. Naime, od inicijalno postavljene ciljne vrijednosti ostvareno je 0 %. Najbolji su rezultati ostvareni za broj samozaposlenih po prestanku sudjelovanja i broj samozaposlenih šest mjeseci po prestanku sudjelovanja. Rezultati dvostruko premašuju ciljne vrijednosti i iznose 217 % i 211 %. Podaci su prikazani na Slici 6.

Slika 6 Prikaz omjera ostvarenja ciljnih vrijednosti.

U fazi validacije evaluacijski je tim ispitao zašto neke aktivnosti nisu postignute i koji su razlozi za to.

Od početka provedbe operacija HZZ kao ustanova korisnik suočavao se s poteškoćama u ovjeravanju sudionika, što je uzrokovalo sporiji napredak operacija i zahtijevalo produljenje trajanja operacija kako bi se omogućila najbolja moguća apsorpcija sredstava. Poteškoće na početku, prema riječima predstavnika HZZ-a, većinom su bile uzrokovane internim problemima na sljedećoj osi: djelatnici HZZ-a na regionalnoj i područnoj razini (savjetnici u odjelima za mjere aktivne politike zapošljavanja područnih službi i ureda) – Središnji ured (Odjel za provedbu projekata kao predstavnik ustanove korisnika) – operativna struktura (PT 1, PT 2 i UT), prvenstveno zbog problema u pogledu dokumentacije koja je potrebna za ovjeravanje sudionika operacija. Promjene u provedbi operacija dogodile su se kao reakcija na činjenicu da su se parametri operacija, kao što je trajanje, proračun i broj korisnika, projicirali, a potom su promijenjeni u skladu s novom situacijom. Uvođenje pojednostavljenih mogućnosti financiranja troškova, gdje je to bilo moguće, proširilo je provedbu operacija i postizanje pokazatelja ostvarenja za te operacije. Navedene promjene također su omogućile retroaktivno verificiranje sudionika i troškova MAPZ-a.

Prema izvješću, operacija „UP.01.1.01.0001 Obrazovanje, osposobljavanje i prekvalifikacija nezaposlenih osoba” do *cut-off* datuma nije imala nijednog ovjerenog

sudionika. Ta je operacija bila specifična zbog činjenice da je HZZ morao sklopiti okvirne sporazume putem postupka javne nabave s ustanovama/poduzećima koji provode obrazovne programe za ciljane skupine/sudionike u operacijama. Problem u provedbi nastao je jer ti ugovori nisu izričito navodili krajnje korisnike – sudionici i PT 2 neuspješno su u nekoliko navrata pokušali provjeriti obrazloženje troškova koji su se pojavili u okviru ove operacije. S obzirom na to da je provedba drugih operacija u okviru PO 1 bila bolja, prednost u ovjeravanju sudionika dana je tim operacijama, dok je operacija „UP.01.1.1.0001 Obrazovanje, osposobljavanje i prekvalifikacija nezaposlenih osoba“ čekala odobrenje za primjenu pojednostavljenih mogućnosti financiranja troškova za ovjeravanje troškova. Nakon uvođenja pojednostavljenih mogućnosti financiranja troškova, ukupno je 29.976.278,33 KN troškova za 3.631 osobu ovjerenog kao dio te operacije, što je gotovo polovica proračuna za operaciju, no to je bio slučaj u 2020. (nakon *cut-off* datuma za ovu evaluaciju).

Sličan problem povezan s javnom nabavom dogodio se u okviru operacije UP.01.1.3.03.0001 „Potpore za očuvanje radnih mesta u sektoru proizvodnje tekstila, odjeće, obuće, kože i drva“. Operacija je ugovorenog u vrijednosti od ukupno 199 milijuna KN, no postupak javne nabave potrajan je i završen je kasno (sredinom 2019.) te je nabava ugovorenog za samo 29 milijuna KN (14,5 % ukupne vrijednosti). Nabava se odnosi na provedbu usluge pružanja provedbe programa obrazovanja radnika.. Do *cut-off* datuma ove evaluacije u okviru ove operacije nisu verificirani sudionici.

- **Ključni nalaz 22:** U smislu doprinosa povećanju zapošljivosti, samozapošljivosti, zadržavanju posla te integraciji ciljnih skupina na tržište rada do 31. prosinca 2019. godine 8.942 sudionika (83 % od ukupno 10.729 sudionika) imala su posao ili su se samozaposlila po prestanku sudjelovanja u aktivnostima IP-a 8.i., što je 34 % ciljne vrijednosti koju treba postići do 2023. godine. Ukupno je 4.078 sudionika imalo posao ili je bilo samozaposleno šest mjeseci nakon prestanka sudjelovanja u aktivnostima (38 % od ukupno 10.729 sudionika), odnosno 15 % od cilja postavljenog za 2023. U pogledu 974 zaposlenih ili samozaposlenih koji su bili uključeni u aktivnosti u okviru IP-a 8.i., 321 (37 %) je poboljšao svoju situaciju na radnom mjestu šest mjeseci nakon završetka, u usporedbi s ciljem od 90 % postavljenim do 2023. godine.
- **Ključni nalaz 23:** Što se tiče doprinosa samozapošljavanju, najbolji su rezultati postignuti za broj samozaposlenih nakon prestanka sudjelovanja i broj samozaposlenih šest mjeseci nakon prestanka sudjelovanja. Oni su za više od dvostruko premašili postavljene ciljne vrijednosti – 217 % i 211 %. S druge strane, do kraja 2019. godine najslabiji rezultati postignuti su za pokazatelj "Sudionici koji stječu kvalifikaciju po završetku programa" gdje je postignuto 0 % od zadane ciljne

vrijednosti jer je verificiranje sudionika mjere obrazovanja izvršeno tek u lipnju 2020. godine

- **Ključni nalaz 24:** Iako je napredak u provedbi aktivnosti planiranih u okviru IP-a 8.i. u okviru promatranog razdoblja (do 31. prosinca 2019.) primjetan, ni za jedan pokazatelj ostvarenja nije dosegnuta vrijednost omjera ostvarenja od 50 % i više do *cut-off* datuma.
- **Ključni nalaz 25:** Prema pokazateljima ostvarenja za koje su definirane ciljne vrijednosti, najbolji rezultati ostvareni su za pokazatelj broja *start-upova* uključenih u aktivnosti u okviru IP-a 8.i. (37 %), dok su ostvareni rezultati najslabiji za pokazatelje broja poduzeća koja se restrukturiraju i kojima pomažu mobilne jedinice HZZ-a te za uključivanje osoba kojima prijeti gubitak posla (0 %).
- **Ključni nalaz 26:** Sporiji početak provedbe aktivnosti u okviru IP-a 8.i. uzrokovani je poteškoćama u verificiranju sudionika aktivnosti na početku provedbe. Uvođenje promjena unutar kriterija za odabir ciljne skupine, raspodjela proračuna i uvođenje PTO-a omogućili su bolji napredak u provedbi i retroaktivno certificiranje sudionika i troškova.

EP 8: Je li na učinkovit način osiguran nastavak provedbe IZM-a nakon 2018. godine?

S obzirom na to da je evaluaciju djelotvornosti i učinka operacija planiranih i provedenih u okviru 8.ii IZM-a u Hrvatskoj do 2018. provodio IPSOS³⁴, ovim se pitanjem pokušava ispitati što se dogodilo nakon 2018. u pogledu provedbe IZM-a.

Inicijalno trajanje provedbe u slučaju Faze 1 IZM-a bilo je planirano do 31. prosinca 2018., a u slučaju Faze 1 ESF-a do 30. lipnja 2018., no odlukom Europske komisije nastupio je produžetak dostupnosti sredstava iz IZM-a uslijed povećanja dostupnih sredstava, što je posljedično utjecalo na produženo trajanje Ugovora. Tijekom 2019. UT je pristupio izmjeni OPULJP-a nastavno na povećanje dostupnosti sredstava IZM-a te su sukladno službenom dopisu Europske komisije sredstva povećana s 6.828.482 EUR na 10.546.771 EUR.

U travnju 2019. Vlada RH usvojila je i treći Plan implementacije Garancije za mlade za razdoblje 2019. – 2020. (PIGZM) koji uključuje i financiranje iz IZM-a u razdoblju nakon 2018. godine. Treći Plan implementacije Garancije za mlade obuhvaća mjere i reforme koje će Hrvatska provoditi radi implementacije Preporuke o uspostavi Garancije za mlade u 2019. te 2020. godini.

³⁴ Vanjska evaluacija mjera aktivne politike tržišta rada 2010. – 2013., Hrvatski zavod za zapošljavanje, Zagreb, veljača 2016.

U 2018. godini revidirane su mjere HZZ-a sukladno Smjernicama za razvoj i provedbu aktivne politike zapošljavanja u Republici Hrvatskoj za razdoblje od 2018. do 2020. godine. Veći je naglasak stavljen na provedbu mjera obrazovanja za potrebe tržišta rada, kao i na mjeru pripravnštva, čijim se osnaživanjem nastoji utjecati na stabilno i kvalitetno uključivanje mladih bez relevantnog iskustva na tržište rada.

Izravna provedba PIGZM-a sastoji se od dva seta mjera – prvog, koji je usmjeren na uključivanje mladih NEET-ova na tržište rada, te drugog, usmjerenog na uključivanje mladih NEET-ova u obrazovanje. Za uključivanje u mjere mlada osoba mora biti prijavljena u evidenciju HZZ-a, a mjere operativno provode HZZ (izravno, temeljem Smjernica za razvoj i provedbu mjera aktivne politike zapošljavanja u RH za razdoblje 2018. – 2020.) i MZO (posredno, putem relevantnih obrazovnih ustanova).

Mjere definirane PIGZM-om za uključivanje na tržište rada (A.1) su:

- A.1.1. Podrška zapošljavanju (MAPZ). Potpore za zapošljavanje državne su potpore koje se dodjeljuju s ciljem poticanja zapošljavanja nezaposlenih te su dostupne poduzetnicima koji posluju radi ostvarivanja dobiti. Sufinanciraju se troškovi rada osobe koju poslodavac zapošjava najviše do 50 % godišnjeg troška bruto II plaće radnika ili 75 % za osobe s invaliditetom u razdoblju od 12 mjeseci. Javni rad mjera je čiji je program utemeljen na društveno korisnom radu koji potiče lokalna zajednica ili organizacije civilnog društva. Cilj je mjeru uključiti nezaposlene osobe u program aktivacije na poslovima društveno korisnog rada. Financira se 100 % troška minimalne bruto plaće ili 50 % troška minimalne bruto plaće, ovisno o skupini kojoj korisnik pripada. Mjera se može koristiti u razdoblju od 6 mjeseci (puno radno vrijeme), 9 mjeseci (6 mjeseci rada u punom radnom vremenu, a preostala 3 mjeseca u nepunom uz obvezno uključivanje u obrazovanje) ili 9 mjeseci u nepunom radnom vremenu za korisnike zajamčene minimalne naknade
- A.1.2. Podrška samozapošljavanju (MAPZ). Potpore za samozapošljavanje potpore su male vrijednosti (*de minimis*) koje se dodjeljuju nezaposlenim osobama koje se odluče na pokretanje vlastitog posla, a prijavljene su u evidenciju nezaposlenih osoba. Na temelju poslovnog plana i izrađenog troškovnika dodjeljuje se potpora za razdoblje od 12 mjeseci. Prije i tijekom korištenja potpore osigurana je podrška savjetnika za samozapošljavanje³⁵.
- A.1.3. Stručno osposobljavanje za rad bez zasnivanja radnog odnosa (MAPZ). Stručno osposobljavanje za rad bez zasnivanja radnog odnosa mjera je putem koje se mlade osobe osposobljavaju za rad na radnom mjestu u zvanju za koje su se

³⁵ Osoba koja prima potporu za samozapošljavanje ulazi u projekt, odnosno podnosi zahtjev za dobivanje potpore, kao nezaposlena osoba. Nakon što joj se zahtjev odobri, ima rok od 30 dana za registraciju poslovnog subjekta (radi sklapanja Ugovora o dodjeli potpore) te temeljem tog novouspostavljenog statusa poduzetnika i prima potporu male vrijednosti.

obrazovale, s ciljem stjecanja iskustva ili formalnog uvjeta za pristupanje stručnom/majstorskom ispitom. Mjera je usmjerena na mlade osobe do navršene 30. godine života. Mjera se može koristiti u razdoblju od 12 ili 24 mjeseca, a polazniku se isplaćuje novčana pomoć, trošak polaganja stručnog/majstorskog ispita te troškovi prijevoza koje isplaćuje poslodavac. Također, postoji mogućnost dodatnog obrazovanja za vrijeme ove mjere, koje se financira isključivo iz državnog proračuna, s posebnog računa koji uključuje i druge vrste obrazovanja koja nisu planirana prilikom izrade finansijskoga plana za aktivnu politiku zapošljavanja. Slijedom navedenoga, izraženi troškovi odnose se isključivo na trošak mjere stručnog osposobljavanja i ne uključuju sredstva za dodatno obrazovanje u ovoj mjeri.

- A.1.4. Pripravništvo – stjecanje prvog radnog iskustva (MAPZ). Pripravništvo radi stjecanja prvog radnog iskustva nova je mjera u okviru IZM-a. Cilj je mjere poticanje zapošljavanja nezaposlenih osoba bez staža osiguranja prijavljenih u evidenciju nezaposlenih, odnosno nezaposlenih osoba bez staža osiguranja na poslovima na njihovoj obrazovnoj razini koje nisu bile zaposlene s redovnom plaćom tijekom prethodnih 6 mjeseci u realnom sektoru. Mjeru također mogu koristiti i poslodavci iz javnog sektora ukoliko se radi o nezaposlenim osobama bez staža osiguranja na obrazovnoj razini iz područja obrazovanja, zdravstva, socijalne skrbi i kulture.

Mjere za povratak u obrazovanje (A.2) uključuju nove mjere u odnosu na prethodne Planove provedbe GZM, a temelje se na osposobljavanju i obrazovanju mladih osoba. Mjere predviđene IZM-om su sljedeće:

- A.2.1. Podrška obrazovanju (MAPZ) sastoji se od dvije mjere. Osposobljavanje na radnom mjestu mjera je čiji je cilj osposobiti nezaposlene osobe za stjecanje znanja i vještina na radnom mjestu potrebnih za obavljanje zadatka tog istog radnog mesta. Nakon osposobljavanja nezaposlena osoba stječe potvrdu poslodavca ili javnu ispravu o osposobljenosti. Za stjecanje potvrde poslodavca mjeru mogu koristiti nezaposlene osobe sa završenom najviše srednjom školom koje nemaju radno iskustvo u poslu za koji će se osposobljavati, dok za stjecanje javne isprave o osposobljenosti mjeru mogu koristiti nezaposlene osobe bez kvalifikacija ili sa završenom osnovnom školom koje nemaju radno iskustvo u poslu za koji će se osposobljavati. Najduže trajanje mjeru je 6 mjeseci. Obrazovanje nezaposlenih mjera je unutar koje se nezaposlene osobe uključuje u programe stručnog osposobljavanja, prekvalifikacije i usavršavanja u obrazovnim ustanovama kako bi se osposobili za zanimanja koja su trenutno tražena na tržištu rada. Polazniku se isplaćuju troškovi prijevoza te novčana pomoć u visini od 50 % minimalne plaće umanjene za doprinose za obvezna osiguranja te se također financiraju troškovi

liječničkog pregleda (ako je liječnički pregled uvjet za upis u obrazovni program). Najduže trajanje obrazovanja je 6 mjeseci.

- A.2.2. Obrazovanjem do veće zapošljivosti mladih (MZO). Obuhvaća obrazovanje pripadnika NEET skupine s neodgovarajućim ili niskim stupnjem obrazovanja i pripadnika ranjivih skupina (mladi koji su zbog problema u ponašanju napustili obrazovanje, mladi uključeni u rehabilitaciju i liječenje od ovisnosti, mladi koji su zbog nepovoljnih obiteljskih i socioekonomskih okolnosti bili primorani napustiti obrazovanje), s ciljem osnaživanja njihove konkurentnosti na tržištu rada. Prijavitelji su u ovom pozivu ustanove za obrazovanje odraslih u partnerstvu s autoškolama. U svrhu utvrđivanja približnog broja polaznika ustanove mogu koristiti statističku bazu HZZ-a u kojoj mogu pronaći detaljne podatke o broju nezaposlenih osoba prema dobi i obrazovanju. Nakon što dobiju predviđena sredstva, prijavitelji u suradnji s Hrvatskim zavodom za zapošljavanje utvrđuju listu potencijalnih polaznika koji su već registrirani u evidenciju HZZ-a i koji su prošli postupak informiranja o nastavku karijere. Nakon što polaznik završi obrazovni program, ustanova mu nudi pohađanje autoškole, ako zadovoljava socijalni kriterij i druge uvjete za upis u autoškolu. Polaznicima će uz troškove obrazovanja biti pokriveni i troškovi prijevoza i opreme potrebne za sudjelovanje u programu.
- A.2.3. Druga prilika za stjecanje kvalifikacije u visokom obrazovanju (MZO). MZO će navedenu mjeru provoditi kao otvoreni poziv visokim učilištima za izradu programa namijenjenih privlačenju osoba koje su odustale od studija. Mjera bi se provodila u tri faze, od kojih bi u prvoj fazi visoka učilišta provodila istraživanje o studentima koji su napustili studij, a nalaze se u NEET statusu, i razlozima odustajanja od studija. Rezultati istraživanja izravno bi se koristili u provedbi aktivnosti dohvata („outreach“ aktivnosti) identificiranih pojedinaca iz NEET skupine te u individualiziranom pristupu pružanju prilike za povratak u obrazovanje putem individualnog savjetovanja potencijalnih povratnika na studij. U drugoj bi se fazi, putem vrednovanja prethodnog učenja na način prilagođen svakom od studenata iz ciljne skupine, izradio individualizirani put stjecanja i vrednovanja potrebnih znanja i vještina s ciljem uključivanja u redovni studij. Treća faza provedbe mjere podrazumijevala bi provedbu individualiziranih programa stjecanja i vrednovanja učenja i potpunu integraciju polaznika u visoko obrazovanje.

Prema dostupnim podacima, mjere aktivne politike zapošljavanja u 2019. iz IZM-a i dalje su bile usmjerene na povećanje stope zaposlenosti, usklađivanje ponude i potražnje na tržištu rada te jačanje aktivnosti informiranja sudionika na tržištu rada. S ciljem poticanja zapošljavanja temeljem ugovora o radu, odnosno promoviranja mjera potpora za zapošljavanje i pripravnštvo, uvedena su dodatna ograničenja za korištenje mjere SOR-a, u koju su mlade osobe prijašnjih godina bile uključivane u velikom broju.

U okviru SC-a 8.ii.1 (IZM) u 2019. godini nije bilo novih poziva niti je bilo novog ugovaranja. U godišnjem planu objave PDP-a za 2019. MZO je u okviru IZM-a planirao dva Otvorena poziva – „Druga prilika za stjecanje kvalifikacije u visokom obrazovanju” te „Obrazovanjem do veće zapošljivosti” – no odgođeni su za 2020. zbog potrebe dodatnih tumačenja prihvatljivosti troškova. Nastavno na zaprimljena tumačenja EK-a u vezi prihvatljivosti IZM troškova, predmetno nije uključeno ni u Plan za 2021.

Kao što se evaluacijom IZM-a³⁶ za 2018. zaključilo: „*u analizi vrsta aktivnosti planiranih i ponuđenih putem dodjeljivanja sredstava iz IZM-a/ESF-a, evaluacijom se pokazalo da se prethodni ciklus intervencija odnosio isključivo na nezaposlene registrirane u evidenciji, iako se NEET skupina također treba smatrati nezaposlenima, no također i neaktivnima. To je OPULJP prepoznao u početnom planiranju intervencije IZM-a s ciljem pripreme socijalno inovativnih projekata, raznih aktivnosti prilagođenih neaktivnim nezaposlenim osobama i povećanjem njihove zapošljivosti i zapošljavanja.*”

Evaluacijom se predložilo da se aktivnosti usmjereni na NEET skupinu pojačaju u sljedećem razdoblju radi postizanja planiranih pokazatelja. U tom je smislu ostvaren određen napredak u 2020. s obzirom na to da je Poziv na dostavu projektnih prijedloga „Pronađi me!” objavljen u srpnju 2020. Poziv na dostavu projektnih prijedloga financirat će projekte kojima bi se predložila provedba aktivnosti dohvata i obrazovanja neaktivnih mladih ljudi u statusu NEET, s ciljem pružanja pristupa tržištu rada i njihova osnaživanja za aktivno sudjelovanje na tržištu rada.

- **Ključni nalaz 27:** Osiguran je nastavak provedbe IZM-a u 2019. i 2020. godini donošenjem trećeg Plana implementacije Garancije za mlade te osiguravanjem dodatnih sredstava na razini EU-a, iako provedba mjera planiranih za financiranje iz ESF-a kasni.
- **Ključni nalaz 28:** Mjere planirane u okviru IZM-a proširene su u odnosu na prethodna razdoblja i obuhvaćaju niz novih mjeru koje se baziraju na povratku u obrazovanje NEET skupine, odnosno osposobljavanju za tržište rada mladih nezaposlenih / pripadnika NEET skupina.
- **Ključni nalaz 29:** Iako tijekom 2019. (razdoblje obuhvaćeno ovom evaluacijom) nije bilo novih poziva ni ugovora, određen je napredak ostvaren u 2020. objavom Poziva za dostavu projektnih prijedloga „Pronađi me!” kojima će se ugovarati projekti usmjereni na provedbu aktivnosti dohvata i obrazovanja neaktivnih mladih osoba u statusu NEET.

³⁶ Evaluacija Inicijative za zapošljavanje mladih u okviru Operativnog programa Učinkoviti ljudski potencijali 2014. – 2020. za 2018. godinu, IPSOS, Zagreb, ožujak 2019.

EP 9: U kojoj mjeri predviđene aktivnosti specifičnih ciljeva zadovoljavaju potrebe tržišta rada na nacionalnoj i lokalnoj razini?

U okviru pitanja 6, tablica 10 utvrđuje vezu između operacija, ciljnih skupina, zajedničkih pokazatelja ostvarenja i specifičnih pokazatelja ostvarenja za program. U okviru ovog pitanja, kako bi se ispitalo u kojoj mjeri primijenjene aktivnosti unutar PO 1 odgovaraju potrebama tržišta rada, Evaluacijski tim za procjenu proveo je kvantitativno istraživanje nad sudionicima MAPZ-a financiranih u okviru PO 1 kako bi razumjeli na koji su način aktivnosti bile primijenjene, kao i razinu sveukupnog zadovoljstva sudionika koji su sudjelovali u mjerama s obzirom na njihove potrebe. Kvantitativno istraživanje provedeno je na uzorku sudionika koji su bili dio mjera aktivne politike zapošljavanja (MAPZ-a) Hrvatskog zavoda za zapošljavanje (HZZ-a) i koji su sudjelovali u aktivnostima u periodu od 2014. do kraja 2019. godine. Provedeno je ukupno 6 istraživanja za sveukupno 11 operacija na temelju vrste MAPZ-a (kao što je opisano u poglavlju 2 ovog dokumenta).

Aktivnost sudionika prije ulaska u MAPZ:

Kako bi se procijenilo jesu li aktivnosti bile usmjerene prema onim nezaposlenim skupinama kojima su najpotrebnije, sudionicima istraživanja postavljeno je sljedeće pitanju: *Jeste li aktivno tražili posao neposredno prije nego što ste dobili potporu?* Rezultati pokazuju visoku razinu aktivnosti onih sudionika koji su sudjelovali u mjerama za potpore za zapošljavanje, obrazovanje i javni rad (više od 90 % izjavilo je da su aktivno tražili posao). S druge strane, istraživanje je pokazalo da su sudionici SOR-a imali nižu, no dostatnu aktivnost traženja posla od 79,4 %, dok je kod sudionika mjera za samozapošljavanje taj broj bio mnogo niži: samo 54,6 %.

	Potpore		SOR		Samozapošljavanje		Obrazovanje		Javni radovi ³⁷	
Ukupno	387	100,0 %	2.059	100,0 %	556	100,0 %	356	100,0 %	608	100,0 %
Da	350	90,3 %	1.634	79,4 %	303	54,6 %	335	94,1 %	574	94,4 %
Ne	37	9,7 %	425	20,6 %	253	45,4 %	21	5,9 %	34	5,6 %

Tablica 12 Frekvencije odgovora na pitanje *Jeste li neposredno prije odobravanja potpore za zapošljavanje aktivno tražili posao?*

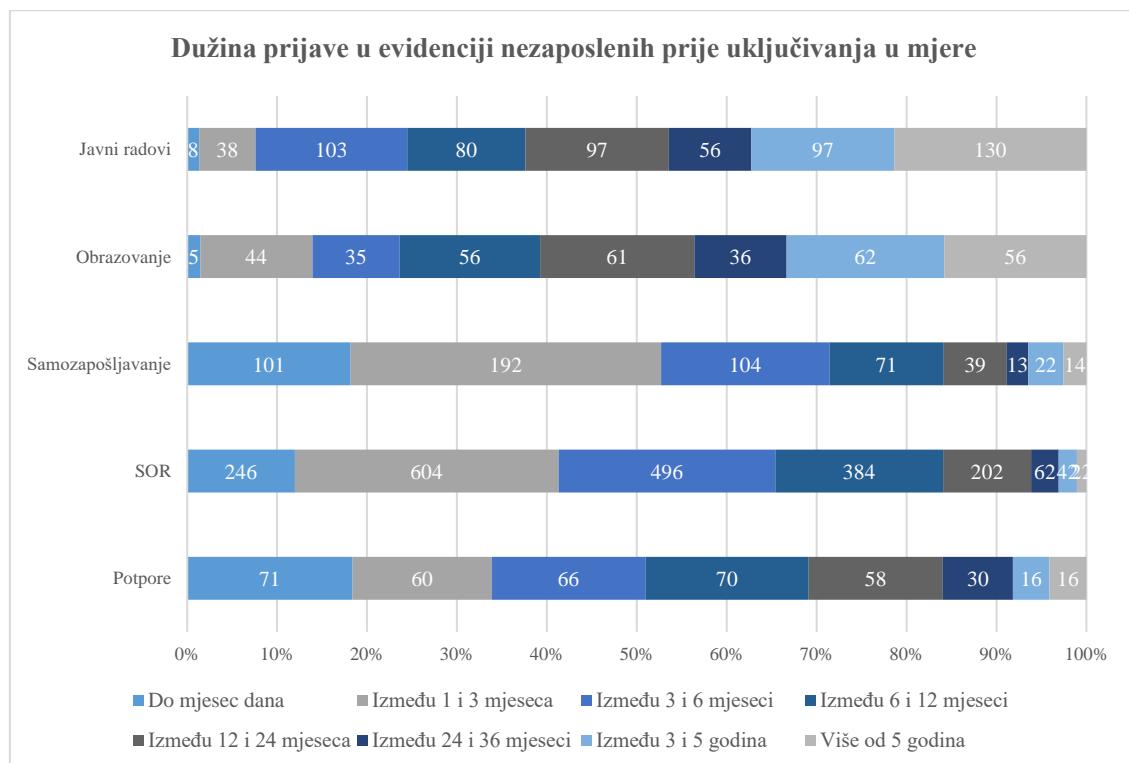
Kako bi se razumjeli razlozi vezani za niže razine aktivnosti traženja posla sudionika SOR-a i sudionika mjera za samozapošljavanje, Evaluacijski tim analizirao je trajanje njihove nezaposlenosti. Podaci su pokazali kako su sudionici ovih dviju mjeru najkraće bili registrirani na burzi rada. Kad se gledaju podaci sudionika mjera za samozapošljavanje, očigledno je da je gotovo tri četvrtine ispitanika bilo na burzi rada manje od 6 mjeseci (ukupno 71,4 %), a čak ih je više od polovice (52,7 %) do 3 mjeseca bilo registrirano kao nezaposleno. Sudionici mjere SOR također su kratko bili na burzi rada: više od 65 % tamo je ostalo maksimalno 6 mjeseci, što je 41,3 % sudionika istraživanja. S druge strane,

³⁷ Prikazani su rezultati pet anketa, no nije uključena i anketa za stalnog sezonca jer ista nije uključivala to pitanje.

prosječno trajanje nezaposlenosti sudionika u drugim mjerama bilo je mnogo duže. Razlog tim nalazima možemo tražiti u činjenici da je kriterij duljine registracije u evidenciji nezaposlenih u obje mjere dopuštao ulazak u mjeru sudionicima odmah po registraciji u evidenciju nezaposlenih, odnosno već nakon 30 dana (SOR je imao zakonski propisani uvjet od 30 dana u evidenciji HZZ-a, a Potpora za samozapošljavanje omogućava je sudionicima ulazak odmah po prijavi u evidenciju).

Slika 7 Frekvencije odgovora na pitanje o dužini prijave u evidenciji nezaposlenih osoba HZZ-a

Dodatno pojašnjenje razloga zašto je tomu bilo tako utvrđen je tijekom više intervjuja sa zaposlenicima HZZ-a. Prema njihovim riječima, MAPZ samozapošljavanja postao je veoma popularan kod generalne populacije posljednjih godina zbog kriterija koji su omogućavali dobivanje potpore odmah po registraciji u evidenciju nezaposlenih, kao i zbog visokih poticaja koji su se davali za pokretanje vlastitog posla, pa su tako zabilježili mnoge slučajeve gdje su osobe dale otkaz na tadašnjem poslu s ciljem pokretanja vlastitog posla te su se registrirale kao nezaposlene samo da bi dobole potporu za samozapošljavanje.

Nalaz dobiven kroz intervjuje sa zaposlenicima HZZ-a provjeren je koristeći podatke o sudionicima i nesudionicima koji su dobiveni provedbom protučinjenične analize. Konkretno, analizirali i usporedili su se podaci o razlozima ulaska u nezaposlenost sudionika mjere samozapošljavanja, kao i nesudionika iste (odnosno kontrolne skupine) te sudionika ostalih mjera.

Analiza pokazuje kako se sudionici samozapošljavanja razlikuju od sudionika ostalih mjera po razlogu ulaska u evidenciju nezaposlenih osoba jer ih je znatno više ušlo u evidenciju direktno iz radnog odnosa. Također, vidljivo je da je više nego dvostruko veći udio sporazumnih otkaza u odnosu na nesudionike (11 % u odnosu na 5 %) te oko dvostruko veći udio otkaza od strane radnika i osobno uvjetovanih otkaza što sugerira procjenu da su se te samoinicijativne „supstitucije“ zaposlenja mjerom samozapošljavanja događale u otprilike 10 % slučajeva (sudionika) – kad se zbroje razlike udjela sporazumnih otkaza, otkaza od strane radnika te osobno uvjetovanih otkaza između sudionika samozapošljavanja i nesudionika mjera.

S druge strane, čini se da je ipak češća odrednica ulaska u samozapošljavanje bio poslovno uvjetovani otkaz – dakle, inicijativom poslodavca, a ne radnika – s obzirom na to da je 30 % sudionika samozapošljavanja u odnosu na 13 % nesudionika mjera došlo iz poslovno uvjetovanog otkaza, dakle za 17 postotnih bodova češće. Do sličnog nalaza u okviru evaluacije samozapošljavanja došli su Žilić i Srhoj koji navode: „*Ako su prethodno bili zaposleni, većina primatelja bespovratnih sredstava ostala je bez posla jer im je istekao ugovor ili su otpušteni iz ekonomskih, tehnoloških i organizacijskih razloga.*“³⁸

Imajući u vidu sve rečeno o „profilu“ sudionika samozapošljavanja, moglo bi se tvrditi da mjera za samozapošljavanje predstavlja poticaj za poduzetništvo barem koliko i aktivnu mjeru tržišta rada. Postavlja se pitanje bi li takva vrsta mjere trebala biti distribuirana i kroz neka druga sredstva ili kanale, a ne samo kroz HZZ, kako bi bila učinkovitija i kako bi se smanjio administrativni teret HZZ-a, s obzirom na radno opterećenje te manjak stručnih kapaciteta HZZ-a.

Što se tiče sudionika mjere SOR, analiza je pokazala da je mjeru SOR u prvoj fazi implementacije bila popularna kao zamjena za zapošljavanje i da su mnoge javne ustanove, kao i privatne tvrtke, tražile pripravnike koji su ispunjavali kriterije za korištenje mjeru SOR. To je rezultiralo kraćim prosječnim trajanjem nezaposlenosti sudionika koji su bili uključeni u mjeru SOR.

Što se tiče mjeru stalnog sezonca, analizirani su sudionici mjeru i koliko su sezona radili za poslodavca za kojeg su dobivali potporu. Rezultati su pokazali da su potporu u okviru mjeru u većini primili oni sezonski radnici koji su radili za istog poslodavca više od pet sezona uzastopno (ukupno više od polovice sudionika istraživanja: 50,6 %), što bi značilo da je mjeru uspješna u ciljanju stalnih sezonskih radnika te ispunjava cilj ostanka istih u radnom odnosu. Samo 8,6 % sudionika mjeru radilo je za istog poslodavca samo jednu sezonu.

³⁸ Žilić, Ivan i Stjepan Srhoj. "“Fine... I'll do it myself”: Lessons from self-employment grants in a long recession period." Radni materijali EIZ-a, vol. , br. 1, 2020, str. 2-38. <https://hrcak.srce.hr/232616>.

	N	%
Ukupno	262	100,0 %
Jednu sezonu	22	8,6 %
Dvije sezone	22	8,5 %
Tri sezone	43	16,6 %
Četiri sezone	23	8,6 %
Pet sezona	19	7,1 %
Više od pet sezona	133	50,6 %

Tablica 13 Frekvencije odgovora na pitanje Koliko sezona ste radili kod navedenog poslodavca u godini kada ste primili potporu?

Rezultati istraživanja pokazali su da većina sudionika mjere stalni sezonac (85,7 %) nije radila između dvije sezone. No od tog broja samo je 26,7 % bilo aktivno u potrazi za poslom, dok druga polovica nije bila aktivna zbog različitih razloga (odmor, briga za obitelj).

Informiranje o MAPZ-u:

Sudionici istraživanja o MAPZ-u upitani su kako su saznali za mjere u kojima su sudjelovali.

Najistaknutiji informativni kanal kroz koji je većina sudionika dobila informacije bili su savjetnici za zapošljavanje u HZZ-u, a prikupljali su informacije i na stranici HZZ-a (<https://mjere.hr/>) i kroz razgovor s prijateljima, obitelji i poznanicima.

Najmanje informativni kanali bili su oni promocijski (brošure, letci), prezentacije koje je organizirao HZZ te društvene mreže (osim u slučaju sudionika mjere SOR koji su istaknuli društvene mreže kao važan informativni kanal).

	Potpore		Stalni sezonac		SOR		Samozapošljavanje		Obrazovanje		Javni radovi	
Kod poslodavca kod kojeg sam radio/la ili planirao/la raditi	123	31,7 %	192	73,2 %	432	21,0 %	N/P	N/P	11	3,1 %	99	16,3 %
Da, putem internetske (web) stranice HZZ-a www.mjere.hr.	123	31,7 %	29	11,0 %	885	43,0 %	343	61,7 %	75	21,0 %	128	21,0 %
Pitao/la sam svog savjetnika/icu ili druge djelatnike/ice u HZZ-u	117	30,3 %	35	13,4 %	581	28,2 %	309	55,6 %	229	64,4 %	320	52,7 %
Nisam se uopće sam/a informirao/la o mjeri potpora za zapošljavanje	91	23,6 %	28	10,8 %	207	10,1 %	6	1,1 %	46	12,8 %	54	8,9 %
U razgovoru s obitelji, prijateljima i poznanicima	58	15,0 %	36	13,8 %	943	45,8 %	228	40,9 %	57	15,9 %	230	37,8 %
Putem medija	48	12,3 %	20	7,8 %	653	31,7 %	132	23,8 %	29	8,3 %	79	13,1 %
Putem društvenih mreža	42	10,9 %	13	5,1 %	555	27,0 %	113	20,3 %	48	13,6 %	57	9,3 %
Putem letaka i brošura	38	9,8 %	11	4,2 %	187	9,1 %	70	12,6 %	30	8,4 %	31	5,1 %
Na prezentacijama koje organizira HZZ	16	4,2 %	6	2,1 %	45	2,2 %	89	15,9 %	49	13,6 %	39	6,4 %
Na neki drugi način	1	0,2 %	2	0,7 %	32	1,6 %	23	4,2 %	8	2,2 %	26	4,3 %

Tablica 14 Frekvencije odgovora na pitanje Jeste li se o mjeri sami informirali na neke od sljedećih načina?

Obrazovanje za tržište rada:

Obrazovanje za tržište rada vrsta je aktivne mjere zapošljavanja kojoj je cilj obrazovanjem sudionicima omogućiti stjecanje kompetencija i kvalifikacija za novo zapošljavanje, a poslodavcima omogućavanje zapošljavanja radnika s kompetencijama potrebnima na tržištu rada. Pružatelji su obrazovanja na temelju definiranih programa obuke odabrani putem javne nabave, dok su nezaposlene osobe uključene u mjeru imale pravo na novčanu pomoć tijekom trajanja obrazovanja, putne troškove i troškove osiguranja.

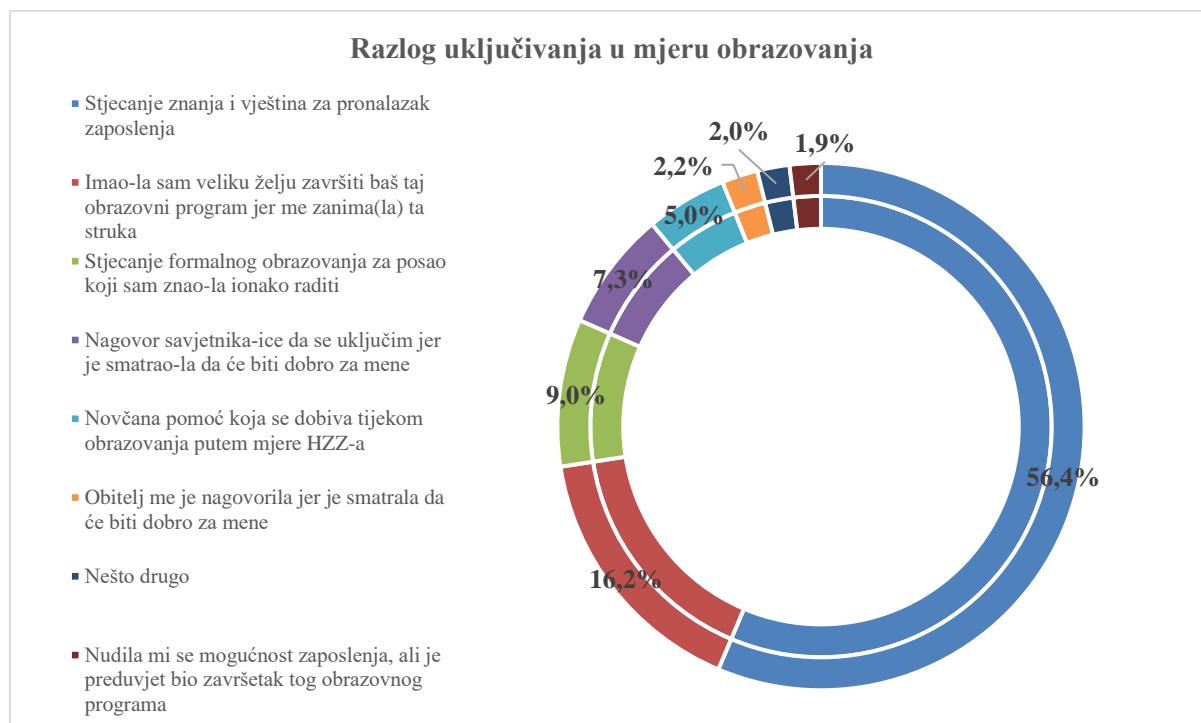
Provedeno istraživanje pokazalo je da većina sudionika koja je bila uključena u ovu mjeru nije sudjelovala ni u kakvim edukacijama ili obukama gdje bi stekla znanje i vještine. Od ukupnog broja ispitanika gotovo dvije trećine sudionika (65,7 %) potvrdilo je da u zadnjih pet godina, prije nego što je postalo korisnicima mjeru, nije sudjelovalo ni u kakvom obrazovnom programu. Iz toga bi se moglo zaključiti da su ciljna skupina mjeru bili oni kojima je potrebno obrazovanje, a to je pridonijelo postotku odraslih koji su sudjelovali u cjeloživotnom programu učenja.

Motivacija više od polovice sudionika istraživanja (56,4 %) za korištenje ove mjere bila je stjecanje znanja i vještina kako bi mogla naći posao. Isto tako, 16,2 % izjavilo je da im je najveća motivacija bila završiti određeni obrazovni program jer ih je zanimala određena vrsta posla. 9 % sudionika također je reklo da im je motivacija bila stjecanje formalnog obrazovanja („imati papir“ / „imati diplomu“) za posao koji su već znali raditi.

S druge strane, neki su sudionici potvrdili da im je glavna motivacija za uključenje u obrazovanje bila novčana pomoć tijekom trajanja mjeru (5,0 % sudionika), dok su drugi istaknuli da ih je netko nagovorio da sudjeluju u obrazovanju – njihov savjetnik za zapošljavanje (7,3 %) ili obitelj (2,2%).

Slika 8 Frekvencije odgovora na pitanje o razlozima uključivanja u mjeru obrazovanja

Što se tiče očekivanja sudionika iz obrazovnog programa prije njegova početka, zaključak je da su njihova očekivanja bila osrednja (srednja vrijednost 3,4 od 5 sa standardnim odstupanjem od 0,910). Nakon završetka edukacije većina ispitanika (51,5 %) potvrdila je da je to iskustvo bilo u skladu s njihovim očekivanjima. S druge strane, ukupno 31,4 % sudionika tvrdilo je da je to iskustvo bilo nešto bolje ili mnogo bolje od očekivanog. Samo 16,2 % sudionika tvrdilo je da je iskustvo sudjelovanja u edukaciji bilo gore od očekivanog.

Neki od mogućih razloga nižeg zadovoljstva za sudjelovanje u mjeri za obrazovanje za tržište rada mogli bi se naći u određenim procedurama koje HZZ provodi kako bi odabrao sudionike za obrazovni program. Sveukupno zadovoljstvo procedurama HZZ-a relativno

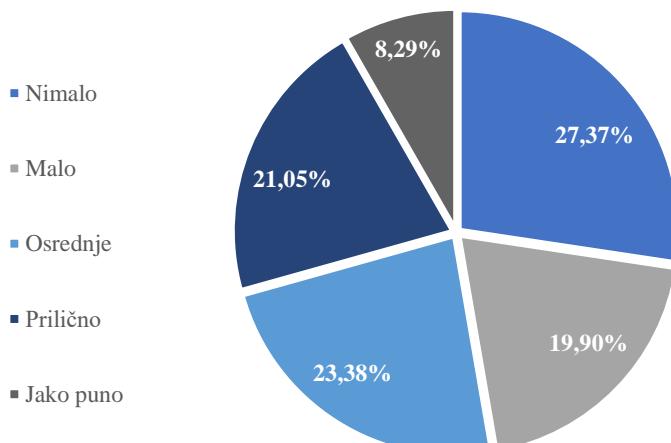

je visoko sa srednjom vrijednosti od 3,93 (standardno odstupanje od 0,966), no s naznakama da bi neke procedure mogle biti bolje. Sudionici su izrazili da su najmanje zadovoljni testiranjem i postupkom selekcije za sudjelovanje u mjeri obrazovanja, kao i dužinom rješavanja zahtjeva za sudjelovanje u mjeri (srednja vrijednost od 3,69 od 5 sa standardnim odstupanjem od 0,997 i 1,024).

Što se tiče zadovoljstva samim obrazovnim programom, ono je bilo relativno visoko na 3,92 od 5 sa standardnim odstupanjem od 1,044. Sudionici su najmanje bili zadovoljni rasporedom predavanja (srednja vrijednost 3,92), kao i ukupnim trajanjem programa (srednja vrijednost 3,96).

Istraživanje provedeno nad sudionicima mjere pokazalo je da se utjecaj provedene edukacije razlikuje od sudionika do sudionika. Od ukupnog broja ispitanika njih 29,3 % reklo je da je sudjelovanje u mjeri uvelike ili značajno povećalo njihove šanse za zaposlenje. S druge strane, ukupno 27,4 % sudionika istaknulo je da im to nije nimalo povećalo šanse za zaposlenje.

U kojoj je mjeri sudjelovanje u programu obrazovanja povećalo šanse za zaposlenje?

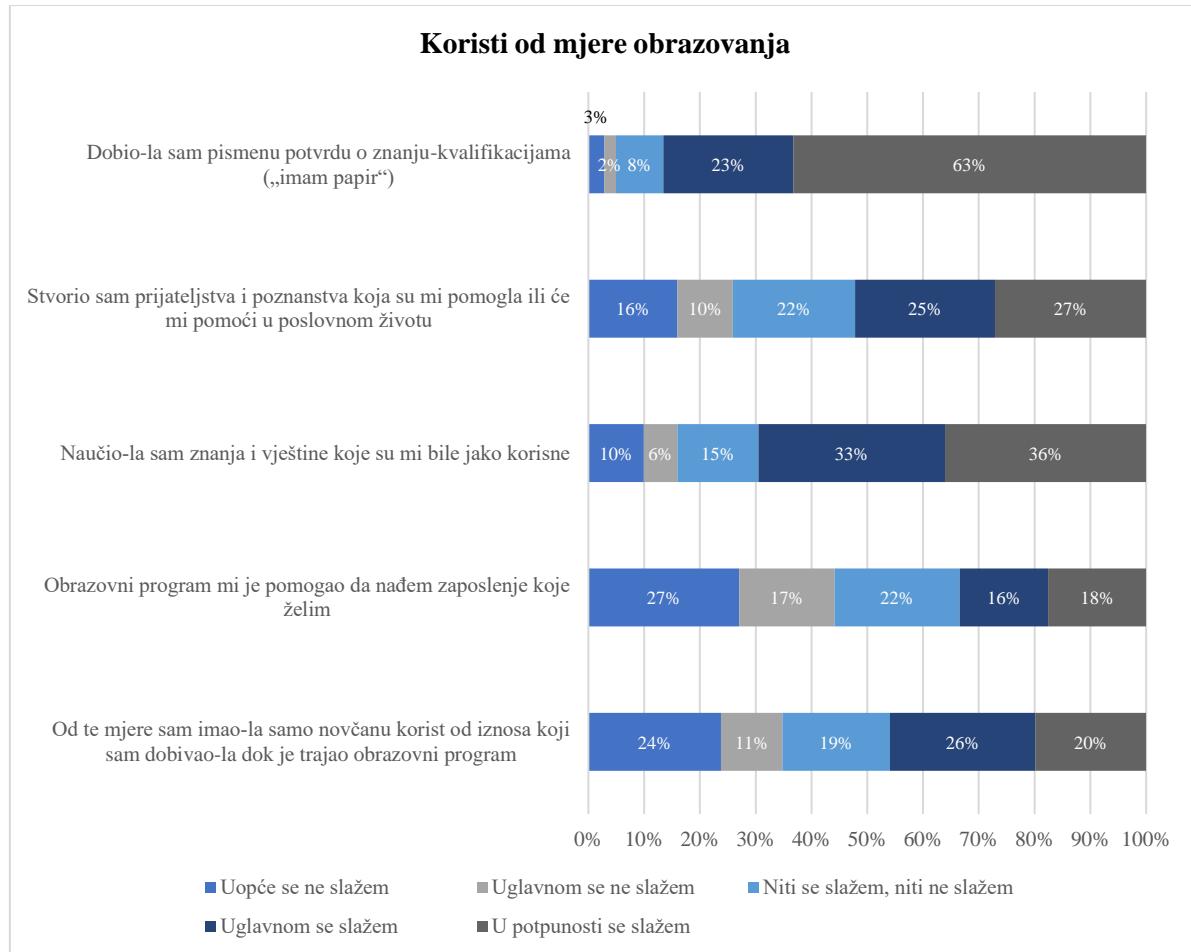
Slika 9 Frekvencije odgovora na pitanje U kojoj mjeri je sudjelovanje u programu povećalo šanse za zaposlenje?

U odnosu na zaposlenost, jedna trećina sudionika (33,1 %) izjavila je da je nakon mjeru radila u struci za koju je obrazovana. Od tog broja zaposlenih, više od polovice (59,4 %) tvrdilo je da je bilo zaposleno 3 mjeseca nakon završetka obrazovnog programa. Od svih sudionika koji su bili zaposleni više od polovice (53,1 %) u trenutku anketiranja još uvijek je radilo u struci za koju se obrazovalo.

Prema procjeni o ukupnoj koristi mjere, sudionici su izrazili da se uglavnom slažu s izjavom da su primili potvrdu o znanju/kvalifikacijama koje su ostvarili te da su stekli

znanje i vještine koje su im vrlo korisne. S druge strane, najmanje se slažu s tvrdnjom da im je sudjelovanje u mjeri pomoglo naći posao.

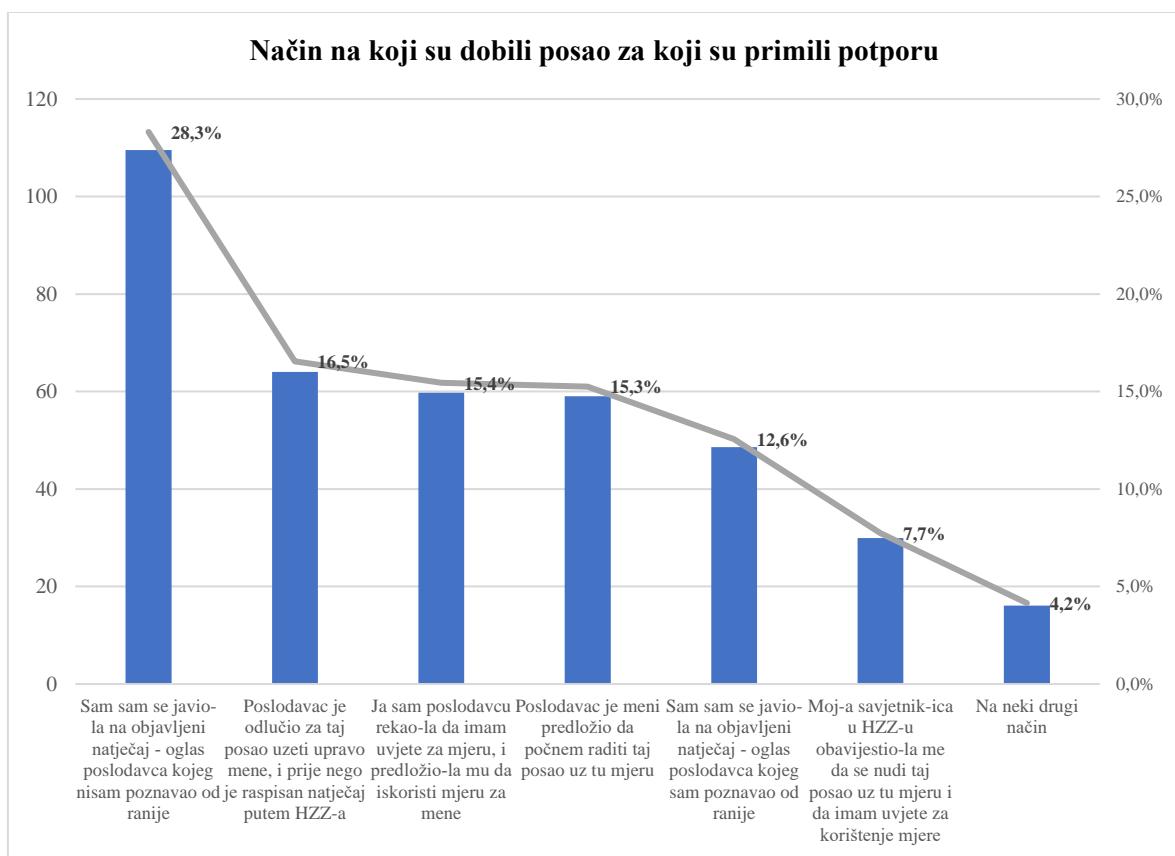

Slika 10 Frekvencije odgovora na pitanje koristi od mјere obrazovanja

Potpore za zapošljavanje:

Potpore za zapošljavanje vrsta je aktivne mјere na tržištu rada koja potiče zapošljavanje nezaposlenih osoba sufinanciranjem troška plaće poslodavcima. Ovo je standardna vrsta MAPZ-a koja se već godinama provodi u HZZ-u, s manjim izmjenama u kriterijima i načinu prijave.

Sudionici koji su dobili potporu za zapošljavanje bili su ispitani na koji su način dobili posao za koji je potpora iskorištena.

Slika 11 Frekvencije odgovora na pitanje o načinu dobivanja posla za koji su primili potporu za zapošljavanje

Cilj istraživanja bio je odrediti u kolikoj mjeri nezaposlene osobe preuzimaju inicijativu za zaposlenje i u kolikoj mjeri poslodavci preuzimaju inicijativu. Većina sudionika (sveukupno 28,3 %) istaknula je da se prijavila za posao kod poslodavca kojeg nije znala, a njih 12,6 % prijavilo se kod poslodavca kojeg je znalo otprije. Usto, neki sudionici iskoristili su potporu za zapošljavanje kao poticaj za uvjeravanje poslodavca da ih zaposli (15,4 %).

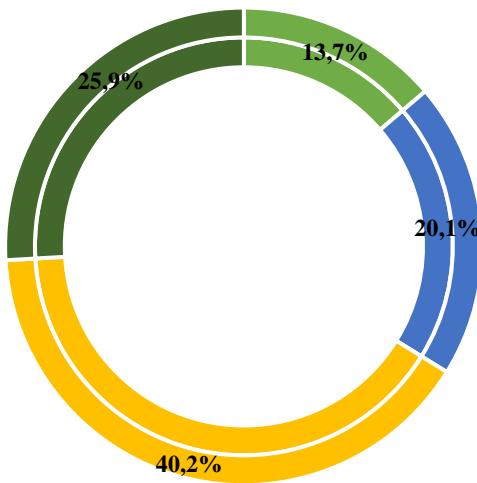
S druge strane, ukupno 16,5 % predstavnika izjavilo je da su ih poslodavci već odlučili zaposliti prije nego što su objavili oglas za posao u HZZ-u, a 15,3 % ih je izjavilo da su im poslodavci predložili potporu za zapošljavanje u slučaju da ih zaposle.

Ispitanici koji su sudjelovali u mjeri također su istaknuli svoju procjenu vjerojatnosti bi li poslodavac stvorio novo radno mjesto bez potpore. Rezultati istraživanja pokazuju da samo trećina sudionika (33,8 %) misli da se vjerojatno ne bi otvorilo novo radno mjesto bez poticaja, dok dvije trećine (66,2 %) misli da bi.

Vjerojatnost otvaranja radnog mјesta bez poticaja

- Sigurno ne bi nikoga zaposlio za te poslove
- Vjerojatno ne bi nikoga zaposlio za te poslove
- Vjerojatno bi i bez poticaja - bez mjere zaposlio nekoga za te poslove - na to radno mјesto
- Sigurno bi i bez poticaja - bez mjere zaposlio nekoga za te poslove - na to radno mјesto

Slika 12 Frekvencije odgovora na pitanje o razini vjerojatnosti da poslodavac otvoriti radno mјesto bez poticaja

Što se tiče njihovih očekivanja, prije nego što su počeli raditi posao za koji su primili potporu, ona su bila relativno visoka (srednja vrijednost 4,03 sa standardnim odstupanjem od 1,292) budući da je polovica predstavnika (41,5 %) izjavila da su im očekivanja vrlo visoka ili visoka. S druge strane, njihovo sveukupno iskustvo nakon završetka pokazalo je neznatno niže zadovoljstvo no što je ono bilo prije nego što su počeli raditi. Gotovo jedna petina sudionika (19,7 %) ustvrdila je da je iskustvo bilo nešto gore ili značajno gore od očekivanog. S druge strane, jedna trećina predstavnika (31,25 %) ustvrdila je da je iskustvo nešto bolje ili značajno bolje nego što su očekivali.

U odnosu na procedure koje HZZ provodi kako bi odabrao i dodijelio potpore za zapošljavanje, cjelokupno zadovoljstvo je osrednje sa srednjom vrijednosti od 3,55 (standardno odstupanje od 1,031). Najmanje su bili zadovoljni dužinom rješavanja zahtjeva za sudjelovanje u mjeri (srednja vrijednost od 3,30 od 5 sa standardnim odstupanjem od 1,161).

Što se tiče sveukupnog iskustva s poslom, ovo je bilo prvo radno iskustvo za jednu trećinu sudionika (32,9 %). Također, istraživanje je pokazalo da su dvije trećine sudionika (63,6 %) bile zaposlene u struci za koju su se školovali tijekom redovitog obrazovanja.

Većina ispitanika izjavila je da su bili najmanje zadovoljni plaćom koju su primili (30 % nije bilo zadovoljno na neki način), kao i količinom posla s obzirom na novac koji su dobili (26 %), dok su bili najzadovoljniji samim poslom i opisom posla (72 % ispitanika) te mogućnostima da steknu nove vještine i znanja (67,0 %).

U sklopu istraživanja htjeli smo ispitati percepciju sudionika, odnosno što misle, tko je imao više koristi od same mjere: oni ili poslodavac. Polovica je ispitanika (50,3 %) istaknula da su i oni i poslodavac imali jednake koristi od mjere, dok je 45,2 % istaknulo da su poslodavci imali veću korist. Samo je 4,5 % ispitanika istaknulo da su oni imali najviše koristi od potpore za zapošljavanje.

	N	%
Ukupno	387	100,0 %
Vi	17	4,5 %
Taj poslodavac	175	45,2 %
Podjednako	195	50,3 %

Tablica 15 Frekvencije odgovora na pitanje Tko je imao više koristi od mjere?

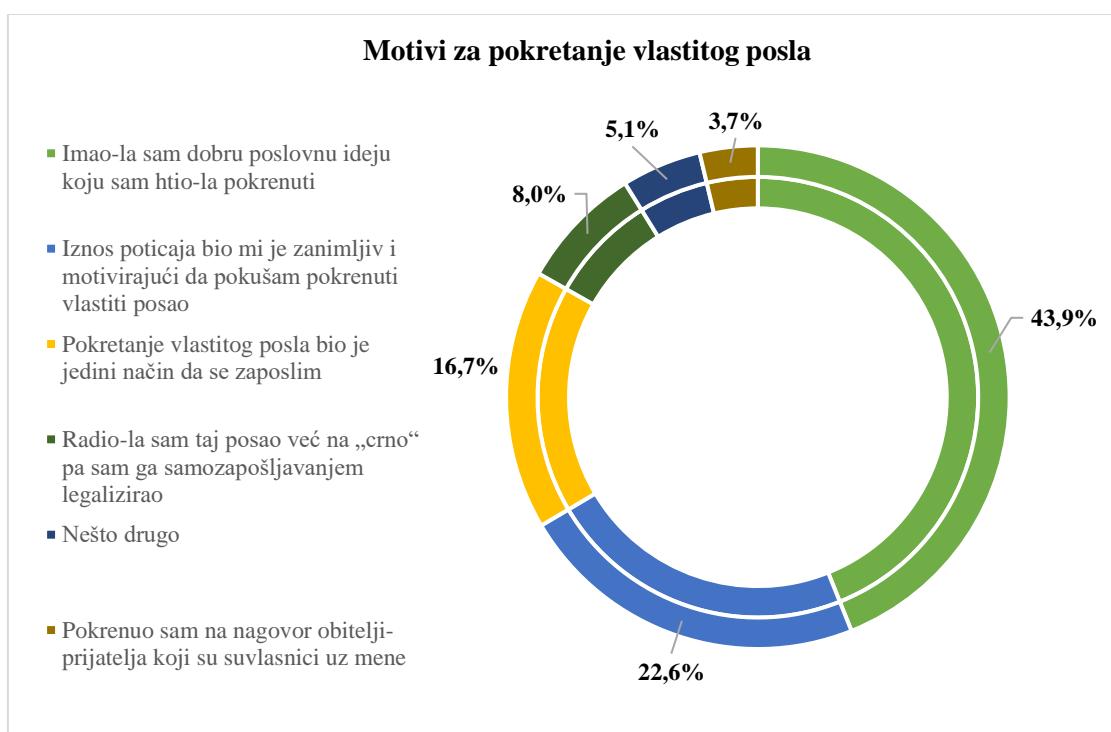
Što se tiče sveukupnog utjecaja mjere na sudionike, većina (80,2 %) ih je istaknula da je ostala raditi kod poslodavca nakon isteka ugovornih obveza, a samo njih 19,8 % nije. Od onih koji su istaknuli da su ostali raditi, njih 59,1 % u trenutku provođenja ankete je bilo zaposleno kod istog poslodavca.

Samozapošljavanje:

Samozapošljavanje je vrsta mjere aktivne politike zapošljavanja u obliku novčane potpore nezaposlenima koji odluče pokrenuti vlastiti posao. Dodjeljuje se nezaposlenim osobama za pokrivanje inicijalnih troškova poslovanja i rada poslovnog subjekta. Osobe potporu mogu koristiti za udruživanje u nove poslovne subjekte i preuzimanje postojećih subjekata.

Kao dio kvantitativnog istraživanja, ispitali smo motive sudionika za pokretanje vlastitog posla i dobivanje potpore. Većina sudionika (43,9 %) istaknula je da im je glavni motiv bila dobra poslovna ideja koju su htjeli provesti u djelo. Nekim je sudionicima (22,6 %) najveći motiv bio iznos potpore koji su primili u svrhu samozapošljavanja od HZZ-a.

Neki su sudionici (samo 8,0 %) već radili isti posao, no neprijavljeno, pa su iskoristili potporu za legalizaciju vlastitog posla. Ukupno 16,7 % sudionika vidjelo je priliku za samozapošljavanje kao jedini način da se zaposle.

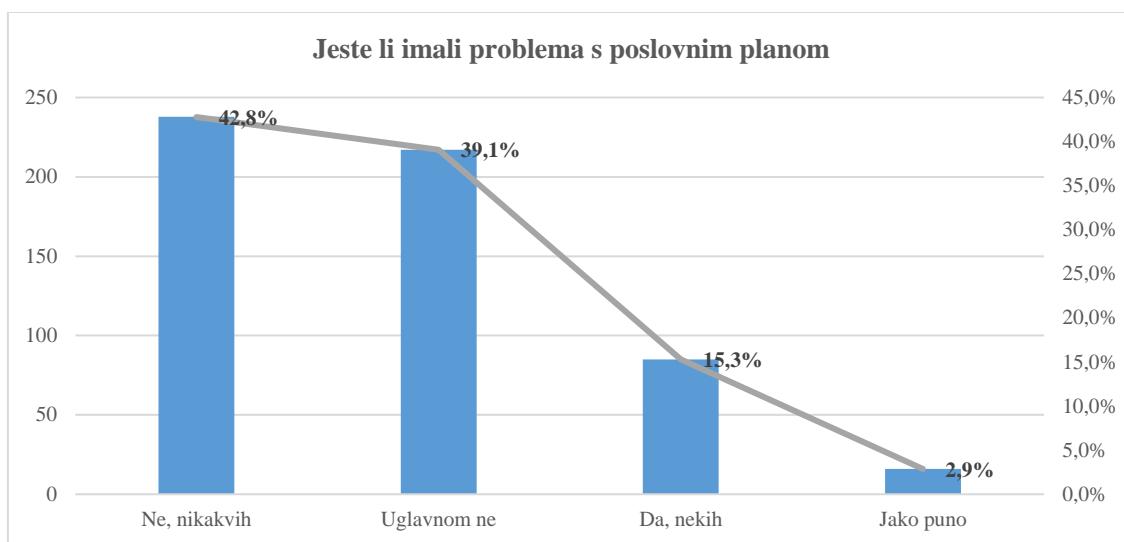

Slika 13 Frekvencije odgovora na pitanje o motivima za pokretanje vlastitog posla

Velika većina ispitanika (87,5 %) izjavila je da je imala prethodnog iskustva u vrsti posla/struci za koju su primili potporu; većinom je to bio rad kod drugog poslodavca u istoj struci (83,0 %) ili bavljenje istim aktivnostima u slobodno vrijeme u smislu hobija (27,9 %). S druge strane, dok je većina sudionika bila stručna u poslu, istraživanje pokazuje da većina nije imala nikakvo iskustvo u poduzetništvu. Za većinu je predstavnika (81,7 %) ovo bilo prvo poduzetničko iskustvo.

Što se tiče HZZ-ovih procedura, ispitanici su izjavili da su bili relativno zadovoljni s proceduralnim aktivnostima (srednja vrijednost 3,92 sa standardnim odstupanjem od 0,954), dok su najmanje zadovoljni bili trajanjem procesa (srednja vrijednost od 3,75) i dobivenim iznosom potpore (srednja vrijednost od 3,68).

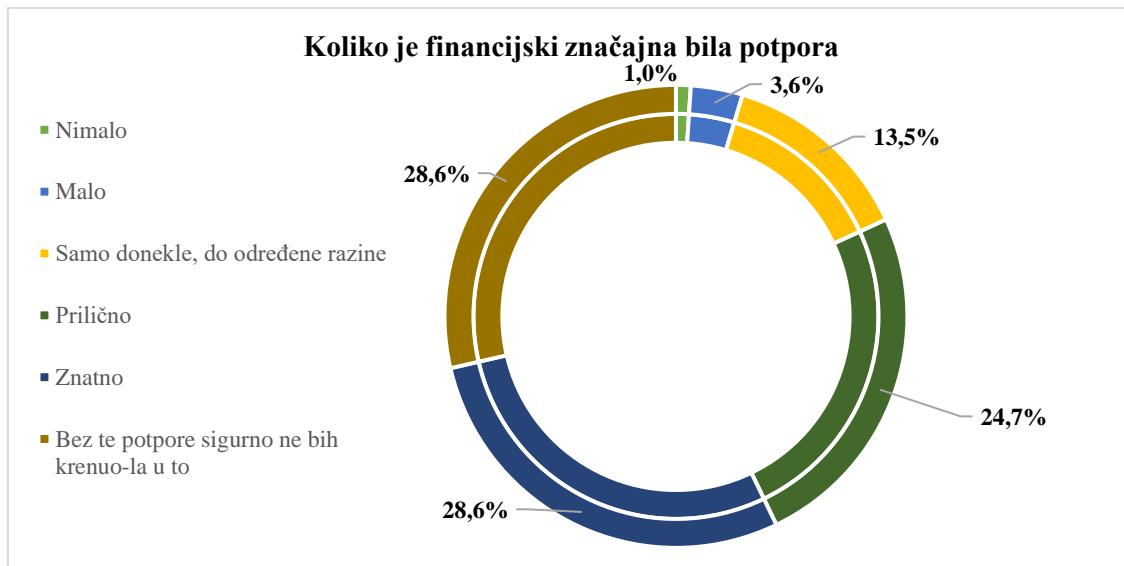
S obzirom na to da je većini ispitanika to bilo prvo poduzetničko iskustvo, htjeli smo ispitati koliko im je bilo zahtjevno napisati poslovni plan, obvezni dio zahtjeva. Međutim, većina sudionika izjavila je da nisu imali nikakvih ili gotovo nikakvih problema s izradom poslovnog plana. Samo 18,2 % predstavnika izjavilo je da su imali neke ili mnogo problema tijekom izrade poslovnog plana.

Slika 14 Odgovori sudionika na pitanje o postojanju problema tijekom pripreme poslovnog plana

Većina je sudionika primila neku vrstu potpore od HZZ-a: 64,7 % ih je prošlo kroz formalne radionice i dodatnih 45,1 % primilo je individualno savjetovanje od HZZ-ovih zaposlenika. Samo 9,5 % ustvrdilo je da nisu primili nikakvu podršku od HZZ-a. Uz podršku HZZ-a tijekom pripreme zahtjeva i poslovnog plana, jedna četvrtina (23,6 %) predstavnika također je primila potporu u zajednici za izradu poslovnog plana (od HGK-a ili Agencije za regionalni razvoj).

Za većinu sudionika (81,9 %) novčana potpora bila je vrlo važna za početak vlastitog poslovanja, i to u tolikoj mjeri da je četvrtina predstavnika (24,7 %) izjavila da ne bi ni počinjali vlastiti posao da nisu dobili potporu HZZ-a.

Slika 15 Odgovori sudionika na pitanje o značajnosti finansijske potpore

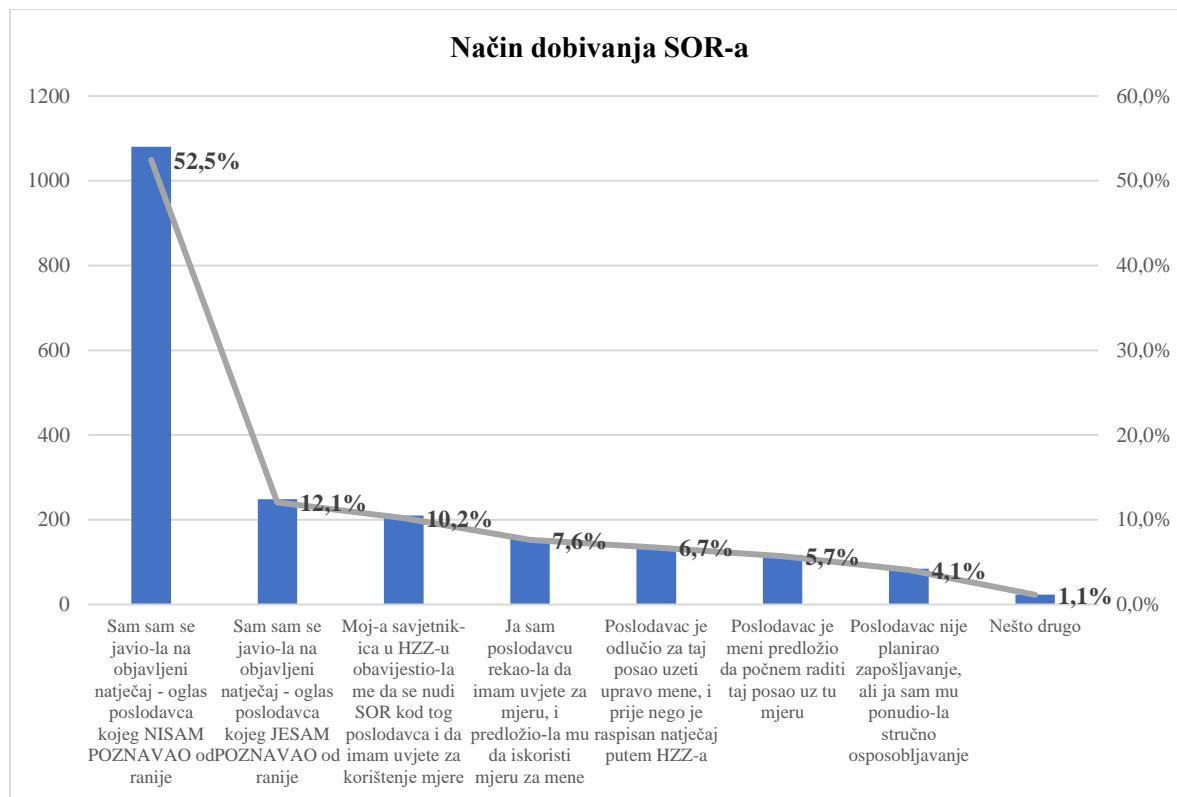

Što se tiče sveukupnog utjecaja mjere za samozapošljavanje, velika većina poslovanja još je uvijek aktivna do danas (ukupno 88,9 %), dok ih se samo 11,1 % zatvorilo zbog drugih razloga. Utjecaj potpore na nova poslovanja može se mjeriti i činjenicom da je jedna trećina (36,3 %) poslovanja zaposlila dodatne radnike, kao i da je više od polovice (54,15 %) izjavilo da će zaposliti nove radnike u budućnosti.

SOR:

Stručno osposobljavanje za rad bez zasnivanja radnog odnosa bila je vrsta mjere koja je podržavala uključivanje kandidata za pripravništvo kroz koju poslodavac prima poticaje u obliku plaćenih troškova za uplatu doprinosa kroz godinu, a pripravnik ostvaruje radno iskustvo. U 2019. godini ova mjera izmijenjena je na način da su se ograničili uvjeti sudjelovanja u istoj.

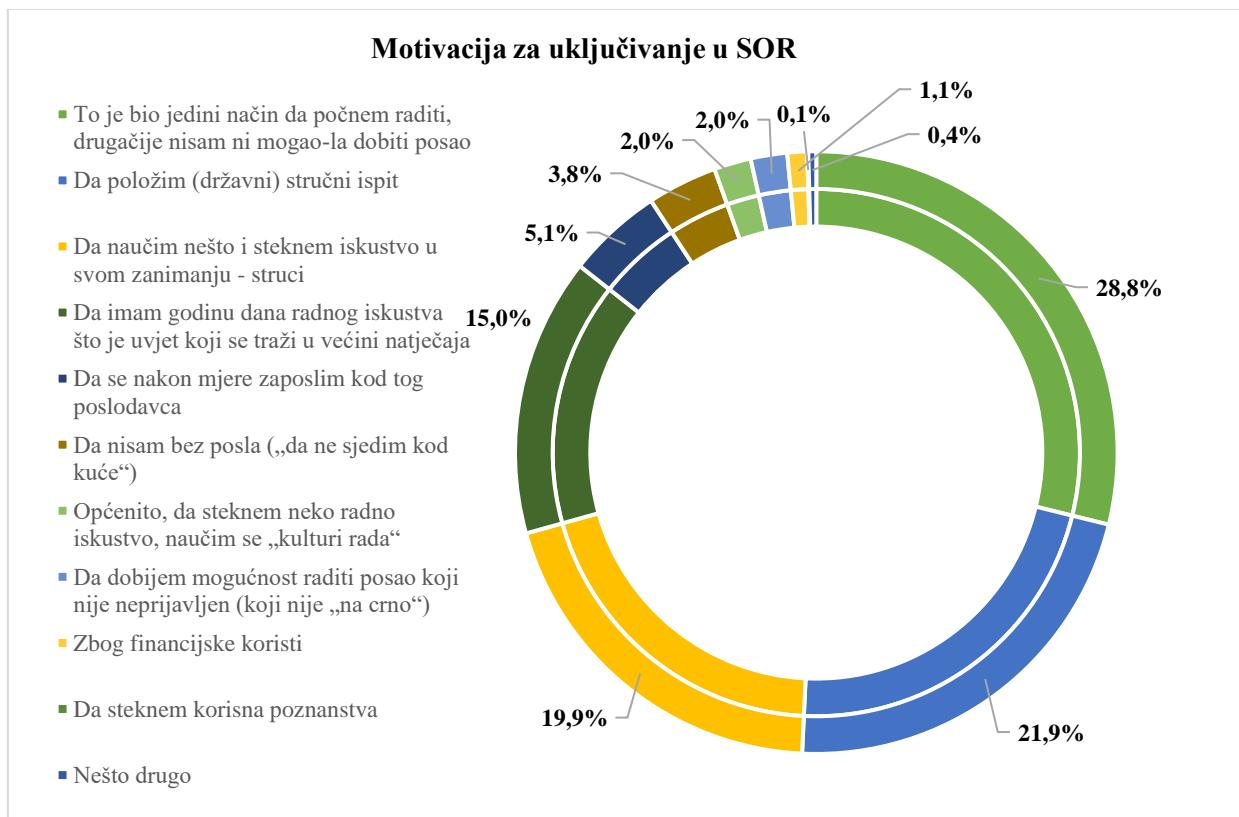
Sudionici koji su primili SOR upitani su na koji su način dobili posao za koji je mjera bila korištena. Rezultati su pokazali da se više od polovice sudionika (52,5 %) samo prijavila na oglas za posao kod poslodavca kojeg nisu znali.

Slika 16 Odgovori sudionika na pitanje o načinu dobivanja SOR-a

Što se tiče njihove motivacije, većina sudionika odgovorila je da je ovo bio jedini način da se zaposle jer nisu mogli naći posao ni na koji drugi način (28,8 %). Također, više od petine ispitanika (21,9 %) izjavilo je da im je motivacija bila položiti stručni ispit.

Slika 17 Odgovori sudionika na pitanje o motivaciji za uključivanje u SOR

Što se tiče HZZ-ovih procedura, sudionici su izjavili da su bili srednje zadovoljni s proceduralnim aktivnostima (srednja vrijednost od 3,34 sa standardnim odstupanjem od 1,062), dok su najmanje bili zadovoljni trajanjem procesa (srednja vrijednost od 3,07).

Iako je mjera prvotno bila zamišljena za pružanje prvog radnog iskustva nezaposlenim mladima koji su završili s obrazovanjem, u dalnjim je iteracijama mjera prilagođena kako bi se pružile prilike svim nezaposlenima koji nisu imali značajno radno iskustvo u svojoj struci. Istraživanje je pokazalo da je SOR za 42,2 % sudionika bio prvo radno iskustvo, dok je ostalih 57,8 % već imalo radnog iskustva, ali ne u struci za koju su završili obrazovni program.

SOR je nalagao poslodavcu da pripravniku osigura mentora. Rezultati istraživanja pokazali su da je 19,9 % sudionika imalo mentora samo na papiru, dok u stvarnosti zapravo nitko nije radio s njima. Što se tiče sveukupnog zadovoljstva s mentorom, 12,5 % sudionika izjavilo je da nije zadovoljno s mentorom, dok ih je još 12,3 % izjavilo da je osrednje zadovoljno njime/njome.

Sudionici su također ispitani koliko su zadovoljni s različitim elementima SOR-a. Sudionici su istaknuli kako su najmanje bili zadovoljni s novčanom pomoći koju su primili tijekom mjere (55,0 % je izjavilo da je nezadovoljno) i s obvezama (količina posla,

odgovornosti itd.) s obzirom na novac koji su primili za posao (35,0 % izjavilo je da je nezadovoljno). S druge strane, sudionici su bili zadovoljni radnim vremenom (79,0 % je bilo zadovoljno) i dobrim odnosom s poslodavcem (68,0 % je bilo zadovoljno).

Istraživanje je pokazalo da sudionici smatraju da ih većina poslodavaca (64,8 %) ne bi zaposlila da nisu mogli uzeti pripravnika kroz mjeru SOR-a.

	N	%
Ukupno	2.059	100,0 %
Sigurno ne bi nikoga zaposlio za te poslove	692	33,6 %
Vjerojatno ne bi nikoga zaposlio za te poslove	641	31,2 %
Vjerojatno bi i bez poticaja/bez mjeri zaposlio nekoga za te poslove/na to radno mjesto	486	23,6 %
Sigurno bi i bez poticaja/bez mjeri zaposlio nekoga za te poslove/na to radno mjesto	239	11,6 %

Tablica 16 Frekvencije odgovora na pitanje Bi li poslodavac otvorio novo radno mjesto za poslove koje su obavljali putem SOR-a

Više od polovice sudionika (51,7 %) smatra da su i poslodavac i oni imali jednake koristi od mjeri, dok jedna trećina ispitanika (35,9 %) smatra da je poslodavac imao veće koristi od mjeri.

	N	%
Ukupno	2.059	100,0 %
Vi	256	12,4 %
Taj poslodavac	738	35,9 %
Podjednako	1.065	51,7 %

Tablica 17 Frekvencije odgovora na pitanje Tko je imao više koristi od mjeri?

Utjecaj SOR-a niži je od utjecaja potpora za zapošljavanje. Sveukupno je samo 35,1 % sudionika ostalo raditi za poslodavca kod kojeg su završili SOR, dok je ostalih 64,9 % otišlo od poslodavca. Jedan od razloga slabijeg rezultata zapošljavanja leži u činjenici da je tijekom promatranog razdoblja veliki broj mjeri SOR korišten od strane javnih i državnih službi (prema navodima HZZ-a gotovo dvije trećine ukupnih poslodavaca bile su državne i javne službe) u kojima je bila zabrana zapošljavanja, stoga nije bilo mogućnosti zadržavanja sudionika mjeri SOR u radnom odnosu nakon isteka mjeri. Od spomenutih 35,1 % koji su ostali raditi, više od polovice (55,3 %) još je uvijek zaposleno kod tog poslodavca.

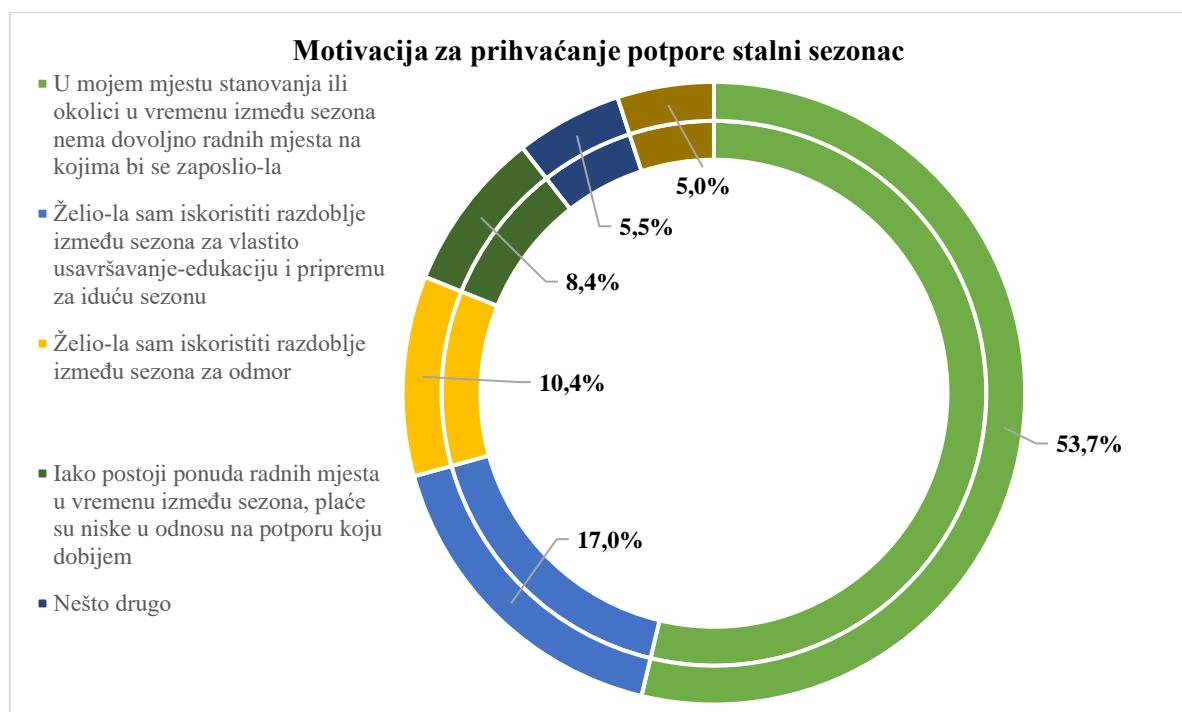
Ispitanici su trebali procijeniti je li SOR imao utjecaja na njihovu zapošljivost. Više od polovice sudionika (57,6 %) misli da je to imalo utjecaj na njihovu zapošljivost, dok ostalih 42,4 % ne.

Stalni sezonac:

Ovo je financijska podrška radnicima sezonicima u razdoblju kada ne rade, a kako bi se osigurala potrebna radna snaga poslodavcima iz svih djelatnosti koji tijekom godine imaju razdoblja smanjenog obujma posla zbog sezonskog obilježja poslovanja.

Provedeno istraživanje pokazalo je da je glavna motivacija sudionika za prihvatanje potpore bila nedostatak posla u mjestu stanovanja između sezona. Sveukupno je više od polovice ispitanika (53,7 %) izjavilo da im je to bila glavna motivacija. Uz to, 17,0 % sudionika htjelo je iskoristiti slobodno vrijeme između sezona za obrazovanje.

Slika 18 Motivacija sudionika za uključivanje u mjeru za stalnog sezonca

Većina radnika sezona koristilo je potporu u periodu od 6 mjeseci (46,6 %), što je najdulje moguće trajanje. Također, gotovo dvije trećine sudionika (62,3 %) izjavilo je da je zadovoljno dobivenom novčanom potporom, dok je samo 9,1 % izjavilo da nije zadovoljno u nekom pogledu. Oni koji nisu bili zadovoljni novčanom potporom prvenstveno nisu bili zadovoljni iznosom potpore (53,5 %) koju su dobili.

Što se HZZ-ovih procedura tiče, sudionici su izjavili da su relativno zadovoljni proceduralnim aktivnostima (srednja vrijednost od 3,71 sa standardnim odstupanjem od 1,056), a najmanje su bili zadovoljni isplatom novčane potpore (srednja vrijednost 3,55) i trajanjem procesa (srednja vrijednost 3,65).

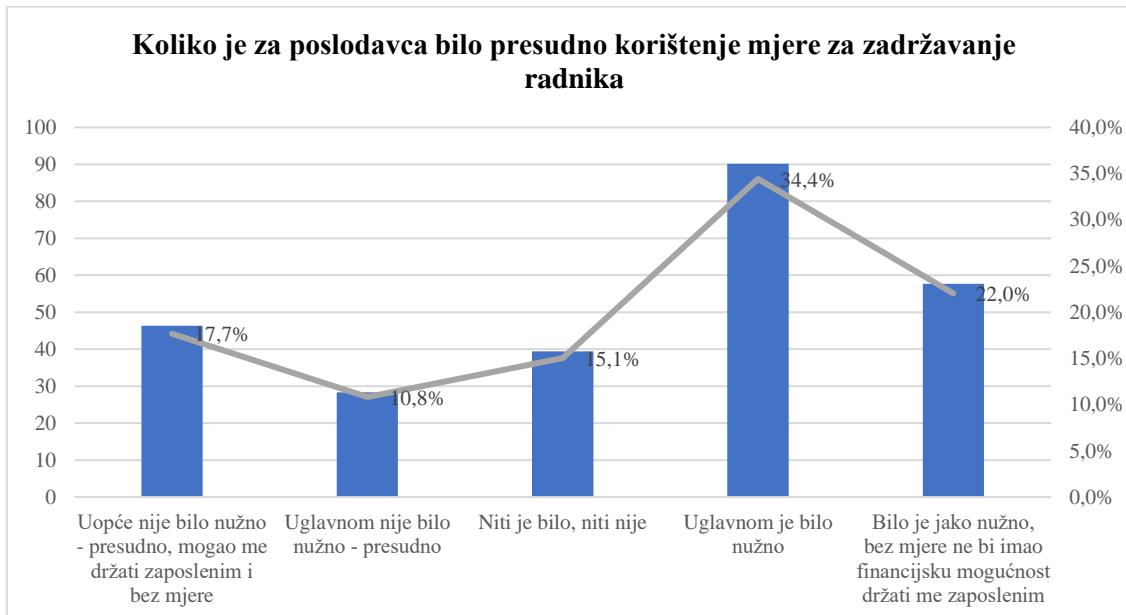
Većina je sudionika (56,4 %) ustvrdila kako smatra da je bilo neophodno da poslodavac primi potporu kako bi zadržao radnike. S druge strane, 17,7 % ustvrdilo je kako im primanje novčane pomoći uopće nije bilo neophodno.

Uz to, većina sudionika (74,1 %) smatra da su i poslodavac i oni imali jednake koristi od mjere, dok 21,9 % smatra da je poslodavac imao više koristi od mjere.

Ukupno	262	100,0 %
Vi	10	3,9 %
Taj poslodavac	57	21,9 %
Podjednako	194	74,1 %

Tablica 18 Frekvencije odgovora na pitanje Tko je imao više koristi od mjere stalni sezonac?

Slika 19 Odgovori sudionika na pitanje Koliko je bilo presudno da poslodavac dobije potporu za zadržavanje radnika?

S obzirom na utjecaj mјere, 65,1 % sudionika potvrdilo je da još uvijek rade za istog poslodavca.

Javni rad:

Javni rad društveno je koristan rad koji se odvija u ograničenom vremenskom razdoblju te nudi sufinanciranje (50 % subvencije) i financiranje (100 % subvencije) zapošljavanja nezaposlenih osoba iz ciljnih skupina. Program javnog rada mora se temeljiti na društveno korisnom radu kojeg inicira lokalna zajednica ili organizacije civilnog društva. Javni rad mora biti neprofitan i nekonkurentan postojećem gospodarstvu u tom području. Prednost imaju programi iz područja socijalne skrbi, edukacije, zaštite i očuvanja okoliša te održavanja i komunalnih radova.

Provedenim istraživanjem nad sudionicima javnog rada u periodu od 2014. do 2019. godine identificirano je da su sudionici uglavnom bili uključeni u javni rad kroz inicijativu njihova savjetnika za zapošljavanje u HZZ-u (48,3 % sudionika).

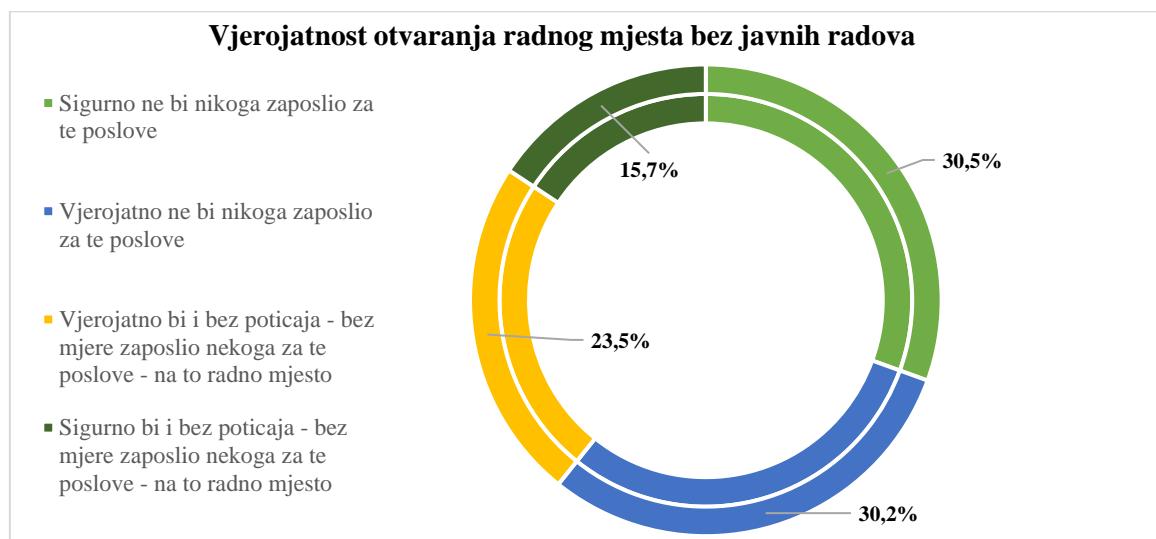

Što se tiče očekivanja sudionika o javnom radu prije početka, zaključeno je da su njihova očekivanja bila osrednja (srednja vrijednost 3,14 od 5 sa standardnim odstupanjem od 0,981). Nakon završetka javnog rada, većina ispitanika (53,4 %) potvrdila je da je njihovo iskustvo u skladu s njihovim očekivanjima. S druge strane, ukupno 35,4 % sudionika izjavilo je da je njihovo iskustvo bilo nešto bolje ili mnogo bolje od očekivanog. Samo 11,2 % sudionika izjavilo je kako je iskustvo sudjelovanja u javnom radu bilo gore od očekivanog.

Vezano za HZZ-ove procedure, sudionici su izjavili kako su relativno zadovoljni s proceduralnim aktivnostima (srednja vrijednost od 3,85 sa standardnim odstupanjem od 0,981), dok su najmanje zadovoljni bili plaćom koju su primili tijekom javnog rada (srednja vrijednost od 3,24).

Za 14,8 % sudionika sudjelovanje je u javnom radu bilo njihovo prvo pravo radno iskustvo. Što se tiče njihovog zadovoljstva u određenom aspektu javnog rada, sudionici su najmanje bili zadovoljni mogućnošću stjecanja iskustva i učenja određene vještine ili novog znanja (srednja vrijednost od 3,18), kao i plaćom koju su primili za rad. S druge strane, sudionici su prepoznali radno vrijeme (srednja vrijednost od 4,15) i dobre odnose s poslodavcima (srednja vrijednost 4,07) kao pozitivne dijelove.

Većina ispitanika (ukupno 60,7 %) u javnom radu izjavila je da smatra da poslodavac ne bi otvorio radno mjesto za posao koji je pokriven javnim radom da ne primaju potporu za to. S druge strane, 15,7 % sudionika izjavilo je da bi poslodavac vrlo vjerojatno otvorio radno mjesto i bez novčane pomoći.

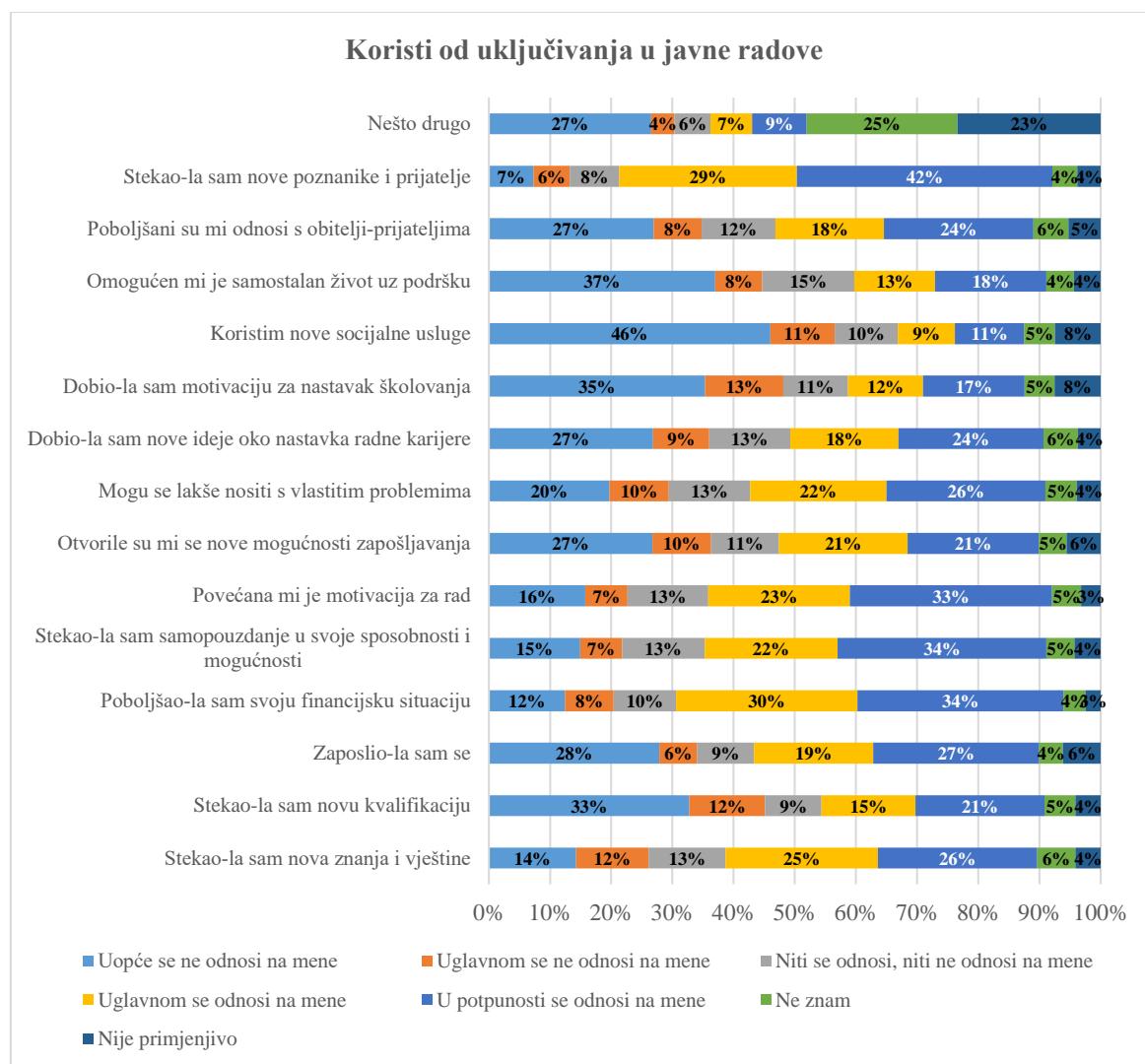
Slika 20 Vjerojatnost otvaranja radnog mjeseta bez pokretanja javnih rada

Uz to, većina ispitanika (64,3 %) misli da su i oni i poslodavac imali jednake koristi od mjere, dok 28,2 % misli da je poslodavac imao veće koristi od mjere.

Što se tiče sveukupnog utjecaja provedene mjere, samo 17,0 % sudionika ustvrdilo je da je ostalo raditi za tog poslodavca nakon što su javni radovi završili (od toga 12,0 % na istom mjestu i 5,0 % na drugom radnom mjestu, ali za istog poslodavca). Od tog broja, više od polovice još uvijek radi za tog poslodavca do danas (55,7 %). U smislu ukupnog utjecaja na njihovu zapošljivost, većina sudionika (62,3 %) smatra da je uključivanje u javne radove povećalo njihovu zapošljivost.

Što se pak ostalih koristi uključivanja u javne radove tiče, kao one najpozitivnije sudionici ističu upoznavanje novih prijatelja, poboljšanje finansijske situacije, stjecanje samouvjerenosti i povećanje motivacije za radom.

Slika 21 Odgovori sudionika o koristima od uključivanja u javne radove

- **Ključni nalaz 30:** Procjena razine aktivnosti traženja posla prije ulaska u mjere daje nam naznaku jesu li aktivnosti ciljale one nezaposlene skupine kojima su najpotrebnije. Aktivnost traženja posla među sudionicima mjere obrazovanje za tržište rada prije ulaska u mjeru bila je vrlo visoka (94,1 %). Većina prije uključivanja u mjeru nije pohađala obrazovanje ili ospozljavanje duže vrijeme, pa je mjera usmjerena na one kojima je najpotrebnije na tržištu rada, što se odrazilo i na motivaciji za sudjelovanje, 56,4 % koji su započeli stjecanje kvalifikacija za pronalazak posla i 16,2 % za završetak programa u području u kojem su bili zainteresirani za pronalazak posla. Što se tiče učinka mjeru, 33,1 % je radilo u zanimanju za koji su se educirali tijekom mjeru. Od ukupnog broja zaposlenih, polovica (59,4 %) bila je zaposlena u manje od tri mjeseca nakon završetka, a više od polovice zaposlenih (53,1 %) još uvijek radi u zanimanju za koje su se školovali. Od ispitanih sudionika, 29,3 % je smatralo da im je sudjelovanje u obrazovanju povećalo šanse za zapošljavanje, približno jednako kao i 27,4 % koji su izjavili da im nije povećalo zapošljivost.
- **Ključni nalaz 31:** S obzirom na to da je 80,2 % sudionika mjeru – potpora za zapošljavanje izvjestilo da je i dalje radilo za poslodavca nakon isteka ugovornih obveza, zaključak je da mjeru zadovoljava potrebe ciljnih skupina. Većina ispitanih sudionika (66,2 %) vjeruje da bi poslodavac otvorio priliku za posao čak i bez poticaja. Ukupno 50,3 % smatra da je mjeru uzajamno korisna za poslodavca i zaposlenika, ali i 45,2 % je izjavilo kako smatraju da je poslodavac imao više koristi od potpore. Visok postotak sudionika mjeru bio je zaposlen u zanimanju za koji su se školovali (63,6 %). Što se tiče motivacije, podaci pokazuju da se radilo o visoko motiviranim sudionicima, jer ih je 90,3 % izjavilo da su aktivno bili uključeni u traženje posla. Većina sudionika prijavila se za posao kod poslodavca kojeg nisu poznavali, a 12,6 % kod poslodavca kojeg su poznavali od ranije. Mali broj sudionika, tek 15,4 %, upotrijebio je potporu kako bi nagovorio poslodavca da ih zaposli, a 16,5 % sudionika je izjavilo da ih je poslodavac odabrao za posao prije nego što su objavili oglas na HZZ-u i primili potporu za zapošljavanje. Također, za gotovo trećinu sudionika (32,9 %) ovo je bilo prvo radno iskustvo.
- **Ključni nalaz 32:** Mjera samozapošljavanja također se može ocijeniti uspješnom u smislu dobivenih rezultata jer je 88,9 % sudionika izjavilo da njihova poduzeća još uvijek posluju, 36,3 % da je zapošljavalo dodatne radnike tijekom godina, odnosno njih 54,1 % je izjavilo da će u narednom razdoblju sigurno zapošljavati nove radnike. Gotovo jedna četvrtina sudionika (23,6 %) rekla je da ne bi pokrenula vlastiti posao bez dobivene potpore. Velika većina sudionika, 81,7 %, nije imala poduzetničkog iskustva, no isto im nije bio problem u izradi poslovnog plana. Glavna motivacija za pokretanje vlastitog posla za većinu sudionika bila je dobra poslovna ideja (43,9 %). Međutim, za 22,6 % sudionika glavna motivacija bila je visoki iznos poticaja.

Međutim, aktivnost traženja posla među sudionicima prije ulaska u mjeru bila je niža nego kod sudionika drugih mjera, samo 54,6 %, što se objašnjava kratkim prosječnim boravkom u evidenciji HZZ-a sudionika mjere samozapošljavanja. Velika većina (87,5 %) imala je iskustva u poslovnom području u kojem su željeli osnovati svoje poslovanje, uglavnom kod drugog poslodavca.

- **Ključni nalaz 33:** Imajući u vidu sve rečeno o „profilu“ sudionika samozapošljavanja, moglo bi se tvrditi da mjera za samozapošljavanje predstavlja poticaj za poduzetništvo barem koliko i aktivnu mjeru tržišta rada. Postavlja se pitanje bi li takva vrsta mjere trebala biti distribuirana i kroz neka druga sredstva ili kanale, a ne samo kroz HZZ, kako bi bila učinkovitija i kako bi se smanjio administrativni teret HZZ-a, s obzirom na radno opterećenje te manjak stručnih kapaciteta HZZ-a.
- **Ključni nalaz 34:** Što se tiče mjere SOR-a, ukupni učinak je slabiji nego što je to slučaj kod potpora za zapošljavanje, sa samo 35,1 % sudionika koji su ostali raditi s poslodavcem nakon što su dovršili mjeru, dok ih 64,9 % nije dobilo zaposlenje i 64,8 % izjavilo da vjeruje kako ih poslodavac ne bi zaposlio da nisu mogli dobiti potporu za SOR. Jedan od razloga slabijeg rezultata zapošljavanja leži u činjenici da je tijekom promatranog razdoblja veliki broj mjera SOR-a korišten od strane javnih i državnih službi (prema navodima HZZ-a gotovo dvije trećine ukupnih poslodavaca bila su državne i javne službe) u kojima je bila zabrana zapošljavanja, stoga nije bilo mogućnosti zadržavanja sudionika mjere SOR u radnom odnosu nakon isteka mjeru. Samo 57,6 % sudionika izjavilo je da je SOR doprinio njihovoj zapošljivosti, dok 42,4 % nije. Aktivnost traženja posla među sudionicima mjere također je bila visoka (79,4 %), iako su sudionici bili prijavljeni u evidenciju nezaposlenih kraće razdoblje od nekih drugih mjera. Gotovo polovica ispitanih vjerovala je da poslodavac i oni imaju jednake koristi od potpore, dok 35,9 % misli da je poslodavac imao više koristi. Više od polovice (52,5 %) prijavilo se za posao kod nepoznatog poslodavca, pri čemu je 28,8 % sudionika uključivanje u SOR vidjelo kao jedini način stjecanja prvog radnog iskustva, a 21,9 % kao način polaganja državnog ispita koji im je bio potreban za daljnje traženje zaposlenja. Zadovoljstvo mentorima i mentorskim radom za vrijeme trajanja mjeru SOR je bilo slabije - tek je 19,9 % ispitanika izjavilo da su imali mentora samo na papiru, a gotovo jedna četvrtina (24,8 %) izjavila je da nije bila zadovoljna ili je bila osrednje zadovoljna svojim mentorom.
- **Ključni nalaz 35:** Što se tiče mjeru stalnog sezonica, potpora je dana sezonskim radnicima koji su radili kod poslodavca više od 5 sezona (ukupno više od polovice anketiranih sudionika 50,6 %). Samo 8,6 % sudionika radilo je kod tog poslodavca samo jednu sezonu. Motivacija za sudjelovanje u mjeri bila je nedostatak posla u području stanovanja sudionika između sezona (53,7 %), a 17 % sudionika je izjavilo da vrijeme između sezona žele iskoristiti za obrazovanje i ospozobljavanje. Većina

ispitanih sudionika (85,7 %) nije radilo između dvije sezone, dok ih je samo 26,7 % aktivno tražilo posao, a drugi nisu bili iz različitih razloga (odmor, briga o obitelji). Većina sudionika (56,4 %) izjavila je kako smatraju da je bilo nužno pružiti finansijsku potporu poslodavcima kako bi bili i dalje zaposleni kod njih, dok ih je 17,7 % reklo da to nije bilo potrebno i da su poslodavci sami mogli financirati njihovo zadržavanje u zaposlenosti. Ukupno 74,1 % smatra da je mjera uzajamno korisna, dok je 21,9 % izjavilo da je poslodavac imao više koristi. Ukupno 46,6 % sudionika je koristilo potporu za maksimalno šestomjesečno razdoblje, a 62,3 % sudionika je izjavilo da je zadovoljno finansijskom potporom dobivenom za vrijeme između sezone. Također, 65,1 % sudionika je izjavilo da i dalje radi kod istog poslodavca.

- **Ključni nalaz 36:** Gotovo polovica sudionika mjere javnih radova (48,3 %) uključila se u mjeru putem svog savjetnika za zapošljavanje. Iako je mjera imala mali utjecaj na povećanje broja zaposlenih sudionika, 62,3 % sudionika vjeruje da je sudjelovanje povoljno utjecalo na njihovu zapošljivost. Osim utjecaja na zapošljivost, kao prednosti sudjelovanja u mjeri sudionici su istaknuli stjecanje novih prijatelja, poboljšanu finansijsku situaciju, povećano samopouzdanje i povećanu radnu motivaciju. Većina sudionika (64,3 %) vjeruje da su oni i poslodavac imali obostranu korist, dok 28,8 % smatra da je poslodavac imao više koristi od mjere. Za 14,8 % sudionika ovo je bilo prvo radno iskustvo.
- **Ključni nalaz 37:** Savjetnici za zapošljavanje bili su najdominantnija metoda informiranja sudionika o mjerama, kao i korištenje internetske stranice HZZ-a, nakon čega slijede informacije dobivene od strane obitelji i prijatelja. Najmanje korisni u informiranju o mjerama bili su promotivni materijali, zajedno s prezentacijama koje je organizirao HZZ te informiranje putem društvenih mreža (osim za mjeru SOR gdje su društvene mreže bile važan kanal u informiranju).

EP 10: Koliko uspješno su potrebe lokalnog tržišta rada izražene te u kojoj su mjeri relevantni dionici bili uključeni?

Potrebe lokalnih tržišta rada unutar PO1 prvenstveno su izražene kroz daljnju potporu Lokalnog partnerstva za zapošljavanje i provedbu njihovih lokalnih strateških dokumenata: Strategija za razvoj ljudskih potencijala. Kao što je već objašnjeno u Pitanju 2 ovog izvješća, LPZ-i su subjekti koji su zaduženi za razvoj politika za zapošljavanje na regionalnoj razini i koji nadopunjuju nacionalnu politiku inicijativama prilagođenim regionalnim tržištima rada. Taj je proces započeo kao dio projekta Lokalnog partnerstva za zapošljavanje koji je 2004. godine provodio HZZ te nastavio u nadolazećim godinama kroz podršku osnivanja LPZ-a i razvoja SRLJP-a kroz druge projekte, koji su rezultirali 21 strategijom razvoja ljudskih potencijala i 21 LPZ-om u 20 županija i Gradu Zagrebu.

U okviru instrumenata pretpriestupne pomoći (IPA-e) provedena su tri Poziva za prijavu projekata usmjerena na razvoj lokalnih partnerstava za zapošljavanje, tj. jačanje njihovih kapaciteta i provedbu projekata usmjerenih na razvoj i jačanje ljudskih potencijala na regionalnoj/lokalnoj razini: Lokalno partnerstvo za zapošljavanje – faza 3, kroz koju je zaključeno 26 ugovora u iznosu od 2.672.789 eura, Lokalne inicijative za poticanje zapošljavanja – faza 1, kroz koju je zaključeno 35 ugovora u iznosu od 3.386.759,35 eura, dok je unutar Poziva na dodjelu bespovratnih sredstava Lokalne inicijative za poticanje zapošljavanja – faza 2 zaključeno 48 ugovora u iznosu od 4.342.662,92 eura.

Unutar PO1, specifični cilj 8.vii.1 OPULJP-a Poziv na dostavu projektnih prijedloga za dodjelu bespovratnih sredstava Lokalne inicijative za poticanje zapošljavanja – faza 3 (LEDI - faza 3) pokrenut je u ožujku 2017. godine. Dodjela bespovratnih sredstava imala je dvostruki cilj: podršku projektima koji doprinose provedbi Strategija za razvoj ljudskih potencijala na regionalnoj razini i nastavak podrške djelovanja Lokalnog partnerstva za zapošljavanje kako bi se postiglo održivo funkcioniranje partnerstva.

Ministarstvo rada i mirovinskoga sustava 24. travnja 2018. u okviru Komponente 2 objavilo je prvu Odluku za poziv LEDI - faza 3 za 21 uspješno prijavljeni projekt za koji je postupak dodjele završen. Ministarstvo rada i mirovinskoga sustava 9. svibnja 2018. u okviru Komponente 1 objavilo je drugu Odluku za poziv LEDI - faza 3 za 34 uspješno prijavljena projekta za koje je postupak dodjele završen.

Ministarstvo rada i mirovinskoga sustava je 15. ožujka 2019., nakon zaprimanja velikog broja visokokvalitetnih projektnih prijedloga (ocijenjenih visokim brojem bodova u postupku ocjenjivanja) i zaprimljenog Izvješća o ocjeni kvalitete projekta, odlučilo povećati dostupna finansijska sredstva za Poziv na dostavu projektnih prijedloga LEDI - faza 3 za 43.790.075,20 kn, pri čemu je ukupna finansijska raspodjela za Poziv iznosila 117.230.075,20 kn (bespovratna sredstva). Istog dana Ministarstvo rada i mirovinskog sustava u okviru Komponente 1 objavilo je treću Odluku za poziv za LEDI - faza 3 za 58 uspješno prijavljenih projekata za koje je postupak dodjele završen. Ministarstvo rada i mirovinskoga sustava 11. travnja 2019. objavilo je Odluku o izmjeni i dopuni 3. Odluke za poziv za dostavu prijedloga projekata LEDI - faza 3, u kojoj su neki projekti i iznosi sufinanciranja izmijenjeni. U okviru LEDI – faza 3 potpisano je 113 ugovora ukupne vrijednosti 118.325.437,58 kn. S obzirom da je jedan ugovor raskinut, ukupno je provedeno 112 projekata u vrijednosti 117.363.145,53 kn, što predstavlja 82 % sredstava dodijeljenih ovom specifičnom cilju.

Do kraja 2019. završeno je 17 projekata, dok je 95 ugovora bilo u fazi provedbe. Ukupna plaćanja dosegnula su iznos od 67.614.589,03 kn ili 58 % ugovorene vrijednosti i 46 % sredstava dodijeljenih ovom specifičnom cilju. Prosječna ugovorena vrijednost projekta je 1.047.895 kn te je predviđeno uključivanje 7.230 nezaposlenih osoba iz ranjivih skupina

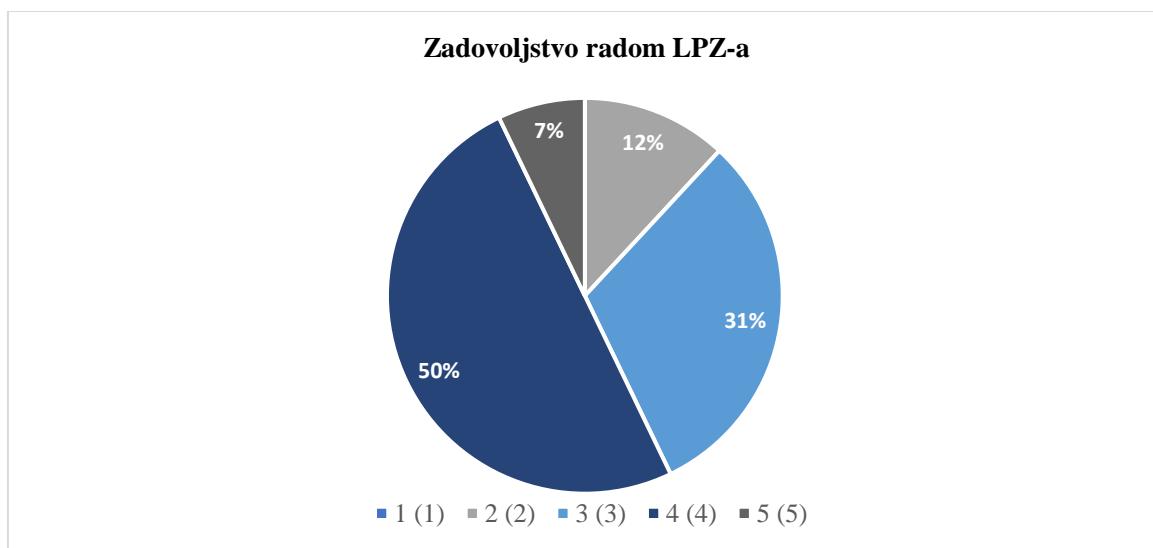

kako je i definirano u županijskim strategijama za razvoj ljudskih potencijala ili otprilike 65 sudionika po projektu.

Od 112 podržanih projekata u okviru LEDI -faza 3, 21 projekt odnosio se na jačanje kapaciteta LPZ-ova i potporu za njihov daljnji rad. Iako je dodjela bespovratnih sredstava LEDI – faza 3 planirana kao nastavak podrške za funkciranje LPZ-a, novčana potpora za njezino djelovanje je kasnila. Većina projekata u LEDI – fazi 2 završila je sredinom 2015. godine, dok su prvi ugovori u LEDI – fazi 3 potpisani u travnju 2018. godine. To je stvorilo stanku od 2,5 godine bez financiranja njihova djelovanja, što je evidentno dovelo do prestanka njihova rada ili potpune neaktivnosti LPZ-a u nekim županijama. U fazi provjere valjanosti, 9 (42,8 %) od ukupno 21 ispitanih LPZ-ova potvrdilo je da su prestali funkcionirati nakon završetka projekta financiranog u okviru LEDI - faze 2 zbog nedostatka finansijskih sredstava.

Stanke između financiranja djelovanja LPZ-ova još su uvijek očiti problem budući da to pokreće pitanje nastavka djelovanja LPZ-a od 2020. godine (svi su projekti LPZ-a završili do studenog 2020.). Istraživanje provedeno s članovima LPZ-a pokazalo je da 7 sudionika nije sigurno hoće li moći nastaviti raditi u LPZ-u. Također, 19 sudionika istraživanja potvrdilo je da traži novu priliku za financiranje od ESF-a ili drugog izvora, dok su ostali potvrdili da će volontirati ili koristiti lokalna novčana sredstva za rad.

Kako bi se utvrdilo na koji način LPZ-ovi zapravo postižu svoje ciljeve u lokalnoj zajednici, članovi LPZ-a ispitani su kroz ovu evaluaciju kako bi se procijenilo sveukupno zadovoljstvo djelovanja njihova LPZ-a od njegova osnutka. Na ljestvici od 1 do 5, na kojoj je 1 nimalo zadovoljni, a 5 potpuno zadovoljni, srednja vrijednost bila je 3,52 (sa standardnim odstupanjem od 0,8 %).

Slika 22 Prikaz odgovora u upitniku za LPZ-ove na pitanje o zadovoljstvu radom vlastitog LPZ-a od osnutka

Vezano za ono čime nisu potpuno bili zadovoljni, većina je odgovora bila povezana s elementom partnerstva; 18 ispitanih članova LPZ-ova (42,8 %) izjavilo je da partnerstvo postoji, no neki važni dionici u zajednici nisu uključeni u djelovanje LPZ-a. Također, 9 ispitanih predstavnika (21,4 %) izjavilo je da je partnerstvo izričito formalno i da su dionici koji su uključeni samo formalno članovi LPZ-a, dok je 1 predstavnik izjavio da „partnerstvo uopće ne postoji“.

Kad se od ispitanika tražio odgovor na pitanje o tome tko od važnih dionika nedostaje u djelovanju LPZ-a, većina je odgovorila da su to poslodavci (30,9 %), centri za socijalnu skrb (21,4 %) i predstavnici ključnih općina/gradova u županijama (9,5 %).

Osim partnerstva, nedostatak jasnog nacionalnog okvira za djelovanje LPZ-a nešto je što većina ispitanih predstavnika prepoznaje kao nedostatak. 26 ispitanih predstavnika (61,9 %) izjavilo je da im, iako imaju svoje Procedure/Statute, nedostaje nacionalni okvir koji bi propisao obveze i mogućnosti LPZ-ova.

Prema prijedlogu ispitanih članova LPZ-a, nacionalni okvir trebao bi sadržavati: zajedničku svrhu i ciljeve LPZ-a, propisane uloge i odgovorne koordinatorne, propisane principe funkcioniranja i nadgledanja uspjeha djelovanja, finansijskog okvira djelovanja LPZ-a, kao i osiguranje profesionalizacije LPZ-a.

Vidljivost LPZ-a u zajednici također je problematična prema odgovorima ispitanih članova LPZ-a. Gotovo polovica ispitanih predstavnika (20 od 47,6 %) izjavila je da su samo neki dionici svjesni postojanja i djelovanja LPZ-a zato što se LPZ neredovito predstavlja javnosti, kao i njegove aktivnosti i rezultati.

Ispitanike LPZ-a tražilo se da na ljestvici od 1 do 5, na kojoj je 1 nimalo zadovoljni, a 5 potpuno zadovoljni, ocijene sveukupno zadovoljstvo podrškom koju je LPZ primio za razvoj unutar LEDI – faze 3. Srednja vrijednost bila je 4,17 (sa standardnim odstupanjem od 0,58), a samo je 4 sudionika ocijenilo podršku ocjenom 3.

Odgovor	Brojanje	Postotak
1 (1)	0	0,00 %
2 (2)	0	0,00 %
3 (3)	4	9,52 %
4 (4)	27	64,29 %
5 (5)	11	26,19 %
Suma (Odgovori)	42	100,00 %

Tablica 19 Odgovori LPZ-ova na pitanje o zadovoljstvu Pozivom na dostavu projektnih prijedloga za dodjelu bespovratnih sredstava

Kada ih se pitalo čime nisu zadovoljni, sudionici su odgovorili da je to nedostatak aktivnosti i vremena za ulaganje u izgradnju kapaciteta LPZ-a. Komentar jednog ispitanog sudionika jasno kaže: „Aktivnosti projekta najmanje su se fokusirale na djelovanje LPZ-a, a najviše na intervencije na tržištu rada, što LPZ-u nije ostavilo mjesta za razvoj. Voditelj projekta

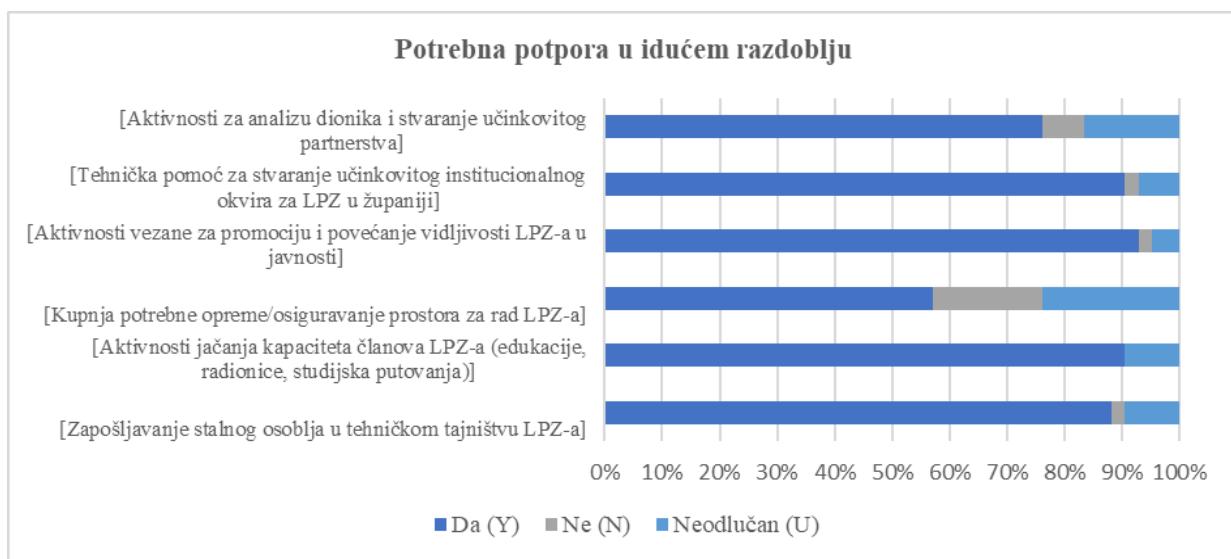

bio je usredotočen na organizaciju niza aktivnosti usmjerenih na tržište rada, pa nije ostalo mjesto da se voditelj tehničkog tajništva posveti aktivnostima usmjerenim na razvoj LPZ-a, koje također nisu dovoljno isplanirane u samom projektu.“

S druge strane, od njih se zatražilo i da navedu koristi od programa dodjele bespovratnih sredstava i projekata koje su proveli. Analizirani odgovori pokazali su da sudionici LPZ-a prepoznaju vrijednost bespovratnih sredstava za provedbu vlastitih prilagođenih projekata, da imaju mogućnosti davanja potpora male vrijednosti u obliku bespovratnih sredstava, da programi dodjele bespovratnih sredstava pružaju priliku za inovacije i provedbu različitih aktivnosti, a neki su prepoznali i vrijednost za izgradnju kapaciteta svojih članova.

„Činjenica je da smo, kao LPZ, dobili priliku dati konkretan doprinos zapošljavanju na razini županije putem dodjele bespovratnih sredstava u malim vrijednostima. Dosada smo, kroz projekte, imali priliku samo za obrazovanje, savjetovanje itd., a ljudima trebaju konkretnе mjere. Nadalje, može se dogoditi da se u isto vrijeme provodi mnogo sličnih projekata (čak i među članovima LPZ-a, ali i izvan LPZ-a) i teško je dosegnuti ciljnu skupinu (najčešće je to za nezaposlene ljude ako se radi o istom pozivu), uz dodatnu činjenicu da se mnogo ljudi odselilo, što također doprinosi težem pristupanju ciljnoj skupini.“

Od predstavnika LPZ-a zatražilo se da naglase kakva im je potpora potrebna u idućem razdoblju radi osiguravanja održivog nastavka rada njihova LPZ-a. Kao najvažniji element naglasili su podršku aktivnostima povezanim s promicanjem i povećanjem vidljivosti LPZ-a u javnosti, tehničku pomoć kao učinkovit institucionalni okvir za LPZ u županiji i podršku za aktivnosti izgradnje kapaciteta za članove LPZ-a (obrazovanje, radionice, studijska putovanja).

Slika 23 Prikaz odgovora u upitniku za LPZ-ove na pitanje o vrsti potpore koja im je potrebna u idućem razdoblju

Osim što su u okviru poziva LEDI - faza 3 podržani projekti 21 LPZ-a kojim su jačali svoje kapacitet, u okviru istog poziva podržan je dodatno i 91 projekt koji doprinosi rješavanju lokalnih problema tržišta rada kako je i definirano regionalnim SRLJP-ovima.

Pokazatelji rezultata provedenih projekata u okviru IP 8.vii su sljedeći:³⁹

Sukladno podacima dobivenim za 2019. godinu, na razini zajedničkih pokazatelja rezultata, za koje nisu postavljene ciljane vrijednosti, pa time niti nema omjera ostvarenja, najviše je ostvareno vrijednosti za pokazatelj CR03 „*Sudionici koji po okončanju programa stječu kvalifikaciju*“, ukupno 46 sudionika, te za pokazatelj CR05 „*Sudionici u nepovoljnem položaju koji traže posao, koji se obrazuju /osposobljavaju, koji stječu kvalifikaciju, koji imaju posao, uključujući samozaposlene, po prestanku sudjelovanja*“.

Id. oznaka	Pokazatelj	Kumulativna vrijednost		
		Ukupno	M	Ž
CR01	Neaktivni sudionici koji traže posao po prestanku sudjelovanja	2	1	1
CR02	Sudionici koji se po okončanju programa obrazuju/osposobljavaju	25	12	13
CR03	Sudionici koji po okončanju programa stječu kvalifikaciju	46	12	34
CR04	Sudionici koji imaju posao, uključujući samozaposlene, po prestanku sudjelovanja	15	7	8
CR05	Sudionici u nepovoljnem položaju koji traže posao, koji se obrazuju /osposobljavaju, koji stječu kvalifikaciju, koji imaju posao, uključujući samozaposlene, po prestanku sudjelovanja	35	14	21
CR06	Sudionici koji imaju posao, uključujući samozaposlene, šest mjeseci po prestanku sudjelovanja	0	0	0
CR07	Sudionici s poboljšanom situacijom na tržištu rada šest mjeseci po prestanku sudjelovanja	0	0	0
CR08	Sudionici stariji od 54 godine koji imaju posao, uključujući samozaposlene, šest mjeseci po prestanku sudjelovanja	0	0	0
CR09	Sudionici u nepovoljnem položaju koji imaju posao, uključujući samozaposlene, šest mjeseci po prestanku sudjelovanja	0	0	0

Tablica 20 Prikaz ostvarenja zajedničkih pokazatelja rezultata za IP 8.vii, GIP, 2019.

Što se tiče ostvarivanja specifičnog pokazatelja rezultata, dosadašnji omjer ostvarenja istog do kraja 2019. godine bio je 0% (od 23% ciljane vrijednosti nezaposlenih pripadnika ranjivih skupina, kao što je definirano županijskim Strategijama RLJP-a, koji su zaposleni, uključujući samozaposlene, šest mjeseci po prestanku sudjelovanja).

Identifikacijska oznaka	Pokazatelj	Ciljna vrijednost (2023.)			Omjer ostvarenja		
		Ukupno	Muškarci	Žene	Ukupno	Muškarci	Žene
SR106	Nezaposleni pripadnici ranjivih skupina, kao što je definirano županijskim	23,00 %			0,00		

³⁹ Pokazatelji koji se odnose na operacije financirane kroz izravne dodjele u okviru SC 8.vii.2. nisu prikazane ovdje, već u Pitanju 12.

	Strategijama RLJP-a, koji su zaposleni, uključujući samozaposlene, šest mjeseci po prestanku sudjelovanja							
--	---	--	--	--	--	--	--	--

Tablica 21 Prikaz ostvarenja specifičnih pokazatelja rezultata za IP 8.vii (samo za pokazatelj koji se odnosi na SC8.vii.1.) GIP, 2019.

Na razini zajedničkih pokazatelja ostvarenja za projekte provedene u okviru IP 8.vii najviše je uključeno sudionika koji su mlađi od 25 godina (CO06) - 5.279 sudionika ukupno, zatim s osnovnim (ISCED 1) ili nižim srednjim obrazovanjem (ISCED 2) (CO09) – 4.850 sudionika, neaktivnih sudionika (CO03) – 4.558 te sudionika iz ruralnih područja (CO19) – 4.063 sudionika. Tek 2 postavljena pokazatelja nisu ostvarila nikakvu vrijednost - broj projekata posvećenih održivom sudjelovanju i napretku žena u zapošljavanju (CO21) te broj mikropoduzeća te malih i srednjih poduzeća kojima je dana potpora (uključujući i združna poduzeća, poduzeća socijalne ekonomije) (CO23).

Identifikacijska oznaka	Pokazatelj	Kumulativna vrijednost		
		Ukupno	Muškarci	Žene
CO01	Nezaposleni, uključujući dugotrajno nezaposlene	3.597	1.200	2.397
CO02	Dugotrajno nezaposleni	1.396	468	928
CO03	Neaktivni	4.558	2.964	1.594
CO04	Neaktivni koji se ne obrazuju i ne ospozobljavaju	25	15	10
CO05	Zaposleni, uključujući samozaposlene	869	210	659
CO06	Mlađi od 25 godina	5.279	3.313	1.966
CO07	Stariji od 54 godine	379	132	247
CO08	Stariji od 54 godine koji su nezaposleni, uključujući dugotrajno nezaposlene, ili koji su neaktivni te se ne obrazuju i ne ospozobljavaju	306	114	192
CO09	S osnovnim (ISCED 1) ili nižim srednjim obrazovanjem (ISCED 2)	4.850	3.064	1.786
CO10	S višim srednjim (ISCED 3) ili visokoškolskim obrazovanjem (ISCED 4)	2.289	821	1.46
CO11	S tercijarnim obrazovanjem (ISCED od 5 do 8)	1.857	477	1.380
CO15	Migranti, sudionici stranog podrijetla, manjine (uključujući marginalizirane zajednice poput romske zajednice)	427	220	207
CO16	Sudionici s invaliditetom	205	103	102
CO17	Sruge osobe u nepovoljnem položaju	454	234	220
CO18	Beskućnici ili osobe pogodžene socijalnom isključenošću u pogledu stanovanja	14	10	4
CO19	Iz ruralnih područja	4.063	2.027	2.036

CO20	Broj projekata koje su u potpunosti ili djelomično proveli socijalni partneri i nevladine organizacije	82		
CO21	Broj projekata posvećenih održivom sudjelovanju i napretku žena u zapošljavanju	0		
CO22	Broj projekata namijenjenih javnoj administraciji ili javnim službama na nacionalnoj, regionalnoj ili lokalnoj razini	29		
CO23	Broj mikropoduzeća te malih i srednjih poduzeća kojima je dana potpora (uključujući i združna poduzeća, poduzeća socijalne ekonomije)	0		
Sveukupan broj sudionika			9.288	

Tablica 22 Prikaz zajedničkih pokazatelja ostvarenja za IP 8.vii GIP, 2019.

Što se tiče doprinosa specifičnim pokazateljima ostvarenja, u odnosu na postavljene ciljane vrijednosti, pokazatelj SO113 „Broj projekata za izgradnju kapaciteta LPZ-a“ je premašio ciljanu vrijednost za gotovo polovicu, financirajući ukupno 91 projekt od planiranih 54. Što se tiče pokazatelja SO114 „Broj projekata lokalne inicijative“, postignuto je tek 20% ciljane vrijednosti, kao i za pokazatelj SO112 „Nezaposleni pripadnici ranjivih skupina, kao što je definirano županijskim Strategijama za razvoj ljudskih potencijala“ gdje je postignuto tek 24% ciljane vrijednosti te ukoliko ne bude raspisani još jedan poziv na dostavu projektnih prijedloga, ovi pokazatelji ostvarenja neće se ostvariti do kraja provedbenog razdoblja.

Id. oznaka	Pokazatelj	Ciljna vrijednost (2023.)			Kumulativna vrijednost			Omjer ostvarenja
		Ukupno	M	Ž	Ukupno	M	Ž	
SO112	Nezaposleni pripadnici ranjivih skupina, kao što je definirano županijskim Strategijama za razvoj ljudskih potencijala	15.000			3.565	1.187	2.378	24 %
SO113	Broj projekata za izgradnju kapaciteta LPZ-a	54			92	0	0	170 %
SO114	Broj projekata lokalne inicijative	105			21	0,	0,	20 %

Tablica 23 Prikaz specifičnih pokazatelja ostvarenja za IP 8.vii (samo za pokazatelj koji se odnosi na SC8.vii.1.) GIP, 2019.

- Ključni nalaz 38:** Iako su u ocijenjenom razdoblju, u okviru PO1, svi LPZ-ovi dobili potporu za daljnji rad, jasno je da potpora nije bila planirana ni učinkovito provedena jer postoji evidentan prekid u radu, odnosno niski intenzitet rada LPZ-ova u razdoblju između financiranja. Ukupno 42,8% LPZ-a izvjestilo je da su

prestali funkcionirati nakon završetka projekta sredinom 2015. godine zbog nedostatka financiranja. Slična situacija zatečena je 2020. godine gdje je 7 sudionika izjavilo kako ne znaju hoće li nastaviti raditi nakon završetka financiranja. Ovakav pristup pružanju potpore LPZ-ovima ozbiljno potkopava njihovu ulogu u zajednici i zadaću koju bi mogli ostvariti.

- **Ključni nalaz 39:** Ključni problemi s kojima se LPZ-ovi sada suočavaju su neučinkovita lokalna partnerstva, uključujući odsutnost ključnih dionika poput poslodavaca, centara za socijalni rad i predstavnika ključnih jedinica lokalne samouprave u radu LPZ-a, niska vidljivost i manjak razumijevanja njihova rada u lokalnoj zajednici, kao i manjak jasnog nacionalnog okvira kojim bi im se pružile smjernice, pravila i financiranje za budućnost.
- **Ključni nalaz 40:** Iako razumiju svoje probleme i ograničen uspjeh u rješavanju problema na lokalnom tržištu rada, većina LPZ-ova izjavljuje da planiraju nastaviti s radom na partnerstvima i provedbi svojih strategija za razvoj ljudskih potencijala i u idućem razdoblju.
- **Ključni nalaz 41:** Što se tiče doprinosa specifičnim pokazateljima ostvarenja, u odnosu na postavljene ciljane vrijednosti, za pokazatelj SO114 „Broj projekata lokalne inicijative“ postignuto je tek 20% ciljane vrijednosti, kao i za SO112 „Nezaposleni pripadnici ranjivih skupina, kao što je definirano županijskim Strategijama za razvoj ljudskih potencijala“ tek 24% i ukoliko ne bude raspisan još jedan poziv na dostavu projektnih prijedloga, ovi pokazatelji ostvarenja neće se ostvariti do kraja provedbenog razdoblja.

EP 11: Postižu li MAPZ-a očekivane rezultate i ima li dokaza koji to potkrepljuju?

Analizom najrecentnijih podataka po pokazateljima ostvarenja i pokazateljima rezultata utvrdit će se učinak provedenih aktivnosti u okviru IP 8.i, 8.ii (ESF), 8.ii (IZM) te dijela SC 9.i.1. koji se odnosi na MAPZ. Pobliže, na temelju podataka iz GIP-a za 2019. godinu te podataka o sudionicima MAPZ-a dostavljenih od strane HZZ-a, prikazat će se omjer ostvarenja ciljnih vrijednosti pojedinih pokazatelja postignut do 31. prosinca 2019. godine.

Do 31. prosinca 2019. godine ukupno je ugovoren 15 operacija⁴⁰ u sklopu navedenih mjera. Njih ukupno 11 (73 %) je bilo u provedbi do *cut off* datuma, dok su četiri operacije završene (27 %). Ukupna ugovorena vrijednost svih operacija u okviru IP 8.i, 8.ii (ESF), 8.ii (IZM) i SC 9.i.1 iznosi 4.515.956.780,26 kn.

⁴⁰ Odnosi se na 14 operacija HZZ-a, i 1 operaciju Ministarstva hrvatskih branitelja.

U nastavku iznosimo prikaz omjera ostvarenja u odnosu na postavljene ciljne vrijednosti pojedinih pokazatelja za relevantne investicijske prioritete i specifični cilj. Analizom u nastavku obuhvaćeni su isključivo pokazatelji za koje postoje definirane ciljne vrijednosti.

Omjeri ostvarenja pokazatelja za IP 8.i

Investicijskim prioritetom 8.i obuhvaćeno je devet operacija, od kojih su do pisanja ovog Izvješća dvije završene, a sedam ih je bilo u provedbi. Podaci o omjerima ostvarenja pojedinih pokazatelja za IP 8.i derivirani su iz GIP-a za 2019. godinu.

Tablicom 25 prikazani su omjeri ostvarenja za četiri zajednička pokazatelja rezultata za ESF (Tablica 2.A za 8.i GIP-a za 2019.). Najviši omjer ostvarenja postignut je za pokazatelj „Sudionici s poboljšanom situacijom na tržištu rada šest mjeseci po prestanku sudjelovanja”, u okviru kojeg je postignuto 37 % od ciljne vrijednosti koja iznosi 90 % do 2023. godine. Do objave GIP-a za 2019. godinu nije ostvaren pomak u okviru pokazatelja „Sudionici koji po okončanju programa stječu kvalifikaciju”. Omjer ostvarenja za navedeni pokazatelj iznosi 0 %. Do objave podataka u GIP-u za 2019. godinu nijedan pokazatelj nije bio ostvaren.

Identifikacijska oznaka	Pokazatelj	Zajednički pokazatelj ostvarenja korišten kao osnova za utvrđivanje cilja	Mjerna jedinica za početno stanje i cilj	Ciljna vrijednost (2023.)	Kumulativna vrijednost	Omjer ostvarenja
CR03	Sudionici koji po okončanju programa stječu kvalifikaciju	CO01 Nezaposleni, uključujući dugotrajno nezaposlene	Broj	5.031	0	0 %
CR04	Sudionici koji imaju posao, uključujući samozaposlene, po prestanku sudjelovanja	CO01 Nezaposleni, uključujući dugotrajno nezaposlene	Broj	26.199	8.942	34 %
CR06	Sudionici koji imaju posao, uključujući samozaposlene, šest mjeseci po prestanku sudjelovanja	CO01 Nezaposleni, uključujući dugotrajno nezaposlene	Broj	27.563	4.078	15 %
CR07	Sudionici s poboljšanom situacijom na tržištu rada šest mjeseci po prestanku sudjelovanja	CO05 Zaposleni, uključujući samozaposlene	Omjer	90 %	321	37 %

Tablica 24 Omjeri ostvarenja za IP 8.i za zajedničke pokazatelje rezultata za ESF

U skladu s podacima iz Tablice 26, kojom su iskazani omjeri ostvarenja za specifične pokazatelje rezultata u okviru ESF-a i Inicijative za zapošljavanje mladih, primjetno je kako su u okviru IP 8.i ciljne vrijednosti postavljene do 2023. godine premašene za oba pokazatelja. Naime, u skladu s GIP-om za 2019. godinu pokazatelj „Sudionici koji su po završetku sudjelovanja samozaposleni” bio je ostvaren u omjeru od 217 %, a pokazatelj „Sudionici koji su 6 mjeseci po završetku sudjelovanja samozaposleni” bio je ostvaren u omjeru od 211 %.

Identifikacijska oznaka	Pokazatelj	Pokazatelj ostvarenja upotrijebljen kao osnova za utvrđivanje cilja	Mjerna jedinica za pokazatelj	Mjerna jedinica za početno stanje i cilj	Ciljna vrijednost (2023.)	Kumulativna vrijednost	Omjer ostvarenja
SR101	Sudionici koji su po završetku sudjelovanja samozaposleni	CO01 Nezaposleni, uključujući dugotrajno nezaposlene	Broj	Omjer	21,00 %	4.452	217 %
SR102	Sudionici koji su 6 mjeseci po završetku sudjelovanja samozaposleni	CO01 Nezaposleni, uključujući dugotrajno nezaposlene	Broj	Omjer	20,00 %	4.107	211 %

Tablica 25 Omjeri ostvarenja za specifične pokazatelje rezultata u okviru ESF-a za IP 8.i.

Prema Tablici 27, kojom su iskazani omjeri ostvarenja za pet zajedničkih pokazatelja ostvarenja za ESF i Inicijativu za zapošljavanje mladih relevantnih za IP 8.i (Tablica 4.A. za IP 8.i GIP-a za 2019.), primjetno je kako nijedan omjer ostvarenja pokazatelja ne prelazi 20 % ciljne vrijednosti do 2023. godine. Najviši omjer ostvaren je za pokazatelj „Nezaposleni, uključujući dugotrajno nezaposlene”, a najniži (9 %) za pokazatelj sudionika „S osnovnim (ISCED 1) ili nižim srednjim obrazovanjem (ISCED 2)”.

Identifikacijska oznaka	Pokazatelj	Ciljna vrijednost (2023.)	Kumulativna vrijednost	Omjer ostvarenja
CO01	Nezaposleni, uključujući dugotrajno nezaposlene	48.708	9.755	20 %
CO02	Dugotrajno nezaposleni	32.230	3.41	11 %
CO05	Zaposleni, uključujući samozaposlene	5.700	974	17 %
CO07	Stariji od 54 godine	6.607	1.236	19 %
CO09	S osnovnim (ISCED 1) ili nižim srednjim obrazovanjem (ISCED 2)	11.028	955	9 %

Tablica 26 Omjeri ostvarenja za zajedničke pokazatelje ostvarenja za ESF i za IP 8.i.

Za IP 8.i definirane su ciljne vrijednosti za pet specifičnih pokazatelja ostvarenja za ESF. Od njih pet, omjer ostvarenja za dva pokazatelja iznosi 0 % („Broj osoba kojima prijeti gubitak posla” i „Tvrтke u restrukturiranju koje podupiru HZZ-ovi mobilni timovi”).

Najviši omjer ostvaren je za pokazatelj „Broj startupova“. Ni za jedan od dolje navedenih pet pokazatelja omjer ostvarenja ne prelazi 50 %.

Identifikacijska oznaka	Pokazatelj	Mjerna jedinica	Ciljna vrijednost (2023.)	Kumulativna vrijednost	Omjer ostvarenja
SO101	Branitelji, djeca smrtno stradalih ili nestalih hrvatskih branitelja, dragovoljaca iz Domovinskog rata i hrvatskih ratnih vojnih invalida	Broj	7.133	1.073	15 %
SO102	Žene koje su primile potporu pri samozapošljavanju	Broj	9.365	2.117	23 %
SO103	Broj startupova	Broj	12.919	4.838	37 %
SO104	Broj osoba kojima prijeti gubitak posla	Broj	7.125	0	0 %
SO105	Tvrkte u restrukturiranju koje podupiru HZZ-ovi mobilni timovi	Broj	84	0	0 %

Tablica 27 Omjeri ostvarenja za specifične pokazatelje ostvarenja za ESF za IP 8.i.

Omjeri ostvarenja pokazatelja za IP 8.ii (ESF)

Investicijskim prioritetom 8.ii (ESF) obuhvaćene su dvije operacije, od kojih je do *cut-off* datuma završila jedna, dok je druga bila u provedbi. Podaci o omjerima ostvarenja pojedinih pokazatelja za IP 8.ii (ESF) derivirani su iz GIP-a za 2019. godinu.

U skladu s Tablicom 2.A GIP-a za 2019. za IP 8.ii (ESF), Tablicom 29 prikazani su omjeri ostvarenja za dva zajednička pokazatelja rezultata za ESF za koje su definirane ciljne vrijednosti do 2023. godine. Omjeri ostvarenja za oba pokazatelja premašuju postavljene ciljne vrijednosti. Konkretnije, 80 % uključenih nezaposlenih, među kojima i dugotrajno nezaposlenih, po prestanku sudjelovanja bilo je zaposleno ili samozaposleno (ciljna vrijednost 39 %), dok je 6 mjeseci po prestanku sudjelovanja 97 % osoba iz skupine nezaposlenih i dugotrajno nezaposlenih bilo zaposleno ili samozaposleno (ciljna vrijednost 47 %).

Identifikacijska oznaka	Pokazatelj	Zajednički pokazatelj ostvarenja korišten kao osnova za utvrđivanje cilja	Mjerna jedinica za početno stanje i cilj	Ciljna vrijednost (2023.)	Kumulativna vrijednost	Omjer ostvarenja
CR04	Sudionici koji imaju posao, uključujući samozaposlene, po prestanku sudjelovanja	CO01 Nezaposleni, uključujući dugotrajno nezaposlene	Omjer	39,00 %	3.632	80 %
CR06	Sudionici koji imaju posao, uključujući samozaposlene, šest mjeseci po prestanku sudjelovanja	CO01 Nezaposleni, uključujući dugotrajno nezaposlene	Omjer	47,00 %	5.287	97 %

Tablica 28 Omjeri ostvarenja za zajedničke pokazatelje rezultata za ESF za 8.ii (ESF)

Analizom omjera ostvarenja specifičnih pokazatelja rezultata u okviru ESF-a za IP 8.ii (ESF) za koje postoji definirana ciljna vrijednost primjetno je da isti višestruko nadmašuju postavljene ciljne vrijednosti. Naime, sva tri pokazatelja rezultata prikazana Tablicom 30 postignuta su i premašena. Najviši omjer ostvarenja zabilježen je za pokazatelj „Dugotrajno nezaposleni sudionici koji su po završetku sudjelovanja dobili ponudu za posao, nastavak obrazovanja, naukovanje ili pripravnički staž”, gdje ciljna vrijednost iznosi 33 %, a omjer ostvarenja 239 %.

Identifikacijska oznaka	Pokazatelj	Mjerna jedinic za pokazatelj	Pokazatelj ostvarenja upotrijebljen kao osnova za utvrđivanje cilja	Mjerna jedinica za početno stanje i cilj	Ciljna vrijednost (2023.)	Kumulativna vrijednost	Omjer ostvarenja
SR103	Dugotrajno nezaposleni sudionici koji su završili sudjelovanje u intervenciji ESF-a	Broj	CO02 Dugotrajno nezaposleni	Omjer	92,00 %	10.749	101 %
SR104	Dugotrajno nezaposleni sudionici koji su po završetku sudjelovanja dobili ponudu za posao, nastavak obrazovanja, naukovanje ili pripravnički staž	Broj	CO02 Dugotrajno nezaposleni	Omjer	33,00 %	9.077	239 %
SR105	Dugotrajno nezaposleni sudionici koji se po završetku sudjelovanja obrazuju, stječu kvalifikaciju ili su zaposleni, uključujući samozapošljavanje	Broj	CO02 Dugotrajno nezaposleni	Omjer	30,00 %	4.285	124 %

Tablica 29 Omjeri ostvarenja za specifične pokazatelje rezultata u okviru ESF-a za IP 8.ii (ESF)

U pogledu omjera ostvarenja za zajedničke pokazatelje ostvarenja za ESF i Inicijativu za zapošljavanje mladih za IP 8.ii. (ESF), obje su postavljene ciljne vrijednosti postignute i premašene. Konkretno, omjer ostvarenja za pokazatelj „Nezaposleni, uključujući dugotrajno nezaposlene“ iznosio je 129 %, a za pokazatelj „Mlađi od 25 godina“ 179 %.

Identifikacijska oznaka	Pokazatelj	Ciljna vrijednost (2023.)	Kumulativna vrijednost	Omjer ostvarenja
CO01	Nezaposleni, uključujući dugotrajno nezaposlene	8.946	11.569	129 %
CO06	Mlađi od 25 godina	4.516	8.099	179 %

Tablica 30 Omjeri ostvarenja za zajedničke pokazatelje ostvarenja za ESF za IP 8.ii (ESF)

Omjeri ostvarenja za specifične pokazatelje ostvarenja za ESF i Inicijativu za zapošljavanje mladih za IP 8.ii (ESF) niži su od omjera ostvarenja za zajedničke pokazatelje ostvarenja za ESF i Inicijativu za zapošljavanje mladih. Konkretnije, za pokazatelj „Osobe u NEET

skupini koje primaju stipendiju za deficitarna zanimanja i obrte” omjer ostvarenja iznosi 0 %. Najviši omjer je za pokazatelj „Mladi koji su sudjelovali u pripravništvu, naukovaju i ostalim programima ospozobljavanja na radnom mjestu” te iznosi 78 %. Nijedan od niže navedenih pokazatelja nije ispunjen.

Identifikacijska oznaka	Pokazatelj	Mjerna jedinica	Ciljna vrijednost (2023.)	Kumulativna vrijednost	Omjer ostvarenja
SO110	Mladi koji su sudjelovali u pripravništvu, naukovaju i ostalim programima ospozobljavanja na radnom mjestu	Broj	2.939	614	21 %
SO111	Mladi u dobi od 25 do 29	Broj	4.430	3.470	78 %
SO118	Osobe u NEET skupini koje primaju stipendiju za deficitarna zanimanja i obrte	Broj	1.150	0	0%

Tablica 31 Omjeri ostvarenja za specifične pokazatelje ostvarenja za ESF za IP 8.ii (ESF)

Omjeri ostvarenja pokazatelja za IP 8.ii (IZM)

Investicijskim prioritetom 8.ii (IZM) obuhvaćene su dvije operacije, od kojih su do pisanja ovog Izvješća obje bile u provedbi. Podaci o omjerima ostvarenja pojedinih pokazatelja za IP 8.ii (IZM) derivirani su iz GIP-a za 2019. godinu. GIP-om za 2019. godinu izneseni su omjeri ostvarenja za pokazatelje rezultata za Inicijativu za zapošljavanje mladih te za specifične pokazatelje ostvarenja za ESF i Inicijativu za zapošljavanje mladih.

Prema podacima za devet pokazatelja rezultata za Inicijativu za zapošljavanje mladih za IP 8.ii. (IZM), primjetno je kako su omjeri ostvarenja ostvareni ili premašeni za njih pet. Od preostala četiri pokazatelja, jedan je ostvaren u omjeru od 34 % (Sudionici u programima stalnog obrazovanja i ospozobljavanja koji dovode do stjecanja kvalifikacije, naukovanja ili stažiranja šest mjeseci po prestanku sudjelovanja), dok omjer ostvarenja za preostala tri iznosi 0 %.

Identifikacijska oznaka	Pokazatelj	Zajednički pokazatelj ostvarenja korišten kao osnova za utvrđivanje cilja	Mjerna jedinica za početno stanje i cilj	Ciljna vrijednost (2023.)	Kumulativna vrijednost	Omjer ostvarenja
CR01	Nezaposleni sudionici koji okončaju intervenciju uz potporu Inicijative za zapošljavanje mladih	CO01 Nezaposleni, uključujući dugotrajno nezaposlene	Omjer	90,00 %	26.621	96 %
CR02	Nezaposleni sudionici koji dobiju ponudu za posao, stalno obrazovanje, naukovanje ili staž po prestanku sudjelovanja	CO01 Nezaposleni, uključujući dugotrajno nezaposlene	Broj	12.085	14.516	120 %

CR03	Nezaposleni sudionici koji se obrazuju/osposobljavaju, stječu kvalifikaciju ili imaju posao, uključujući samozaposlene, po prestanku sudjelovanja	CO01 Nezaposleni, uključujući dugotrajno nezaposlene	Broj	10.987	15.329	140 %
CR07	Neaktivni sudionici koji se ne obrazuju i ne ospesobljavaju, a koji okončaju intervenciju uz potporu Inicijative za zapošljavanje mladih	CO04 Neaktivni koji se ne obrazuju i ne ospesobljavaju	Omjer	80,00 %	0	0 %
CR08	Neaktivni sudionici koji se ne obrazuju i ne ospesobljavaju, a koji dobiju ponudu za posao, stalno obrazovanje, naukovanje ili staž po prestanku sudjelovanja	CO04 Neaktivni koji se ne obrazuju i ne ospesobljavaju	Omjer	10,00 %	0	0 %
CR09	Neaktivni sudionici koji se ne obrazuju niti se ospesobljavaju, a koji se obrazuju/osposobljavaju, stječu kvalifikaciju ili imaju posao, uključujući samozaposlene, po prestanku sudjelovanja	CO04 Neaktivni koji se ne obrazuju i ne ospesobljavaju	Omjer	10,00 %	0	0 %
CR10	Sudionici u programima stalnog obrazovanja i ospesobljavanja koji dovode do stjecanja kvalifikacije, naukovanja ili stažiranja šest mjeseci po prestanku sudjelovanja	CO01 Nezaposleni, uključujući dugotrajno nezaposlene	Broj	7.500	2.574	34 %
CR11	Sudionici koji imaju posao šest mjeseci po prestanku sudjelovanja	CO01 Nezaposleni, uključujući dugotrajno nezaposlene	Broj	14.460	22.436	155 %
CR12	Sudionici koji su samozaposleni šest mjeseci po prestanku sudjelovanja	CO01 Nezaposleni, uključujući dugotrajno nezaposlene	Omjer	5,00 %	805	52 %

Tablica 32 Omjeri ostvarenja za pokazatelje rezultata za Inicijativu za zapošljavanje mladih za IP 8.ii (IZM)

Prema omjerima ostvarenja za specifične pokazatelje ostvarenja za ESF i Inicijativu za zapošljavanje mladih za IP 8.ii. (IZM), primjetno je da niti jedan od četiri pokazatelja navedena u Tablici 34 nije ostvaren. Najviši omjer ostvarenja zabilježen je za pokazatelj „Mladi od 25 do 29 godina” (84 %), dok je za pokazatelj „Neaktivne osobe koje se ne obrazuju niti su uključene u trening program” omjer ostvarenja iznosio 0 %.

Identifikacijska oznaka	Pokazatelj	Mjerna jedinica	Ciljna vrijednost (2023.)	Kumulativna vrijednost	Omjer ostvarenja
Soy06	Osobe mlađe od 25 godina	Broj	55.520	15.376	28 %
Soy08	Mladi od 25 do 29 godina	Broj	18.180	15.294	84 %

Soy09	Neaktivne osobe koje se ne obrazuju niti su uključene u trening program	Broj	2.000	0	0 %
Soy07	Nezaposleni	Broj	70.550	30.670	43 %

Tablica 33 Omjeri ostvarenja za specifične pokazatelje ostvarenja za Inicijativu za zapošljavanje mladih za IP 8.ii (IZM)

Omjeri ostvarenja pokazatelja za SC 9.i.1

Mjere aktivne politike zapošljavanja također su uključene u SC 9.i.1. S obzirom na to da GIP za 2019. godinu omjere ostvarenja pokazatelja prikazuje prema investicijskim prioritetima, za ovaj su segment analize korišteni podaci o sudionicima MAPZ-a koje prikuplja HZZ, dok su ciljne vrijednosti pokazatelja temeljene na podacima iz Prijavnih obrazaca za dvije operacije u sklopu SC 9.i.1. SC 9.i.1 obuhvaća dvije operacije MAPZ-a, od kojih je do pisanja ovog Izvješća jedna završila, a druga bila u provedbi. Prema identifikacijskim oznakama pokazatelja riječ je o zajedničkim pokazateljima ostvarenja za ESF. Omjeri ostvarenja prikazani su Tablicom 35.

Za dva od četiri niže navedena pokazatelja ciljne su vrijednosti ostvarene i premašene (pokazatelji „Stariji od 54 godine“ i „Sudionici s invaliditetom“). Visok omjer ostvarenja zabilježen je i za preostala dva pokazatelja („Nezaposleni, uključujući dugotrajno nezaposlene“ te „Broj sudionika pripadnika romske i drugih manjina“).

Identifikacijska oznaka	Pokazatelj	Mjerna jedinica	Kumulativna vrijednost	Ciljna vrijednost	Omjer ostvarenja
Provjeda javnih radova za teže zapošljive skupine – faza 1					
CO01	Nezaposleni, uključujući dugotrajno nezaposlene	Broj	5.335	5.664	94 %
CO07	Stariji od 54 godine	Broj	1.462	602	242 %
CO16	Sudionici s invaliditetom	Broj	363	151	240 %
CR04	Sudionici koji imaju posao, uključujući samozaposlene, po prestanku sudjelovanja	Broj	345	452	76 %
SO202	Nezaposleni koji su sudjelovali u osposobljavanju	Broj	0	238	0 %
SO207	Broj sudionika pripadnika romske i drugih nacionalnih manjina	Broj	419	68	616 %
SR201	Broj nezaposlenih sudionika koji su završili program osposobljavanja	Broj	0	190	0 %
Provjeda javnih radova za teže zapošljive skupine – faza 2					
CO07	Stariji od 54 godine	Broj	1.464	1.337	109 %
CO16	Sudionici s invaliditetom	Broj	366	242	477 %
CO01	Nezaposleni, uključujući dugotrajno nezaposlene	Broj	5.386	7.158	75 %
SO207	Broj sudionika pripadnika romske i drugih nacionalnih manjina	Broj	362	565	64 %

Tablica 34 Omjeri ostvarenja za specifične i zajedničke pokazatelje ostvarenja i rezultata za Javne radove u okviru SC 9.i.1.

- **Ključni nalaz 42:** U pogledu učinkovitosti u postizanju ciljnih vrijednosti pokazatelja provedenih mjera aktivnih politika zapošljavanja, IP 8.i, 8.ii (ESF), 8.ii (IZM) i dijelovi SC 9.i.1 djelomično su uspješni. Do 31. prosinca 2019. dovršene su samo 2 od 15 ugovorenih operacija.
- **Ključni nalaz 43:** Prema investicijskim prioritetima, u okviru IP 8.i, dva specifična pokazatelja ostvarenja u okviru ESF-a postignuta su i premašena („Sudionici koji su po završetku sudjelovanja samozaposleni“ i „Sudionici koji su 6 mjeseci po završetku sudjelovanja samozaposleni“). Drugi pokazatelji relevantni za IP 8.i nisu postignuti i nisu dosegnuli ni 50 % ciljne vrijednosti do trenutka objave GIP-a za 2019. Postoje četiri zajednička pokazatelja ostvarenja za ESF za koje su definirane ciljne vrijednosti, pet zajedničkih pokazatelja ostvarenja za ESF i pet specifičnih pokazatelja ostvarenja za ESF. Za dva pokazatelja postignuti su omjeri ostvarenja od 0 % (specifičan pokazatelj ostvarenja za ESF „Tvrtke u restrukturiranju koje podupiru HZZ-ovi mobilni timovi“ i zajednički pokazatelj ostvarenja za ESF „Sudionici s poboljšanom situacijom na tržištu rada šest mjeseci po prestanku sudjelovanja“).
- **Ključni nalaz 44:** U okviru IP 8.ii (ESF), postignuta je većina pokazatelja za koje postoje ciljne vrijednosti. Postoje dva zajednička pokazatelja ostvarenja za ESF, tri specifična pokazatelja ostvarenja u okviru ESF-a i IZM-a, dva zajednička pokazatelja ostvarenja za ESF i IZM te jedan specifičan pokazatelj ostvarenja za ESF i IZM. Oba neostvarena pokazatelja odnose se na specifične pokazatelje ostvarenja za ESF i IZM, od kojih je omjer ostvarenja za jedan pokazatelj 0 % („Osobe u NEET skupini koje primaju stipendiju za deficitarna zanimanja i obrte“).
- **Ključni nalaz 45:** Za IP 8.ii (IZM) postignuto je pet relevantnih pokazatelja rezultata, dok ostalih pet pokazatelja rezultata za IZM nisu postignuti. Od tih pet pokazatelja, omjer ostvarenja za njih tri bio je 0 %. Među specifičnim pokazateljima ostvarenja za ESF i IZM nije postignut nijedan od četiri pokazatelja. Omjer ostvarenja od 0 % zabilježen je za pokazatelj „Neaktivne osobe koje se ne obrazuju niti su uključene u program osposobljavanja“.
- **Ključni nalaz 46:** Za dio SC 9.i.1. vezano za MAPZ, ciljne vrijednosti postignute su za polovicu specifičnih pokazatelja uspješnosti „Preko 54“ i „Sudionici s invaliditetom“. Za dva od specifičnih pokazatelja uspješnosti zabilježeno je 0%, „Nezaposleni koji su sudjelovali u osposobljavanju“ i „Broj nezaposlenih polaznika koji su sudjelovali u programu osposobljavanja“

EP 12: Koje su utvrđene slabosti trenutačne aktivne politike zapošljavanja?

Usporedno s financiranjem mjera i aktivnosti za nezaposlene osobe, u okviru PO1 provode se operacije (projekti) s ciljem modernizacije ustanova tržišta rada i jačanja kapaciteta istih

u svrhu povećanja učinkovitosti i kvalitete usluga te uklanjanja nekih slabosti i nedostataka koje postoje u pružanju usluga i planiranju politika zapošljavanja.

U razdoblju provedbe evaluacije, u okviru specifičnog cilja 8.vii.2. *Povećanje dostupnosti i kvalitete javno dostupnih informacija i usluga na tržištu rada, uključujući mјere APZ-a*, financirano je i provedeno, odnosno u provedbi je 9 operacija/projekata koje provode institucionalni dionici putem izravnih dodjela sredstava. Ukupno 9 operacija/projekata u ukupnoj ugovorenoj vrijednosti od 133.407.609,06 kn, od čega je provedba završena za 4 projekta do kraja promatranog razdoblja, a 5 projekata je još uvijek u provedbi.

Operacija „Primjena standarda zanimanja u poslovnim procesima HZZ-a i provedba Ankete o standardu zanimanja“ koju je proveo HZZ bila je izravni nastavak prethodnog projekta „Daljnji razvoj standarda zanimanja“ koji je proveden u okviru OP RLJP-a 2007 – 2013. Ostvaren je napredak na području Ankete o standardu zanimanja; provedene su dodatne ankete, prikupljena značajna baza podataka, analitičke podloge izrađene su za 40 dodatnih zanimanja, izrađeni su prijedlozi standarda zanimanja za zanimanja Stručni savjetnik za zapošljavanje i Stručni savjetnik za profesionalno usmjeravanje. Međutim, interpolacija stečenog iskustva i znanja u poslovne procese HZZ-a je samo djelomično realizirana – osnovna ideja je bila unaprjeđenje funkcionalnosti aplikacije HZZ-a u svrhu omogućavanja primjene standarda zanimanja u poslovnim procesima. Ovaj proces u danom trenutku nije bilo moguće realizirati bez sveobuhvatnog restrukturiranja aplikacije HZZ-a koje je bilo predviđeno operacijom „Informatizacija i digitalizacija poslovanja HZZ-a“ koja je ugovorena tek u 2020. godini.

MROSP Uprava za tržište rada i zapošljavanje provodila je, odnosno i dalje provodi 3 operacije/projekta u okviru SC 8.vii.2. Projekt „Uspostava sustava praćenja NEET osoba“ je bio ključan za kvalitetniju provedbu Garancije za mlade u Republici Hrvatskoj. Provedbom projekta omogućena je razmjena podataka između sustava obrazovanja te administrativnih podataka o zaposlenim i nezaposlenim osobama, kako bi se pratili prelasci mladih iz obrazovanja na tržište rada. Takvo praćenje olakšat će kreiranje politika i mјera usmjerenih na učinkovitu podršku mladima pri ponovnom uključivanju u obrazovanje ili u svijet rada.

Projekt „Unaprjeđenje sustava pružanja usluga cjeloživotnog profesionalnog usmjeravanja i razvoja karijere jačanjem uloge Foruma za cjeloživotno profesionalno usmjeravanje i razvoj karijere u RH“ imao je za cilj jačanje uloge Foruma za cjeloživotno profesionalno usmjeravanje i razvoj karijere, osnaživanje članova Foruma za cjeloživotno profesionalno usmjeravanje i razvoj karijere te poboljšavanje kanala povezivanja u svrhu bolje koordinacije i suradnje dionika sustava cjeloživotnog profesionalnog usmjeravanja.

Treći projekt MROSP Uprave za tržište rada je i dalje u provedbi pod nazivom „Implementacija HKO-a i razvoj alata u povezivanju obrazovanja i tržišta rada“, a ima za

cilj značajnije povezati tržište rada i sustav obrazovanja provedbom HKO-a kroz razvoj standarda zanimanja. Provedba projekta odvijat će se u suradnji s partnerima: Hrvatskom gospodarskom komorom, Hrvatskom udrugom poslodavaca, Hrvatskom obrtničkom komorom i Strukovnom udrugom djelatnika u upravljanju ljudskim resursima – CENTAR HR, a predviđena je izrada 200 standarda zanimanja za strukovna zanimanja i područje obrazovanja odraslih, uspostava novog internetskog sučelja, revizija i izrada nove Ankete o standardu zanimanja te Smjernica za izradu standarda zanimanja, izrada unaprijeđene Metodologije za izradu tumačenja profila sektora i izrada 15 novih profila sektora, nadogradnja analitičke platforme i publiciranja podataka, ažuriranje Nacionalne klasifikacije zanimanja (dalje u tekstu: NKZ), implementacija ESCO-a (Europske klasifikacije vještina, kompetencija, kvalifikacija i zanimanja) u NKZ te izrada aplikacije za regulirane profesije.

MROSP Uprava za mirovinski sustav provodi u partnerstvu s Ekonomskim institutom projekt „SHARE – Istraživanje o zdravlju, starenju i umirovljenju u Europi“ kojim se želi ublažiti problem nedostatka kvalitetnih i međunarodno usporedivih podataka u Hrvatskoj, a radom će se s podacima prilikom formulacije, implementacije ili evaluacije politika temeljenih na dokazima razvijati i ojačavati vještine i znanja kapaciteta javne uprave. Jačanje administrativnih kapaciteta tijela, nadležnih za provođenje politika temeljenih na dokazima, preduvjet je za kreiranje i provedbu sustavnih reformi.

Dodatno, MROSP - Uprava za rad i zaštitu na radu provodi projekt „Razvoj sustava e-učenja, upravljanja i praćenja zaštite na radu“. Cilj projekta je unaprijediti sustav zaštite na radu u Republici Hrvatskoj kroz razvoj vlastitih kapaciteta usavršavanjem u europskim institucijama i izradom potrebnih alata s ciljem jačanja usluga servisa prema građanima. Razvit će se informacijski sustavi upravljanja i praćenja zaštite na radu u Republici Hrvatskoj, metodološki online alat za procjenu rizika i deset OiRA alata (sektorski alati OiRA dostupni su za korištenje malim i mikropoduzećima za provođenje procjene rizika), sustav e-učenja i edukativni alati za preventivne aktivnosti u području sigurnosti i zaštite zdravlja radnika. Projekt je trebao biti završen, ali je zbog ukidanja tadašnjeg Zavoda za unapređivanje zaštite na radu i njegova pripajanja MROSP-u došlo do produljenja trajanja istog.

Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje (HZMO) provodi 2 projekta u okviru specifičnog cilja 8.vii.2.: Prvi projekt koji je završio „Jačanje administrativnih kapaciteta Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje“, a u okviru kojeg su se jačali kapaciteti zaposlenika HZMO-a kako bi mogli provoditi bolje usluge prema građanima, i drugi projekt „Uspostava sustava za upravljanje ljudskim potencijalima Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje“ (trenutno u provedbi) koji je nastavak prvoga i cilj mu je uspostava cjelovitog, modernog sustava za upravljanje ljudskim potencijalima u HZMO-u kako bi se povećala učinkovitost poslovanja i podigla razina produktivnosti radnika HZMO-a.

Projektom "Poticanje obrazovanja za vezane obrte temeljene na sustavu naukovanja" Ministarstvo gospodarstva, poduzetništva i obrta osiguralo je 67.850.000,00 kn iz ESF-a za provođenje mjera čiji je primarni cilj poticanje mladih na obrazovanje u strukovnim zanimanjima za kojima je identificirana potreba na tržištu rada. Projektom se također osigurala potpora gospodarskim subjektima kako bi im se olakšalo primanje učenika na naukovanje tijekom kojeg bi učenici imali priliku steći ključne vještine i kompetencije te unaprijedili aplikacijski sustavi eNaukovanje i Središnji informacijski sustav malog gospodarstva – Registar potpora. Ovaj način poticanja zapošljavanja i samozapošljavanja u obrtništvu do 2015. je godine bio financiran isključivo sredstvima iz Državnog proračuna.

Što se tiče doprinosa pokazateljima rezultata i ostvarenja za specifični cilj 8.vii.2., rezultati su sljedeći:

Specifični pokazatelji rezultata SC 8.vii.2.

Što se tiče doprinosa specifičnim pokazateljima rezultata i ostvarenja, provedeni projekti tek su u manjoj mjeri doprinijeli u promatranom razdoblju ostvarivanju postavljenih pokazatelja. Iako je kroz intervjuje provedene sa svim Korisnicima identificirano da će se mnoge aktivnosti jačanja kapaciteta tek provoditi, temeljem uvida u planirane vrijednosti koje bi operacije trebale ostvariti, vjerojatno neće doći do ostvarivanja zadanih vrijednosti.

Identifikacijska oznaka	Pokazatelj	Ciljna vrijednost (2023.)	Omjer ostvarenja
		Ukupno	Ukupno
SR107	Broj novih ili poboljšanih usluga koje pružaju institucije na tržištu rada	88	3 %
SR108	Broj zaposlenika u institucijama na tržištu rada osposobljenih za pružanje novih ili poboljšanih usluga	2.886	2 %

Tablica 35 Omjeri ostvarenja za specifične pokazatelje rezultata za SC 8.vii.2., GiP, 2019.

Specifični pokazatelj ostvarenja za SC 8.vii.2.:

Identifikacijska oznaka	Pokazatelj	Ciljna vrijednost (2023.)	Kumulativna vrijednost	Omjer ostvarenja
SO115	Broj zaposlenika u institucijama za tržište rada koji sudjeluju u osposobljavanju za pružanje novih ili poboljšanih usluga	2.886	305	11 %
SO116	Broj novih ili poboljšanih usluga koje su podržane za razvoj i provedbu	88	5	6 %
SO117	Broj subjekata koji su primili potporu za razvoj programa naukovanja/osposobljavanja	190	31	16 %

Tablica 36 Omjeri ostvarenja za specifične pokazatelje ostvarenja za SC 8.vii.2. GIP, 2019.

Osim ispitivanja načina na koji su projekti u okviru SC 8.vii.2. doprinijeli rješavanju problema politike zapošljavanja u Hrvatskoj, evaluacijski tim vrednovao je i procese koji se provode od strane ključnih dionika u postupku planiranja i provedbe mjera aktivne politike zapošljavanja kako bi identificirao potencijalne izazove i slabosti koje bi trebali riješiti u narednom razdoblju. Kao dio metodologije evaluacije, projektni je tim intervjuirao 10 predstavnika HZZ-a sa središnje i regionalne razine te ispitao putem kvantitativnog istraživanja zaposlenike koji rade na poslovima provedbe MAPZ-a o izazovima i problemima s kojima se suočavaju prilikom provedbe mjera.

Ključni nalazi s istaknutim izazovima opisani su dalje u tekstu.

Planiranje i revidiranje mjera aktivne politike zapošljavanja

U 2014. godini operacije MAPZ su planirane na temelju iskustva HZZ-a u provedbi prethodnih mjera (2010 – 2013.) i nastale su kao odgovor na razdoblje visoke nezaposlenosti. S obzirom da evaluacija mjera HZZ-a (2010 – 2013.) nije bila provedena, nalazi nisu mogli utjecati na osmišljavanje mjera. Velika promjena organizacije i vrste MAPZ-a se dogodila 2013 godine kada su mjere usmjeravane cilnjim skupinama koje je u vrijeme krize trebalo čim prije vratiti u svijet rada; paket mjera, ciljne skupine, ključni sektori. Kao rezultat toga, u 2014. i 2015. nije bilo značajnih promjena u mjerama u odnosu na izmjene koje su napravljene u 2013. godini.

Rezultati evaluacije provedbe MAPZ-a za razdoblje 2010 – 2013. godine stigli su tek krajem 2015. godini i na temelju toga, ali i promijenjenih socioekonomskih uvjeta u Hrvatskoj, radile su se izmjene u operacijama u okviru PO1. Dio sugovornika iz HZZ-a naglasio je kako je broj ljudi u okviru HZZ-a, koji je izravno uključen u postupak planiranja, ograničen te da bi isti broj uključenih osoba trebalo proširiti kako bi izmjene u MAPZ-u bile kvalitetnije i odgovarale potrebama ciljnih skupina. Veze i razine formalne institucionalizirane suradnje između HZZ-ovih odjela za analizu, statistiku, projekte i mjere također su navedene kao područje koje bi se trebalo ojačati kako bi se osiguralo učinkovitije planiranje operacija i mjera.

Uključenost dionika u planiranje MAPZ-a

Evaluacijom je zaključeno kako se uključenost dionika u proces planiranja poboljšala s godinama kroz uspostavu radne skupine koju je osnovalo MROSP, u kojoj HZZ, MROSP, socijalni partneri, komora i sindikati mogu raspravljati o promjenama mjera aktivne politike zapošljavanja. Ipak, zaključak je da se prednost dala planiranju s vertikalnim dionicima, poput ministarstava, s ograničenom uključenosti horizontalnih dionika, kao što su regionalni i lokalni partneri.

Praćenje provedbe

Područne službe HZZ-a u okviru provedenog istraživanja izrazili su zabrinutost u vezi s ograničenom mogućnosti učinkovitog praćenja i kontrole provedbe mjera na terenu zbog ograničenih resursa. Kao rezultat toga, postoji previsoka razina oslanjanja na dostavljenu dokumentaciju kojom sudionici izvještavaju o provedenim aktivnostima i troškovima u okviru mjere. Praćenje na terenu nije u dobroj mjeri niti planirano. PS/PU HZZ-a istaknuli su kako izlaze na teren samo u slučaju prijave kakve nepravilnosti. Ispitani zaposlenici izrazili su mišljenje da se praćenje i kontrole na terenu trebaju pojačati, posebice za samozapošljavanje, npr. u pogledu kupljene opreme i njezine uporabe za navedenu namjenu. Za ovu je mjeru dokumentacija opsežna, a broj dodijeljenih službenika ograničen.

Istraživanje je pokazalo kako je postojeće informatičko rješenje u HZZ-u neprikladno s obzirom da isti ne daje uvid u trenutačnu provedbu mjera. Bolje informatičko rješenje u okviru HZZ-a olakšalo bi praćenje mjera koje se često mijenjaju.

Evaluacije mjera na temelju dokaza (eng. evidance based evaluation)

Tijekom evaluacije predstavnici HZZ-a naglasili su potrebu za poboljšanjem evaluacije mjera na temelju dokaza i razvijanjem strukturiranog programa godišnjih evaluacija, dok analitički temelj za planiranje smatraju slabim. Istaknuli su potrebu za boljom analitikom predviđanja, metodama i alatima kojima bi se pružila dugoročnija perspektiva i omogućile mjere koje će se osmisliti tako da s vremenom postanu stabilnije. Isto tako, postoji potreba za jačanjem ocjene dugoročnije učinkovitosti mjera nakon ulaska sudionika na tržište rada, što se trenutačno može učiniti samo pregledom podataka o sudionicima u mirovinskom fondu, FINA-i itd.

Podaci na temelju kojih se revidiraju mjere HZZ-a za narednu godinu procjenjuju se svake jeseni za iduću godinu. Podaci koje prikupi HZZ na temelju provedbe mjera pregledavaju zajedno sa smjernicama MROSP-a o pitanjima, kao što su paket mjera, ciljne skupine, ključni sektori itd., te povratnim informacijama od RU/PU o problemima u provedbi, npr. gdje postoje problemi u izvještavanju i ispunjavanju kriterija za ulazak u mjeru i sl.

Informatičko rješenje sa standardizacijom podataka

Postojeći IT sustav u HZZ-u nije adekvatan za omogućavanje kontinuiranog praćenja mjera i pružanje informacija kojima bi se omogućila izmjena mjera ili prikidan razvoj novih mjeri.

Izvlačenje podataka iz Zahtjeva za nadoknadom sredstava (dalje u tekstu: ZNS) upotrebljava drugačiji informatički sustav u odnosu na sustav evidencije za MAPZ koji bilježi podatke o zahtjevima za mjere. HZZ je izvjestio da se dijeljenje podataka, npr. o pokazateljima, između UT-a i HZZ-a često svodilo na tablice u Excelu, pri čemu je neizbjegno da ispravak netočnosti u tablicama traje određeno vrijeme.

Organizacija rada u okviru HZZ-a

U vremenskom periodu u kojem je provođena ova evaluacija došlo je do značajnih promjena u poslovnim procesima u HZZ-u. Provođenje MAPZ-a postala je osnovna djelatnost HZZ-a, no to se i dalje ne odražava u sistematizaciji rada odjela i odsjeka u PS/PU HZZ-a. Konkretno, sistematizacija odjela i odsjeka u okviru PS/PU sistematizira posao provedbe MAPZ-a u odsjek, što je ustrojstvena jedinica nižeg stupnja od odjela.

Ispitanici smatraju da HZZ mora jasnije definirati opseg svoga rada, uspostaviti jasne standarde za svaki poslovni proces koji se dugoročnije ne bi mijenjao, jasno definirati koliko je zaposlenika potrebno za svaku funkciju i jasno definirati broj predmeta koji bi savjetnik trebao imati, kao i koji broj zaposlenika dodatno treba zaposliti u tim poslovnim procesima.

Iako postoje problemi u kapacitetima u specifičnim područjima, kao što su upravljanje informatičkim sustavima te praćenje i evaluacija, općenito postoji rastući trend u broju zaposlenika, posebice u provedbi mjera, npr. Odjel za mjere aktivne politike zapošljavanja u Osijeku od 2002. godine narastao je s 4 zaposlenika na sadašnjih 40.

Obrazovanje i osposobljavanje djelatnika HZZ-a za provedbu MAPZ-a

U okviru evaluacije identificirana je potreba za više ulaganja u vještine osoblja HZZ-a kako bi se poboljšala kvaliteta poslovnih procesa koji se odnose na provedbu MAPZ-a. U okviru istraživanja navedena su neka područja koja djelatnici prepoznaju kao slaba, poput finansijske pismenosti savjetnika za bavljenje pitanjima bilance, PDV obrazaca, poreznog okvira i pravila politike te zakonodavnog okvira, posebno za mjere kao što je samozapošljavanje.

S ciljem pružanja podrške u izgradnji kapaciteta, predloženo je da se kadrovska služba bolje poveže s ostalim odjelima i da se sustav e-učenja nastavi razvijati, uključujući daljnji razvoj vještina trenera, kao i uvođenje strukturiranih osposobljavanja, umjesto *ad hoc* osposobljavanja, i sastanaka na terenu.

Kao i kod većine ovih vrsta intervjeta i anketa, nametnula su se pitanja postojećih kapaciteta, razina vještina, znanja i motivacije među osobljem da ulože vrijeme u pružanje podrške klijentima, zajedno s potrebom za povećanim razinama nadzora od strane neposrednih upravitelja. Nedostatak motivacije i niska razina vještina djelomično se pripisuju niskim plaćama, zbog čega kvalificiranje/kvalificirano osoblje traži bolje plaćena radna mjesta. Kao problem je naveden i nedostatak alata za nagrađivanje djelatnika koji ostvaruju natprosječne rezultate (u smislu broja predmeta koji izvrše i slično).

Informiranje i odabir sudionika

Svi su se ispitanici jednoglasno složili da su nezaposlene osobe učinkovito informirane o mjerama i da se u oglašavanje tih mjera ulažu značajna sredstva. Internetsku stranicu HZZ-a također smatraju jasnom u pogledu pruženih informacija. PS/PU HZZ-a smatraju da nezaposlene osobe, ali i poslodavci shvaćaju što različite mjere podrazumijevaju. Najviše napora uloženo je u promicanje mjera usmjerenih na osobe koje su u lošijem položaju na tržištu rada i koje možda nemaju pristup internetu, ali i u promicanje novih mjera kod poslodavaca, poput osposobljavanja na radnom mjestu.

Regionalni pristup u provedbi MAPZ-a

Predstavnici HZZ-a su se složili oko činjenice da se na nacionalnoj razini treba razviti opći okvir mjera. Njime će se regionalnim i područnim uredima HZZ-a omogućiti odabir mjera koje su najrelevantnije za njihovu lokalnu socioekonomsku situaciju, pri čemu bi se fleksibilnost također dala lokalnim partnerstvima za zapošljavanje za izradu regionalnih mjer. Provedba učinkovitijih mjer na regionalnoj/lokalnoj razini trebala bi također uključivati uklanjanje kvota za neke mjerne, poput obrazovanja, i financiranje raspodijeljeno na osnovi matrice razvojnih indeksa JLRPS-a.

Mjere za ranjive skupine

Intervjuirani zaposlenici HZZ-a složili su se da trenutačna politika zapošljavanja nije adekvatna za potrebe ranjivih skupina (OSI, Romi, dugotrajno nezaposleni, stariji od 50 godina, osobe sa srednjom stručnom spremom ili nezavršenom osnovnom školom) za koje su smatrali da su zanemarene od 2014. godine. Trenutačno su ove skupine uglavnom fokus mjeri javnih radova koji su ograničeni zbog kvota i kriterija. Trenutačno kriteriji za MAPZ-a favoriziraju one koji su lakše zapošljivi. Ranjivim skupinama potrebna je sustavnija pomoć i nove mjere i usluge kako bi ih se održivo uključilo na tržište rada.

Dokumentacija za ovjeravanje troškova

Predstavnici HZZ-a koji su ispitani u okviru evaluacije naglasili su da se postupci prijave i provedbe mjera APZ-a pojednostavljaju s godinama. Primjer pojednostavljenja je uvođenje pojednostavljenih troškovnih opcija za pravdanje nekih troškova u okviru mjera. Ipak, korisnici mjera i dalje se žale na količinu potrebne dokumentacije koju moraju dostaviti Posredničkom tijelu razine 2. Za rješavanje trenutačnih problema s dokumentacijom nužno je provesti digitalizaciju i informatičko povezivanje s drugim institucijama/bazama podataka. PS su predložili pojačanu upotrebu *online* provjere dokumenata i ispunjavanja kontrolnih popisa, umjesto osiguravanja stvarne fizičke dokumentacije.

- **Ključni nalaz 47:** Projekti financirani izravnom dodjelom u okviru SC 8.vii.2., iako ostvaruju planirane rezultate, tek su u manjoj mjeri doprinijeli u promatranom razdoblju ostvarivanju pokazatelja ostvarenja i rezultata OP-a. Izvjesno je kako provedbom samo ovih 9 projekata neće doći do ostvarivanja zadanih vrijednosti u okviru SC 8.vii.2.
- **Ključni nalaz 48:** Promjene u mjerama aktivne politike zapošljavanja temelje se na iskustvu HZZ-a u provedbi mjera i tehničkim razlozima povezanima s osiguravanjem učinkovitije provedbe, a uvijek uključuju i odgovor na promjenu socioekonomske situacije u Hrvatskoj.
- **Ključni nalaz 49:** Analitičke podloge za planiranje MAPZ-a nisu u potpunosti učinkovite za dugoročnije planiranje. Taj nedostatak je bio vidljiv u promatranom razdoblju s obzirom da se situacija na tržištu rada značajno promjenila u nekoliko godina, dok su MAPZ za PO1 planirane za vrijeme visoke nezaposlenosti. Uz to, analitika bi trebala uvažavati regionalni pristup i davati analitičku podlogu za planiranje regionalnih MAPZ-a.
- **Ključni nalaz 50:** Uključenost raznih dionika u planiranje i revidiranje MAPZ-a s godinama se unaprijedila, no i dalje ima prostora za napredak u smislu uključivanja regionalnih i lokalnih dionika.
- **Ključni nalaz 51:** Praćenje MAPZ-a na terenu je nedovoljno zbog ograničenih resursa HZZ-a u smislu ljudskih kapacitete i stvara preveliku ovisnost savjetnika o dostavljenim dokumentima sudionika mjera kojima se dokazuje provedba mjere i verificiraju troškovi sudjelovanja.
- **Ključni nalaz 52:** Nužno je unaprijediti informatičku infrastrukturu kako bi se pružila podrška učinkovitijem praćenju, tijekom i nakon sudjelovanja u mjerama, te stvorili alati za učinkovitu prediktivnu analitiku.
- **Ključni nalaz 53:** Provedba MAPZ-a postala je osnovna djelatnost HZZ-a i u tom poslovnom procesu danas radi većina zaposlenika HZZ-a, ali njihova se uloga ne odražava na odgovarajući način u sistematizaciji HZZ-a jer sistematizacija odjela i odsjeka u okviru PS/PU sistematizira posao provedbe MAPZ-a u odsjek, što je ustrojstvena jedinica nižeg stupnja od odjela
- **Ključni nalaz 54:** Evidentan je nedostatak zaposlenika na nekim ključnim funkcijama za provedbu MAPZ-a, kao što su informatički sustavi i aktivnosti praćenja i evaluacije MAPZ-a.

- **Ključni nalaz 55:** Općenito, djelatnici/e HZZ-a koji su sudjelovali u ispitivanju smatraju da su i nezaposleni i poslodavci dobro informirani i imaju znanje o mjerama i uslugama koje HZZ pruža.
- **Ključni nalaz 56:** Djelatnici/e HZZ-a koji su sudjelovali u ispitivanju vjeruju da bi povećana digitalizacija dokumentacije i međusobno povezani informatički sustavi s drugim ključnim institucijama još više smanjili obavezne fizičke dokumente te ubrzalo i unaprijedilo provedbu mjera..

EP 13: Koja su znanja stečena za buduću provedbu aktivne politike tržišta rada i aktivnih mjera tržišta rada?

Skup sveukupnih preporuka za buduće poboljšanje provedbe MAPZ-a na temelju utvrđenih učinaka predstavljen je u Poglavlju 4 ovog dokumenta.

3.3. Evaluacijski kriterij: DJELOTVORNOST

Djelotvornost je kriterij odnosa između postignutih rezultata i upotrijebljenih resursa. Izlazni rezultat je mjerilo uloženog; neposredni je vidljivi rezultat intervencijskih procesa nad kojima voditelji intervencija imaju određenu mjeru kontrole. Intervenciju se može smatrati efikasnom ukoliko koristi najmanje skupe, ali prikladne i dostupne, resurse za postizanje željenih izlaznih rezultata, u pogledu kvantitete i kvalitete te u predviđenom roku. Kvaliteta ulaznih resursa i izlaznih rezultata važna je pri procjeni djelotvornosti; najekonomičniji resursi nisu nužno i najprikladniji te je stoga ključna procjena odnosa između kvantitete i kvalitete rezultata.

EP 14: Koje su najdjelotvornije i najekonomičnije intervencije provedene u okviru Prioritetne osi 1?

U donjoj tablici nalazi se pregled finansijske provedbe PO1 i SC 9.i.1 PO2:

SC	Dodijeljena sredstva OPULJP-a	Ugovorena sredstva	%	Ukupno plaćeno	%	Ovjereno prema EK-u	%
1	2	3=2/1	4	5=4/2	6	7=6/1	
8.i	2.236.057.415,60	2.011.694.927,00	89,97	226.442.100,25	11,26	226.442.100,25	10,13
8.i.1	910.919.326,60	552.630.981,00	60,67	151.071.332,76	27,34	151.071.332,76	16,58

8.i.2	1.148.818.090,00	1.161.908.946,00	101,14	66.390.249,53	5,71	66.368.266,72	5,78
8.i.3	176.320.000,00	297.155.000,00	168,53	9.017.717,72	3,03	9.002.500,77	5,11
8.ii	1.975.414.838,00	2.209.759.647,26	111,86	1.565.228.712,94	70,83	1.565.690.543,35	79,26
8.ii.1 (IZM)	1.675.539.335,20	1.633.479.595,66	97,49	1.130.145.123,28	69,19	1.130.522.079,88	76,10
8.ii.1 (ESF)	299.875.502,80	576.280.051,60	192,17	435.083.589,66	75,50	435.168.463,47	145,12
8.vii	731.719.070,00	263.253.046,64	35,98	72.065.074,56	27,37	25.044.840,90	3,42
8.vii.1	145.920.000,00	118.325.437,58	81,09	67.614.589,03	57,14	23.101.923,90	15,83
8.vii.2	585.799.070,00	144.927.609,06	24,74	4.450.485,53	3,07	1.942.917,00	0,33
PO1	4.943.191.324,60	4.484.707.620,90	90,72	1.863.773.087,51	41,56	1.817.177.484,50	36,76
9.i.1 (PO2)	235.600.000,00	1.300.291.330,94	551,91	902.325.979,19	69,39	374.704.092,78	159,04

Tablica 37 Pregled finansijske provedbe specifičnih ciljeva PO1 i PO2 – specifični cilj 9.i.1 – PT1 MRMS-a, uključujući javne radove; CPR_31.12.2019 (Sažetak)

Sa 63 % sredstava iz PO1 usmjerenih na SC 8.ii.1 i 8.i.2, naglašava se važnost intervencija kojima se rješava pitanje uključivanja NEET-ova i nezaposlenih osoba u mjeru samozapošljavanja.

Do kraja 2019. godine ukupno je 91% sredstava ugovoreno u odnosu na alokaciju u PO1, a plaćanja su realizirana za 42% ugovorenih sredstava. Više od trećine, 37%, alociranih sredstava ovjereni je od strane EU-a.

Udio ugovorenih sredstava već je bio podosta visok za investicijske prioritete 8.ii (112 %) i 8.i (90 %), dok 8.vii zaostaje sa svojih 36 %. Za većinu specifičnih ciljeva u okviru navedenih investicijskih prioriteta odobrena sredstva su već iznad 80 % dodijeljenih sredstava, a neka čak i premašuju dodijeljena sredstva OPULJP-a. Samo je četvrtina dodijeljenih sredstava ugovorena u okviru SC 8.vii.2 za podršku pristupa i kvaliteti informacija i usluga na tržištu rada.

Promatrajući plaćanja kao postotak ugovorenih sredstava, najveći napredak ostvaren je u investicijskom prioritetu 8.ii (71 %). Plaćanja u okviru druga dva investicijska prioriteta značajno su niža: 27 % za 8.vii i 11 % za 8.i. Daljnje razlike u provedbi vidljive su na razini specifičnih ciljeva. Najveći napredak vidljivo je ostvaren u intervencijama u području zapošljavanja i integracije NEET-ova na tržište rada u okviru SC 8.ii.1 jer je isplaćeno već 76 % ugovorenih sredstava iz ESF-a i 69 % ugovorenih sredstava iz IZM-a. Veoma spor napredak prijavljen je za 8.i.3 kojim se pruža podrška očuvanju radnih mjesta i za 8.vii.2 kojim se pruža podrška pristupu i kvaliteti informacija i usluga na tržištu rada sa samo 3 % isplaćenih ugovorenih sredstava. Nešto bolji je specifični cilj 8.i.2 usmjeren na održavanje samozapošljivosti sa 6 % ostvarenih plaćanja.

Ovjereni izdatci prema EU-u bili su slično tome najviši u investicijskom prioritetu 8.ii (79 % dodijeljenih sredstava za OPULJP), dok su udjeli u druga dva investicijska prioriteta niži, s 10 % za 8.i i 3 % za 8.vii.

Plaćanja i postizanje ciljeva odabralih pokazatelja u Prioritetnoj osi 1

Zbog različitih setova podataka dostupnih u okviru ove evaluacije, djelotvornost intervencija nije se mogla veoma detaljno ocijeniti. Štoviše, većina operacija je još uvijek u provedbi. Daljnji nalazi stoga pružaju relativno indikativnu orijentaciju.

Tablica 39 prikazuje usporedbu realiziranih plaćanja i ostvareni napredak u odabranim pokazateljima OP-a do kraja prosinca 2019. Vrijednosti pokazatelja preuzeti su iz godišnjeg izvješća o provedbi za 2019 (GIP za 2019.). U svim PO-ima u provedbi postoji puno veći broj sudionika uključenih u ESF projekte, no dok tijela u sustavu ne izvrše kontrolu izdataka, ne prijavljuje se doprinos pokazateljima. .

Investicijski prioritet/ specifični cilj	Ugovorena sredstva	Plaćeno, KN	% dodijeljene vrijednosti	Pokazatelj	Ciljna vrijednost OP	Kumulativa 2019.	Omjer ostvarenja %
2023.							
8.i.	2.011.694.927,00	226.442.100,25	10,13	CO01	48.708	9.755	20
				CR03	5.031	0	0
				CR04	26.199	8.983	34
				CR06	27.536	4.078	15
8.ii.1 (ESF)	576.280.051,60	435.083.589,66	145,09	CO01	8.946	11.569	129
				CR04	39 %	3.636	31*
				CR06	47 %	5.287	46
8.ii.1 (IZM)	1.633.479.595,66	1.130.145.123,28	67,45	Soy07	70.550	30.670	43
				CR01	90 %	30.630	99
				CR11	14.460	22.436	155
8.vii.1	118.325.437,58	67.614.589,03	46,34	SO112	15.000	3.565	24
				SR106	23 %	0	0
8.vii.2	144.927.609,06	4.450.485,53	0,76	SO116	88	5	6

Tablica 38 Razina postignuća ciljeva pokazatelja u usporedbi s realiziranim plaćanjima, CPR_31.12.2019 (Sažetak), GIP za 2019. godinu, Tablica 2A, 4A

Za pokazatelj djelotvornosti na temelju prijavljenih podataka, prosječni izdatci po sudioniku izračunati su na temelju realiziranih plaćanja i kumulativnih vrijednosti uključenih sudionika. Dosada je najniži prosječni izdatak po sudioniku ostvaren putem lokalnih inicijativa za poticanje zapošljavanja kojima se podrška pruža u okviru 8.vii.1, u iznosu od 18.966 kn, a slijede mjere u okviru investicijskog prioriteta 8.i s prosječnim iznosom od

23.213 kn. Prosječan izdatak po NEET-u u okviru 8.ii bio je 37.607 kn za ESF i 36.849 kn za IZM.

Usporedbom plaćanja i odabranih pokazatelja rezultata, u koje su uključeni sudionici koji su pronašli posao šest mjeseci nakon prestanka sudjelovanja u mjeri, može se zaključiti sljedeće:

- 42% sudionika u investicijskom prioritetu 8.i bilo je zaposleno ili samozaposleno 6 mjeseci nakon prestanka sudjelovanja u mjeri. U prosjeku se trebalo uključiti 2,4 sudionika za jedno ostvareno zaposlenje, što dovodi do iznosa od 55.528 kn.
- 46% sudionika u okviru 8.ii.1 (ESF) bilo je zaposleno ili samozaposleno 6 mjeseci nakon prestanka sudjelovanja u mjeri. U prosjeku se trebalo uključiti 2,2 sudionika za jedno ostvareno zaposlenje, što dovodi do iznosa od 82.293 kn.
- 73% sudionika u okviru 8.ii.1 (IZM) bilo je zaposleno 6 mjeseci nakon napuštanja mjere. U prosjeku su potrebne 1,4 osobe za ostvarenje jednog zaposlenja ili 50.372 kn.

Gornja usporedba služi samo kao gruba orientacija. Pokazuje da je cilj 8.ii.1 (IZM) dosada bio najekonomičniji. Usmjeren je na mlade u dobi od 15 do 29 godina koji su nezaposleni ili neaktivni, a svrha je intervencije njihova brza integracija na tržište rada. Sudionici u okviru 8.ii.2 (ESF) s druge su strane dugotrajno nezaposleni mladi koji su udaljeniji od tržišta rada i stoga trebaju više podrške na putu do učinkovite integracije. Isto se može primijeniti i na sudionike u okviru 8.i.1, među kojima se nalaze i dugotrajno nezaposleni, posebice oni s niskim stupnjem obrazovanja i druge ranjive skupine. Nekoliko drugih faktora, uz kvantitativne podatke, treba se stoga razmotriti prilikom ocjene intervencija.

S obzirom na to da je gornja analiza provedena na visokoj razini zbirnih podataka, izvršen je i uvid u pojedinačne operacije.

Ukupno je 15 operacija, kojima se pruža temelj za provedbu mjera aktivne politike zapošljavanja, ugovoreno u okviru 8.i, 8.ii i 9.i. Sedam je operacija započelo 1. siječnja 2015., vrlo brzo nakon usvajanja OP-a 17. prosinca 2014. U listopadu 2018. počela je Faza 2 za šest operacija. Dvije su operacije za specifične ciljne skupine u okviru 8.i.3 i 8.i.2 započele 2019. godine. S obzirom na to da operacije uobičajeno uključuju veći broj mjera aktivne politike zapošljavanja, analiza na toj razini nije uvijek bila moguća.

Specifični cilj 8.i.1 – Povećanje zapošljavanja nezaposlenih osoba, posebice dugotrajno nezaposlenih i osoba čije vještine ne odgovaraju potrebama tržišta rada.

Nakon *cut-off* datuma svi su ugovori i dalje bili u provedbi.

Naziv operacije	Ugovoreno/ plaćeno KN, % ugovorene vrijednosti,	Pokazatelj	Ciljna vrijednost 2023.	Kumulativ 2019.	Omjer ostvarenja %	Prosječan trošak po sudioniku na temelju ugovorenih vrijednosti, KN	Prosjek na temelju plaćanja, KN
UP.01.1.1.01.0001 Obrazovanje, osposobljavanje i prekvalifikacija nezaposlenih osoba	76.500.00,00 2.087.301,50 (2,73 %)	CO01 CR03 CR04	3.761 1.080 180	0 0 0	0 0 0	20.340,34	/
UP.01.1.1.01.0002 Potpore za zapošljavanje teže zapošljivih skupina	191.250.000,00 147.648.799,65 (77,20 %)	CO01 CR04 CR06	6271 4.644 4.330	4917 4.224 3.735	78 90,96 86,26	30.497,53	30.028,23
UP.01.1.1.02.0001 Potpore za zapošljavanje teže zapošljivih skupina i edukacija nezaposlenih osoba - faza 2	284.880.981,00 1.335.231,61 (0,47 %)	CO01 CR04 CR06	8.060 3.400 3.800	0 0 0	0 0 0	35.345,03	/

Tablica 39 Provedba specifičnog cilja 8.i.1; Status ugovora 31.12.2019., MISexport_pokazatelji_24032020.

- Obrazovanje, osposobljavanje i prekvalifikacija nezaposlenih osoba: Operacija je započela 1. siječnja 2015., a dosada je realiziran samo malen dio plaćanja te nisu prijavljena nikakva postignuća. Kroz intervjuje je otkriveno da je operacija specifična s obzirom na to da se provodi putem okvirnih sporazuma s obrazovnim ustanovama u kojima nije dovoljno jasno iskazano tko su krajnji korisnici. Provjera izdataka stoga je bila složenija te se prednost u tom trenutku dala drugim operacijama. Nakon uvođenja pojednostavljenih troškovnih opcija, 29.976.278,33 kn ovjeren je za 3.631 sudionika
- Potpore za zapošljavanje teže zapošljivih skupina: Operacija je trajala od 1. siječnja 2015. do 30. lipnja 2020., a plaćanja na kraju 2019. godine odražavala su dobar napredak u postizanju pokazatelja rezultata. Prosječno plaćanje po sudioniku iznosom je blizu planiranom plaćaju.
- Potpore za zapošljavanje teže zapošljivih skupina i edukacija nezaposlenih osoba - faza 2: Operacija je započela krajem listopada 2018. godine. U usporedbi s Fazom 1, prosječni troškovi po sudioniku povećani su kao odraz promjena u mjerama, uključujući i obrazovanje. Očekivani ciljevi pokazatelja rezultata su prilagođeni. S ciljem postizanja jednog zaposlenja nakon 6 mjeseci po prestanku sudjelovanja u mjeri (CR06), prosječan broj sudionika povećao se s 1,5 u Fazi 1 na 2,1 u Fazi 2.

Prosječan izdatak za potpore za dugotrajno nezaposlene u razdoblju od 2010. do 2013. godine iznosio je 25.932 kn, dok su potpore za nezaposlene starije od 50 godina iznosile

26.918 kn. Prosječan trošak osposobljavanja za nezaposlene u istom je razdoblju iznosio 9.418 kn.⁴¹ Treba uzeti u obzir da su se tijekom provedbe promijenili kontekst i mjere i provedbe, stoga prosječni troškovi nisu izravno usporedivi.

Istraživanje na sudionicima koji su primili potpore za zapošljavanje pokazalo je da je njih 46 % završilo srednju školu, a 20 % je imalo stručne kvalifikacije. 59 % ispitanika još uvijek radi za istog poslodavca. 58 % ispitanika je nakon završetka mjere nastavilo raditi za poslodavca.

Specifični cilj 8.i.2 – Povećanje održivog samozapošljavanja nezaposlenih osoba, posebice žena.

Do 31. prosinca 2019. potpisana su tri ugovora te su sva tri još bila u fazi provedbe.

Naziv operacije	Ugovorenoplaćeno KN, % ugovorene vrijednosti	Pokazatelj	Ciljna vrijednost 2023.	Kumulativ 2019.	Omjer ostvarenja %	Prosječan trošak po sudioniku na temelju ugovorenih vrijednosti, KN	Prosječak na temelju plaćanja, KN
UP.01.1.2.01.0001 Podrška samozapošljavanju	175.950.00,00 65.563.551,03 (37,26 %)	CO01 CR03 CR04	4.989 3.143 2.944	4.838 4.524 4.449	96,97 143,94 151,12	35.267,59	13.551,79
UP.01.1.2.02.0001 Podrška samozapošljavanju – Faza 2	949.000.000,00 826.698,50 (0,09 %)	CO01 CR04 CR06	15.635 7.689 7.293	0 0 0	0 0 0	60.697,15	/
UP.01.1.2.03.0001 Povećanje održivog samozapošljavanja nezaposlenih osoba, posebice žena	36.958.946,00 0 (0,0 %)	SO01 CR04 CR06	400 /	0 /	0 /	92.397,37	/

Tablica 40 Provedba specifičnog cilja 8.i.2; Status ugovora 31.12.2019., MISexport_pokazatelji_24032020.

- Podrška samozapošljavanju: Operacija je započela 1. siječnja 2015. i trajala do 30. lipnja 2020. Razina realiziranih plaćanja relativno je niska, no ciljni broj sudionika gotovo je dostignut, dok su postignuti rezultati već dobro premašeni. Prosječan izdatak po sudioniku je nizak; s iznosom od 13.551 kn dostiže samo 38 % prosjeka izračunatog na temelju podataka iz ugovora. Na početku je potpora za samozapošljavanje bila do iznosa od 25.000 kn, a s godinama je rasla.
- Podrška samozapošljavanju – Faza 2: Faza 2 započela je 31. listopada 2020., a završit će 31. listopada 2022. Dosad nisu prijavljena postignuća. Prosječan trošak po sudioniku

⁴¹ Vanjska evaluacija mjera aktivne politike tržišta rada 2010 – 2013., Ipsos Puls, 2016.

prema ciljevima iz ugovora u Fazi 2 povećan je na gotovo 60.000 kn, što je rezultat promjena u mjerama za razdoblje 2018 – 2020. Ciljni brojevi sudionika također su povećani, a ta je operacija postala jedna od najjačih u smislu ugovorenih sredstava.

- Povećanje održivog samozapošljavanja nezaposlenih osoba, posebice žena: Operacija je započela vrlo brzo nakon *cut-off* datuma te je usmjerena na specifične ranjive skupine. Dosad nisu prijavljeni izdatci ili postignuća. Prosječan trošak po sudioniku procijenjen je na 92.397,37 kn.
- Kroz intervjue se pokazalo da je verificiranje izdataka i dalje relativno složeno i dugotrajno, stoga je namjera uvesti pojednostavljene mogućnosti financiranja troškova.

Prosječan trošak mjere za samozapošljavanje u razdoblju 2010 – 2013. iznosio je 23.967 kn.⁴² Mjera je u međuvremenu prošla kroz nekoliko promjena. Ispitanici u istraživanju komentirali su da je, pogotovo na početku provedbe mjere, potpora u iznosu od 25.000 kn bila nedovoljna. Za 2021. maksimalan iznos potpore može dosegnuti 130.000 kn, ovisno o vrsti poslovne djelatnosti.⁴³ Od 2015. maksimalan iznos potpore povećao se za više od pet puta.

Mjera je time postala veoma privlačna, a kao što je spomenuto u intervjijuima sa zaposlenicima HZZ-a, neki su kandidati čak napustili svoja radna mjesta da bi se prijavili za sudjelovanje u mjeri. Istraživanje je pokazalo da je 71 % ispitanika bilo registrirano u evidenciji nezaposlenih do 6 mjeseci, pri čemu je najveći udio od 34,5 % bio nezaposlen između 1 i 3 mjeseca, a 54 % ih je aktivno tražilo posao. 87,5 % ispitanika imalo je radno iskustvo prije sudjelovanja u ovoj mjeri. 43,9 % izjavilo je da ima dobru poslovnu ideju, 22,5 % njih reklo je da su motivirani iznosom potpore za pokušaj pokretanja vlastitog poslovanja, dok je 16,7 % kao jedinu priliku za zaposlenje vidjelo otvaranje vlastitog poslovanja.

U Tablici 42 omjer troškova po zaposlenom sudioniku izračunat je korištenjem PSM podataka iz protučinjenične analize (vidi poglavlje o Učinku) i podataka o realiziranim plaćanjima te sudionicima do 31. prosinca 2019. za operaciju UP.01.1.2.01.0001.

Kao što je već spomenuto, prosječan izdatak po sudioniku do tog je trenutka bio nizak, a operacija još nije bila završena. Da bi se unutar 3 mjeseca po prestanku sudjelovanja u mjeri zaposlio jedan sudionik, potreban je iznos troškova za 2,8 sudionika. Ta se stopa s vremenom smanjuje.

U 12 mjeseci po prestanku sudjelovanja u mjeri, trošak se smanjuje na 2,5 sudionika, što je nešto više nego u razdoblju 2010 – 2013., s prosjekom od 2,3 sudionika za isto razdoblje.

⁴² Vanjska evaluacija mjera aktivne politike tržišta rada 2010. – 2013., Ipsos Puls, 2016.

⁴³ Izvor: <https://mjere.hr/katalog-mjera/potpore-za-samozaposljavanje/> (28. 2. 2021.).

Plaćanja, KN 1	Broj sudionika 2	Prosječan izdatak po sudioniku 3	Prosječan PSM učinak nakon 3, 6, i 12 mjeseci ⁴⁴ 4	Apsolutni neto 5=3*4	Izmjereni jedinični trošak po stvarnom učinku 6=1/5	Stopa troška po zaposlenom sudioniku 7
65.563.551,03	4.838	13.551,79	0,403	1.727	37.960	2,8
			0,379	1.834	35.757	2,6
			0,357	1.950	33.627	2,5

Tablica 41 Stopa troška po zaposlenom sudioniku mјere za samozapošljavanje

Specifični cilj 8.i.3 – Očuvanje radnih mjesta, zadržavanje u zaposlenju radnika koji su proglašeni viškom te jačanje brzog ponovnog zapošljavanja osoba koje su postale nezaposlene nakon što su proglašene viškom.

Do 31. prosinca 2019. potpisana su tri ugovora te su sva tri još bila u fazi provedbe. Prva dva ugovora bila su usmjereni na očuvanje radnih mjesta sezonskih radnika. Mjera se u velikom opsegu koristila u turizmu.

Naziv operacije	Ugovoreno/ plaćeno KN, % ugovorene vrijednosti	Pokazatelj	Ciljna vrijednost 2023.	Kumulativ 2019.	Omjer ostvarenja %	Prosječan trošak po sudioniku na temelju ugovorenih vrijednosti, KN	Prosjek na temelju plaćanja, KN
UP.01.1.3.01.0001 Zadržavanje radnika zaposlenosti	66.555.000,00 9.017.717,72 (13,55 %)	CO05 CR04 CR06	2.440	954	39,10	27.276,64	9.452,53
UP.01.1.3.02.0001 Zadržavanje radnika zaposlenosti Faza 2	31.600.000,00 0 (0,0 %)	CO05 CR04 CR06	2.509 278 296	773 0	278,06 0	12.594,66	/
UP.01.1.3.03.0001 Potpore za očuvanje radnih mjesta u sektoru proizvodnje tekstila, odjeće, obuće, kože i drva	199.000.000,00 0 (0,0 %)	SO104	5.110	0	0	38.943,25	/
		*	6.810			29.221,73	/

* Radnici sa završenim srednjoškolskim obrazovanjem (ISCED 3) zaposleni u prerađivačkoj industriji

⁴⁴ Razlika između ukupnog postotka zaposlenih sudionika i uparenih ne-sudionika. Primjerice, protučinjenična analiza pokazala je da je 40,3 % više sudionika mјere za samozapošljavanje zaposleno unutar 3 mjeseca po prestanku sudjelovanja u mjeri u odnosu na članove kontrolne skupine koji nisu sudjelovali u mjerama aktivne politike zapošljavanja.

Tablica 42 Provedba specifičnog cilja 8.i.3; Status ugovora 31.12.2019., MISexport_pokazatelji_24032020.

- Zadržavanje radnika u zaposlenosti: Ugovor je započeo 1. siječnja 2015. i završio 30. lipnja 2020. Do cut-off datuma izdatci su predstavljali samo 14 % ugovorene vrijednosti. Prosječan izdatak po sudioniku doseguo je samo oko trećinu prosjeka izračunatog na temelju podataka iz ugovora. Broj sudionika koji je imao posao nakon prestanka sudjelovanja u mjeri premašio je cilj iz ugovora za 2,8 puta, što pokazuje da se sredstva upotrebljavaju na djelotvoran način. Ipak, u intervjuima je spomenuto da je razina ovjeravanja izdataka i dalje niska zbog složenih postupaka i potrebne dokumentacije.
- Zadržavanje radnika u zaposlenosti – Faza 2: Operacija je započela 31. listopada 2018. i trajat će do 31. listopada 2022., a prosječan trošak po sudioniku smanjen je u odnosu na Fazu 1.
- Potpore za očuvanje radnih mjesta u sektoru proizvodnje tekstila, odjeće, obuće, kože i drva: Operacija je započela 1. ožujka 2019. i usmjerena je na očuvanje radnih mjesta u sektoru tekstila, odjeće, obuće, kože i drva. Dosad nisu prijavljena plaćanja ili postignuća. Ugovorena vrijednost je 199.000.000 kn i planirani završetak provedbe je do kraja 2021.

Istraživanje je pokazalo da je više od 51 % ispitanika radilo više od pet sezona prije uključivanja u ovu mjeru. Među njima, 59 % ispitanika bilo je u dobi od 30 do 54 godine, 33 % između 25 i 29 godina, dok je 80 % njih završilo samo osnovnu školu ili manje od toga. Glavni motiv za pridruživanje mjeri bio je manjak poslova između sezona. Prosječna vrijednost zadovoljstva finansijskom potporom bila je 3,67 od 5.

Specifični cilj 8.ii.1 (IZM): Povećanje zapošljavanja i brze integracije NEET skupine kroz Inicijativu za zapošljavanje mladih na tržište rada.

Provedene su dvije operacije: jedna je počela 1. siječnja 2015. te je njezina provedba trajala do 31. prosinca 2020. Faza 2 započela je 31. listopada 2018., a završit će 31. listopada 2022.

Naziv operacije	Ugovoreno/ plaćeno KN, % ugovorene vrijednosti	Pokazatelj	Ciljna vrijednost 2023.	Kumulativ 2019.	Omjer ostvarenja %	Prosječan trošak po sudioniku na temelju ugovorenih vrijednosti, KN	Prosjek na temelju plaćanja, KN
UP.01.2.0.01.0001	1.107.596.260,46	SOy07	28.318	26.931	95,10 %	39.112,80	36.805,78
IZM mjera APZ za mlade (IZM)	991.216.372,37 (89,94 %)	CR01 CR11	25.486 13.637	26.840 17.274	105,31 % 126,67 %		
		Soy07	9.123	3.741	41,01 %	57.643,68	37.136,80

Naziv operacije	Ugovoreno/ plaćeno KN, % ugovorene vrijednosti	Pokazatelj	Ciljna vrijednost 2023.	Kumulativ 2019.	Omjer ostvarenja %	Prosječan trošak po sudioniku na temelju ugovorenih vrijednosti, KN	Prosjek na temelju plaćanja, KN
UP.01.1.2.02.0001 IZM Provedba mjera APZ za mlade (IZM) – Faza 2	525.883.335,20 138.928.750,91 (26,42 %)	CR01 CR11	8.211	3.741	45,56 %		
				4.379	2.620	59,83 %	

Tablica 43 Provedba specifičnog cilja 8.ii.1 (IZM); Status ugovora 31. 12. 2019., MISexport_pokazatelji_24032020.

- Objema operacija ostvaren je dobar napredak u provedbi i postizanju ugovorenih ciljeva. Tijekom provedbe prosječan trošak po uključenoj nezaposlenoj osobi povećao se za 47 % u Fazi 2 u odnosu na Fazu 1. Stvarni prosječni izdatci po sudioniku dosada su niži od planiranih u obje operacije.

Specifični cilj 8.ii.1 (ESF): Povećanje zapošljavanja i integracije dugotrajno nezaposlenih iz NEET skupine na tržište rada.

Do *cut-off* datuma potpisana su dva ugovora za poticanje zapošljavanja dugotrajno nezaposlenih NEET-ova; jedan je izvršen, a drugi je u fazi provedbe do kraja listopada 2022.

Naziv operacije	Ugovoreno/ plaćeno KN, % ugovorene vrijednosti	Pokazatelj	Ciljna vrijednost 2023.	Kumulativ 2019.	Omjer ostvarenja %	Prosječan trošak po sudioniku na temelju ugovorenih vrijednosti, KN	Prosječan izdatak po sudioniku u KN
UP.01.2.1.01.0001 Provedba mjera aktivne politike zapošljavanja za dugotrajno nezaposlene mlade	111.285.651,60 110.546.906,17 (99,34 %)	CO01 CR04 CR06	3.692	3.971	107,56 %	30.142,38	27.838,56
			3.692	3.971	107,56 %		
			1.394	1.977	141,82 %		
UP.01.2.1.02.0001 Provedba mjera aktivne politike zapošljavanja za dugotrajno nezaposlene mlade - faza 2	464.994.400,00 ⁴⁵ 324.536.683,49 (69,79 %)	CO01 CR04 CR06	9.387 2.347 3.473	7.602 2.667 3.330	80,98 % 113,63 % 95,88 %	49.536,00	42.690,96

Tablica 44 Provedba specifičnog cilja 8.ii.1 (ESF); Status ugovora 31.12.2019., MISexport_pokazatelji_24032020.

⁴⁵ U razdoblju nakon *cut-off* datuma vrednovanja došlo je do povećanja alokacije s 464.994.400,00 HRK na 564.994.400,00 HRK te je sukladno povećan obuhvat na 13.373 mlade osobe (Dodatak broj 5 Ugovoru potpisani 8. travnja 2021.).

- Provedba mjera aktivne politike zapošljavanja za dugotrajno nezaposlene mlade projekt uspješno je dovršen. Očekivani rezultati nadmašeni su unutar planiranih finansijskih sredstava. Prosječan trošak po sudioniku bio je nešto ispod planiranog.
- Provedba mjera aktivne politike zapošljavanja za dugotrajno nezaposlene mlade - faza 2 trajat će do 30. listopada 2022., a napredak je dobar. Sa 70 % izvršenih plaćanja, očekivani rezultati za CR04 već su premašeni. Prosječan izdatak po sudioniku u Fazi 2 povećao se za 64 % u odnosu na Fazu 1. Prosječan izdatak po sudioniku dosad je bio 14 % niži od očekivanog.
- Obje operacije uključuju nekoliko mjera aktivne politike zapošljavanja kojima se pomaže dugotrajno nezaposlenim NEET-ovima u stjecanju prvog radnog iskustva, potpore za zapošljavanje ili suradnju u javnim radovima. Obje operacije smatraju se djelotvorno provedenima.

Specifični cilj 9.i.1: Borba protiv siromaštva i socijalne isključenosti kroz promociju integracije na tržište rada i socijalne integracije ranjivih skupina, i borba protiv svih oblika diskriminacije.

Zaključena su dva ugovora za javne radove, a do kraja 2019. operacija za Fazu 1 već je završena.

Naziv operacije	Ugovorenog/ plaćeno KN, % ugovorenog vrijednosti	Pokazatelj	Ciljna vrijednost 2023.	Kumulativ 2019.	Omjer ostvarenja %	Prosječan trošak po sudioniku na temelju ugovorenih vrijednosti, KN	Prosječan izdatak po sudioniku u KN
UP.02.1.1.01.0001	91.800.000,00	CO01	5.664	5.335	94 %	16.207,63	17.142,56
Provedba javnih radova za teže zapošljive skupine	91.455.564,27 (99,62 %)	CR04	452	345	76 %		
UP.02.1.1.09.0001	202.702.206,00 ⁴⁶	CO01	7.158	5.392	75 %	28.318,27	21.971,38
Provedba javnih radova za teže zapošljive skupine - faza 2	118.469.666,43 (58,48 %)	CR04					

Tablica 45 Provedba specifičnog cilja 9.i.1, Status ugovora 31.12.2019., MISexport_pokazatelji_24032020.

- Podaci o operaciji Provedba javnih radova za teže zapošljive skupine pokazuju da je očekivani broj sudionika bio blizu planiranog i da je prosječan trošak operacije bio nešto iznad planiranog. Operacija je bila manje djelotvorna u smislu broja zaposlenih ili samozaposlenih sudionika po prestanku sudjelovanja u mjeri. Očekivani cilj postignut je kod 76 %. U prosjeku se trebalo uključiti 15,5 sudionika da bi se zaposlilo

⁴⁶ U razdoblju nakon cut-off datuma vrednovanja došlo je do povećanja alokacije s 202.702.206,00 HRK na 422.702.206,00 HRK te je sukladno tomu povećan obuhvat na 14.984 osobe (Dodatak broj 5 Ugovoru potpisana 8. travnja 2021.).

jednog sudionika, što je tri sudionika više od prosjeka izračunatog na temelju ciljeva iz ugovora.

- Provedba operacije Provedba javnih radova za teže zapošljive skupine - Faze 2 pokazuje dobar napredak. Plaćanja su dosegnula 70 % ugovorene vrijednosti, a broj sudionika doseguo je 75 % cilja. U usporedbi s Fazom 1, prosječni troškovi po sudioniku povećani su za 75 % kao odraz promjena u definicijama mjera. Osim toga, svake godine je rastao iznos minimalne plaće što je zasigurno imalo utjecaj na povećanje troškova. Prosječan izdatak po sudioniku dosada je bio 21.971 kn te je ispod iznosa izdatka procijenjenog u ugovoru.

Prosječan trošak po sudioniku u javnim radovima u razdoblju 2010 – 2013. bio je 12.459 kn za sudionike sa sufinanciranjem od 75 %/85 % te 34.253 kn za sudionike s potpuno sufinanciranim zapošljavanjem. Treba uzeti u obzir da troškovi nisu izravno usporedivi jer je mjera prošla kroz promjene. U razdoblju 2015 - 2019. stopa sufinanciranja promjenila se i iznosila je 50% ili 100% ovisno o ciljnoj skupini. S godinama se iznos minimalne plaće povećavao. Promjene su uvedene i s obzirom na trajanje mjeru.

Protučinjenična analiza provedena za razdoblje 2010 – 2013. pokazala je pozitivnu razliku između ukupnog postotka zaposlenih sudionika javnih radova i uparenih ne-sudionika. Za potpuno financiranu mjeru prosječna je razlika bila 11 %. Omjer troška pokazao je da se trebalo uključiti 9,3 sudionika da bi se jedan sudionik zaposlio nakon 12 mjeseci po prestanku sudjelovanja u mjeri. Protučinjenična analiza provedena za javne radove provedene između 2014. i 2019. pokazala je negativnu razliku između sudionika i kontrolne skupine. Protučinjenična analiza provedena za razdoblje 2010 – 2013. (IPSOS, 2016.) pokazala je pozitivnu razliku između ukupnog postotka zaposlenih sudionika javnih radova i uparenih ne-sudionika. Za potpuno financiranu mjeru prosječna je razlika bila 11 %. Omjer troška pokazao je da se trebalo uključiti 9,3 sudionika kako bi se jedan sudionik zaposlio nakon 12 mjeseci po prestanku sudjelovanja u mjeri. Protučinjenična analiza provedena za javne radove provedene između 2015. i 2019. (IPSOS, 2021.) pokazala je negativnu razliku između sudionika i kontrolne skupine.

Među ispitanicima u istraživanju, 62 % sudionika bili su nezaposleni više od 12 mjeseci. 37 % njih bilo je nezaposleno više od 3 godine, od koji je njih 58 % starije od 54 godine, a 42 % završilo je osnovnu školu ili manje od toga. To ukazuje na činjenicu da je velik udio sudionika u ovoj mjeri teško zapošljiv.

Specifični cilj 8.vii.1: Jačanje kapaciteta lokalnih partnerstava za zapošljavanje i povećanje zaposlenosti najranjivijih skupina na lokalnim tržištima rada.

U okviru Poziva za dodjelu bespovratnih sredstava Lokalne inicijative za poticanje zapošljavanja - faza III ugovoreno je 113 projekata. Ugovori su potpisani u svibnju 2018. i ožujku 2019. Do kraja 2019. izvršeno je 17 operacija, 95 ugovora je bilo u fazi provedbe, a 1 ugovor je raskinut. Ukupna vrijednost sklopljenih ugovora bila je 118.325.437,18 kn, što predstavlja 82 % sredstava dodijeljenih ovom specifičnom cilju. Ukupna plaćanja dosegnula su iznos od 67.614.589,03 kn ili 58 % ugovorene vrijednosti i 46 % sredstava dodijeljenih ovom specifičnom cilju.

Pregled operacija i povezanog izdatka temelji se na podacima za 112 ugovora. Prosječna ugovorena vrijednost je 1.047.895 kn te je predviđeno da uključuje 7.230 nezaposlenih osoba iz ranjivih skupina kako je definirano u županijskim strategijama za razvoj ljudskih potencijala ili otprilike 65 sudionika po operaciji.

	Ugovorena vrijednost, KN	Plaćena sredstva KN	% ugovorene vrijednosti	Ciljna vrijednost SO112	Ostvarena vrijednost SO112	Prosječan izdatak po operaciji u KN	Prosječan izdatak po sudioniku u KN
završeni	16.051.138,21	11.681.711,80	72,78	920	843	687.159,52	13.857,31
u provedbi	101.313.053,97	55.932.877,23	55,21	6.310	2.424	588.767,13	23.074,62
UKUPNO	117.364.192,18 ⁴⁷	67.614.589,03	57,61	7.230	3.267	603.701,69	20.696,23

Tablica 46 Pregled provedbe specifičnog cilja 8.vii.1, Status ugovora_31. 12. 2019, MISexport_Pokazatelji_24032020.

Napomena: Kumulativne realizirane vrijednosti u Tablici 47 mogu uključivati pojedino dvostruko evidentiranje pojedinaca s obzirom da su neke osobe možda sudjelovale u više projekata kao sudionici. Tablica 48 daje pregled finansijske provedbe po županijama.

15 projekata provedeno je u više od jednoj županiji. Zastupljenost županija u okviru tih projekata je sljedeća: Grad Zagreb (6), Zagrebačka (4), Karlovačka (4), Primorsko-goranska (3), Osječko-baranjska (3), Sisačko-moslavačka (3), Vukovarsko-srijemska (2), Ličko-senjska (2), Krapinsko-zagorska (2), Splitsko-dalmatinska (1), Brodsko-posavska (1), Šibensko-kninska (1). Većina projekata LPZ-a stoga se provodi u Gradu Zagrebu (17) i Vukovarsko-srijemskoj županiji (12).

⁴⁷ Naknadno se dogodila korekcija u provedbi te je ukupni iznos 112 projekata 117.363.145,53 HRK, od čega bespovratna sredstva iznose 116.267.783,15 HRK.

Lokacija provedbe	Broj ugovora	Ugovorena vrijednost, kn	Plaćena sredstva, kn	%
Bjelovarsko-bilogorska	4	4.255.899,50	2.368.882,93	55,66 %
Brodsko-posavska	6	6.223.488,32	3.341.838,82	53,70 %
Dubrovačko-neretvanska	7	5.253.040,34	2.104.138,82	40,06 %
Grad Zagreb	11	10.963.160,89	7.256.801,30	66,19 %
Istarska	6	6.111.821,89	3.742.490,74	61,23 %
Karlovačka	2	2.722.047,28	1.936.456,21	71,14 %
Koprivničko-križevačka	2	2.696.273,77	1.968.620,58	73,01 %
Krapinsko-zagorska	1	1.987.374,25	1.329.580,30	66,90 %
Ličko-senjska	1	1.975.891,29	990.599,34	50,13 %
Međimurska	3	4.579.774,66	2.251.815,87	49,17 %
Osječko-baranjska	5	5.522.071,13	2.765.444,71	50,08 %
Požeško-slavonska	3	3.007.776,88	1.306.068,99	43,42 %
Primorsko-goranska	4	4.047.144,38	2.422.633,98	59,86 %
Šibensko-kninska	6	6.224.187,61	3.471.386,67	55,77 %
Sisačko-moslavačka	4	4.696.248,70	3.269.737,95	69,62 %
Splitsko-dalmatinska	8	7.543.036,07	4.097.474,73	54,32 %
Varaždinska	2	2.974.853,28	1.536.907,54	51,66 %
Virovitičko-podravska	4	3.878.008,45	1.712.762,93	44,17 %
Vukovarsko-srijemska	10	9.320.376,71	5.855.619,90	62,83 %
Zadarska	4	4.731.287,43	3.301.944,15	69,79 %
Zagrebačka	4	4.887.158,08	2.957.948,47	60,52 %
više županija	15	13.763.271,27	7.625.434,10	55,40 %
UKUPNO	112	117.364.192,18	67.614.589,03	57,61 %

Tablica 47 Pregled finansijske provedbe po županijama; Status ugovora_OPULJP_31122019_ugovorenoplaćeno.⁴⁸

⁴⁸ Podaci temeljeni na tablici Status ugovora koja je bila raspoloživa na dan 31.12.2020., no naknadno izvršene korekcije podataka u pojedinim dijelovima tablice, koji se u ovom izvješću ne navode, stoga isti ne predstavljaju konačne podatke u pogledu navedenog LEDI Poziva.

Specifični cilj 8.vii.2: Povećanje dostupnosti i kvalitete javno dostupnih informacija i usluga na tržištu rada, uključujući mjere APZ-a.

Do 30. prosinca 2019. ugovoren je 9 projekata, od kojih su 4 dovršena, a 5 je još u tijeku. Vrijednost ugovorenih sredstava bila je 144.927.609,06 kn, što predstavlja 24,74 % sredstava dodijeljenih ovom specifičnom cilju. Ukupna plaćanja dosegnula su iznos od 4.450.485,53 kn ili samo 3,07 % ugovorene vrijednosti i 0,76 % sredstava dodijeljenih ovom specifičnom cilju. Ostvareno je 5 od 10 usluga (SO116). Uvezši u obzir pet dovršenih projekata, pretpostavlja se da provjera izdataka traje izvjesno vrijeme. Primjerice, prva operacija Stipendiranje učenika u obrtničkim zanimanjima ugovarena je 31. kolovoza 2016., a do cut-off datuma još nije realizirano nijedno plaćanje.

Naziv operacije	Status 31. 12. 2019.	Ugovoren sredstva, KN	Plaćena sredstva, KN	% ugovorenih sredstava
UP.01.3.2.01.0002 Primjena standarda zanimanja u poslovnim procesima HZZ-a i provedba Ankete o standardu zanimanja	završen	2.082.247,30	1.024.900,20	49,22 %
UP.01.3.2.01.0003 Uspostava sustava praćenja NEET osoba	završen	646.350,00	418.202,18	64,70 %
UP.01.3.2.01.0004 Unaprjeđenje sustava pružanja usluga cijeloživotnog profesionalnog usmjeravanja i razvoja karijere jačanjem uloge Foruma za cijeloživotno profesionalno usmjeravanje i razvoj karijere u RH	u provedbi	920.230,50	524.576,31	57,00 %
UP.01.3.2.02.0001 Poticanje obrazovanja za vezane obrte temeljene na sustavu naukovanja	u provedbi	67.850.000,00	0,00	0,00 %
UP.01.3.2.03.0001 SHARE – Istraživanje o zdravlju, starenju i umirovljenju u Europi	u provedbi	9.983.493,87	1.350.194,90	13,52 %
UP.01.3.2.04.0001 Jačanje administrativnih kapaciteta Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje	završen	2.018.699,84	1.132.611,94	56,11 %
UP.01.3.2.05.0001 Razvoj sustava e-učenja, upravljanja i praćenja zaštite na radu	u provedbi	5.046.422,40	0,00	0,00 %

UP.01.3.2.06.0001	u provedbi	25.015.165,00	0,00	0,00 %
Implementacija HKO-a i razvoj alata u povezivanju obrazovanja i tržišta rada				
UP.01.3.2.07.0001	u provedbi	19.845.000,15	0,00	0,00 %
Uspostava sustava za upravljanje ljudskim potencijalima Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje				
UKUPNO		144.927.609,06	4.450.485,53	3,07 %

Tablica 48 Pregled finansijske provedbe po izravnim dodjelama; Status ugovora_OPULJP_31122019_ugovorenoplaćeno

- **Ključni nalaz 57:** PO1 dosegnula je visoku razinu odobrenih sredstava, koja su do kraja pete godine provedbe već bila na 91 % u usporedbi s čitavim OPULJP-om koji je bio na 72,54 %. U okviru PO1 isplaćeno je 42% ugovorenih sredstava, a 37% troškova je certificirano prema EU-u. Plaćanja u specifičnom cilju 8.ii. dosegnula su iznos od 1.565 milijardi kn i predstavljaju 84 % svih plaćanja izvršenih u PO1, što naglašava njegovu usmjerenost na rješavanje pitanja NEET-ova. Značajan napredak ostvaren je i u realizaciji javnih radova. Potpora za samozapošljavanje, čija se finansijska sredstva također smatraju veoma važnima za PO1, do kraja 2019. još uvijek nije pokazala takvu razinu napretka sa samo 66,3 milijuna kn ili 5,7 % isplaćenih ugovorenih sredstava.
- **Ključni nalaz 58:** Provjera izdataka imala je važnu ulogu u općenitoj djelotvornosti provedbe PO1. Uvođenje PTO-a ubrzalo je postupak i dobro funkcionira. Provjera izdataka na temelju stvarnih troškova s druge strane i dalje predstavlja izazov zbog složenosti i dugotrajnosti provjera koje se trebaju izvršiti. Kao što smo saznali iz intervjuja s predstavnicima HZZ-a, velik broj slučajeva koji treba provjeriti, koji je povezan s promjenama u mjerama i ograničenim brojem osoblja prema PT2, usporava postupke provjere izdataka.
- **Ključni nalaz 59:** Kao pokazatelj djelotvornosti, najmanji prosječni izdatak po sudioniku ostvaren je iz projekata lokalnih inicijativa za poticanje zapošljavanja (8.vii.1), u iznosu od 18.966 kn, nakon čega slijede mjere investicijskog prioriteta 8.i, s prosjekom 23.213 kn, zatim za NEET (8.ii), 36.849 kn za IZM i 37.607 kn za ESF.
- **Ključni nalaz 60:** Usporedba plaćanja izvršenih do kraja 2019. godine kao postotak dodjele sredstava OP-a s postotkom ostvarenih ciljeva broja sudionika u PO1 pokazuje da je investicijski prioritet 8.i najdjelotvorniji s obzirom na to da je udio uključenih ciljnih skupina gotovo uđivostručio udio plaćanja (iako je razina postignuća niska u obje kategorije). Druga najdjelotvornija je provedba SC 8.ii.1 (ESF), u kojem bi trenutačni trend plaćanja omogućio uključivanje 89 % sudionika i 64 % u okviru SC 8.ii.1 (IZM). Ako se trenutačna plaćanja lokalnim partnerskim inicijativama nastave u istom trendu, to će omogućiti uključivanje 52 % ciljnog

broja sudionika. S druge strane, pokazatelji rezultata u okviru IZM-a već su postignuti.

- **Ključni nalaz 61:** Sporija provjera izdataka u određenoj mjeri izobličuje sliku stvarnog napretka u provedbi specifičnih ciljeva i njihove djelotvornosti. Primjerice, operacija UP.01.1.1.0001 kojom se pruža podrška obrazovanju, osposobljavanju i prekvalifikaciji nezaposlenih osoba u provedbi je od 2015., no isplaćeno je samo 2,7 % ugovorenih sredstava, a do kraja 2019. godine nisu prijavljena nikakva postignuća u vezi pokazatelja ostvarenja i rezultata. Napredak u provjerama i plaćanjima ostvaren je nakon uvođenja pojednostavljene mogućnosti financiranja troškova.
- **Ključni nalaz 62:** Mjere aktivne politike zapošljavanja prošle su nekoliko promjena u 2016. i 2018., s učincima vidljivima na razini troškova po sudioniku. One su povećane u drugoj fazi operacija u specifičnim ciljevima 8.i.1, 8.i.2, 8.ii.1 i 9.i.1. Smanjenje je primijećeno u operaciji usmjerenoj na zadržavanje sezonskih radnika u zaposlenosti u drugoj fazi u okviru cilja 8.i.3.
- **Ključni nalaz 63:** Najvidljivija je sve veća potpora za samozapošljavanje (8.i.2) koja se do 2021. godine povećala za više od pet puta. Prosječan izdatak po sudioniku u prvom ciklusu ugovorene operacije potpore za samozapošljavanje bio je relativno nizak, 13.552 kn, što je jednako 54 % maksimalnog iznosa potpore od 25.000 kn koji je definiran na početku operacije, pri čemu je broj sudionika gotovo dosegnuo ciljnu brojku, a pokazatelji rezultata su premašeni. S ove točke analize, mjera je bila djelotvorna, no zbog sporije provjere izdataka ukupna slika možda nije u potpunosti realna, posebice kada uzmemos obzir da za drugu fazu ugovorene operacije još nisu prijavljena nikakva postignuća. S obzirom na to da je dodjeljivanje sredstava ovom specifičnom cilju veoma visoko, postoje zabrinutosti u vezi dinamike daljnje provedbe, posebice s obzirom na činjenicu da određeno vrijeme u 2020. godini ova mjera nije bila aktivna zbog pandemije bolesti COVID-19.
- **Ključni nalaz 64:** Usporedbom odobrenih sredstava, realiziranih plaćanja i postignuća do *cut-off* datuma nameću se pitanja hoće li se s postojećom dodjelom sredstava očekivani broj sudionika u okviru specifičnih ciljeva 8.ii.1 (IZM) i 8.vii.1 postići. U okviru 8.ii.1 (IZM), 97 % sredstava je odobreno, a 69 % njih plaćeno, no broj uključenih NEET-ova dosegnuo je samo 43 % cilja. Također, 80 % sredstava dodijeljenih za 8.vii.1 ugovoreno je za lokalne inicijative za poticanje zapošljavanja koje planiraju uključiti 7.230 pripadnika ranjivih skupina, što predstavlja 48 % cilja.
- **Ključni nalaz 65:** Prva faza operacije javnih radova dobro je provedena u smislu ciljnog broja sudionika. Na temelju tih rezultata, intervencija se čini manje djelotvornom od očekivanog s obzirom na rezultate nakon prestanka sudjelovanja u mjeri. Korištenjem 99,6% ugovorenih sredstava za operaciju u prvom

ugovorenom ciklusu, ciljani broj sudionika postignut je u 94%, dok je cilj pokazatelja rezultata - sudionici, koji imaju posao nakon prestanka sudjelovanja - u mjerama postignut u 76%.

- **Ključni nalaz 66:** Značajan udio sredstava u okviru 8.i.3 odobren je za operaciju Potpore za očuvanje radnih mjesta u sektoru proizvodnje tekstila, odjeće, obuće, kože i drva za zadržavanje radnika u sektoru tekstila, odjeće, obuće, kože i drva u zaposlenosti. Operacija je započela u ožujku 2019., a do *cut-off* datuma nisu prijavljena nikakva postignuća, no do kraja 2021. planira se uključiti 6.810 radnika. Spor napredak u iskorištavanju sredstava za podršku zapošljavanju sezonskih radnika također zahtijeva pomnije praćenje provedbe.
- **Ključni nalaz 67:** Provedba specifičnog cilja 8.vii.2 je u usporedbi s drugima bila skromna u pogledu ugavaranja (25 %), realiziranih plaćanja (3% ugovorenih plaćanja) i poglavito u postizanju očekivanih usluga koje će se razvijati od početka ili nadograditi (5 od 88).

EP 15: U kojoj mjeri su predviđene aktivnosti adekvatno planirane u odnosu na zajedničke i specifične pokazatelje relevantnog investicijskog prioriteta u kontekstu polaznih vrijednosti i postavljenih ciljeva?

U okviru ovog pitanja evaluacijski tim pokušao je odgovoriti u kojoj mjeri će se ostvariti ciljane vrijednosti pokazatelja postavljenih u okviru PO1 na temelju dosadašnje provedbe intervencija i postignutog verificiranja sudionika istih.

Kao što je već u nekoliko navrata naglašeno, intervencije, pa tako i ciljane vrijednosti u okviru PO1 OPULJP-a, planirane su u nekom drugom društveno-ekonomskom kontekstu (visoke nezaposlenosti i smanjenje gospodarske aktivnosti), a promjena istog u godinama od 2015. do danas natjerala je ključnog korisnika PO1 – HZZ na izmjene u provedbi MAPZ-a, kako bi postigli ciljane vrijednosti i odgovorili na novonastale potrebe ciljnih skupina na tržištu rada u Hrvatskoj. U skladu s tim nalazom potrebno je promatrati sljedeće zaključke.

Kao što je ranije prikazano, ukupna ostvarenost ciljanih vrijednosti pokazatelja po specifičnim ciljevima PO1 je sljedeća:

Investicijski prioritet/ specifični cilj	Pokazatelj	Ciljna vrijednost OP 2023.	Kumulativ 2019.	Omjer ostvarenja %
8.i.	CO01	48.708	9.755	20
	CR03	5.031	0	0
	CR04	26.199	8.983	34

Investicijski prioritet/ specifični cilj	Pokazatelj	Ciljna vrijednost OP 2023.	Kumulativ 2019.	Omjer ostvarenja %
	CR06	27.536	4.078	15
8.ii.1 (ESF)	CO01	8.946	11.569	129
	CR04	39 %	3.636	31*
	CR06	47 %	5.287	46
8.ii.1 (IZM)	Soy07	70.550	30.670	43
	CR01	90 %	30.630	99
	CR11	14.460	22.436	155
8.vii.1	SO112	15.000	3.565	24
	SR106	23 %	0	0
8.vii.2	SO116	88	5	6

Tablica 49 Pregled ostvarenih ciljanih vrijednosti pokazatelje po SC POI; GIP, 2019. godina

Ukoliko bi se zaključivalo da će se provedba intervencija u okviru PO1 nastaviti istim omjerom kao i u proteklom razdoblju, navodio bi se zaključak da vjerojatno neće doći do ostvarivanja većine ciljanih vrijednosti pokazatelja definiranih na razini pojedinog specifičnog cilja, jer omjeri ostvarenja za većinu pokazatelja nisu dosegli niti 50% ciljane vrijednosti. Ciljana vrijednost sudionika zasad je postignuta i premašena samo za 8.ii.1 (ESF). Međutim, ciljane vrijednosti pokazatelja rezultata u 8.ii.1. pokazuju da su intervencije bile prilično uspješne u okviru ESF-a (očekivani rezultati gotovo postignuti) i iznad ciljeva za IZM. S druge strane, očekivani rezultati ispod 8.i i dalje su niski.

No nije moguće zaključivati na temelju provedbe u proteklom razdoblju jer, kao što je već navedeno u izvješću, stvaran broj sudionika u okviru svih ovih intervencija u PO1 je veći, no nije verificiran od strane PT2, stoga je prikazani omjer ostvarivanja ciljanih vrijednosti trenutačno manji. Kao što je naglašeno u okviru izvješća, redovna praksa HZZ-a u okviru MAPZ jest retroaktivno ovjeravanje sudionika operacija i za očekivati je da će se izmijeniti ostvarene vrijednosti pokazatelja za prethodne godine u godišnjem izvješću.

Također, za procjenu ostvarivanja postavljenih ciljanih vrijednosti nužno je procijeniti planirane i raspoložive alokacije sredstava koje su dostupne u okviru pojedinih operacija za naredno razdoblje. Alokacije i potrošnja po intervencijama u svakom specifičnom cilju pojašnjene su detaljno u okviru Pitanja 14 ovog izvješća.

S obzirom na navedeno, evaluacijski tim u okviru ovog izvješća ne može sa sigurnošću procijeniti hoće li doći do ostvarivanja ciljanih vrijednosti za svaki specifični cilj do kraja provedbe OPULJP-a.

- **Ključni nalaz 68:** Prijavljena razina ostvarenja većine pokazatelja u okviru specifičnih ciljeva PO1 do *cut-off* datuma ne odražava stvarno stanje jer je stvaran broj sudionika u okviru intervencija u PO1 veći, no nije prijavljen dok sudionici nisu verificirani, stoga omjer ostvarivanja ciljanih vrijednosti prikazuje krivu sliku ostvarenosti. Zbog navedenog se ne može procijeniti hoće li doći do ostvarivanja ciljanih vrijednosti za svaki specifični cilj do kraja provedbe OPULJP-a.
- **Ključni nalaz 69:** Iako se zbog retroaktivnog verificiranja sudionika ne može procijeniti hoće li doći do ostvarivanja ciljanih vrijednosti za svaki specifični cilj do kraja provedbe OPULJP-a, evidentno je da se ciljane vrijednosti za IP 8.vii neće postići zbog manjeg broja ugovorenih projekata.

EP 16: Jesu li kroz postupak planiranja MAPZ-a definirane najdjelotvornije i najekonomičnije aktivnosti i temelji li se njihov odabir na jediničnim troškovima prema vrsti operacije i prema ciljanoj skupini?

Kako se saznae iz intervjuja s predstavnicima HZZ-a, planiranje mjera obuhvaćenih OP-om za razdoblje 2014 – 2020. započelo je na temelju iskustva iz razdoblja 2010 – 2013. U vrijeme planiranja za 2015. godinu, nalazi iz vanjske evaluacije mjera aktivne politike tržišta rada 2010 - 2013 (IPSOS) još nisu bili dostupni. Evaluacija je završena 2016. godine, uključujući analizu troškova i koristi za određene mjere.

Rezultati su pokazali da su najbolji učinci postignuti potporama za samozapošljavanje i potporama za zapošljavanje. Najviše stope jediničnih troškova plaćene su za potpore za obrazovanje, sufinancirane javne radove i osposobljavanje na radnom mjestu.⁴⁹ Stoga su se najekonomičnije mjere identificirane u razdoblju 2010 – 2013. nastavile i u razdoblju 2015 – 2019., uz neke izmjene. Međutim, i one mjere koje su bile skuplje nastavile su se izvoditi. Neke od njih, npr. javni radovi, specifično se bave teško zapošljivim ciljnim skupinama.

Kako bi se detaljnije odgovorilo na pitanje, pripremljen je pregled intervencija i mjera aktivne politike zapošljavanja s glavnim karakteristikama za identificiranje ciljnih skupina i s njima povezanih troškova (u Orilogu 3 ovog dokumenta). Podaci su prikupljeni iz *Mjere aktivne politike zapošljavanja iz nadležnosti HZZ-a – Uvjeti i načini korištenja sredstava za provođenje mjera za razdoblje 2015 – 2019.* Kratki sažetak glavnih događaja u planiranju mjera predstavljen je u nastavku.

⁴⁹Vanjska evaluacija mjera aktivne politike tržišta rada 2010 –2013., IPSOS, veljača 2016.

Mjera	Potpore (2019)	Diferencijacija potpore prema ciljanoj skupini	Promjene mjere u odnosu na 2015 g.
1. Potpore za zapošljavanje	50 % godišnjeg troška bruto plaće, 75 % za osobe s invaliditetom, 12 mjeseci	DA – stopa obrazovanja, staž osiguranja, osoba s invaliditetom	DA – ciljane skupine, potpora, broj mjera
1.1. Potpore za zapošljavanje za stjecanje prvog radnog iskustva	Realni sektor: 50 % iznosa bruto II plaće, bez gornjeg ograničenja, 12 mjeseci Javni sektor: 100 % iznosa prema iznosu pripravnice plaće, trošak prijevoza, 12 mjeseci	DA – sektor, radno mjesto. Javni sektor: zdravstvo, obrazovanje, socijalna skrb, kultura	Mjera od 2018. godine dalje. DA- korisnici mjere za javni sektor
2. Potpore za samozapošljavanje	Nezaposlene osobe: do 55.000 ili do 70.000 kn (kombiniranje sa stručnim ospozobljavanjem za rad), za posebno definirane djelatnosti NKD do 70.000 kn odnosno 85.000 kn (s stručnim ospozobljavanjem) Poslovni subjekt – bivši korisnik potpore: do 55.000 odnosno 70.000 (za posebno definirane djelatnosti, 12 mjeseci	DA - djelatnost	DA –broj mjera, ciljane skupine, definicija i visina potpore, trajanje mjere korisnici mjere
3. Obrazovanje nezaposlenih	Polaznik: novčana pomoć (max. 50 % visine minimalne plaće 1.500 kn razmjerne danima provedenim na obrazovanju, troškovi prijevoza Obrazovna ustanova: 100 % troškova obrazovanja Zdravstvena ustanova: troškovi liječničkog pregleda ako je isti uvjet za upis, trajanje prosječno 6 mjeseci	NE. Dodatna potpora: tečaj hrvatskog jezika za ciljanu skupinu hrvatski povratnici/useljenici iz hrvatskog iseljeništva	DA - broj mjera, ciljane skupine, korisnici mjere
4. Stručno ospozobljavanje za rad bez zasnivanja radnog odnosa	Poslodavac: uplata doprinosa mirovinskom osiguranju – za 12 mjeseca – 7.704,6, za 24 mjeseca 15.409,2 uplata doprinosa zdravstvenom osiguranju – za 12 mjeseci 6.356,26 kn; trošak obrazovanja do 7.000 kn Polaznik: zavod novčana pomoć u visini minimalne plaće umanjene za doprinose za obvezna osiguranja, za dane provedene na stručnom ospozobljavanju (3000 kn), trošak polaganja stručnog/ majstorskog ispita, trajanje do 24 mjeseca	NE	DA – ciljane skupine, trajanje mjere,
4.1 Osposobljavanje za stjecanje odgovarajućeg radnog iskustva	Poslodavac: uplata obveznih doprinosa mirovinskom osiguranju (HZMO) (642,05 kn za 2019. godinu) što za 12 mjeseci iznosi 7.704,6 kn. Uplata obveznih doprinosa zdravstvenom osiguranju (HZZO) (529,69 kn za 2019. godinu) što za 12 mjeseci iznosi 6.356,28 kn. Trošak obrazovanja ukoliko postoji, a najviše do 7.000,00 kn. Polaznik: novčana isplata u visini definiranoj Odlukom nadležnog tijela, trošak polaganja stručnog ispita za obveznike polaganja istog, trošak prijevoza	NE	Nova mjera od 2018. godine. DA - ciljane skupine
5. Javni rad	Ciljana skupina 1: 100 % troška minimalne bruto plaće u iznosu od 4.368,75 kn, Troškovi prijevoza Ciljana skupina 2, 3: 50% troška minimalne bruto plaće u iznosu od 2.184,37 kn, troškovi prijevoza, trajanje do 6 mjeseci (puno radnjo vreme) / do 9 mjeseci (nepuno radnjo vreme)	DA – položaj nezaposlenih, starost, trajanje prijave u evidenciji	DA – broj mjera, ciljane skupine, trajanje mjere, korisnici

6. Potpore za očuvanje radnih mesta	Za skraćivanje radnog vremena: Razmjerni dio iznosa plaće za broj radnih sati za koje je radniku skraćeno radno vrijeme (maks. do 40 % skraćenja i maks. do 40% iznosa bruto plaće, a najviše do iznosa min. plaće) Obrazovanje radnika: Ukupan trošak obrazovanja radnika. Trajanje najduže 6 mjeseci za pojedinog radnika.	NE	DA – broj mjera, ciljane skupine, definicija potpore, trajanje potpore, korisnici
6.1 Potpore za očuvanje radnih mesta u sektoru proizvodnje tekstila, odjeće, obuće, kože i drva	Subvencija u iznosu minimalne plaće uvećane za doprinose na osnovicu u iznosu od 4.368,75 kn za 2019. godinu. Mogućnost provedbe programa usavršavanja i osposobljavanja radnika obuhvaćenima Programom za očuvanje radnih mesta - financiranje troška obrazovanja 100 %. trajanje najduže 24 mjeseca	NE	Nova mjeru – 2019.
7. Stalni sezonač	100% troška produženog osiguranja za prva 3 mjeseca, a sljedeće razdoblje u najdužem trajanju od 3 mjeseca 50 % produženog osiguranja. Osobi: Novčana pomoć isplaćuje se za najviše 6 mjeseci produženog mirovinskog osiguranja, najviše u visini 70 % prosječne plaće u gospodarstvu. Trajanje 6 mjeseci.	NE	Nova mjeru od 2017. U periodu 2015 - 2016. dio mjeru 8.

Tablica 50 Sažetak glavnih događaja u planiranju mjera aktivne politike zapošljavanja tijekom godina

- **Ključni nalaz 70:** U razdoblju 2015 – 2016. sustav intervencija i mjera aktivne politike zapošljavanja bio je prilično složen. Intervencije s najvećim brojem mjera bile su Javni radovi (14), Potpore za zapošljavanje (10) i Obrazovanje nezaposlenih (6). Razina diferencijacije ciljnih skupina u određenim mjerama također je bila veoma detaljna, posebno za sudionike javnih radova.
- **Ključni nalaz 71:** Uz pojednostavljenje sustava mjera, u 2016. ublaženi su uvjeti za sudjelovanje u određenim mjerama, što je omogućilo većem broju ciljnih skupina da sudjeluju u mjeri, a to dijelom odgovara promijenjenoj situaciji na tržištu rada i omogućuje veću fleksibilnost. Tijekom provedbe neke su mjere izmijenjene i dopunjene kako bi bolje odražavale utvrđene potrebe. Primjerice, javni radovi od 2017. godine nude mogućnost obrazovanja na razdoblje od tri mjeseca, a mjera za samozapošljavanje također pruža mogućnost uključivanja stručnog osposobljavanja ili usavršavanja na radnom mjestu.
- **Ključni nalaz 72:** Kao što smo saznali iz intervjuja (Pitanje 12), analitička osnova za planiranje mjera bila je nedostatna. Mjere u razdoblju 2015 - 2016. godine, planirane su na temelju iskustva iz razdoblja 2010 - 2013. Trenutni informacijski sustav ne omogućuje dobivanje dovoljnih podataka za donošenje boljih odluka utemeljenih na dokazima u planiranju mjera, posebno s obzirom na rezultate mjera, jer podatke treba izvući iz drugih sustava.
- **Ključni nalaz 73:** Trošak prosjeka po sudioniku po mjeri/aktivnosti mogao se izračunati samo na razini operacije (Pitanje 14), koja obično uključuje nekoliko

mjera; za neke operacije podaci još nisu prijavljeni. Stoga se na Pitanje 16 ne može adekvatno odgovoriti u dijelu koliko su učinkovitost i isplativost uzete u obzir pri planiranju MAPZ-a.

- **Ključni nalaz 74:** Mjere koje su se pokazale najekonomičnijima u razdoblju 2010 - 2013. također su planirane u razdoblju 2015 - 2019. (Potpore za zapošljavanje, samozapošljavanje). Najučinkovitije i najekonomičnije aktivnosti nisu adekvatne za adresiranje određenih ciljnih skupina, posebno one najugroženije trebaju dodatne aktivnosti u smislu aktiviranja, osposobljavanja itd. Očekuje se da će se izdatci po sudioniku u većini mjera povećati kako je utvrđeno na temelju dokumenata iz faze 1 i 2 (Pitanje 14). Ako pogledamo Prosječan trošak po sudioniku na temelju ugovorenih vrijednosti operacija Faze 1 i 2, za Fazu 2 prosječni trošak je veći. Jedino za 8.i.3 - Zadržavanje radnika u zaposlenosti prosječni trošak po sudioniku je manji.
- **Ključni nalaz 75:** Troškovi mjera definirani su po sudioniku mjere. U definiciji potpore promatran je status ciljnih skupina (npr. koliko su dugo bili registrirani kao nezaposleni, njihova dob, razina kvalifikacije) ili neke druge specifične situacije. OSI i druge osobe u nepovoljnem položaju imale su pravo na veće stope potpore u intervencijama Potpore za zapošljavanje i Javnih radova. Također, trajanje potpore prilagođavano je specifičnim situacijama ciljnih skupina na početku provedbe operacija u okviru PO1, no kasnije ga se nastojalo definirati u okviru određene mjere.
- **Ključni nalaz 76:** Jedinični troškovi primijenjeni su samo u nekim mjerama za određene vrste troškova. Nezaposlenim osobama, sudionicima mjera Obrazovanje nezaposlenih, Stručno osposobljavanje za rad bez zasnivanja radnog odnosa i Javni radovi, isplaćena je plaća utvrđena u određenom postotku minimalne plaće. Za ostale vrste troškova i ciljne skupine postavljena su maksimalna ograničenja ili kao postotak (npr. Troškovi plaće) i/ili maksimalni iznosi (npr. Maksimalni iznosi za mentorstvo ili osposobljavanje po polazniku, putni troškovi, potpora za samozapošljavanje).
- **Ključni nalaz 77:** Potpore za samozapošljavanje, koja se temelji na dodjeli sredstava, kao jedna od najvažnijih mjer u provedbi Prioritetne osi 1 također se pokazala jednom od najučinkovitijih prema nalazima protučinjenične analize u ovom razdoblju (vidi Pitanje 19), a izmijenjena je nekoliko puta. Iznos potpore po sudioniku neprestano se povećavao uz kriterij sudjelovanja, gdje je svaka nezaposlena osoba koja se prijavlja u evidenciju HZZ-a imala pravo podnijeti zahtjev za potporu. Međutim, postavlja se pitanje hoće li sve veća atraktivnost potpore rezultirati smanjenjem koristi u odnosu na troškove.
- **Ključni nalaz 78:** Mjera javnih radova, koja se prema rezultatima ocjene mjeru u razdoblju 2010 – 2013. pokazala kao jedna od najskupljih, redizajnirana je 2016. godine. Skraćeno razdoblje provedbe smanjilo bi troškove po sudioniku koji su

podržani u stopostotnom iznosu troška minimalne bruto plaće. Međutim, dosadašnji učinci pokazali su da je situacija sudionika MAPZ-a u smislu zaposlenja nakon napuštanja mjere bila nepovoljnija u odnosu na one koji nisu sudjelovali u mjerama (vidi Pitanje 19), što zahtijeva poboljšanje načina na koji su mjere osmišljene.

EP 17: Provode li se MAPZ-e sukladno planiranom (financijskim i fizičkim pokazateljima provedbe, okvirom uspješnosti, postavljenim ciljevima)?

Odgovori na Pitanje 17 prikazani su u okviru prijašnjih pitanja (16, 15, 14, 11).

3.4. Evaluacijski kriterij: UČINAK

Učinak je mjerilo svih značajnih učinaka razvojne intervencije, pozitivnih ili negativnih, očekivanih ili nepredviđenih, na njezine korisnike i druge uključene strane. Budući da se učinkovitost usredotočuje na predviđene ishode intervencije, učinak je mjerilo širih posljedica intervencije, poput ekonomskih, socijalnih i političkih učinaka; na lokalnoj, regionalnoj ili nacionalnoj razini; na ciljnu skupinu ili druge, izravno ili neizravno, uključene strane. U slučaju procjene utjecaja, tj. one u kojoj se prednost daje mjerenu i ocjeni učinka, mora se procijeniti protučinjenično stanje, odnosno ono što bi se dogodilo da nije došlo do intervencije.

EP 18: U kojoj su mjeri učinci i rezultati u svakom specifičnom cilju dugotrajno održivi te hoće li se takav učinak moći očuvati i bez financiranja iz nacionalnih/europskih fondova?

Održivost je mjerilo toga hoće li se koristi razvojnih intervencija provedenih u okviru PO1 nastaviti nakon završetka potpore iz ESF-a i nacionalne potpore. Iako se prethodna i sljedeća pitanja tiču određenih razvojnih intervencija, procjena održivosti bavi se dugoročnim učincima samog razvojnog procesa.

U tom smislu, aktivnosti provedene u okviru IP 8.i, 8.ii (ESF), 8.ii (IZM) i dijelom SC 9.i.1. smatraju se dijelom programa mjera aktivne politike zapošljavanja i, kao takve, ne mogu se održati bez financiranja iz nacionalnih izvora i/ili Europskog socijalnog fonda. Učinak na sudionike i ciljne skupine mjeri se i prikazuje u sljedećim pitanjima (Pitanje 19 i Pitanje 20), kao i učinak na sustav mjera aktivne politike zapošljavanja (u Pitanju 21).

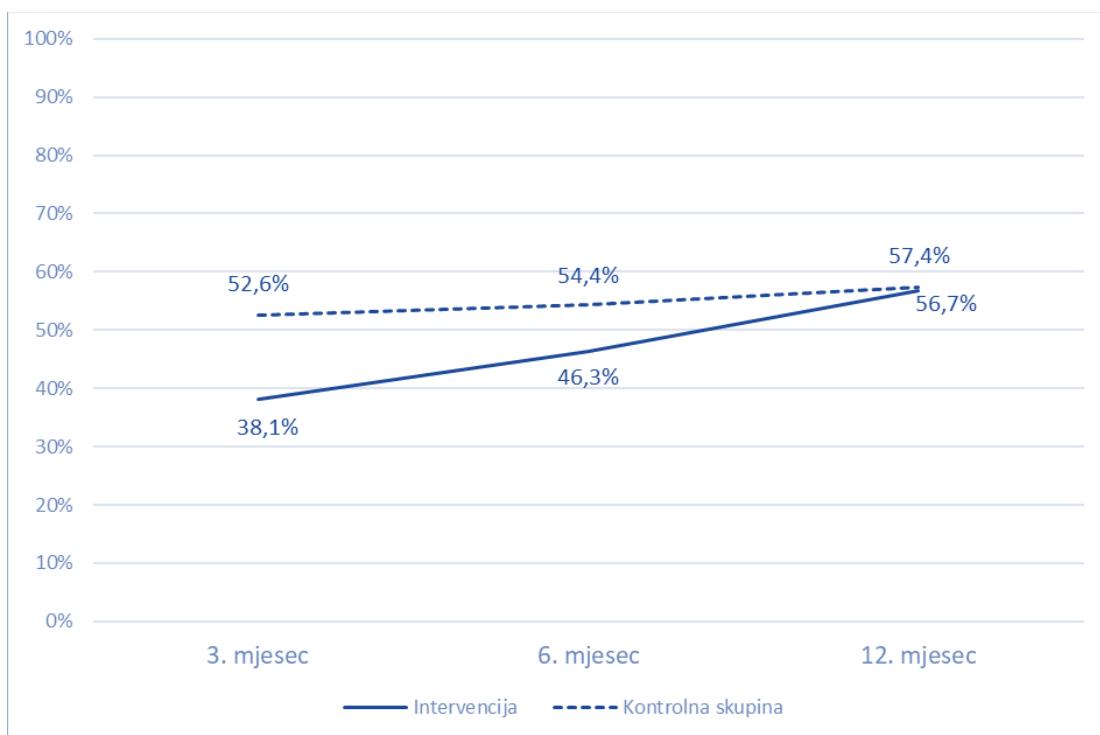

EP 19: Bi li se učinak mogao postići bez bespovratnih sredstava ESF-a? Ako da, u kojoj mjeri?

Protučinjeničnom procjenom učinka nastojalo se utvrditi neto učinke mjera pomoću tehnike uparivanja preferencijskih (podudaranje rezultata sklonosti). Njome se uparuje osobe koje su sudjelovale u mjerama s barem jednom osobom koja nije sudjelovala u mjerama (kontrolna skupina), korištenjem devet uobičajenih varijabli kao što su dob, spol, područje obrazovanja, rizična skupina itd. (rezultat sklonosti). Na taj način pokušalo se procijeniti da li je moglo doći do zapošljavanja bez MAPZ-a, odnosno sredstava iz PO1. Od deset analiziranih mjer,⁵⁰ tri intervencijske skupine postigle su pozitivan učinak, sedam mjera je postiglo negativni učinak, odnosno kontrolna skupina imala je veći udio zaposlenih u intervalima od tri, šest i/ili 12 mjeseci. Te su mjeri:

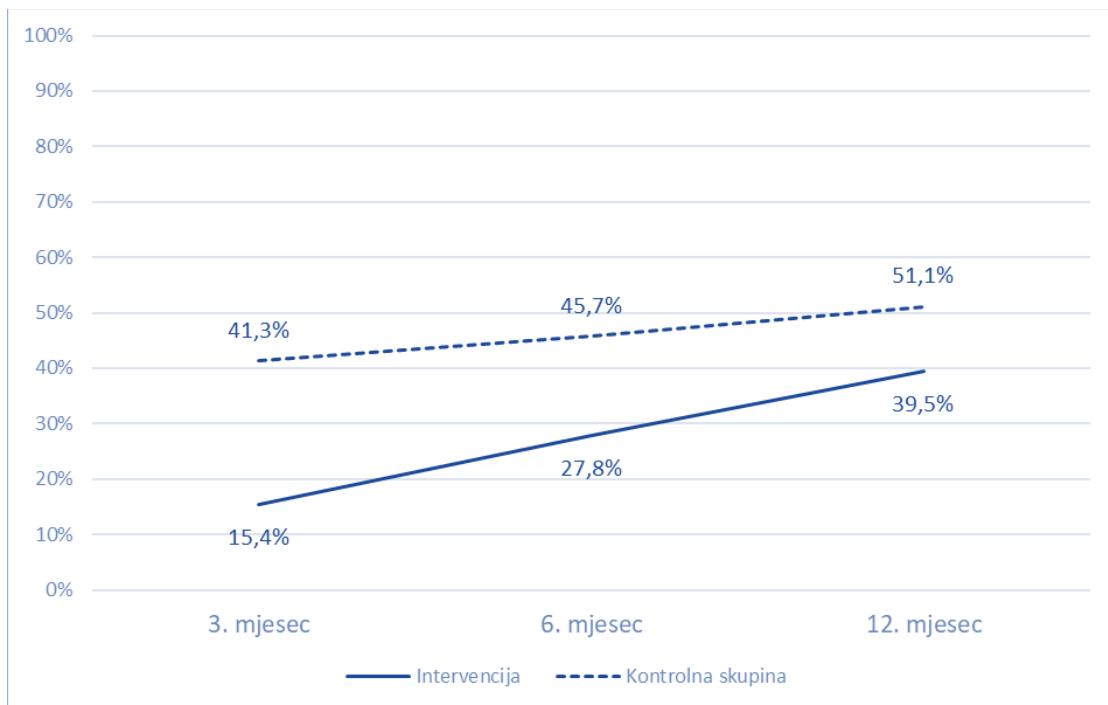
- ***8.ii.1 ESF SOR:*** Kao što je vidljivo iz grafičkog prikaza rezultata na donjoj slici, pozitivan neto efekt mjeri nije vidljiv ni u 3. niti u 6. mjesecu po izlasku iz mjeri. Štoviše, efekt mjeri je negativan, jer je znatno veći postotak zaposlenih u kontrolnoj skupini. Postotak zaposlenih sudionika SOR-a tek se u 12. mjesecu izjednačava s postotkom zaposlenih u kontrolnoj skupini - postotak zaposlenih sudionika je u 12. mjesecu za 0,7 postotnih bodova niži od postotka zaposlenih u kontrolnoj skupini. U svim promatranim mjesecima razlike između kontrolne skupine i skupine u mjeri su statistički značajne (hi-kvadrat test, $p<0,001$). Zamjetan je i trend rasta zaposlenosti i intervencijske i kontrolne skupine između svih promatralih mjeseci, s time da je rast zaposlenosti znatno izraženiji kod intervencijske skupine (rast sa 38% na 57%).

⁵⁰ Koje su mjeri analizirane opisano je u Poglavlju 2 „Metodologija“ pod Aktivnost 3.6. – Provedba protučinjenične analize; referirati se na isto za pojašnjenje podjela mjeri.

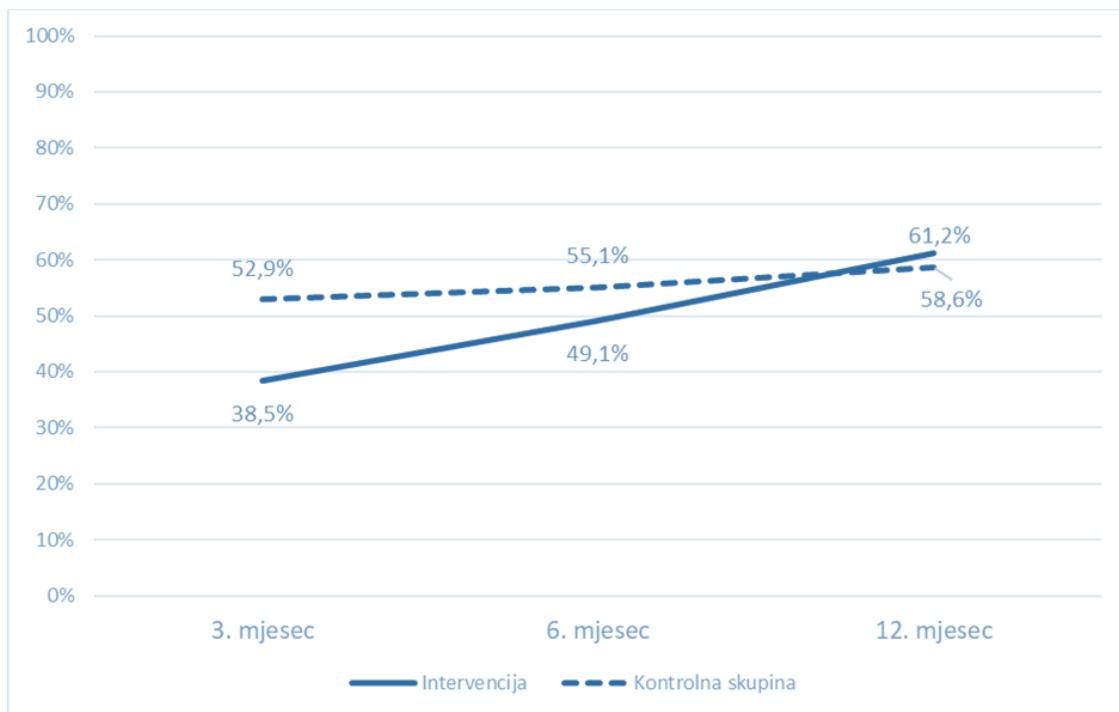
Slika 24 Postotak zaposlenosti 3, 6 i 12 mjeseci nakon izlaska iz ESF SOR intervencije

- 8.ii.1 ESF Javni radovi:** Kao što je vidljivo iz grafičkog prikaza rezultata na donjoj slici, sudionici javnih radova imaju znatno manji postotak zaposlenih u sva tri promatrana razdoblja (razlike su testirane hi-kvadrat testom i statistički su značajne, $p<0,05$). Neto efekt mjere je negativan, te u 3. mjesecu iznosi -26 postotnih bodova, dok se u 6., te osobito u 12. mjesecu negativni efekt mjere smanjuje na 18, odnosno na 12 postotnih bodova. Kod ove mjere također je zamjetan trend rasta udjela zaposlenih u obje skupine, s time da je rast udjela zaposlenih izrazitiji kod intervencijske skupine, međutim, taj brži rast ne dostiže postotak zaposlenosti kontrolne skupine u promatranom/evaluiranom periodu od 12 mjeseci po izlasku iz mjere.

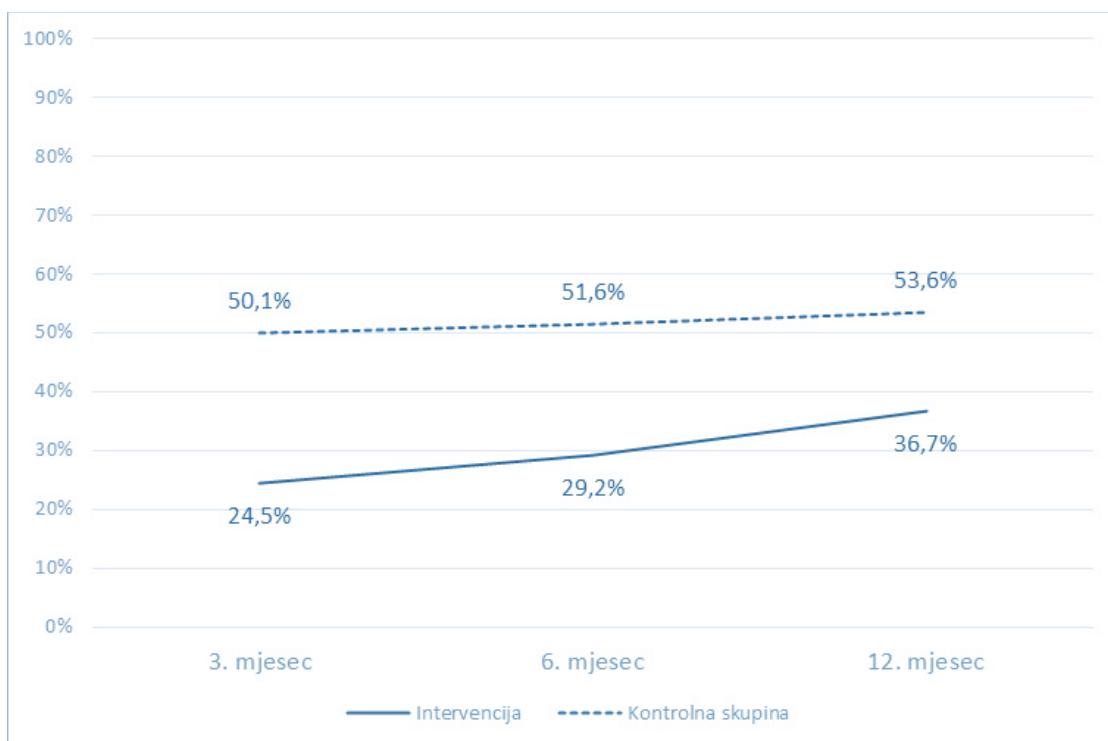
Slika 25 Postotak zaposlenosti 3, 6 i 12 mjeseci nakon izlaska iz ESF javnih radova

- 8.ii.1 IZM Javni radovi: Kao što je vidljivo iz grafičkog prikaza rezultata na donjoj slici, pozitivan neto efekt mjere nije vidljiv u 3. niti u 6. mjesecu po izlasku iz mjere. Efekt mjere je negativan jer je znatno veći postotak zaposlenih u kontrolnoj skupini. U 12. mjesecu po izlasku iz mjere neto efekt je blago pozitivan (3 postotna boda), međutim kad se izjednače razlike u varijablama (Prilog 5), pokazuje se da je šansa zapošljavanja u 12. mjesecu ipak na strani nesudionika (razlika nije velika, ali je statistički značajna i dobiveni rezultati su na strani odbacivanja nul-hipoteze o jednakim šansama zaposlenosti i to u smjeru većeg postotka zaposlenosti kod nesudionika mjere. Stoga, zaključuje se da su sudionici javnih radova provedenih u okviru IZM-a imali značajno manju šansu statusa zaposlenosti u sva tri promatrana razdoblja.

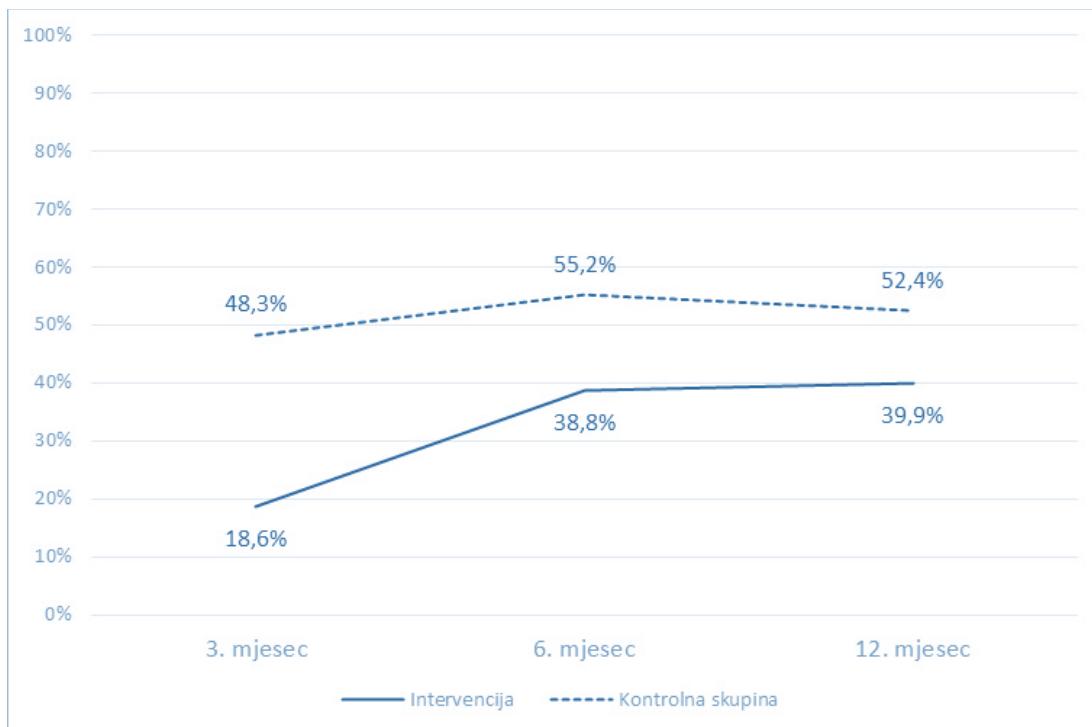
Slika 26 Postotak zaposlenosti 3, 6 i 12 mjeseci nakon izlaska iz IZM javnih radova

- **9.i.1 Javni radovi:** Korisnici su mjere Javnih radova u okviru SC 9.i.1 u sva tri promatrana perioda u znatno manjem postotku zaposleni nego pripadnici kontrolne skupine. Pripadnici kontrolne skupine su zaposleni u više od 50 % slučajeva u tri promatrana perioda, s trendom blagog rasta. Korisnici mjere javnih radova pokazuju trend rasta zaposlenosti tijekom promatranih perioda, od 24,5 % u 3. mjesecu do 36,7 % u 12 mjesecu (za razliku od rasta u kontrolnoj skupini za 2,5 postotnih bodova).

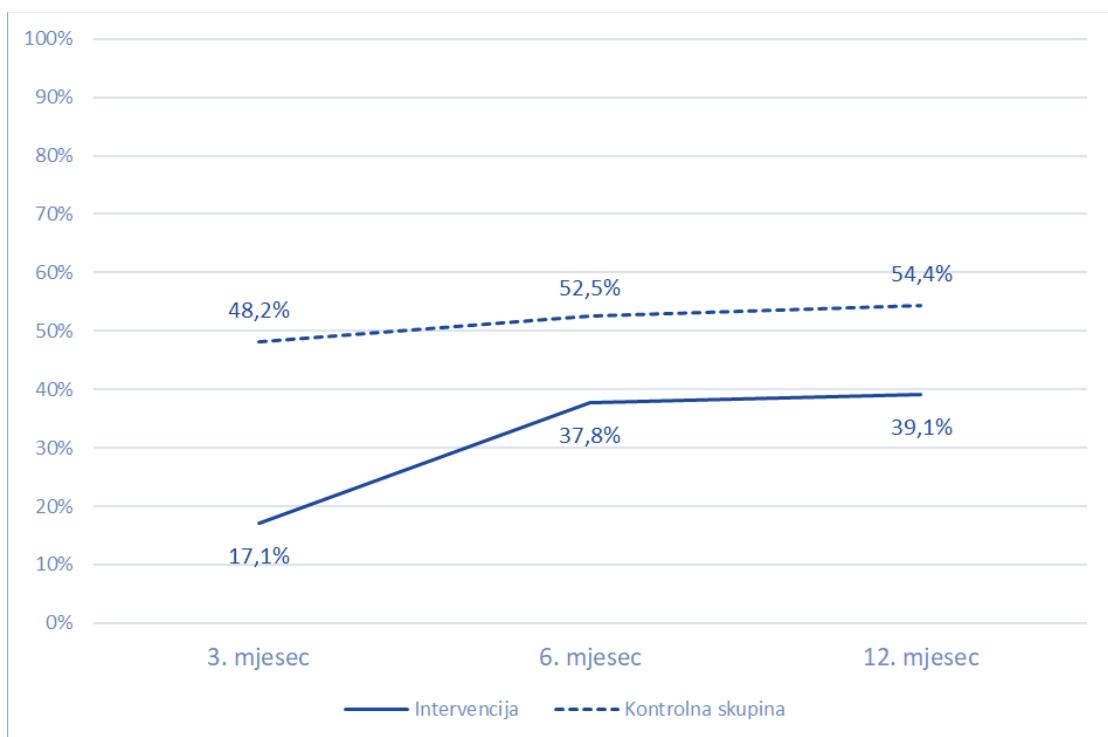
Slika 27 Postotak zaposlenosti 3, 6 i 12 mjeseci nakon izlaska iz 9.i javnih radova

- 8.ii.1 ESF Potpore za zapošljavanje:** Mjera potpore za zapošljavanje financirana kroz 8.ii.1 (ESF) ima negativan efekt na sudionike mjere u odnosu na kontrolnu skupinu u 3. mjesecu i 6. mjesecu, dok u 12. mjesecu od sudjelovanja u mjeri nema statističke značajne razlike, što znači da mjera u 12. mjesecu nije imala niti pozitivnog niti negativnog efekta na sudionike. Razlika nakon 3 mjeseca je visoka i iznosi 29,7 postotnih bodova, a u kasnijem razdoblju (6 mjeseci) smanjuje se i iznosi 16 postotnih bodova. Trend rasta postotka zaposlenosti je vidljiv od 3. do 6. mjeseca, ali je u periodu nakon 6. mjeseca rast usporen u skupini sudionika, a kod kontrolne skupine je u padu. Stoga se može reći da je u razdoblju do 6 mjeseci bolji učinak postignut bez bespovratnih sredstava ESF-a.

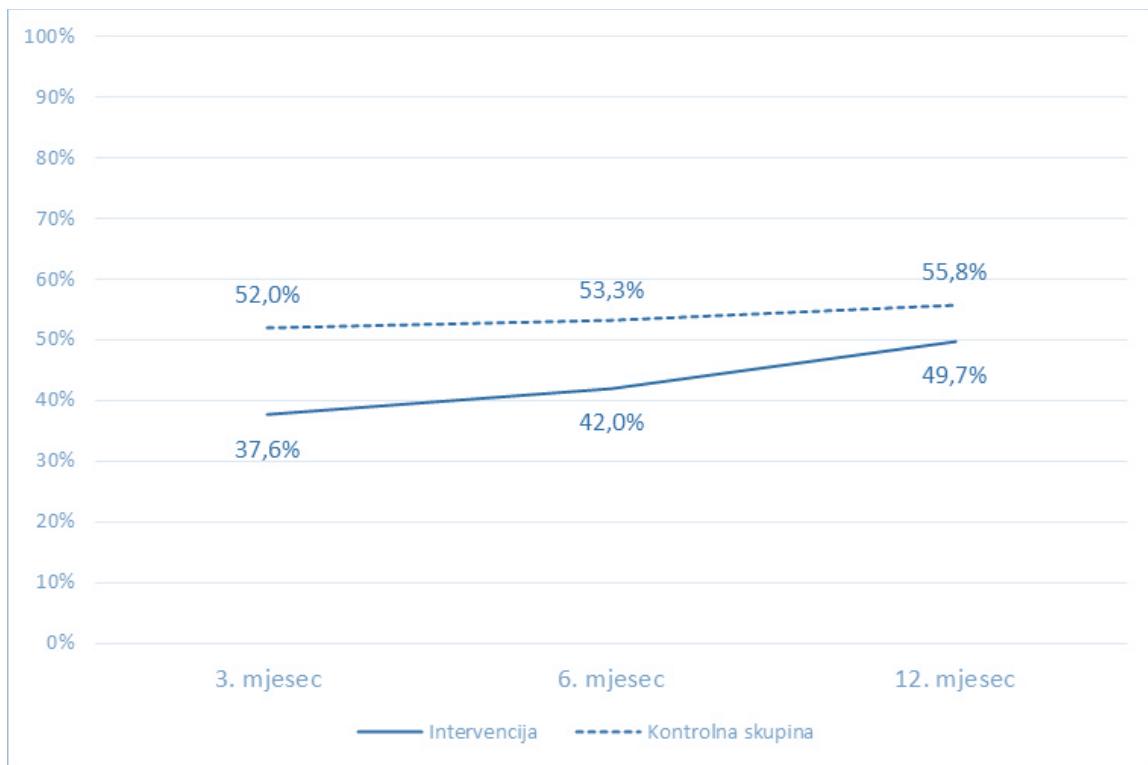
Slika 28 Postotak zaposlenosti 3, 6 i 12 mjeseci nakon izlaska iz ESF potpora

- **8.ii.1 ESF Obrazovanje.** Jednako kao i kod potpora za zapošljavanje u okviru 8.ii.1. (ESF) mjera obrazovanja u okviru istog IP ima negativan efekt na sudionike mjere u odnosu na kontrolnu skupinu u 3. i 6. mjesecu, dok u kasnijem periodu nema statistički značajnih razlika. Razlika nakon 3 mjeseca je značajna i velika te iznosi 31,1 postotnih bodova, a u kasnijem razdoblju (6. mjesecu) smanjuje se te iznosi 15 postotnih bodova. Trend rasta postotka zaposlenosti u skupini sudionika vidljiv je od 3. do 6. mjeseca, ali je u periodu nakon 6. mjeseca rast usporen. U kontrolnoj skupini vidljiv je blagi trend rasta zaposlenosti od 48 % u 3. mjesecu do 54 % u 12. mjesecu.

Slika 29 Postotak zaposlenosti 3, 6 i 12 mjeseci nakon izlaska iz ESF obrazovanja

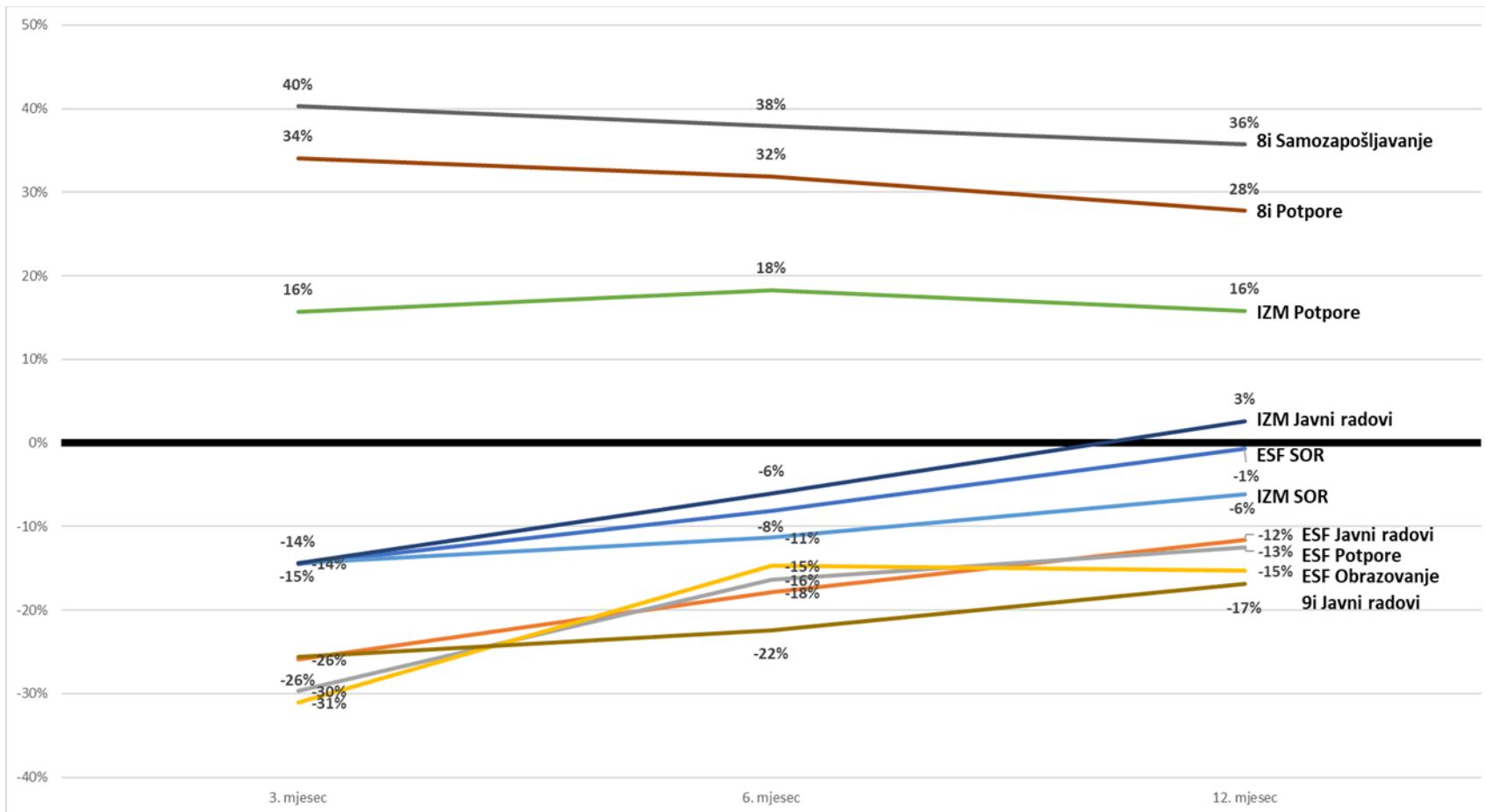
- 8.ii.1.SOR (IZM):** Prema dobivenim rezultatima usporedbe sudionika IZM SOR-a i uparene kontrolne skupine ne-sudionika, vidljivo je kako su sudionici nakon izlaska iz mjere u manjem postotku zaposleni nego osobe u kontrolnoj skupini. Ta je razlika prisutna u sva tri promatrana mjeseca nakon izlaska iz mjere (i statistički je značajna, $p<0,001$). Iako su sudionici mjere u svim razdobljima u manjem postotku zaposleni, primjetan je uzlazni trend u postotku zaposlenosti kod sudionika. Kod kontrolne skupine trend rasta zaposlenih osoba postoji, ali je slabije izražen nego kod sudionika mjere.

Slika 30 Postotak zaposlenosti 3, 6 i 12 mjeseci nakon izlaska iz IZM SOR intervencije

Analiza je samo za tri mjere pokazala neto pozitivan učinak u svakom intervalu, gdje su stope zaposlenosti skupine iz intervencije premašile stope zaposlenosti kontrolnih skupina. To su sljedeće mjere

- 8.ii.1. Potpore za zapošljavanje (IZM)
- 8.i Potpore za zapošljavanje
- 8.i Potpora za samozapošljavanje

Slika 31 Sažetak – Neto efekti mjera

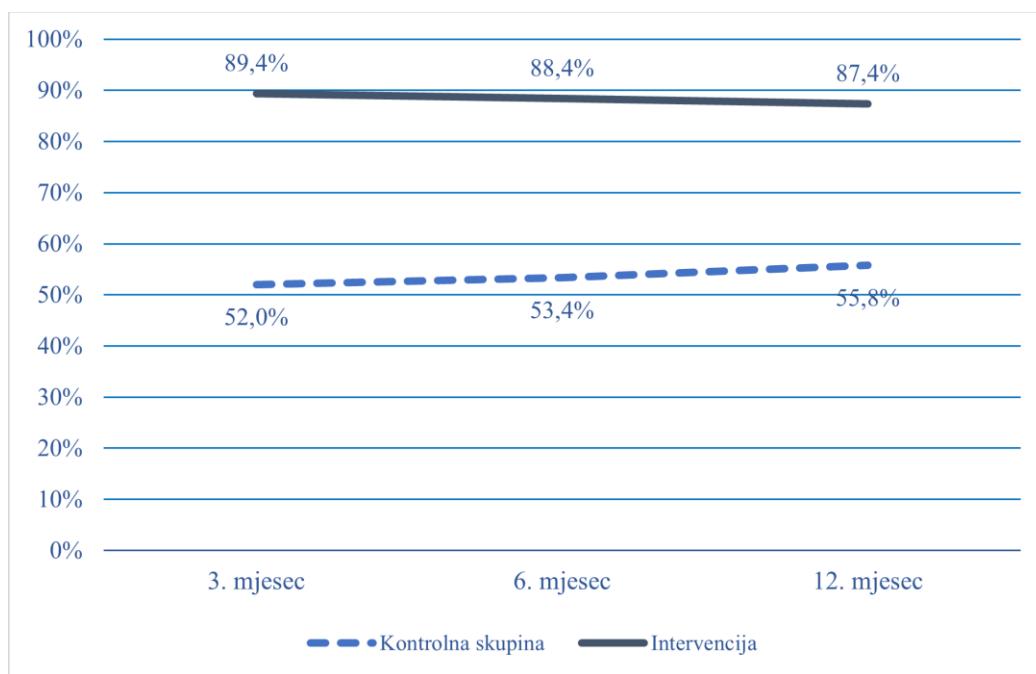
- **Ključni nalaz 79:** U okviru sedam intervencija mogao bi se postići bolji učinak na zapošljavanje bez intervencije u razdoblju od 3, 6 i/ili 12 mjeseci: 8.ii.1. ESF SOR, 8.ii.1. ESF Javni radovi, 8.ii.1. ESF Potpore za zapošljavanje, 8.ii.1 ESF Obrazovanje, 8.ii.1. IZM javne radove, 9.i. Javne radove te 8.ii.1. IZM SOR.
- **Ključni nalaz 80:** U tri promatrane mjere – 8.ii.1. IZM Potpore za zapošljavanje, 8.i Potpore za zapošljavanje i 8.i Potpore za samozapošljavanje ostvaren je neto pozitivan učinak intervencije u sva tri promatrana vremenska intervala.

Pitanje 20: Koji je učinak aktivnosti usmjerenih na nezaposlene osobe, uključujući dugotrajno nezaposlene, u smislu njihova održivog uključivanja na tržište rada? Kakav bi bio status pojedinaca bez poduzetih mjera?

Što se tiče održivog uključivanja na tržište rada, protučinjenična analiza pokazala je da je do održivog uključivanja na tržište rada zbog sudjelovanja u mjeri došlo kod tri intervencije.

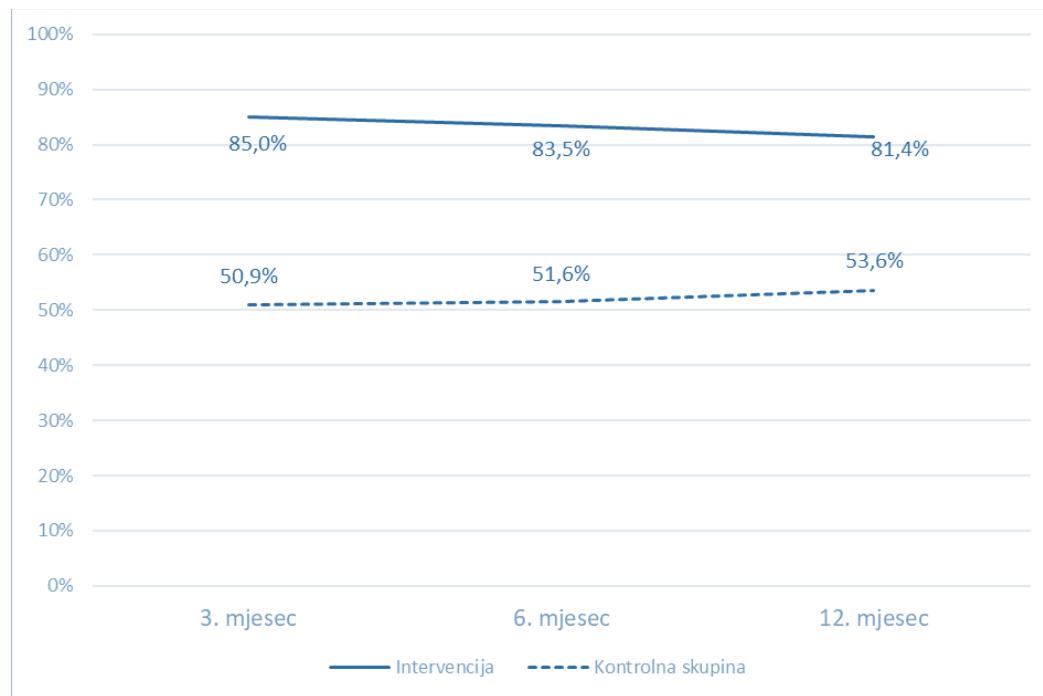
To su bile sljedeće intervencije/mjere:

- **8.ii.1.IZM Potpore za zapošljavanje:** Za ovu mjeru, iako su šanse za zaposlenost u intervencijskoj skupini 3, 6 i 12 mjeseci nakon intervencije bile vrlo velike, npr. 89,4 % u intervalu od tri mjeseca, došlo je do blagog smanjenja između 3 i 6 mjeseci (-1 postotni bod) i između 6 i 12 mjeseci (-1 postotni bod). Zbog toga, kao i zbog blagog rasta zaposlenosti u kontrolnoj skupini, razlika između intervencijske i kontrolne skupine, tj. neto učinak nešto se smanjio kroz tri vremenska intervala (od 37,4 postotnih bodova u točki 3 mjeseca do 31,6 postotnih bodova u točki 12 mjeseci)..

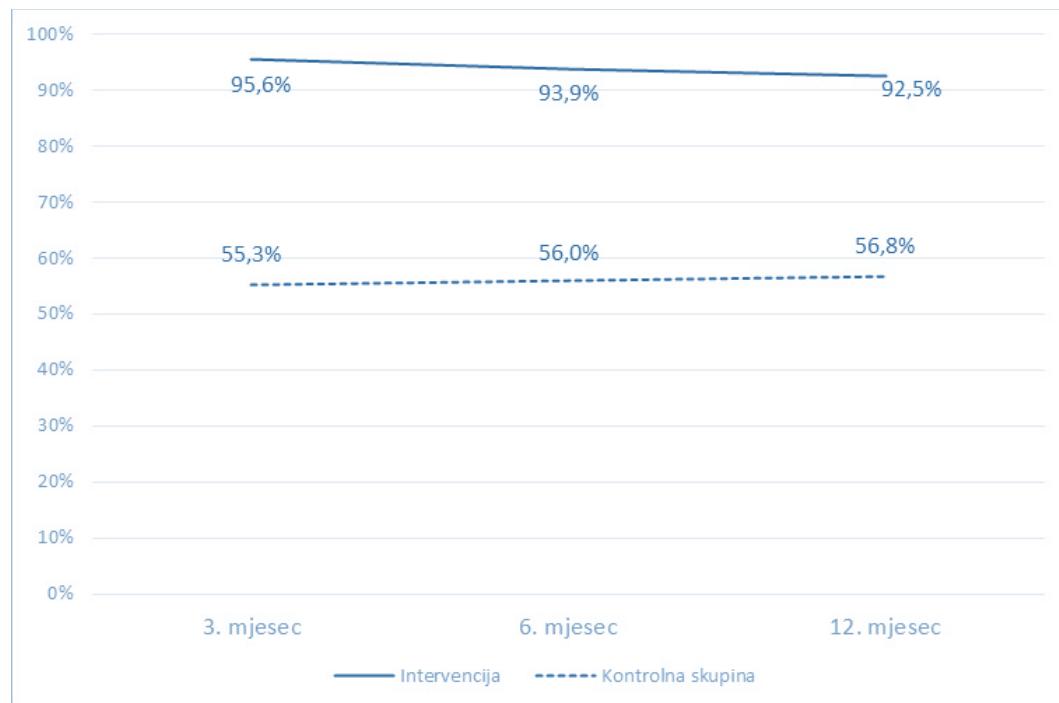
Slika 32 Postotak zaposlenosti 3, 6 i 12 mjeseci nakon izlaska iz IZM potpora

- **8.i Potpore za zapošljavanje:** Za ovu mjeru, iako su šanse za zaposlenje 3, 6 i 12 mjeseci nakon intervencije bile vrlo velike, npr. 85 % u intervalu od tri mjeseca, došlo je do blagog smanjenja između 3 i 6 mjeseci (-1,5 postotnih bodova) i između 6 i 12 mjeseci (-2,1 postotnih bodova). Suprotno tome, tijekom 12 mjeseci zabilježen je blagi rast zaposlenosti kontrolne skupine za 2,7 postotna boda. Što se tiče kontrolne skupine, najveća razlika između intervencije i kontrolne skupine bila je u tri mjeseca, s neto učinkom intervencije od 34,1 postotna boda iznad kontrolne skupine i padom na 31,9 postotnih bodova u šest mjeseci i 27,8 postotnih bodova u 12 mjeseci.

Slika 33 Postotak zaposlenosti 3, 6 i 12 mjeseci nakon izlaska iz 8.i potpora

- **8.i Potpora za samozapošljavanje:** Za ovu mjeru, iako su šanse za zaposlenje 3, 6 i 12 mjeseci nakon intervencije bile izrazito velike zbog prirode mjere, npr. 95,6 % u intervalu od tri mjeseca, došlo je do blagog smanjenja između 3 i 6 mjeseci (-1,7 postotnih bodova) i između 6 i 12 mjeseci (-1,4 postotnih bodova). Suprotno tome, tijekom 12 mjeseci zabilježen je pad zaposlenosti kontrolne skupine za 1,5 postotnih bodova. Što se tiče kontrolne skupine, najveća razlika između intervencije i kontrolne skupine bila je u tri mjeseca, s neto učinkom intervencije od 40,3 postotna boda iznad kontrolne skupine i padom na 37,9 postotnih bodova u šest mjeseci i 35,8 postotnih bodova u 12 mjesecu.

Slika 34 Postotak zaposlenosti 3, 6 i 12 mjeseci nakon izlaska iz 8.i. samozapošljavanje

Na temelju dobivenih nalaza o neto učinku promatranih MAPZ-a, evaluacijski tim razvio je nekoliko potencijalnih pojašnjenja zbog čega su se baš kod mjera SOR, javnih radova, potpora za zapošljavanje za dugotrajno nezaposlene mlade (8.ii.1 ESF) i obrazovanja (8.ii.1 ESF) pokazali negativni učinci, a kod potpora za zapošljavanje (u okviru 8.i. te IZM-a) i samozapošljavanja pozitivni.

Jedno objašnjenje razlike u neto učinku mjera može se svakako pronaći u karakteristikama ciljnih skupina i neopserviranim obilježjima sudionika i ne-sudionika (kontrolne skupine s kojom su se uspoređivali sudionici mjera). Potencijalni nedostatak protučinjenične analize je pretpostavka da su varijable odnosno karakteristike koje ulaze u model jedine važne za odabir u interventnu skupinu, tj. da osim tih varijabli/karakteristika nema drugih relevantnih varijabli/karakteristika. To treba imati na umu pri interpretaciji rezultata, jer na sam ulazak u neke mjere utječe i neki čimbenici koji su izvan varijabli/karakteristika koje se prikupljaju unutar sustava HZZ-a i prema kojima je izrađena protučinjenična analiza. Zasigurno, motivacija, kao i proaktivnost nezaposlenih osoba na tržištu rada, karakteristike su koje su mogle utjecati na stvaranje razlike u udjelu zaposlenih između sudionika i ne-sudionika, a te karakteristike nisu obuhvaćene analizom.

Kao primjer ovog slučaja možemo uzeti mjeru potpora za zapošljavanje (8.i. te IZM) koja je pokazala značajan pozitivni neto učinak u zapošljavanju u odnosu na ne-sudionike. Sasvim sigurno je proaktivnost na tržištu rada, kao i motivacija za zapošljavanje, bila važna karakteristika koja je dovela do pozitivnog neto učinka, a ista se može objasniti kroz

dobivene rezultate ankete, gdje su sudionici mjere na pitanje „kako su dobili posao za koji su primili potporu“ odgovorili kako su sami pronašli posao, odnosno sami su se javili poslodavcu (više od polovice ispitanih sudionika – 56,3% – prema nalazima u EP 9).

S druge strane, isti razlog (neopservirana obilježja sudionika i ne-sudionika poput motivacije i proaktivnosti na tržištu rada) potencijalno je proizveo slabiji neto učinak mjera SOR-a, javnih radova, potpora za zapošljavanje za dugotrajno nezaposlene mlade (8.ii.1 ESF) i obrazovanja (8.ii.1 ESF). Treba uzeti u obzir da su ove mjere ciljale primarno one osobe koje su dugotrajno nezaposlene, odnosno one koje imaju slabije izglede za zapošljavanje na tržištu rada. Može se pretpostaviti da su prilikom selekcije sudionika ovih mjera djelatnici HZZ-a dali prednost onim nezaposlenim osobama za koje su procijenili da imaju manje šanse za uključivanje na otvoreno tržište rada (zbog ovih neopserviranih karakteristika) u odnosu na one nezaposlene osobe s kojima smo ih uspoređivali u okviru protučinjenične analize. Taj pristup u selekciji sudionika mjera svakako je ispravan s obzirom da MAPZ upravo i jesu namijenjene onim skupinama kojima pomoći pri zapošljavanju najviše i treba. No moguće je da je takav pristup i doveo do prikazanog slabijeg učinka u zapošljavanju sudionika u odnosu na kontrolnu skupinu.

Također, jedan od razloga slabijeg učinka 7 promatranih MAPZ-a koje su ostvarile neto negativni učinak može biti u „lock-in“ efektu odnosno efektu „zaključavanja“ sudionika u mjeru, dok su se ne-sudionici s kojima smo ih uspoređivali zapošljavali na sve aktivnijem tržištu rada u RH-u. To se posebno odnosi na mjere s dužim trajanjem, poput SOR-a i javnih radova. Dok su sudionici mjere SOR-a odradivali sposobljavanje na radnom mjestu bez zapošljavanja, njihovim vršnjacima koji se nisu odlučili za isto otvarale su se mogućnosti zapošljavanja zbog gospodarskog oporavka koji je bio prisutan u Hrvatskoj od 2015. godine.

Jedan od razloga slabijeg učinka mjere SOR-a na zapošljavanje svakako se može pronaći i u činjenici da je većina mladih osoba (prema procjeni, dvije trećine ukupnih sudionika mjere SOR) odradivala mjeru SOR-a kod poslodavaca u državnim i javnim službama, koje su imale zabranu zapošljavanja te nije postojala realna mogućnost zadržavanja sudionika nakon isteka mjere.

Slično kao i u slučaju SOR-a, kod javnih radova u velikoj većini slučajeva nije postojala mogućnost zadržavanja u radnom odnosu sudionika javnih radova, s obzirom da se uglavnom radilo o izvanrednim programima osmišljenim od strane jedinica lokalne samouprave, kao i udruga. Programi javnih radova imaju dvije glavne komponente: pasivni element koji je potpora dohotku s kratkoročnom svrhom osiguravanja prihoda primjerenog za osiguravanje minimalnog životnog standarda (mreža socijalne sigurnosti) te aktivni element stjecanja radnog iskustva koje služi ili kratkoročnoj svrsi održavanja radne sposobnosti i postojećih vještina radi zadržavanja na tržištu rada ili dugoročnijoj svrsi poboljšanja vještina kako bi se nekoga približilo tržištu rada. Na temelju provedene evaluacije zaključeno je da je provedba javnih radova doprinijela kratkoročnoj finansijskoj dobiti za sudionike te socijalnom uključivanju, no efekt na zapošljivost sudionika je

izostao, dok su uspoređeni ne-sudionici s druge strane bili primorani pronaći zaposlenje na otvorenom tržištu rada.

Sve navedeno predstavlja doprinos objašnjenju nalaza o ostvarenim učincima evaluiranih mjera u okviru provedene protučinjenične analize.

- **Ključni nalaz 81:** Održivo uključivanje na tržište rada, u većoj mjeri u odnosu na kontrolnu skupinu, ostvareno je za tri promatrane mjere – IZM Potpore za zapošljavanje, 8.i Potpore za zapošljavanje i 8.i Potpore za samozapošljavanje.

Pitanje 21: Očekuje li se i u kojoj mjeri i učinak provedenih intervencija na sustav provedbe aktivnih mjera politike zapošljavanja?

Sustav provedbe mjera aktivne politike zapošljavanja uključuje sljedeće dionike s njihovim ulogama:

- Upravu za tržište rada i zapošljavanje MROSP-a, koji pokreće cijelokupno planiranje i reviziju programa MAPZ u skladu s nacionalnim planovima i strategijama, te zakonodavne promjene relevantne za MAPZ
- Središnji ured HZZ-a, koji je uključen u planiranje i reviziju MAPZ-a, pripremu operacija/projekata i izvješća o provedbi cijelokupnog programa MAPZ u Hrvatskoj
- Područni uredi/Područne službe HZZ-a provode cijelokupni program MAPZ-a na svojem teritoriju, što uključuje informiranje o MAPZ-u, odabir sudionika, ugovaranje, praćenje provedbe potpore, prikupljanje dokumenata i izvješćivanje Središnjeg ureda HZZ-a.

Na temelju opisanih postupaka i slabosti sustava MAPZ, u Pitanju 12 ovog dokumenta utvrđeni su neki pozitivni učinci na sustav.

Planiranje MAPZ-a:

Ostvaren je određeni napredak u procesu planiranja MAPZ-a na temelju iskustva u posljednjih 5 godina. Planiranje se poboljšalo u nekoliko navrata u ovom razdoblju. Prvo, planiranje MAPZ-a sada se vrši u razdoblju od tri godine, dok se svake godine revizija kriterija i postupaka vrši na temelju prikupljenih podataka s terena (u smislu žalbi, pogrešaka itd.). Drugo, ukupna uključenost dionika poboljšala se tijekom godina kroz Radnu skupinu za praćenje provedbe MAPZ-a koju je osnovao MROSP, u kojoj predstavnici HZZ-a, relevantnih ministarstava, socijalni partneri, komora, sindikati i akademska zajednica mogu razgovarati o promjenama mjera.

Analitika tržišta rada:

Nedostatak čvrste i prediktivne analitike tržišta rada prepoznat je kao jedna od slabosti trenutačnog cijelokupnog sustava MAPZ-a. Međutim, kako je uočeno tijekom evaluacije,

kao rezultat operacije „Implementacija HKO-a i razvoj alata u povezivanju obrazovanja i tržišta rada“ finansirane u okviru SC 8.vii.2, u tijeku je razvoj internetskog portala (<http://hkotrzisterada.mrms.hr/>) na kojem će se pružati najnovije informacije o tržištu rada u Hrvatskoj. U narednim bi se godinama na portal, prema riječima predstavnika MROSP-a, trebale integrirati dodatne informacije u vezi s obrazovanjem i tržištem rada, koje bi onda trebale poslužiti kao dobar analitički alat za planiranje MAPZ-a.

Vidljivost MAPZ-a:

Provedba MAPZ-a u ocijenjenom razdoblju dovela je do bolje vidljivosti postojanja MAPZ-a u općoj populaciji u Hrvatskoj. Raznolikost mjera koje su provedene, povećana sredstva za provedbu mjera (u odnosu na razdoblje 2010 - 2013.), određeno pojednostavljenje mjera, kao i pojednostavljeno predstavljanje mjera putem portala www.mjere.hr i dodatne informativne kampanje koje su provedene (kao što je kampanja „Zaposli se u Hrvatskoj”), doveli su do bolje vidljivosti mjera u zajednici.

Izgrađeni kapaciteti osoblja HZZ-a na regionalnoj razini za provedbu MAPZ-a:

Iako još uvijek postoje potrebe i problemi u pogledu izgradnje kapaciteta za provedbu MAPZ-a od strane HZZ-a, uočava se da su u ocijenjenom razdoblju ostvarena određena poboljšanja. Poboljšanja su postignuta prvenstveno u pogledu zaposlenika jer su odjeli za MAPZ porasli u smislu broja zaposlenika, kroz novo zapošljavanje i preraspodjelom zaposlenika iz drugih odjela. Također, kako je provedba MAPZ-a u razdoblju od 2014. uključivala značajne promjene u postupcima (zbog pravila ESF-a), to je početkom provedbe rezultiralo značajnim kašnjenjima u odobravanju mjera i prepoznavanju troškova/sudionika u mjerama. Primijenjeno iskustvo, edukacija o provedbi mjera, kao i pojednostavljinje kriterija i postupaka, doveli su do izgradnje kapaciteta zaposlenika regionalnih ureda koji rade na provedbi mjera.

Uvođenje pojednostavljenih mogućnosti financiranja troškova:

Uvođenje pojednostavljenih mogućnosti financiranja troškova u 2018. godini za ovjeravanje sudionika u mjerama značajno je poboljšalo postupak izvještavanja i ovjeravanja te smanjilo postotak pogrešaka u izvještavanju. Iako još uvijek ima prostora za poboljšanje postupaka, to je imalo značajan učinak na cijelokupni proces provedbe MAPZ-a.

Online prijava za MAPZ:

Jedan od ključnih problema u provedbi MAPZ-a bilo je trajanje obrade zahtjeva za mjeru, kao i obujam dokumentacije koju je sudionik morao donijeti u papirnatom obliku. Kako bi riješio ovo pitanje, HZZ je planirao - i u siječnju 2021. godine uveo - internetsku aplikaciju

za mjere. Podnošenje zahtjeva putem internetskog obrasca razlikuje se od mjere do mjere, ovisno o tome koje podatke korisnik treba unijeti u zahtjev.

- **Ključni nalaz 82:** Pozitivan učinak ostvaren je na sustav provedbe mjera aktivne politike zapošljavanja poboljšanjem procesa revizije i planiranja MAPZ-a, stvaranjem alata za analitiku tržišta rada, poboljšanjem vidljivosti mjer u široj javnosti, izgradnjom kapaciteta HZZ-a za provedbu, kao i unapređenjem postupaka kroz pojednostavljene mogućnosti financiranja troškova i *online* podnošenje zahtjeva.

Pitanje 22: Koji su učinci i preporuke utvrđeni za buduće poboljšanje mjera aktivne politike zapošljavanja?

Skup sveukupnih preporuka za buduće poboljšanje MAPZ-a na temelju utvrđenih učinaka predstavljen je u sljedećem poglavljtu.

MINISTARSTVO RADA, MIROVINSKOGA
SUSTAVA, OBITELJI I SOCIJALNE POLITIKE

KLJUČNE PREPORUKE

Projekt je sufinancirala Evropska unija iz Europskog socijalnog fonda.

4. KLJUČNE PREPORUKE

Slijedeći glavne nalaze napravljene tijekom provedbe srednjoročne evaluacije PO1 OPULJP-a i intervencija, evaluacijski tim stvorio je sljedeće preporuke namijenjene tijelima SUK-a, kao i ključnim Korisnicima izravnih dodjela za operacije u okviru PO1.

Prvi dio preporuka odnosi se na preporuke vezane za proces programiranja i izmjene PO1 OPULJP-a i donosi pregled aktivnosti koje bi se trebale poduzeti u narednom razdoblju, ili u novom programskom dokumentu za novo programsko razdoblje i/ili napraviti revizije u okviru postojećeg razdoblja.

Preporuka 1: Primjeniti regionalni pristup u planiranju i provođenju mjera aktivne politike zapošljavanja

U procesu planiranja novih programskih dokumenata i/ili revidiranja postojećih mjera aktivne politike zapošljavanja, kao i operacija u okviru kojih se iste provode, ključni dionici moraju uzeti u obzir velike regionalne razlike koje danas postoje na tržištu rada u Hrvatskoj, odnosno moraju primjeniti regionalni pristup u planiranju i provedbi mjera.

Regionalni pristup može se primijeniti na dva načina:

Prvo, osigurati regionalnim i lokalnim dionicima veće mogućnosti financiranja kroz otvorene pozive za njihove projekte koji su skrojeni po mjeri (eng. *tailor-made*) specifičnih potreba pojedinih ciljnih skupina u regionalnoj i/ili lokalnoj zajednici, u odnosu na mogućnosti koje su imali u vrednovanom razdoblju (samo 1 otvoren poziv u razdoblju od 2014 – 2019. godine). Osim što je nužno osigurati više mogućnosti financiranja kroz otvorene pozive, nužno je osigurati da pozivi budu otvoreniji i fleksibilniji u smislu prihvatljivosti aktivnosti, prihvatljivosti troškova i prihvatljivosti ciljnih skupina kako bi se osigurala kvaliteta i inovativnost odobrenih projekata.

Dруго, primjeniti regionalni pristup u načinu planiranja i provedbi mjera aktivne politike zapošljavanja u okviru HZZ-a. Paket mjera aktivne politike zapošljavanja trebao bi se izraditi na nacionalnoj razini kao okvir na temelju kojeg će pojedine regionalne službe, odnosno područne službe imati mogućnost regionalno prilagođavati provedbu MAPZ-a s obzirom na specifične potrebe pojedinih ciljnih skupina u svojim lokalnim zajednicama.

Preporuka 2: Izmijeniti postojeći neučinkoviti model rada Lokalnih partnerstva za zapošljavanje kroz propisivanje nacionalnog okvira za rad LPZ-ova, osiguravanje kontinuirane financijske potpore za rad LPZ-ova, kao i jačanje kapaciteta za planiranje i provedbu strateških dokumenata i strateških projekata

Kao što je pojašnjeno, postojeći model rada Lokalnih partnerstava za zapošljavanje pokazao se neučinkovitim zbog periodične financijske potpore koju su primali, nejasne uloge samih LPZ-ova u zajednici, slabog partnerstva s ključnim dionicima, kao i nedostatnim kapacitetima članova LPZ-a za strateško planiranje i provođenje strateških dokumenata. U narednom razdoblju predlaže se izmjena modela rada Lokalnih partnerstva za zapošljavanje kako bi one postale učinkovitije ili, ukoliko nije moguća ozbiljnija reforma njihovog modela rada, predlaže se ukidanje LPZ-ova i prekid bilo kakvog financiranja istih u narednom razdoblju.

Izmjene koje je nužno napraviti kako bi model rada bio učinkovitiji uključuju propisivanje nacionalnog okvira s jasno definiranim ulogama i dužnostima LPZ-ova u zajednici, kao i obvezama prema MROSP-u, ustupanje koordinacije rada LPZ-ova regionalnim koordinatorima,⁵¹ kao i uključivanje SRLJP-a i njihove baze projekata u županijske Planove razvoja, osiguravanje kontinuirane financijske potpore za rad LPZ-ova putem ograničenih poziva za dodjelu sredstava u okviru ESF-a bez prekida u financiranju, pružanje mogućnosti LPZ-ovima da dodjeljuju sredstva regionalnim i lokalnim dionicima za provođenje vlastitih projekata koji doprinose ostvarivanju njihovih SRLJP-ova, omogućiti im korištenje tehničke pomoći za jačanje kapaciteta za planiranje i provedbu strateških dokumenata i strateških projekata, kao i za uspostavu sustava praćenja i evaluacije strateških dokumenata.

Preporuka 3: Provoditi aktivnosti i projekte usmjerene na identificiranje i uključivanje NEET skupine u obrazovanje i na tržište rada

Kao što je prikazano u okviru nalaza, u proteklom su razdoblju planirane i provedene intervencije u okviru 8.ii.1. IZM-a i ESF-a bile isključivo usmjerene na mlade registrirane nezaposlene, odnosno intervencije su se provodile isključivo putem HZZ-a kao ključnog dionika, s ciljem direktnog uključivanja mladih na tržište rada, uslijed primarnog fokusa na registrirane nezaposlene i visoku registriranu nezaposlenost mladih. U idućem razdoblju, u okviru postojećeg OPULJP-a, kao i novog programskog dokumenta, fokus intervencija treba biti na rješavanju problema još uvijek značajne NEET skupine.

⁵¹ Kako su upisani na temelju Pravilnika o upisniku regionalnih koordinatora i lokalnih razvojnih agencija (NN 24/18).

U narednom razdoblju nužno je osigurati daljnju potporu za uspostavu pune funkcionalnosti sustava za praćenje neaktivnih mladih u NEET statusu u Republici Hrvatskoj, koji je razvijen u okviru operacije u 8.vii.2.

Predlaže se financiranje projekata putem novih otvorenih poziva, poput poziva „Pronađi me!“, koji uključuju provođenje inovativnih aktivnosti identifikacije (eng. *outreach*) NEET članova u zajednici, provođenje aktivnosti osnaživanja i motiviranja za uključivanje na tržište rada, odnosno za povratak u obrazovanje.

Također, predlaže poticanje provedba mjera za povratak u obrazovanje (A.2) koje su planirane u okviru donesenog PIGZM-a, a temelje se na osposobljavanju i obrazovanju mladih osoba.

Dodatno, preporuka je da se ojača uloga i aktivnosti Centara za informiranje i savjetovanje o karijeri (CISOK-a) kao središnjih mesta za provedbu usluga profesionalnog usmjeravanja prema NEET skupini, s ciljem pružanja pomoći i podrške NEET-ovcima u planiranju školovanja, razvoju vještina za učinkovito donošenje odluka o karijeri te olakšavanja procesa donošenja odluka vezanih za karijeru i pristup informacijama o tržištu rada i obrazovanju.

Preporuka 4: Provoditi mjere aktivacije neaktivnih žena na tržištu rada u Hrvatskoj

Nalazi pokazuju da je u Hrvatskoj još uvijek prisutna niska aktivnost žena na tržištu rada. Kako bi se povećala aktivacija neaktivnih žena na tržištu rada nužno je provesti određene mjere i aktivnost u narednom razdoblju koje će dovesti do usklađivanja obiteljskog i profesionalnog života.

U tom kontekstu predlaže se osmišljavanje i provođenje mjera poticaja prema poslodavcima koji će omogućiti ženama fleksibilne radne uvjete, kao što su rad na daljinu i fleksibilno radno vrijeme, te skraćeno radno vrijeme/dijeljeno radno mjesto.

Također, u okviru ESF-a nužno je osigurati financiranje provođenja aktivnosti koje za neaktivne žene omogućavaju pružanje skrbi za djecu (bilo redovne ili alternativne skrbi), kao i skrbi za starije osobe za vrijeme dok one rade na jačanju svojih kapaciteta i na uključivanju na tržište rada.

Predlaže se osiguravanje financiranja kroz otvorene pozive u okviru PO1 inovativnih projekata koji doprinose identificiranju i uključivanju neaktivnih žena u aktivnosti osnaživanja i osposobljavanja za povratak na tržište rada.

Preporuka 5: Kreirati nove mjere i usluge za održivo uključivanje najranjivijih skupina na tržište rada

Na najranjivije skupine na tržištu rada (kao što su dugotrajno nezaposleni s niskim stupnjem obrazovanja, pripadnici romske manjine te OSI) nije se dovoljno utjecalo s postojećim MAPZ-om. Preporuča se da se u nadolazećem razdoblju isplaniraju dodatne mjere ili usluge koje bi podržale održivo uključenje tih skupina na tržište rada budući da je vidljivo kako postojeće mjere ne ispunjavaju njihove potrebe u potpunosti.

Dugotrajno nezaposlene osobe, OSI i druge osjetljive skupine čine skupinu nezaposlenih s najnižom aktivnošću u traženju posla. Osim uobičajenog osjećaja koji dijele nezaposlene osobe, također se osjećaju nemoćno, obeshrabreno te nisu sigurni u svoje mogućnosti, bez obzira na svoje obrazovanje. Redovite aktivnosti HZZ-a, poput grupnog informiranja i individualnog usmjeravanja, obično nisu dovoljne za poticanje češćeg traženja posla ili uključivanje u MAPZ. Potreba za individualiziranim pristupom i osnaživanjem za aktivnije traženje posla identificirano je kao moguće rješenje te bi se navedeno trebalo provoditi na strukturirani način putem HZZ-a, ali i drugih kanala, poput klubova za zapošljavanje, prije nego što ih se uključi u MAPZ.

Uz to, nužno je razviti nove mjere i poticaje koje će provoditi HZZ ili drugi dionici u Hrvatskoj, npr.: pružati trajne poticaje za poslodavce ukoliko zaposle osobe iz najranjivije skupine, provoditi aktivnosti *job shadowinga* prilikom zapošljavanja osoba iz najranjivijih skupina, financirati nove i razvijati postojeća socijalna poduzeća s ciljem povećanja zapošljivosti najranjivijih skupina.

Preporuka 6: Uključiti postojeće mjere aktivne politike zapošljavanja u financiranje iz ESF-a u narednom programskom razdoblju

Prilikom evaluacije mjera aktivne politike zapošljavanja koje provodi HZZ u okviru izravnih dodjela u PO1 identificirane su mjere koje provodi HZZ, a nisu financirane u okviru ESF-a. Konkretno, radi se o potporama za usavršavanje, ospozobljavanje na radnom mjestu i ustanovama za obrazovanje odraslih te obrazovanje za temeljne vještine osobnog i profesionalnog razvoja.

Predlaže se da se iste uključe u financiranje u okviru OPULJP-a u idućem programskom razdoblju s obzirom da nadopunjavaju postojeću ponudu mjera aktivne politike zapošljavanja i odgovaraju na potrebe ciljnih skupina o kojima je u ovom dokumentu izvještavano.

Preporuka 7: Nastaviti provoditi mjeru potpora za zapošljavanje u narednom razdoblju

Nalazi provedene evaluacije mjera aktivne politike zapošljavanja koje provodi HZZ u okviru izravnih dodjela u PO1 potvrđuju da je mjeru potpora za zapošljavanje standardna mjeru koja je prepoznata od strane poslodavaca i mjera koju pokazuje svoj učinak na povećanje zaposlenosti ciljnih skupina.

Preporuka je da se u narednom razdoblju nastavi provoditi ista mjeru uz mogućnost dodatnog povećanja iznosa, odnosno produžetka trajanja sufinanciranja plaće, a u skladu s mogućnostima s obzirom na ograničenja u Općoj uredbi o skupnom izuzeću, posebno za najranjivije skupine na tržištu rada (kao što je pojašnjeno u Preporuci 5).

Preporuka 8: Uz mjeru samozapošljavanja osigurati sudionicima stručnu dodatnu potporu za prvu godinu poslovanja

Mjera samozapošljavanja, koju provodi HZZ, a financira se u okviru PO1, posljednjih godina je iznimno iskorištena te postiže visoki učinak u odnosu na zadržavanje u samozaposlenosti, kao što postiže i dodatni učinak kroz otvaranje novih radnih mesta u okviru podržanog poslovног subjekta. S obzirom na kriterije za dodjelu potpore, kao i iznose potpore, očekuje se da će u narednim godinama rasti interes za mjeru.

Preporuka je da se uz mjeru samozapošljavanja, osim finansijske potpore, sudionicima osigura za vrijeme prve godine poslovanja stručna i mentorska pomoć koja uključuje edukacije i pomoć u svakodnevnom vođenju poslovanja, financija i računovodstva, marketinga, prodaje te dodatnih stručnih tema. S obzirom na nedostatak ljudskih i stručnih kapaciteta u HZZ-u, za provođenje istog predlaže se da se podugovore stručnjaci ili se dogovori partnerstvo sa poduzetničkim potpornim institucijama koje će osiguravati podršku samozaposlenim osobama.

Preporuka 9: Mjeru obrazovanje za tržište rada organizirati kroz model dodjele vaučera

Postojeći model provedbe mjeru obrazovanja nezaposlenih osoba za tržište rada pokazao se slabije učinkovitim zbog nekoliko razloga: potrebe za provedbom javne nabave za ugovaranje obrazovnih ustanova koje će pružiti obrazovanje nezaposlenim osobama, što je dovelo do kašnjenja u provedbi mjeru i problema prilikom verifikacije sudionika; utvrđivanja kvota po PS/PU za uključivanje u obrazovanje u unaprijed definirane obrazovne programe te duge i zahtjevne procedure za testiranje i selekciju sudionika mjeru.

Uvođenjem modela vaučera za provedbu mjeru obrazovanja riješili bi se neki navedeni problemi. Vaučeri su certifikati koje bi od savjetnika dobila svaka nezaposlena osoba na

temelju individualnog profiliranja i profesionalnog plana, te bi isti mogla iskoristiti u obrazovnoj ustanovi po izboru. Na taj bi se način primijenio individualni pristup obrazovanju za tržište rada umjesto sadašnjeg grupnog pristupa (kako bi se održalo obrazovanje morala se popuniti grupa polaznika), omogućio odabir kvalitetnijih obrazovnih programa odnosno škola u odnosu na one lošije jer bi sudionici birali one koji im mogu pružiti najbolje obrazovanje te time podigla motivacija i interes za uključivanje u obrazovanje za tržište rada.

Preporuka 10: Mjera provedbe javnih radova mora biti provedena uz dodatne mjere uključivanja na tržište rada

Nalazi evaluacije jasno ukazuju da je učinak mjeri javnih radova na ukupnu zaposlenost vrlo nizak te da mjeri doprinosi psihološkom osnaživanju i socijalnom uključivanju sudionika u zajednicu.

S obzirom na navedeni učinak, preporuka evaluacijskog tima je da se nakon uključivanja u javne radove sudionici obavezno uključe u druge mjerne aktivne politike zapošljavanja koje će doprinijeti jačanju njihove zapošljivosti, primarno obrazovanje za tržište rada, kao i druge mjerne.

Preporuka 11: Uz finansijsku potporu pružiti dodatne mogućnosti za sudionike mjerne stalnog sezonca

Mjera stalnog sezonca pokazala se uspješnom u zadržavanju u zaposlenosti onih sezonskih radnika koji duži niz godina rade kod istog poslodavca.

Na temelju identificiranih potreba sudionika mjerne stalnog sezonca, iskazanih za vrijeme evaluacije, predlaže se da se, uz finansijsku potporu koju dobivaju za vrijeme izvan sezona, osigura i potpora za usavršavanje i edukaciju u zanimanju u kojem rade. Na taj će se način osigurati dodatna vrijednost sudionicima mjerne, kao i razviti njihova znanja i vještine kako bi i dalje bili konkurentni na tržištu rada.

Preporuka 12: Programiranje intervencija u okviru područja zapošljavanja za ITU mehanizam u narednom razdoblju planirati na temelju potreba urbanih središta

Evaluacija u okviru nalaza pokazala je da je za sada izostala integracija ITU mehanizama u 7 odabranih urbanih središta za planiranim intervencijama u okviru IP 8.ii i upitno je hoće li se do kraja razdoblja iskoristiti planirana alokacija za ITU mehanizam Razlozi neiskorištenosti alokacije nalaze se u planiranju po principu „planiranja odozgo“, gdje je

urbanim središtima unaprijed određena alokacija u okviru IP 8.ii. bez njihovih konkretnih projekata, odnosno bez razvijene SUR.

Preporuka je da se u narednom programskom dokumentu planirane alokacije za ITU mehanizam planiraju na temelju specifičnih potreba i projekata odabralih urbanih središta i iste upgrade u OP. Na taj će se način osigurati iskoristivost planiranih alokacija i izvršenost postavljenih ciljnih vrijednosti.

Sljedeće grupe preporuka odnose se na provedbu intervencija u okviru PO1 OPULJP-a te uključuju i konkretne prijedloge za unaprjeđenje procesa i organizacije posla, ne samo za UT i ostala tijela SUK-a, već i za ključnog Korisnika sredstava u okviru PO1 – Hrvatski zavod za zapošljavanje. Iako Naručitelj ove evaluacije jest MROSP u funkciji UT-a, iste preporuke može preporučiti ključnom Korisniku - HZZ-u - na razmatranje i usvajanje kako bi se u narednom razdoblju unaprijedila provedba planiranih intervencija.

Preporuka 13: Uključiti širi krug dionika u proces planiranja i revizije mjera aktivne politike zapošljavanja

Iako nalazi pokazuju napredak u uključenosti raznih dionika u proces planiranja i revidiranja MAPZ-a, primarno putem radne skupine koju je osnovao MROSP, smatra se nedostatkom što je prednost dana planiranju s vertikalnim dionicima, npr. ministarstvima, s ograničenom uključenosti horizontalnih dionika, kao što su regionalni i lokalni partneri.

Preporuka je da se u proces planiranja, posebno planiranja regionalnog pristupa u provedbi MAPZ-a, uključe regionalni i lokalni dionici (regionalne razvojne agencije, predstavnici JLRS-a, predstavnici lokalnih organizacija civilnog društva koje rade s pojedinim ranjivim skupinama na tržištu rada) koji će davati svoje prijedloge i komentare te na taj način unaprijediti proces planiranja MAPZ-a.

Savjetovanje s regionalnim i lokalnim dionicima može se izvršiti putem davanja na savjetovanje prijedloga izmjena postojećim MAPZ-ima, kao i prijedloga novih MAPZ-a. Na taj će se način osigurati pristup planiranju „odozdo prema gore“.

Preporuka 14: Unaprijediti prognoziranje potreba na tržištu rada izgradnjom kapaciteta za prognostičku analitiku

Nalazi evaluacije pokazuju, iako postoje određeni pomaci u posljednjim godinama, da su analitičke podloge za planiranje mjera trenutačno jako slabe. Preporuka je da se izgrade ljudskih i tehnički kapaciteti u sustavu (MROSP, HZZ) za provedbu prediktivne/prognostičke analitike pomoću koje bi mogli raditi bolje planiranje mjera na duže razdoblje. Za isto je nužno povezati baze podataka iz raznih izvora – HZZ, HZMO, Porezna uprava, sustav obrazovanja i ostale - kako bi se podatci mogli usporediti i dobivati uvid u stvarno stanje i trendove na tržištu rada. U tom pogledu preporuča se nastaviti s razvijanjem internetskog portala <http://hkotrzisterada.mrms.hr/> koji je rezultat operacije „Implementacija HKO-a i razvoj alata u povezivanju obrazovanja i tržišta rada“ financirane u okviru SC 8.vii.2 i koji je trenutačno najблиže ostvarivanju ovog cilja.

Preporuka 15: Unaprijediti IT sustav HZZ-a za kontinuirano praćenje provedbe mjera

Nalazi evaluacije pokazuju kako trenutačno IT sustav u okviru HZZ-a ne pokazuje kontinuirani uvid u trenutačnu situaciju vezanu za provedbu mjera, u smislu koliko je sudionika uključeno u koju mjeru, koliko je sredstava utrošeno u kojoj mjeri, što se događa sa sudionicima nakon što izađu iz mjere i slično.

Preporuka je da se u narednom razdoblju unaprijedi aplikativna podrška HZZ-a kako bi se na temelju jednog „klika“ mogao dobiti uvid u trenutačnu situaciju vezanu za korištenje MAPZ-a, kao i automatski povezati s bazom HZMO-a kako bi se u svakom trenutku moglo upariti bazu sudionika mjere s bazom prijavljenih na HZMO-u i ispitati učinak pojedine mjere na zaposlenost sudionika.

Preporuka 16: Unaprijediti informacijski sustav u svrhu osiguranja učinkovitosti prijave prijedloga projekata i praćenja provedbe projekata

Postojeći MIS sustav koji se koristi u SUK ESF-u je neadekvatan s obzirom na primjenu. Postojeći MIS sustav nedostatan je posebno u dijelu podnošenja ZNS-ova. Smatra se kako je najveće zagušenje provođenja procesa u odobravanju i pregledavanju ZNS-ova, a razlog zagušenja je u tome što MIS sustav ne pruža mogućnost automatiziranja ZNS-ova. Na sadašnji način djelatnici moraju pregledavati velike količine dokumentacije što oduzima znatno vrijeme i ljudske resurse, dopisivati se s korisnicima (što opet iziskuje vrijeme) i tražiti dopune. Automatiziranim bi se informatiziranim sustavom ZNS-ovi na vrijeme mogli pregledavati i odobravati, što bi dovelo do zadovoljstva korisnika, kao i do učinkovitosti cijelog SUK ESF-a.

MIS sustav za prijavu projekata treba biti prilagođen specifičnim zahtjevima ESF-a (sukladno kriterijima dodjele koji su postavljeni na razini sustava) te cijela prijava treba biti

provedena kroz MIS sustav (elektronički) bez slanja dodatne fizičke dokumentacije u PT2. Time bi se ubrzao postupak procjene prijedloga projekata te smanjili administrativni tereti za PT2. Informatički sustav trebao bi povezivati sve institucije u sustavu, omogućujući razmjenu informacija o korisnicima, kao i nadzor te upravljanje rizicima. MIS sustav treba doraditi na način da omogući brz i jednostavan postupak odobravanja ZNS-ova. Također, sustav bi trebao omogućiti praćenje podataka na razini svakog ESF sudionika (npr. informacija o tome koje je sve usluge određena osoba dobila kroz ESF financirane potpore – koliko sati određenih obuka, savjetovanja i sl.).

Preporuka 17: Planirati mjere po načelu jedna mjera – jedna operacija

Evaluirani okvir mjera aktivne politike zapošljavanja razrađen je kroz 14 operacija koje je provodio odnosno i dalje provodi HZZ. Pojedine operacije u okviru svojih aktivnosti sadrže i do nekoliko mjer koje se provode i u drugim operacijama, samo za druge ciljne skupine. Ovakav pristup izuzetno je nepregledan za sustav praćenja i vrednovanja, posebno ukoliko se želi pratiti učinkovitost, djelotvornost i učinak pojedine mjer, i to kroz više različitih razdoblja.

Zbog unaprjeđenja sustava praćenja pojedinih mjer preporuka je da se prilikom planiranja operacija primjeni princip „jedna mjeru – jedna operacija“ kako bi se mogle napraviti kvalitetna analiza i usporedba učinkovitosti, ekonomičnosti i učinka svake pojedine mjeru, što sada nije bilo moguće napraviti u potpunosti.

Preporuka 18: Provesti reorganizaciju HZZ-a kako bi sistematizacijom poslovni proces provedbe MAPZ-a dobio na važnosti

Evaluacija je pokazala kako je posljednjih godina glavni poslovni proces HZZ-a provedba mjeru aktivne politike zapošljavanja. S druge strane, organizacija rada u HZZ-u nije pratila promjene u poslovnim procesima.

Na temelju tog nalaza, i s obzirom na očekivanu ulogu HZZ-a u narednom razdoblju vezanu za provedbu MAPZ-a, između ostalog i u okviru ESF-a, predlaže se sveobuhvatna reorganizacija HZZ-a koja će se temeljiti na postojećim poslovnim procesima, kako bi se priprema, provedba i praćenje mjeru aktivne politike zapošljavanja naglasila u okviru organizacijske strukture i na temelju toga gradili kapaciteti za provedbu istih.

Preporuka 19: Organizirati učinkovitije praćenje MAPZ-a na terenu

Nalazi evaluacije govore kako je postojeće praćenje na terenu, na razini sudionika pojedinih mjera, trenutačno manjkavo, odnosno provodi se u vrlo malom obimu pa djelatnici HZZ-a, osim uvida u dokumentaciju, nemaju uvid u stvarno stanje.

Iako su ljudski kapaciteti u HZZ-u ograničeni, preporuka je da se ojača sustav kontrole i praćenja provedbe MAPZ-a na terenu. Učinkovit način praćenja na terenu može se uspostaviti kroz izradu kriterija i tablica za procjene rizika na temelju koje se određuju potpore višeg rizika te se prilikom odabira uzorka za praćenje na terenu uključuju upravo takvi slučajevi/sudionici. Uzorak za praćenje na terenu nužno je povećati sa sadašnjih 5% kako bi bio adekvatan.

Na taj će se način osigurati stručna analiza uspješnosti provedbe mjera i analiziranje prikupljenih podataka. To značajno doprinosi osiguranju podataka koji će predstavljati nove ulazne podatke za nove procese programiranja i revidiranja mjera. Također, na ovaj će sd način osigurati pravovremeno i kvalitetno prikupljanje podataka potrebnih za pripremu procesa vrednovanja (evaluacije) pojedinih mjera i intervencija te učinkovito korištenje sredstava ESF-a, kao i dugotrajni učinak postignuća.

Preporuka 20: Jačanje ljudskih kapaciteta u HZZ-u za provedbu MAPZ-a

S obzirom na predložene izmjene u organizaciji HZZ-a, kako bi se MAPZ učinkovito provodio, predlaže se osiguravanje dostatnih ljudskih kapaciteta koji će moći provoditi predložene aktivnosti.

U tom smislu, nužno je reorganizacijom premjestiti dio osoblja u nove poslovne procese ili zaposliti nove osobe u okviru tih poslovnih procesa kako bi se mogli isti provoditi učinkovito.

Također, nužno je osigurati trajnu edukaciju/treninge na godišnjoj razini svih uključenih u procese provedbe MAPZ-a kako bi adekvatno mogli provoditi aktivnosti.

Preporuka 21: Provoditi smanjenje administrativnog opterećenja prilikom procesa prijave i izvještavanja u vezi provedbe MAPZ-a od strane sudionika

Uvođenje pojednostavljenih troškovnih opcija u proteklom razdoblju dovelo je do značajnog napretka u provedbi i verificiranju sudionika mjera aktivne politike zapošljavanja koje su se financirale u okviru PO1. U narednom razdoblju nužno je nastaviti raditi na uvođenju daljnjih pojednostavljenih troškovnih opcija za druge mjere/aktivnosti koje se provode kako bi se dodatno olakšala provedba mjera i ubrzao proces izvještavanja i verifikacije sudionika.

Osim pojednostavljenih troškovnih opcija, u narednom razdoblju potrebno je dalje raditi na smanjenju administrativnog opterećenja za sudionike mjera kroz smanjivanje količine dokumentacije koje moraju dostaviti prilikom prijave/predaje zahtjeva (kroz povezivanje HZZ-a s drugim bazama podataka u Hrvatskoj), kao i prilikom izvještavanja o provedbi mjere.

Razvoj online sustava podnošenja zahtjeva za mjere, koji je pilotiran u 2021. godini, nužan je kako bi doprinio smanjenju ovog administrativnog tereta i njegova se uporaba preporuča i u narednim godinama.

MINISTARSTVO RADA, MIROVINSKOGA
SUSTAVA, OBITELJI I SOCIJALNE POLITIKE

STUDIJE SLUČAJA

191

Projekt je sufinancirala Evropska unija iz Europskog socijalnog fonda.

5. STUDIJE SLUČAJA

5.1. Studija slučaja na projektu/operaciji: Potpore za zapošljavanje teže zapošljivih skupina

1. Uvod

Ime projekta/operacije	Potpore za zapošljavanje teže zapošljivih skupina
Operativni program/Prioritet/Specifični cilj:	Operativni program Učinkoviti ljudski potencijali/ 8.i / 8.i.1
Vrsta postupka dodjele	Izravna dodjela
Korisnik	Hrvatski zavod za zapošljavanje
Partneri (ako postoje)	/
Iznos sufinanciranja projekta iz ESF-a (KN)	162.562.500,00 kn
Iznos nacionalnog sufinanciranja projekta (KN)	28.687.500,00 kn
Cilj(evi) projekta/operacije (iz PO A)	Olkšati zapošljavanje teže zapošljivih skupina na tržištu rada provedbom aktivnih mjera zapošljavanja odnosno subvencioniranjem poslodavaca koji zadovoljavaju propisane uvjete
Glavne aktivnosti u projektu/operaciji (iz Prijavni obrazac A)	<ul style="list-style-type: none"> Organizacija info radionica za poslodavce Zaprimanje zahtjeva poslodavaca koji žele dobiti potpore za zapošljavanje ciljnih skupina Isplata sredstava po potpisu ugovora
Trenutačni status projekta/operacije	Završen 30. 6. 2020.

2. Priprema i provedba projekta/operacije

Negativna kretanja na hrvatskom tržištu rada, potaknuta gospodarskom krizom od 2008. godine, dodatno su negativno utjecale na marginalizaciju teže zapošljivih skupine kojima je u takvom razvoju situacije prijetila dugotrajna nezaposlenost, gubitak stečenih znanja i vještina te socijalna isključenost. Konkretno, u kontekstu ove operacije, koju je pripremio i proveo HZZ, ciljne skupine odnosno teže zapošljive skupine bile su osobe koje nisu bile zaposlene s redovnom plaćom tijekom prethodnih 6 mjeseci (neovisno o duljini registrirane nezaposlenosti); osobe koje nisu završile srednjoškolsko obrazovanje ili strukovnu izobrazbu (ISCED 3); osobe koje su dovršile redovno obrazovanje prije manje od 2 godine, a još nisu bile prvi put zaposlene s redovnom plaćom; osobe koje su starije od 50 godina; osobe koje žive kao odrasli samci s jednom ili više uzdržavanih osoba; osobe koje pripadaju etničkoj manjini u državi članici i potreban im je razvoj jezičnog profila, profila stručnog usavršavanja ili profila radnog iskustva.

Izazovi s kojima su se susretale navedene skupine suočene s tadašnjom dinamikom hrvatskog tržišta rada dodatno su naglasile potrebu za provođenjem strukturiranih i prilagođenih mjera aktivne politike zapošljavanja. Potpore za zapošljavanje teže zapošljivih skupina trebale su olakšati zapošljavanje tih skupina na tržištu rada subvencioniranjem poslodavaca koji zadovoljavaju propisane uvjete. Subvencioniranje poslodavaca odnosno državne potpore uključivale su osiguravanje do 50% bruto godišnje plaće (do 75% za osobe s invaliditetom) za radnike koji dolaze iz jedne od navedenih teže zapošljivih skupina (do preostalih maksimalnih 50% plaće, odnosno do 25% u slučaju osoba s invaliditetom, pokriva poslodavac). Na ovaj se način dodatno htjela potaknuti promjena stava poslodavaca prema ranjivim skupina na tržištu rada. Također, potporama prema poslodavcima htjelo se potaknuti i novo zapošljavanje te rast gospodarske aktivnosti jer je identificirano da je dio poslodavaca imao potrebe za novim zapošljavanjima, ali nije imao dovoljna sredstva za samostalno provođenje zapošljavanja.

Potpore za zapošljavanje, kao mjera aktivne politike zapošljavanja, provodile su se i prije 2015. godine, te se prva verzija ove operacije oslanjala na iskustva provedbe iste mjere u razdoblju od 2010. do 2013. godine. Prva verzija ove mjere nazivala se „*Uz pola-pola do prvog posla*“ i kao takva bila je uključena u nekoliko paketa mjera, konkretno pakete: Mladi i kreativni, Uključeni, Paket mjera za nezaposlene osobe romske nacionalna manjine, Paket mjera za žene, I mi smo za novi posao i učenje, I posebnost je prednost. Provedba ove mjere u prvim godinama pokazala je kako su kriteriji i ciljne skupine kompleksno opisane i HZZ je uvidio potrebu za izmjenom. „*Ciljne skupine su bile malo kompleksno definirane, teško je to na terenu korisnicima uopće bilo sve to posložiti, a nije bilo lako ni za pratiti tijekom provedbe same te mjere, tako da se krenulo u pojednostavljenje oko definiranja ciljne skupine i kriterija mjera*“.

Kako se krajem 2016. godine pristupilo redefiniranju tadašnjih aktivnih mjera politika zapošljavanja, s ciljem osiguranja održivosti financija, boljeg profiliranja i segmentacije nezaposlenih te intenziviranja pristupa poslodavcima u 2017. godini, došlo je do manjih izmjena u kriterijima i načinu provedbe mjere potpora za zapošljavanje. Taj se proces nastavio, te je u 2018. postojeći paket mjera u nadležnosti HZZ-a ponovno revidiran.

Tijekom tog procesa, HZZ je potpisao 3 izmjene ugovora za provedbu ove operacije, ali i razvio novu operaciju u fazi 2 - Potpore za zapošljavanje teže zapošljivih skupina i edukacija nezaposlenih osoba - faza 2, koja je osigurala subvencioniranje zapošljavanja, kao i osposobljavanja svih nezaposlenih osoba, bez obzira na radni staž i razinu obrazovanja, prijavljenih u evidenciju nezaposlenih HZZ-a, kako bi osigurala potrebnu fleksibilnost u provedbi iste u odnosu na ciljne skupine.

3. Doprinosi projekta/operacije očekivanim rezultatima i ciljevima OPULJP-a

Cilj operacije Potpore za zapošljavanje teže zapošljivih skupina bio je doprinijeti povećanju zaposlenosti nezaposlenih, osobito dugotrajno nezaposlenih i onih čije vještine ne odgovaraju potrebama tržišta rada, kako je i propisano Specifičnim ciljem 8.i.1. OPULJP-a. U okviru evaluiranog razdoblja, ukupno 4.917 nezaposlenih osoba⁵² odnosno 78,4% od planiranog u okviru je operacije primilo potporu za zapošljavanje, od čega je polovica odnosno 2.486 bilo dugotrajno nezaposlene osobe, kao i 951 (19,3%) osoba starija od 54 godine, 1.817 (36,9%) osobe s osnovnim (ISCED1) ili nižim srednjim obrazovanjem (ISCED 2) te 134 osobe bili su nezaposleni hrvatski branitelji.

Promjene na tržištu rada u Hrvatskoj nakon 2015. godine dovele su do značajnog smanjenja nezaposlenosti, pa i time do smanjenja broja teže zapošljivih skupina koje su bile ciljane ovom mjerom. Sve navedeno dovelo je do nešto slabije iskoristivosti mjere, posebno za teže zapošljive skupine u odnosu na planirano. Prema riječima predstavnika HZZ-a: „*Iako smo sustavno na godišnjoj razini radili prezentacije mjere potpora za zapošljavanje prema udrugama poslodavaca i komorama, kako gospodarskoj tako i obrtničkoj, jednostavno nakon nekog vremena poslodavci više nisu mogli koristiti mjeru u tom opsegu jer se značajno smanjio broj nezaposlenih osoba i poslodavci nisu mogli odabrati prikladnog kandidata za zapošljavanje.*“

Ipak, bez obzira na promjene na tržištu rada u Hrvatskoj, kao i izazove koje je stavila pred poslodavce i HZZ, podaci pokazuju da je mjeru potpore za zapošljavanje dovela do konkretnog učinka – povećanja zaposlenosti nezaposlenih osoba, posebno teže zapošljivih

⁵² Pokazatelj se odnosi na razdoblje do 31. 12. 2019. godine. S obzirom da je trajanje operacije produženo do lipnja 2020. godine, moguće da je stanje nakon 2019. drugačije od navedenog.

skupina. Podaci pokazuju da četiri petine ukupnog broja korisnika potpore (80%) je ostalo raditi kod poslodavca nakon isteka ugovorne obveze, barem neko vrijeme, a više od polovice tih radi i kod istog poslodavca i danas. Da je potpora pomogla u zapošljavanju pokazuje i protučinjenična analiza provedena u okviru ove evaluacije. Prema dobivenim podacima korisnici potpora imaju znatno viši postotak zaposlenih u sva tri promatrana razdoblja. Neto efekt mjere iznosi 34% u periodu 3. mjeseca nakon izlaska iz mjere, a kasnije se smanjuje (kao i postotak zaposlenih), te u 12. mjesecu neto efekt mjere iznosi gotovo 28%. Iako postoji trend blagog pada zaposlenosti u skupini korisnika te blagog rasta zaposlenosti kod kontrolne skupine, ta je razlika i u 12. mjesecu znatna, i efekt mjere je uvelike prisutan.

I većina korisnika svjesna je prilike koja im je pružena kroz dobivenu potporu. Izjava jednog korisnika najbolje opisuje zadovoljstvo: „*Da nije bilo ove mjere, sigurno se ne bi uspio zaposliti kod poslodavca, kod kojeg još uvijek za sada radim. Zadovoljan sam sa poslom, dobra je i plaća, koja bi polako i rasla, da nije ove epidemije.*“

Međutim, kako je ulazak u mjeru određen odabirom poslodavca, učinak mjere mogao bi biti u određenoj mjeri i precijenjen zbog efekta odabira najboljih u mjeri. Činjenica je da je potpora ipak manje od planiranog obuhvatila upravo one najteže zapošljive skupine, npr. dugotrajno nezaposlene koje je obuhvatila tek nešto manje od polovice od planiranog broja do trenutka provođena ove evaluacije.

4. Ključni nalazi i aspekti šire važnosti za ocjenu provedbe OPULJP PO1

- Mjera Potpora za zapošljavanje uspješna je u postizanju učinka povećanja zaposlenosti ciljnih skupina i postiže trajni učinak
- Iako je učinak jasno prisutan, mora se naglasiti kako je mjera manje učinkovita za ranjive skupine kojima najviše treba pomoći pri zapošljavanju

5.2. Studija slučaja na projektu/operaciji: Podrška samozapošljavanju - faza 1

1. Uvod

Ime projekta/operacije	Podrška samozapošljavanju
Operativni program/Prioritet/Specifični cilj:	Operativni program Učinkoviti ljudski potencijali/ 8.i / 8.i.2
Vrsta postupka dodjele	Izravna dodjela
Korisnik	Hrvatski zavod za zapošljavanje
Partneri (ako postoje)	/
Iznos sufinanciranja projekta iz ESF-a (KN)	149.557.500,00 kn
Iznos nacionalnog sufinanciranja projekta (KN)	26.392.500,00 kn
Cilj(evi) projekta/operacije (iz PO A)	Povećanje broja samozaposlenih osoba iz evidencije HZZ-a pružanjem finansijske potpore i kontinuirane podrške pri i tijekom samozapošljavanja.
Glavne aktivnosti u projektu/operaciji (iz Prijavni obrazac A)	<ul style="list-style-type: none"> • Provedba potpore za samozapošljavanje
Trenutačni status projekta/operacije	Završen 30. 6. 2020.

2. Priprema i provedba projekta/operacije

Samozapošljavanje je vrsta mjere aktivne politike zapošljavanja koja ima oblik financijske potpore nezaposlenim osobama koje se odluče pokrenuti vlastiti posao. Dodjeljuje se korisnicima za pokrivanje početnih operativnih troškova poslovnog subjekta, a korisnici mogu koristiti podršku za spajanje u nova poduzeća i preuzimanje postojećih poslovnih entiteta.

U doba gospodarskog pada i rasta nezaposlenosti, podrška za samozapošljavanje se smatra jednom od ključnih mjera društveno-ekonomске politike i mjerom poticanja poduzetništva. Prema podacima HZZ-a, prije planiranja operacije u 2012. godini je ukupan broj korisnika mjeri potpore za samozapošljavanje iznosio 1.605, 2013. godine 5.737, a 2014. godine u mjeru je bilo uključeno 7.077 osoba. Na temelju tih pokazatelja, zaključeno je da postoji značajan interes nezaposlenih osoba za ovakav vid potpore i da se sve više nezaposlenih osoba u razdoblju visoke nezaposlenosti i pomanjkanja radnih mesta odlučuje za pokretanje vlastitog posla.

Osim što je HZZ planirao pružiti financijsku potporu korisnicima, također su odlučili i pružiti stručnu pomoć pri razvoju poslovnog plana te stručno praćenje poduzetnika u prvoj godini rada.

Ključni uzroci nespremnosti za pokretanje vlastitog posla identificirani su u nedostatku financijskih sredstava, nedostatku potrebnog stručnog znanja za pokretanje i upravljanje poslovanjem, kao i neznanje i problemi pri razvoju poslovne ideje i održivih poslovnih planova. To je naročita prepreka za nezaposlene, koji su trebali ciljanu potporu i vodstvo te dodatno znanje u pokretanju i vođenju poslovanja. Iz tog razloga osmišljena je mjera Podrške samozapošljavanju koja je namijenjena svim nezaposlenim osobama.

Početni iznos financijske potpore u okviru mjeri za samozapošljavanje iznosio je 25.000 kn, da bi od 2017. godine došlo do izmjena odnosno do povećanja iznosa potpore do 35.000 kn odnosno do 45.000 kn (ukoliko se kombinirao sa stručnim osposobljavanjem za rad). Izmjene su nastavljene i u 2018. godini kada se iznos podigao do 55.000 kn ili do 70.000 kn (ukoliko se kombinirao sa stručnim osposobljavanjem za rad) te u 2019. kada se podigao i na 70.000 kn odnosno 80.000 kn (ukoliko se kombinirao sa stručnim osposobljavanjem za rad) za pojedine djelatnosti prepoznate kao od izrazitog interesa za gospodarski razvoj (rudarstvo i vađenje, prerađivačka industrija, gospodarenje otpadom i sanacija okoliša, građevinarstvo te prijevoz putnika).

Razlozi izmjena u samoj mjeri nalaze se u velikom interesu nezaposlenih osoba za istu kao i društveno-ekonomskim promjenama koje su se dogodile u Hrvatskoj u vremenu od 2015. godine. Prema riječima predstavnika HZZ-a, mjeru samozapošljavanja postala je noseća mjera aktivne politike zapošljavanja u Hrvatskoj u proteklom razdoblju. „Mjera

samozapošljavanja u pravilu je doživjela jako velike izmjene od samog kreiranja do danas. Jako su se mijenjali i kriteriji, naravno neki su bili stroži što je bilo i za očekivati s obzirom da je bilo i pokušaja manipulacije tim sredstvima od onih koji su to dobili, tako da su uvedeni kao kontrolni mehanizmi kroz samu provedbu mjera samozapošljavanja i koji su jako dobri.“

Kako su ciljane vrijednosti pokazatelja bile ispunjene, HZZ je pripremio operaciju Podrška samozapošljavanju faza 2 koja se trenutačno provodi.

3. Doprinosi projekta/operacije očekivanim rezultatima i ciljevima OPULJP-a

Jedan od ključnih identificiranih problema kojega se OPULJP-om nastojalo adresirati bio je pad stope samozapošljavanja. Pad stope samozapošljavanja bio je primjetan u razdoblju od 2008. do 2013. godine kada se udio samozaposlenih osoba u ukupnom broju zaposlenih u dobi od 20 do 64 godine smanjio sa 17,4% na 15,8%. Prema podacima Eurobarometra iz 2012. godine 54% ispitanika u Hrvatskoj imalo je sklonost prema samozapošljavanju (puno veći od prosjeka EU-a od 37%), no samo 18% smatralo je samozapošljavanje izvedivim. Opiranje pokretanju vlastitih tvrtki nastaje zbog nedostatka financijskih sredstava, nedostatka potrebnog stručnog znanja za pokretanje tvrtke i njeno upravljanje te nedostatka poslovnih ideja i vezanih održivih poslovnih planova.

Upravo aktivnosti planirane u okviru SC 8.i.2. OPULJP-a imale su za cilj povećanje održivog samozapošljavanja nezaposlenih osoba, posebice žena.

U okviru provedene operacije, postignuti su gotovo u potpunosti planirani pokazatelji. Do kraja provedbenog razdoblja HZZ je dodijelio potporu za samozapošljavanje za 4.838 nezaposlenih osoba (odnosno 98% od planirane vrijednosti), od čega je 2.117 nezaposlenih žena odnosno 43,7%. Uz to, operacija je podržala samozapošljavanje 506 dugotrajno nezaposlenih osoba, 174 osoba starijih od 54 godine te 150 osoba s osnovnim (ISCED 1) ili nižim srednjim obrazovanjem (ISCED 2). Što se tiče ostvarivanja ciljanih vrijednosti za pokazatelje, sudionici koji imaju posao, uključujući samozaposlene, po prestanku sudjelovanja odnosno 6 mjeseci po prestanku sudjelovanja, operacija je više nego uspješna jer je mjera ostvarivanja istih 143,9 % odnosno 151,1 %.

Visoki postotak ostvarenosti pokazatelja mjere samozapošljavanja može se pripisati velikoj popularnosti mjere. Kao što je naglašeno ranije, mjera je samozapošljavanja postala prepoznatljiva u javnosti zbog visokih iznosa finansijske potpore, posebno u posljednjih godina. Prema tvrdnji predstavnika HZZ-a: „Primjetili smo da su neki korisnici mjere za samozapošljavanje osobe koje su imale stabilno zaposlenje, a htjele su otvoriti svoj posao,

pa su stoga dale otkaz i prijavile se u evidenciju nezaposlenih HZZ-a i predale zahtjev za potporu.“

U okviru istraživanja koje je provedeno identificirano je da je velika većina ispitanih sudionika (87,5 %) imala prethodno iskustvo u radu u djelatnosti/zanimanju za koje su dobili potporu, uglavnom radeći kod drugog poslodavca u tom zanimanju (83,0 %) ili provodeći te aktivnosti u slobodno vrijeme iz hobija (27,9 %). S druge strane, dok je većina sudionika imala stručnost za rad, istraživanje pokazuje da većina njih nije imala iskustva u vezi s poduzetništvom. Za većinu predstavnika (81,7 %) ovo je bilo prvo poduzetničko iskustvo. Prema izjavi jednog sudionika potpore: „*Meni je ovo bilo prvo poduzetničko iskustvo. Smatram da je uspješnost mojeg poduzeća isključivo moja zasluga zbog ogromnog truda koji ulažem, a potpora je svakako bila dobro došla pomoći u početku. Svakako bi trebalo osmisliti neku vrstu potpore u drugoj i trećoj godini rada za poduzetnike koji su uspješno nastavili raditi. Zbog komplikiranih uvjeta poslovanja u Hrvatskoj svaka potpora je dobro došla.*“

Manji dio korisnika mjere (8 %) potvrđilo je da su radili ovo zanimanje neprijavljeni dok su bili nezaposleni, pa se potpora za samozapošljavanje činila kao dobra prilika za legalizaciju poslovanja. „*Bez ove mjere ne bih mogla otvoriti obrt, sigurno bih još neko vrijeme radila "na crno" da skupim dovoljno novaca da imam za izdvajati za doprinose i porez prvih godinu dana. Mjera mi je bila znatan poticaj, a najviše činjenica da tim novcem smijem pokriti 11 mjeseci doprinosa i poreza (prije nije bilo tako). Obrt bih otvorila i bez poticaja od 20 tisuća kn, uz uvjet da nemam davanja prema državi dok ne počнем zarađivati, tj. da izbjegnem ulazak u minus odmah po otvaranju obrta. Dobiveni poticaj osigurao mi je neke stvari koje su mi potrebne za posao i bez kojih bi mi poslovanje bilo otežano, ali ne i nemoguće.*“

Što se tiče ukupnog učinka mjere samozapošljavanja, velika većina otvorenih poslovnih subjekata i dalje je aktivna do danas (ukupno 88,9 %), dok ih je samo 11,1 % zatvorilo zbog različitih razloga (učinak pandemije imao je dobrim dijelom utjecaj na zatvaranje navedenih subjekata). Kao dodatni pozitivan učinak podržanih poduzetnika može se naglasiti i činjenica da je trećina (36,3 %) poduzetnika zapošljavala dodatne radnike u novootvorenom poslovnom subjektu, kao i činjenica da je više od polovice (54,15 %) izjavilo da će u budućnosti zapošljavati nove radnike.

Protučinjenična analiza pokazala je također učinak same mjere za samozapošljavanje u odnosu na kontrolnu skupinu. Korisnici mjere samozapošljavanja su u visokom postotku (više od 90 %) zaposleni u sva tri promatrana perioda. Pripadnici kontrolne skupine su zaposleni u više od 50 % slučajeva u tri promatrana perioda, s trendom blagog rasta. Neto efekt mjere najviši je u trećem mjesecu (40 %), te pada na 36 % u 12. mjesecu. Iako postoji blagi pad zaposlenosti korisnika mjere te blagi rast kontrolne skupine, razlika u postotku zaposlenih je znatna i u posljednjem promatranom periodu.

4. Ključni nalazi i aspekti šire važnosti za ocjenu provedbe OPULJP PO1

- Mjera samozapošljavanja u posljednjim godinama postala je nositelj MAPZ-a u Hrvatskoj zbog povoljnih finansijskih uvjeta i razvoja gospodarstva.
- Osim što pruža potporu u zapošljavanje nezaposlenih osoba prijavljenih u evidenciju HZZ-a, mjera dodatno potiče rast gospodarske aktivnosti i daljnji rast zaposlenosti kroz zapošljavanje drugih osoba u podržanim poslovnim subjektima.
- Korisnici mjere u visokom postotku ostaju samozaposleni nakon prestanka ugovornih obveza, što pokazuje održivost iste.
- Iako je učinak mjere za samozapošljavanje izrazito visok, zbog prilijeva novih nezaposlenih isključivo s ciljem iskorištavanja potpore za samozapošljavanje, postavlja se pitanje koliko je ovo mjera aktivne politike zapošljavanja, a koliko je mjera poticanja poduzetništva.

5.3. Studija slučaja na projektu/operaciji: Zadržavanje radnika u zaposlenosti – faza 1

1. Uvod

Ime projekta/operacije	Zadržavanje radnika u zaposlenosti
Operativni program/Prioritet/Specifični cilj:	Operativni program Učinkoviti ljudski potencijali/ 8.i / 8.i.3
Vrsta postupka dodjele	Izravna dodjela
Korisnik	Hrvatski zavod za zapošljavanje
Partneri (ako postoje)	/
Iznos sufinanciranja projekta iz ESF-a (KN)	56.571.750,00 kn
Iznos nacionalnog sufinanciranja projekta (KN)	9.983.250,00 kn
Cilj(evi) projekta/operacije (iz PO A)	Osigurati ostanak u zaposlenosti radnika kojima prijeti gubitak radnog mesta provedbom mjera aktivne politike zapošljavanja
Glavne aktivnosti u projektu/operaciji (iz Prijavnog obrasca A)	<ul style="list-style-type: none"> Provedba mjera vezanih uz sezonske varijacije i neusklađenost vještina na tržištu rada Provedba mjera za nezaposlene osobe koje su postale viškom
Trenutačni status projekta/operacije	Završen 31. 12. 2020.

2. Priprema i provedba projekta/operacije

Svrha ove operacije bila je očuvati radna mjesta, zadržati u zaposlenosti radnike koji su proglašeni viškom te poticati ponovnu integraciju na tržište rada osoba koje su postale nezaposlene nakon što su proglašene viškom. Ulaganjem EU sredstava u ovu operaciju HZZ je htio osigurati provedbu mjera aktivnih politika zapošljavanja: potpora za očuvanje radnih mesta i zadržavanje radnika u zaposlenosti, kao i potaknuti razvoj fleksibilnih oblika rada (skraćeno radno vrijeme, dijeljeno radno mjesto) te omogućiti prevladavanje poslovnih poteškoća i nastavak pozitivnog poslovanja dijela poslodavaca.

Sama operacija planirana je u vremenima gospodarske krize i visokim priljevima nezaposlenih osoba iz realnog sektora na evidenciju HZZ-a. Veliki broj poslodavaca u to vrijeme suočavao s privremenim poteškoćama u poslovanju i periodom smanjenog obujma posla (sezonsko obilježje poslovanja) što je dovodilo do viškova i otpuštanja radnika. Prema evidenciji HZZ-a, tijekom 2013. godine, kada je operacija planirana, hrvatski poslodavci predali su 107 programa zbrinjavanja viška radnika koji uključuju ukupno 12.843 radnika u višku, a tijekom 2014. godine broj radnika u višku iznosio je 6.639.

Konkretno, prva aktivnost bila je mjera stalni sezonac koja je zapravo predstavljala finansijsku podršku radnicima sezonačima u razdoblju kada ne rade, a kako bi se osigurala potrebna radna snaga poslodavcima iz svih djelatnosti koji tijekom godine imaju razdoblja smanjenog obujma posla zbog sezonskog obilježja poslovanja. Novčana pomoć isplaćuje se za najviše 6 mjeseci produženog mirovinskog osiguranja u iznosu koji se utvrđuje na temelju izračuna novčane naknade za vrijeme nezaposlenosti, a najviše u visini 70 % iznosa prosječne plaće isplaćene u gospodarstvu RH za prvih 90 dana, a 35% za preostalo razdoblje.

Ciljne skupine ove mjere su osobe koje su kontinuirano radile najmanje 6 mjeseci kod istog poslodavca i koje će kod poslodavca raditi još najmanje 1 sezonom (najmanje 6 mjeseci), a korisnici poslodavci koji obavljaju gospodarsku djelatnost i koji tijekom godine imaju razdoblje smanjenog obujma posla zbog sezonskog obilježja poslovanja.

Druga aktivnost odnosila se na pružanje potpore putem mobilnih timova tvrtkama u poteškoćama te osiguravanje mjera aktivne politike zapošljavanja, konkretno potpore za zapošljavanje, potpore za samozapošljavanje te obrazovanje za tržište rada, onim radnicima koji su postali višak u tvrtkama.

Provedba operacije je započela u 2015. godini. Iako su aktivnosti mjere stalnog sezonača uspješno iskorištene, s druge strane HZZ nije uspio provesti aktivnosti pružanja potpore tvrtkama u poteškoćama.

3. Doprinosi projekta/operacije očekivanim rezultatima i ciljevima OPULJP-a

Operacija Zadržavanje radnika u zaposlenosti bila je tek djelomično uspješna u ostvarivanju postavljenih ciljeva.

Što se tiče mjere stalnog sezonca, iako postoji zainteresiranost sezonskih poslodavaca za mjeru, ukupan obuhvat i iskorištenost nisu bili na planiranoj razini. U okviru operacije bilo je planirano uključiti 2.440 osoba, od čega je uključeno samo njih 954⁵³ (39% od planiranog obuhvata). Od tog broja možemo vidjeti da je uključeno više žena (55,3 %) u odnosu na muškarce. Također, uključeno je 126 starijih osoba od 54 godine te 135 osoba s osnovnim (ISCED 1) ili nižim srednjim obrazovanjem (ISCED 2). Mjera je ciljala postojeće dugogodišnje sezonske radnike, a podaci sudionika pokazuju da je mjera upravo i pogodila ciljnu skupinu. Rezultati istraživanja vezano za sezonske radnike pokazuju da je podrška dana sezonskim radnicima koji rade kod istog poslodavca više od 5 sezona (ukupno više od polovice anketiranih sudionika 50,6 %). Samo 8,6 % sudionika radilo je kod tog poslodavca samo jednu sezonu.

Razloge slabijeg obuhvata nalaze se onda u činjenici da niti nema u većoj mjeri radnika koji godinama rade kod istog poslodavca, već se više radi o radnicima koji od sezone do sezone mijenjaju poslodavce na temelju prilika koje im se pružaju. Prema riječima predstavnika HZZ-a: „*Ova mjera primarno je usmjerena na velike sezonske poslodavce koji moraju osigurati radnike za iduću sezonu, i to već početkom proljeća, a takvih u Hrvatskoj još uvijek nema mnogo.*“

Provedeno istraživanje pokazalo je da je glavna motivacija sudionika za prihvatanje podrške nedostatak posla u njihovom području između sezona. Ukupno je više od polovice ispitanih sudionika (53,7 %) izjavilo da im je to bila glavna motivacija. Uz to, 17,0 % sudionika željelo je slobodno vrijeme između godišnjih doba iskoristiti za obrazovanje i trening. Sudionici su iskazali i visoko zadovoljstvo mjerom. Prema riječima jednog sudionika „*Preporučio bih drugima korištenje mjerne stalni sezonac jer je to jedini način da u zimskim mjesecima ne budu kruha gladni. Poslodavac tom mjerom (u mom slučaju renomirana hotelska kuća) maksimizira profit. I tako uzastopno jedanaest godina, država me uzdržava tijekom zime, a poslodavac ima gotovog radnika tijekom turističke sezone.*“

Što se tiče učinka mjeri, 65,1 % sudionika potvrdilo je da i dalje radi kod istog poslodavca na sezonskim poslovima.

4. Ključni nalazi i aspekti šire važnosti za ocjenu provedbe OPULJP PO1

⁵³ Referentni podaci su do 31. 12. 2019. godine te postoji mogućnost da je naknadno verificirano još sudionika koji nisu prikazani u ovom tekstu.

MINISTARSTVO RADA, MIROVINSKOGA
SUSTAVA, OBITELJI I SOCIJALNE POLITIKE

- Mjera stalni sezonac osigurala je kontinuitet radnika kod jednog poslodavca za vrijeme zimskih mjeseci.
- Sudionici koji su koristili mjeru u velikom postotku bili su zadovoljni istom.
- Obuhvat radnika koji mogu i žele iskoristiti mjeru je manji od planiranog

5.4. Studija slučaja na projektu/operaciji: IZM Provedba mjera APZ za mlade (IZM) - faza 1

1. Uvod

Ime projekta/operacije	Provedba mjera APZ za mlade (IZM)
Operativni program/Prioritet/Specifični cilj:	Operativni program Učinkoviti ljudski potencijali/ 8.ii / 8.ii.1. (IZM)
Vrsta postupka dodjele	Izravna dodjela
Korisnik	Hrvatski zavod za zapošljavanje
Partneri (ako postoje)	/
Iznos sufinanciranja projekta iz ESF-a/IZM-a (KN)	1.017.770.203,74 kn
Iznos nacionalnog sufinanciranja projekta (KN)	89.826.056,72 kn
Cilj(evi) projekta/operacije (iz PO A)	Povećati zaposlenost i pospješiti integraciju nezaposlenih mladih osoba (15-29) na tržište rada poticanjem dalnjeg obrazovanja i stjecanjem novih kompetencija i vještina, uključivanjem u javne radove i programe stručnog osposobljavanja, potporama za zapošljavanja te poticanjem samozapošljavanja.
Glavne aktivnosti u projektu/operaciji (iz Prijavni obrazac A)	<ul style="list-style-type: none"> • Provedba stjecanja stručnog iskustva na radnom mjestu • Provedba javnih radova za mlade • Obrazovanje za mlade • Potpore za zapošljavanje mladih • Podrška samozapošljavanju mladih

Trenutačni status
projekta/operacije

Završen 31. 12. 2020.

2. Priprema i provedba projekta/operacije

U vrijeme pripreme ove operacije na razini Europske unije, nezaposlenost mladih bila je dvostruko viša od razine opće nezaposlenosti. Uz neposredni učinak ekonomске krize na nezaposlenost (posebice) mladih, tržište rada se duže vrijeme suočavalo sa strukturalnim problemima povezivanja obrazovnih sustava sa zahtjevima tržišta rada, što je, uzimajući u obzir dinamične promjene koje se događaju u gospodarstvima EU, bitno utjecalo na proces tranzicije iz obrazovanja u zapošljavanje. Posebno je ranjiva skupina NEET mladih, koji su isključeni i iz sustava obrazovanja i osposobljavanja, ali i s tržišta rada. Uslijed navedenog, Europska unija je snažan naglasak stavila na oblikovanje i razvoj inicijativa za poticanje socijalne uključenosti i zapošljavanja mladih kroz Garanciju za mlade te uz potporu Inicijative za zapošljavanje mladih u okviru koje je provedena ova operacija.

Mladi u Republici Hrvatskoj bili su u još nepovoljnijem položaju u odnosu na mlade u Europskoj uniji. U 2013. godini udio NEET mladih od 15 - 29 godina u RH bio je 22,3 % (izvor: Eurostat), dok je stopa nezaposlenosti za dobnu skupinu do 29 godina iznosila 33,5 % (EU 28: 18, 3%). Prema podacima Hrvatskog zavoda za zapošljavanje, u 2014. godini evidencija HZZ-a bilježila je broj od 328.187 osoba u registriranoj nezaposlenosti, pri čemu udio nezaposlenih mladih osoba od 15 do 29 godina u ukupnom broju nezaposlenih iznosio 31,23 % (102.483).

Hrvatska je u 2013. godini pripremila nacionalni Plan implementacije Garancije za mlade, koji je predstavljao sveobuhvatan plan aktivnosti usmjerenih na mlade do 30 godina starosti, neovisno o njihovom izvoru financiranja. Konačni plan implementacije GzM predan je uz Nacionalni program reformi 27. travnja 2014. godine. Hrvatski zavod za zapošljavanje prepoznao je mlade kao ranjivu skupinu na tržištu rada te nudi spektar aktivnosti i usluga upravo za tu ciljanu skupinu, kao što su stjecanje stručnog iskustva na radnom mjestu, obrazovanje za mlade, potpore za zapošljavanje mladih, javne radove za mlade i podršku samozapošljavanju mladih.

Cilj je postavljen da MAPZ-e, uz potporu IZM-a, osiguraju brzu reakciju na nezaposlenost mladih, unutar 4 mjeseca od ulaska u nezaposlenost, ali i ostalih nezaposlenih mladih pripadnika NEET skupine u dobi od 15 do 29 godina,⁵⁴ koji su u riziku od dugotrajne nezaposlenosti, a s ciljem sprečavanja ulaska navedene skupine u dugotrajanu nezaposlenost. Operacijom je obuhvaćena ciljna skupina mladih u dobi od 15 do 29 koji su evidentirano

⁵⁴ Raspon mladih osoba u dobi od 15 do 29 godina obuhvaća mlade do navršenih 30 godina.

nezaposleni ne duže od 4 mjeseca, zatim onih mladih koji su u dobi do 25 godina i nezaposleni do 6 mjeseci te onih u dobi 25 - 29 godina i u evidenciji nezaposlenih do 12 mjeseci.

U okviru ove studije slučaja predstavljeni su rezultati provedbe mjere stručnog osposobljavanja bez zasnivanja radnog odnosa (SOR). Mjera SOR-a pokrenuta je prije punih 11 godina kao pokušaj odgovora na tadašnji rastući problem nezaposlenosti mladih u Hrvatskoj. Cilj mjere bio je mladim nezaposlenim osobama bez radnog iskustva u zanimanju za koje su završile školovanje osigurati ulazak na tržište rada kroz stručno osposobljavanje za rad bez zasnivanja radnog odnosa neovisno o tome je li stručni ispit ili radno iskustvo, zakonom ili drugim propisom utvrđeno kao uvjet za obavljanje poslova radnog mjesta određenog zanimanja. Poslodavci su morali osigurati kvalificiranog mentora za mlade na SOR-u, koji je morao biti osoba iste kvalifikacije, razine obrazovanja ili da ima najmanje pet godina radnog iskustva na poslovima za koje mentorira ukoliko ne ispunjava uvjet kvalifikacije i razine obrazovanja. Također, poslodavac je bio dužan snositi troškove polaganja stručnog ispita sudionika SOR-a. U svrhu praćenja uspješnosti mentora za osobe na stručnom osposobljavanju za rad bez zasnivanja radnog odnosa, pri svakom odobravanju programa stručnog osposobljavanja Područni uredi HZZ-a unosili su imena mentora u poseban dokument te su po završetku stručnog osposobljavanja evidentirali je li osoba položila stručni ispit (ukoliko postoji obveza polaganja stručnog ispita) ili, ukoliko ne postoji obveza stručnog ispita, je li poslodavac zadržao osobu nakon završetka stručnog osposobljavanja za rad.

U okviru mjere poslodavci su dobivali potporu za uplatu obveznih doprinosa mirovinskom osiguranju te obveznih doprinosa zdravstvenom osiguranju, a sudionicima SOR-a, isplaćivana je novčana naknada u iznosu od 2.400 kn (što je bilo povećanje za 800,00 kn u odnosu na razdoblje 2010 – 2013.) te su im pokrivani putni troškovi (zadnjih godina poslodavac je imao obvezu plaćanja troškova putovanja sudionika). U razdoblju 2010 – 2013. godine, a nastavilo se onda i u razdoblju od 2014. do 2019. godine, mjera SOR-a bila je najpopularnija mjera aktivne politike zapošljavanja s obzirom da je omogućavala poslodavcima kako u privatnom sektoru tako i u javnom sektoru besplatnu radnu snagu. S druge strane, zbog visoke nezaposlenosti, mjera SOR-a je u tim godinama zamijenila redovno zapošljavanje mladih stoga su nezaposleni mladi SOR vidjeli kao jedinu mogućnost uključivanja na tržište rada.

MRMS u jednim je od izmjena zakona propisao dobnu granicu za SOR, koje su se odnosile na povećanje dobne granice za sudionike SOR-a (pa je tako uvedena dodatna mjera Osposobljavanje za stjecanje odgovarajućeg radnog iskustva - SOR 30+) i povećanje iznosa novčane naknade za sudionike. Osim navedenog, zbog velikog interesa došlo je i do povećanja ciljane vrijednosti uključenih sudionika u ovu mjeru. Početna vrijednost u 2015. godini iznosila je 9.054 da bi se do 2018. godine vrijednost podigla na 18.407 sudionika

(više za 100% početne vrijednosti). S promjenama na tržištu rada došlo je i do pada interesa za mjeru SOR-a. U prvih devet mjeseci 2017. godine u mjeri SOR-a bilo je 6.219 novouključenih osoba, u prvih devet mjeseci 2018. godine bilo je 3.578 novouključenih osoba, dok je u prvih devet mjeseci 2019. godine u mjeri SOR-a bilo 2.003 novouključenih osoba. Izmjenama mjera u okviru Uvjeta i načina korištenja sredstava za provođenje mjera u 2020. godini ukinuta je mjera SOR-a.

3. Doprinosi projekta/operacije očekivanim rezultatima i ciljevima OPULJP-a

Kao što je navedeno mjeru SOR-a imala je visoku iskoristivost i u nekoliko navrata se povećavala inicijalna vrijednost broja sudionika koji su se planirali uključiti u iste, a smanjile su se vrijednosti broja sudionika drugih mjera planiranih u okviru operacije. Na temelju podataka iz evaluacije IZM-a za 2019. godinu, najveći realizirani broj sudionika iz mjeru SOR iznosio je 12.031 (dostignuto 65,4 % planiranih sudionika). No projekcije željene potrošnje mjeru IZM intervencije govore da je unutar IZM-a u periodu od 2018. do 2020. godine bilo planirano dodatno uključivanje ukupno 16.327 sudionika u mjeru SOR do 2020., što je značajno više od ciljanog pokazatelja predviđenog Smjernicama za razvoj i provedbu aktivne politike zapošljavanja za period 2018 - 2020. (planirano uključiti 6.850 sudionika).

Sudionici SOR-a upitani su kako su zadovoljni različitim elementima SOR-a. Sudionici su bili najmanje zadovoljni novčanom pomoći koju su dobili tijekom mjere (55,0 % izjavilo je da su bili nezadovoljni) i teretom (količina posla, odgovornost itd.) u odnosu na novac koji su dobili za rad (35,0 % je izjavilo da nisu zadovoljni). Izjava jedne sudionice opisuje navedeno: „*Ako ste podstanar (u drugom ste gradu, ne živite s roditeljima) radi se doslovno o spajanju kraja s krajem, a radite podjednako kao za "normalnu" plaću. SOR jest prilika, ali je isto tako nužno zlo. Ja sam imala nesreću da sam naišla na lošu poslodavku, trpila sam i mobing, nije se cijenio moj rad, nije se uzimalo u obzir neiskustvo, nije se nagradivo tru; radila sam poslove za koje ona dobiva dosta dobru naknadu, a za koje je dovoljno imati srednju školu te struke, ne i faks, dakle sve u svemu stekla sam neko iskustvo i vjerojatno mi je pomoglo za dalje, ali bila sam užasno nezadovoljna i nesretna te prekinula program nakon 8 mjeseci. Smatram da bi osoba trebala koristiti tu mjeru samo u krajnjem slučaju, a i tada bi radno vrijeme trebalo biti prilagođeno naknadi (pola radnog vremena npr.). Dakle nisam ni za ni protiv tih mjera, ovisi o pojedinačnom iskustvu, ali definitivno za tu malu naknadu je neprimjereno osmosatno radno vrijeme*“

S druge strane, sudionici su bili zadovoljni radnim vremenom (79,0 % zadovoljno) i dobrim odnosima s poslodavcem (68,0 % zadovoljno).

SOR je obuhvaćao obvezu poslodavca da osigura mentora pripravniku. Rezultati istraživanja pokazuju da je 19,9 % sudionika imalo mentora samo na papiru, dok u stvarnosti

nitko nije radio s njima. Što se tiče ukupnog zadovoljstva mentorom, 12,5 % sudionika izjavilo je da nije zadovoljno mentorom, dok je dodatnih 12,3 % izjavilo da je osrednje zadovoljno njime.

Učinak SOR-a manji je nego u slučaju nekih drugih mjera koje su provedene na mladima. Ukupno je samo 35,1 % sudionika ostalo raditi kod poslodavca gdje su završili SOR, dok je ostalih 64,9 % napustilo poslodavca. Od 35,1 % spomenutih koji su ostali raditi, više od polovice (55,3 %) još uvijek radi u ovom trenutku kod tog poslodavca. Posebno slabije zapošljavanje primjetno je kod poslodavaca u javnom sektoru, koji zbog zabrane zapošljavanja nisu mogli zapošljavati nove djelatnike. Također, i kada su se zapošljavali novi djelatnici, zbog propisane javne procedure zapošljavanja, sudionici SOR-a nisu imali nikakvu prednost prilikom selekcije. Iskustvo jedne sudionice opisuje navedeno: „*Bila sam zadovoljna. Bila sam zaposlena u jednoj osnovnoj školi kao stručna suradnica pedagoginja. Moj poslodavac je htio da ostanem raditi, ali nažalost to nije bilo moguće. Ta škola je imala potrebu za još jednim suradnikom te su i nakon tog objavljivali natječaje za SOR, ali Ministarstvo im ne bi odobrilo da zaposle nekoga na neodređeno. Tijekom SOR-a sam stekla iskustvo koje nisam imala tijekom fakultetskog obrazovanja. Nažalost, nakon SOR-a sam radila poslove izvan struke, a u struci većinom kao zamjena za bolovanja. Trenutno imam posao na neodređeno, ali u inozemstvu. Po mom mišljenju mjeru je korisna za stjecanje iskustva, ali ne pomaže kod zaposlenja i u javnom sektoru sigurno ne pridonosi zaposlenju.*“

Sudionici SOR-a su također procijenili koliko je SOR doprinio njihovoj zapošljivosti. Više od polovice sudionika (57,6 %) smatra da je to utjecalo na njihovu zapošljivost, dok ostalih 42,4 % ne.

Provedena protučinjenična analiza mjere SOR-a u okviru IZM-a također govori o slabijem učinku mjeru na povećanje zapošljivosti sudionika u odnosu na kontrolnu skupinu. Prema dobivenim rezultatima usporedbe sudionika IZM SOR-a i uparene kontrolne skupine ne-sudionika, vidljivo je kako su sudionici nakon izlaska iz mjeru u manjem postotku zaposleni nego osobe u kontrolnoj skupini. Ta je razlika prisutna u sva tri promatrana mjeseca nakon izlaska iz mjeru (i statistički je značajna, $p<0,001$). Iako su sudionici mjeru u svim razdobljima u manjem postotku zaposleni, primjetan je uzlazni trend u postotku zaposlenosti kod sudionika. Kod kontrolne skupine trend rasta zaposlenih osoba postoji, ali je slabije izražen nego kod sudionika mjeru.

4. Ključni nalazi i aspekti šire važnosti za ocjenu provedbe OPULJP PO1

- Mjera SOR-a u godinama visoke nezaposlenosti mladih te smanjenja gospodarske aktivnosti bila je učinkovita u uključivanju mladih na tržište rada kako bi stekli neko radno iskustvo.

- Promjenama na tržištu rada mjera je postala teret jer je, umjesto da poveća zapošljavanje mladih, supstituirala zapošljavanje mladih mjerom SOR-a
- Iako je mjera SOR-a pružila mogućnost stjecanja radnog iskustva i polaganja stručnih, državnih i majstorskih ispita, učinak mjere na zapošljavanje u većoj mjeri je izostao.

- 5.5. Studija slučaja na projektu/operaciji: Provedba mjera aktivne politike zapošljavanja za dugotrajno nezaposlene mlade - faza 1 (ESF)

1. Uvod

Ime projekta/operacije	Provedba mjera aktivne politike zapošljavanja za dugotrajno nezaposlene mlade
Operativni program/Prioritet/Specifični cilj:	Operativni program Učinkoviti ljudski potencijali/ 8.ii / 8.ii.1. (ESF)
Vrsta postupka dodjele	Izravna dodjela
Korisnik	Hrvatski zavod za zapošljavanje
Partneri (ako postoje)	/
Iznos sufinanciranja projekta iz ESF-a (KN)	94.592.803,86 kn
Iznos nacionalnog sufinanciranja projekta (KN)	16.692.847,74 kn
Cilj(evi) projekta/operacije (iz PO A)	Povećati zaposlenost i pospješiti integraciju dugotrajno nezaposlenih mladih osoba na tržište rada poticanjem dalnjeg obrazovanja i stjecanjem novih kompetencija i vještina, uključivanjem u javne radove i programe stručnog osposobljavanja, potporama za zapošljavanje te poticanjem samozapošljavanja.
Glavne aktivnosti u projektu/operaciji (iz Prijavni obrazac A)	<ul style="list-style-type: none"> • Provedba stjecanja stručnog iskustva na radnom mjestu • Provedba javnih radova za mlade • Obrazovanje za mlade • Potpore za zapošljavanje mladih
Trenutačni status projekta/operacije	Završen 30. 6. 2019.

2. Priprema i provedba projekta/operacije

Svrha ove operacije bila je poduprijeti provedbu aktivne politike zapošljavanja kako bi se adresirao problem dugotrajne nezaposlenosti među mladima (dobna skupina 15 - 29). Počevši od 2008., ekonomski kriza obilježila je hrvatsko gospodarstvo i u 2014. godini, a posljedice nepovoljnih gospodarskih trendova nastavile su se odražavati i na tržište rada. Kako bi se suočila s visokom stopom nezaposlenih među mladima, koja je čak dvostruko veća od opće nezaposlenosti, Evropska unija kroz Inicijativu za zapošljavanje mlađih te Garanciju za mlade osigurala dodatna sredstva namijenjena poticanju zapošljavanja i socijalne uključenosti mlađih.

S udjelom nezaposlenosti od 33,5%, mlađi u Republici Hrvatskoj bili su u nepovoljnijem položaju u odnosu na mlađe u Europskoj uniji gdje je nezaposlenost za dobnu skupinu do 29 godina iznosila 18,3% (izvor: Eurostat). Poseban pak problem predstavlja trajanje nezaposlenosti. Prema evidenciji HZZ-a u 2014. godini, 29.401 osoba do 25 godina nezaposlena je dulje od 6 mjeseci, čemu se pridodaje još 13.658 dugotrajno nezaposlenih mlađih do 29 godina (trajanje nezaposlenosti dulje od 12 mjeseci). Ukupno je dakle 43.059 dugotrajno nezaposlenih mlađih osoba do 29 godina što predstavlja oko 42% ove ciljne skupine (izvor: Statistika HZZ-a 2014.).

Hrvatski Nacionalni plan implementacije Garancije za mlađe, koji predstavlja sveobuhvatan plan aktivnosti usmjerenih na mlađe do 30 godina starosti, fokus je stavio na brzu reakciju na nezaposlenost mlađih, međutim, kako gotovo polovina svih mlađih nezaposlenih pripada kategoriji dugotrajne nezaposlenosti, to je za HZZ predstavljalo jasnu potrebu za usmjeravanjem aktivnosti i prema ovoj specifičnoj ciljnoj skupini. HZZ je stoga pripremio niz aktivnosti, usluga i intervencija kojima se poticalo daljnje usavršavanje, stručno osposobljavanje, stjecanje novih vještina i kompetencija, samozapošljavanje te uključivanje u javne radove za mlađe. Set mjera u okviru ove operacije komplementaran je operacijama pokrenutim u okviru IZM-a.

U okviru ove studije slučaja promatraju se rezultati i učinci samo mjere obrazovanja nezaposlenih osoba. Obrazovanje za mlađe odnosi se na mjeru uključivanja nezaposlene osobe u obrazovne programe pri obrazovnim ustanovama koje su odabrane putem javne nabave za provedbu programa, a kako bi završile verificirane programe s ciljem nadogradnje postojećih znanja ili vještina te usvajanjem novih. Svrha mjeru je poticanje cjeloživotnog učenja, stvaranje potrebne kvalificirane radne snage te smanjenje nerazmjera ponude i potražnje na svim razinama tržišta rada. HZZ nezaposlene osobe upućuje na obrazovne programe stručnog osposobljavanja, prekvalifikacija i stručnog usavršavanja. Mjerom se financira 100% troškova obrazovanja, što uključuje trošak nastave i materijalne troškove praktične nastave obrazovnoj ustanovi te troškove liječničkih pregleda zdravstvenim ustanovama, kao i trošak novčane pomoći za vrijeme trajanja obrazovanja.

3. Doprinosi projekta/operacije očekivanim rezultatima i ciljevima OPULJP-a

U okviru provedbe ove operacija planirano je bilo uključiti 750 mlađih u obrazovanje za tržište rada. Do kraja provedbe ukupno je uključeno 642 mlađih što je omjer ostvarenosti od 97,2 %.

Provedeno istraživanje pokazalo je da su većina sudionika uključenih u ovu mjeru ljudi koji nisu prethodno pohađali nikakvo obrazovanje ili obuku za stjecanje znanja i vještina. Od ukupnog broja ispitanika, gotovo dvije trećine sudionika (65,7 %) potvrdilo je da u posljednjih 5 godina prije ulaska u mjeru nisu sudjelovale ni u jednom obrazovnom programu (osim redovnom obrazovanju). U tom bi se smislu moglo zaključiti da je mjera usmjerena na one kojima je potrebno obrazovanje i da je pridonijela postotku odraslih koji su sudjelovali u programu cjeloživotnog učenja.

Motivacija više od polovice ispitanih sudionika (56,4 %) za ulazak u ovu mjeru bila je stjecanje kvalifikacija kako bi mogli naći posao. Uz to, 16,2 % je izjavilo da im je najveći motiv bio završiti ovaj obrazovni program budući da su bili zainteresirani za rad u ovoj vrsti posla. 9,0 % sudionika također je izjavilo da je motivacija stjecanje formalnog obrazovanja (stjecanje papira/diplome) za posao koji su već znali raditi.

S druge strane, neki od sudionika potvrdili su da je njihova dominantna motivacija za uključivanje u obrazovanje bila dobivanje novčane naknade tijekom trajanja mjeru (5,0 % sudionika), dok su drugi istaknuli da su ih nagovorili na uključivanje u obrazovanje – od strane njihovog savjetnika za zapošljavanje (7,3 %) ili njihove obitelji (2,2 %).

Istraživanje provedeno među sudionicima mjeru pokazalo je da utjecaj provedene edukacije varira od sudionika do sudionika. Od ukupnog broja anketiranih sudionika, 29,3 % je reklo da im je sudjelovanje u mjeri uvelike ili značajno povećalo šanse za zaposlenje. S druge strane, ukupno 27,4 % sudionika istaknulo je da to uopće nije povećalo njihovu zapošljivost.
„Ako je sposobiti ljudi za rad cilj, čemu onda manjak praktičnog rada? Naravno da se ne očekuje da sa obrazovanja izadete kao majstor, ali netko tko može početi raditi uz malu pomoć nadzornika. Bar malo samopouzdanja da osoba dobije da je nešto naučila, shvatila i da to može primijeniti u radu i krenuti s procesom shvaćanja elemenata koji su potrebni za rad u dubini. Nemojte me krivo shvatiti, svi su se prema meni dobro ponašali i nisam se osjećao ugroženim što je jako pozitivno. Samo nije baš bilo korisno. Na kraju sam te novce što sam dobio od biroa potrošio na mjesecnu kartu za vlak što je ispalo dobro.“

Što se tiče utjecaja na zapošljavanje, jedna trećina sudionika (33,1 %) izjavila je da su radili u zanimanju za koje su se školovali tijekom mjeru. Od tog broja zaposlenih, više od polovice (59,4 %) izjavilo je da su zaposleni u najviše 3 mjeseca nakon završetka školovanja. Od svih

sudionika koji su bili zaposleni, više od polovice (53,1 %) još uvek radi u zanimanju za koje su se školovali.

Prema procjeni ukupnih koristi mjere, sudionici su izrazili da se uglavnom slažu s izjavom da su dobili potvrdu o stečenim znanjima/kvalifikacijama i da su stekli znanja i vještine koje su im vrlo korisne. S druge strane, najmanje se slažu s tvrdnjom da im je sudjelovanje u mjeri pomoglo da zaposle.

Provedena protučinjenična analiza također potvrđuje slabiji učinak mjeru na zapošljavanje ciljne skupine. Prema rezultatima, sudionici mjeru obrazovanja imaju znatno manji postotak zaposlenih u sva tri promatrana razdoblja. Trend rasta postotka zaposlenosti u skupini sudionika vidljiv je od 3. do 6. mjeseca, ali je u periodu nakon 6. mjeseca rast usporen. U kontrolnoj skupini vidljiv je blagi trend rasta zaposlenosti od 48 % u 3. mjesecu do 54 % u 12. mjesecu.

4. Ključni nalazi i aspekti šire važnosti za ocjenu provedbe OPULJP PO1 programa

- Mjera obrazovanja za tržište rada pokazuje slabiji učinak na ukupnu zaposlenost sudionika, djelomično zbog načina planiranja i provedbe mjeru (nedostatak individualnog pristupa, slabije kvaliteta obrazovnih programa, posebno u dijelu praktičnog rada).

- 5.6. Studija slučaja: Job club - Centar jednakih mogućnosti u okviru Lokalne inicijative za poticanje zapošljavanja - faza III

1. Uvod:

Naziv projekta/operacije	Job club - Centar jednakih mogućnosti u okviru poziva Lokalne inicijative za poticanje zapošljavanja - faza III
Operativni program/Prioritet/Investicijski prioritet/Specifični cilj:	Operativni program Učinkoviti ljudski potencijali/ 8.vii / 8.vii.1
Korisnik	Udruga gluhih i nagluhih Nova Gradiška
Vrsta postupka dodjele	Otvoreni postupak / privremeni poziv
Partneri (ako postoje)	Grad Nova Gradiška, Industrijsko-obrtnička škola Nova Gradiška
Iznos sufinanciranja projekta iz ESF-a (KN)	576.788,75 kn
Iznos nacionalnog sufinanciranja projekta (KN)	101.786,25 kn
Cilj(evi) projekta/operacije (iz PO A)	Opći cilj projekta je doprinijeti povećanju stope zaposlenosti mladih osoba i OSI, neovisno o stupnju obrazovanja, na području grada Nove Gradiške i Brodsko-posavske županije te pridonijeti socijalnom uključivanju. Specifični cilj projekta je organizirati inovativni oblik rada i razviti kontinuiranu podršku zapošljavanju i razvoju karijere nezaposlenim mladima i OSI kroz razvoj i stjecanje novih kompetencija.

Glavne aktivnosti u projektu/operaciji (iz PO A)	Aktivnosti: <ul style="list-style-type: none"> – pružanje individualne podrške koja uključuje mentorstvo nezaposlenim osobama, podršku u praćenju i izradi individualnih planova, usmjeravanje na tržištu rada; – pružanje grupne podrške koja uključuje 5 ciklusa intenzivnih treninga u 5 modula, svaki u trajanju od 3 tjedna (usavršavanje komunikacijskih vještina, pisanje motivacijskog pisma i životopisa, postavljanje ciljeva i upravljanje vlastitim vremenom, učinkovito traženje posla i orijentacija na tržištu rada. mogućnosti samozapošljavanja i pokretanja posla korištenjem EU fondova kroz usvajanje osnova projektnog planiranja; – sudjelovanje na 1. NG sajmu poslova i simulacija razgovora za posao.
Trenutačni status projekta/operacije	Završen u kolovozu 2019.

2. Priprema i provedba projekta/operacije

Udruga gluhih i nagluhih Nova Gradiška je socijalno-humanitarna, kulturno-prosvjetna i rekreativna organizacija koja okuplja sve osobe oštećena sluha (gluhe, nagluhe i gluhoslijepе), roditelje djece i mlađeži oštećena sluha te sve pripadnike opće populacije koji imaju interes angažirati se s ciljem promicanja kvalitetnijeg života osoba oštećena sluha i njihove integracije u lokalnu zajednicu. Udruga je osnovana u prosincu 2000. godine i djeluje na području grada Nova Gradiška i okolnih općina. Udruga gluhih i nagluhih Nova Gradiška broji više od 115 članova i zapošljava četiri djelatnika na puno radno vrijeme. U radu Udruge djeluje još 10 kvalificiranih stručnjaka u području formalnog i neformalnog obrazovanja. Glavne aktivnosti Udruge uključuju provođenje projekata, kreativnih radionica i sportskih aktivnosti. Udruga osobitu pozornost posvećuje informiraju svojih članova, ali i šire lokalne zajednice, o položaju i pravima gluhih i nagluhih osoba. Primarni ciljevi rada Udruge su promicanje i zaštita ljudskih prava, osvještavanje lokalne zajednice o problemima i pravima gluhih i nagluhih osoba, podizanje svijesti o važnosti obrazovanja osoba oštećena sluha te pružanju jednakih mogućnosti gluhim i nagluhim. Udruga djeluje kao član Lokalnog partnerstva za zapošljavanje Brodsko-posavske županije. U svom

dosadašnjem radu Udruga je sudjelovala u provedbi brojnih lokalnih, regionalnih i međunarodnih projekata s ciljem povećanja zapošljivosti mladih i jačanja njihovih kompetencija.

U ožujku 2017. objavljen je Otvoreni poziv na dostavu projektnih prijedloga "Lokalne inicijative za poticanje zapošljavanja – faza III", usmjeren na razvoj lokalnih partnerstava za zapošljavanje. Pozivom se nastojalo pozitivno utjecati na prevladavanje regionalnih i lokalnih različitosti te potaknuti partnerski pristup u pripremi i donošenju politika vezanih uz stvaranje i jačanje ljudskih potencijala u skladu s lokalnim potrebama na tržištu rada. Udruga gluhih i nagluhih Nova Gradiška u Pozivu je vidjela priliku za nastavak svog dugogodišnjeg angažmana na području uključivanja mladih i pripadnika ranjivih skupina Nove Gradiške na lokalno tržište rada kroz pružanje individualne i grupne podrške sudionicima. Kako bi što učinkovitije postigli svoje ciljeve, Udruga je odabrala projektne partnere koji su najviše odgovarali projektnoj ideji. To su bili grad Nova Gradiška i Industrijsko-obrtnička škola Nova Gradiška.

Vezano uz podršku UT-a i PT-ova, voditeljica projekta "Job club - Centar jednakih mogućnosti", istaknula je kako je projektni tim u fazi pripreme projekta iskoristio priliku i sudjelovao na informativnoj radionici za Poziv na dostavu projektnih prijedloga "Lokalne inicijative za poticanje zapošljavanja – faza III". Također, pratili su pitanja i objavljene odgovore za koje smatra da su pružili jasne i pravodobne informacije. U tijeku same provedbe projekta voditeljica projekta smatra kako je Udruga primila adekvatnu podršku od UT-a i PT-ova, uz čiju su pomoć projektne aktivnosti uspješno realizirane. Manji nedostatak predstavljal je promjena kontakt osobe u PT2. Usprkos tome, komunikacija s PT2 bila je učestala i kvalitetna te su obje strane nastojale da projekt bude proveden bez neprihvatljivih troškova. Komunikacija u pogledu dostave obaveznih izvješća također je protekla bez poteškoća. Voditeljica projekta smatra da su pravila za provedbu projekata bila jasna i razumljiva. Usprkos promjeni pravila u tijeku provedbenog razdoblja projekta, smatra kako te promjene nisu bile od većeg značaja te nisu odviše utjecale na samu provedbu i izvršavanje obaveza izvještavanja. Istiće kako je korisnik kod svih nejasnoća imao podršku PT2 od kojeg su mogli dobiti pouzdan odgovor. Značajniji problem predstavljal je izuzetno dugo razdoblje u kojem se čekalo na rezultate i potpis ugovora. Naime, u navedenom je periodu došlo do promjena potreba ciljnih skupina te se određen dio osoba koje su bile inicijalno zainteresirane za sudjelovanjem u projektu u međuvremenu odselio u inozemstvo.

3. Doprinosi projekta/operacije očekivanim rezultatima i ciljevima OPULJP-a

Jedna sudionica ovog projekta završila je Učiteljski fakultet i po struci je učiteljica razredne nastave. Prije uključivanja u projekt "Job club – Centar jednakih mogućnosti" često je volontirala s djecom s posebnim potrebama te je kroz volontiranje i saznala za mogućnost da se kao nezaposlena osoba priključi projektnim aktivnostima. U tijeku trajanja projekta

sudionica je participirala u aktivnostima kroz koje je usavršavala svoje komunikacijske vještine za potrebe uključivanja na tržište rada, unaprijedila svoju vještinu pisanja motivacijskog pisma i životopisa te naučila bolje upravljati vlastitim vremenom. Pisanje životopisa i predstavljanje poslodavcu na razgovoru za posao neke su od vještina koje smatra vrlo korisnima za svoj profesionalni napredak po završetku projekta, a stekla ih je uz individualnu potporu mentora. Sudjelovanje u projektu opisuje kao vrlo pozitivno iskustvo gdje je, kroz odličnu komunikaciju i suradnju s provoditeljima projekta, mnogo toga naučila.

Ona bila je jedna od 63 nezaposlene i neaktivne osobe iz Brodsko-posavske županije koje su sudjelovale u projektu "Job club – Centar jednakih mogućnosti". Kroz projekt sudionici su imali priliku primiti individualnu podršku, to jest mentorstvo u vidu podrške pri izradi individualnih planova te usmjeravanja na tržištu rada. Također, kroz uključivanje u grupne radionice u 5 ciklusa, nezaposleni i neaktivni sudionici mogli su unaprijediti svoje vještine traženja posla, pisanja životopisa te usavršiti meke vještine potrebne za bolje pozicioniranje na tržištu rada. Završna aktivnost u sklopu ovog projekta bila je sudjelovanje na prvom sajmu poslova u Novoj Gradišci i simulacija razgovora za posao na kojoj su sudionici imali priliku dobiti relevantnu i direktnu povratnu informaciju po predstavljanju svojih vještina poslodavcima.

Projekt "Job club – Centar jednakih mogućnosti" u potpunosti je ostvario unaprijed definirani specifični cilj - organizirati inovativni oblik rada i razviti kontinuiranu podršku pri zapošljavanju i razvoju karijere nezaposlenim mladima i OSI kroz razvoj i stjecanje novih kompetencija. Projektu se priključilo 35 nezaposlenih osoba (od čega je njih 10 bilo nezaposleno i više od 25 godina), jedna neaktivna osoba koja u vrijeme provedbe nije bila uključena u program obrazovanja ili osposobljavanja, osam osoba s invaliditetom (sve sa oštećenjima sluha) te 26 učenika srednjih škola. Time je projekt u potpunosti ostvario unaprijed određene pokazatelje i doprinio povećanju stope zaposlenosti mlađih osoba i OSI, neovisno o stupnju obrazovanja, na području grada Nove Gradiške i Brodsko-posavske županije te njihovom socijalnom uključivanju. Pobliže, po izlasku iz projekta, 8 osoba bilo je zaposleno ili samozaposleno, a unutar prvih mjesec dana od završetka njih 21, dok je 14 osoba nastavilo obrazovanje na višim ili visokoškolskim ustanovama, od čega jedna osoba s invaliditetom. Od 21 zaposlene osobe mjesec dana po završetku projekta, njih 12 bile su žene, a njih četvero učenici. Provedba projekta doprinijela je i ostvarenju Prioriteta 2 "Jačanje socijalne uključenosti osoba u nepovoljnem položaju, uloge civilnog sektora i razvoj volonterstva" te Prioriteta 4 "Jačanje uloge i kapaciteta Lokalnog partnerstva za zapošljavanje (LPZ) i ostalih dionika LPZ-a" Strategije razvoja ljudskih potencijala Brodsko-posavske županije 2016 – 2020. Navedeno odgovara cilju Poziva na dostavu projektnih prijedloga "Lokalne inicijative za poticanje zapošljavanja – faza III" koji je usmjeren na razvoj lokalnih partnerstava za zapošljavanje, u cilju prevladavanja regionalnih

i lokalnih razlicitosti te poticanja partnerskog pristupa u pripremi i donošenju politika vezanih uz stvaranje i jačanje ljudskih potencijala u skladu s lokalnim potrebama na tržištu rada.

Projektom su ostvareni i dodatni rezultati. Primjerice, u okviru projekta kreiran je priručnik koji je po završetku projekta diseminiran i drugim udrugama koje su željele provesti neke od obrazovnih modula provedenih kroz projekt. Priručnik je postao javno dostupan na besplatno korištene, a metode koje su uspješno pilotirane kroz projekt "Job club – Centar jednakih mogućnosti" počele su biti primjenjivane i u drugim lokalnim zajednicama. Također, prema riječima voditeljice projekta, prvi Sajam poslova u Novoj Gradiški postigao je značajne rezultate na planu povezivanja Udruge s poslodavcima, javnim institucijama i drugim udrugama s kojima je Udruga gluhih i nagluhih u kasnijem razdoblju sklopila partnerstva i zajednički prijavljivala projekte. Radionica o osnovama upravljanja EU fondovima također je polučila značajniji uspjeh od očekivanog, s obzirom da je četvero ljudi pronašlo zaposlenje kao koordinator ili voditelj EU projekata.

Od unutarnjih čimbenika koji su se odrazili na uspješnost realizacije projektnih aktivnosti i dostizanja projektnih pokazatelja, vrlo je važnu ulogu imala stručnost i iskustvo kadrova zaposlenih na projektu, osobito voditelja i koordinatora. Također, projektni je tim naišao na značajnu podršku drugih zaposlenika Udruge gluhih i nagluhih. Primjerice, od velikog je značaja bio kapacitet zaposlenika Udruge da tumače znakovni jezik, što je omogućilo osobama oštećena sluha uključivanje u ovu vrstu projektnih aktivnosti. Unutarnji čimbenik koji je imao potencijal da negativno utječe na provedbu projekta bio je propust pri planiranju potrebnih ljudskih kapaciteta za provedbu. Prema riječima voditeljice projekta, bilo je potrebno predvidjeti još jedno radno mjesto za osobu koja bi koordinirala logistiku i bavila se marketinškim aktivnostima u svrhu promocije projekta, motiviranja ciljnih skupina i promocije rezultata.

Među vanjskim čimbenicima koji su utjecali na provedbu, voditeljica projekta istaknula je upoznatost lokalne zajednice s konceptom edukacija – u trenutku kada je projekt "Job club – Centar jednakih mogućnosti" krenuo s provedbom značajan broj ljudi kroz prethodno je provedene projekte bio upoznat sa sličnim vidom aktivnosti i konceptom neformalnog obrazovanja. Također, s obzirom da je Udruga gluhih i nagluhih već ranije provodila projekte, ciljnoj skupini Udruga nije bila nepoznata. Među negativnim vanjskim čimbenicima nanovo je istaknuta činjenica da je projekt priavljen u lipnju 2017. godine te se na ugovaranje čekalo do svibnja 2018. godine. U tom se periodu gotovo trećina planiranih sudionika odselila te su nastale promjene u potrebama ciljnih skupina.

Što se tiče doprinosa projekta horizontalnim načelima kohezijske politike EU – održivom razvoju, poticanju jednakih mogućnosti i nediskriminacije te ravnopravnosti muškaraca i žena – projekt "Job club – Centar jednakih mogućnosti" ostvario je pozitivan učinak na sva

tri plana. U kontekstu Prioritetne osi 1, načelo održivog razvoja odnosi se na poticanje aktivnosti koje promiču samozapošljavanje i poticanje poduzetništva te poštuju načelo učinkovitosti resursa. Prijavitelj projekta osigurao je da minimalni zahtjevi koje propisuje nacionalno zakonodavstvo budu ispunjeni, a kroz projektne je aktivnosti adekvatno doprinio poticanju poduzetništva i samozapošljavanja. Navedeno se prvenstveno odnosi na provedene grupne radionice (provedeno pet ciklusa s pet modula u trajanju od tri tjedna) na kojima su sudionici imali priliku biti informirani o mogućnostima samozapošljavanja te pokretanja vlastitog posla korištenjem EU fondova kroz usvajanje osnovnih vještina projektnog planiranja. S druge strane, po završetku projekta zaposlena je 21 osoba, dok su drugi sudionici unaprijedili svoje kapacitete za rad. Održivost projektnih rezultata osigurana je dokazanom finansijskom održivošću Udruge gluhih i nagluhih koja djeluje već više od 20 godina i koja se oslanja na stabilne lokalne i nacionalne izvore financiranja. Prijavnim je obrascem najavljeno kako će, pokaže li se predloženi pilot dobrom praksom, *job club* postati dio redovnih aktivnosti Udruge, a čiji će se troškovi moći pokrивati iz redovnih izvora financiranja. Jačanje kapaciteta i potencijala mladih, nezaposlenih i neaktivnih osoba te osoba s poteškoćama za konkurentno sudjelovanje na tržištu rada, samozapošljavanje i pokretanje vlastitog posla ostvarit će značajan pozitivan doprinos održivom razvoju grada Nove Gradiške i Brodsko-posavske županije. Drugo, na planu poticanja jednakih mogućnosti i nediskriminacije, projekt je osigurao odsutnost zapreka za ostvarivanje ravnopravnog prava na sudjelovanje u projektu na temelju spola, rasnog ili etničkog podrijetla, vjere ili uvjerenja, invalidnosti, dobi ili spolne opredijeljenosti. Uz navedeno, projektom je poticana ravnopravnost muškaraca i žena. Na temelju dostupnih podataka o sudionicima, primjetno je kako je u projektu sudjelovala 41 žena te 22 muškarca u rasponu od 15 do 54 godine. U projekt je uključeno osam osoba s invaliditetom (12,6 % ukupnog broja sudionika) te 28 osoba u nepovoljnem položaju (44,4 % sudionika). Jedna osoba s invaliditetom po završetku projekta nastavila je visoko obrazovanje, dok se druga osoba s invaliditetom uključila na projekt kroz koji je stekla formalno obrazovanje. Određeni broj žena prestao je biti neaktivan na tržištu rada te se prijavio na Zavod za zapošljavanje. Obje osobe s invaliditetom i neaktivne žene sudjelovanje u projektu "Job club – Centar jednakih mogućnosti" ohrabrilo je za uključivanje u obrazovne programe i tržište rada. Analizom osobnih podataka sudionika primjetno je kako je projekt u potpunosti zadovoljio uvjete koje nalažu načela poticanja jednakih mogućnosti i nediskriminacije te ravnopravnosti muškaraca i žena.

Provjeda projekta "Job club – Centar jednakih mogućnosti" značajno je unaprijedila kapacitete Udruge gluhih i nagluhih za provođenje projekata. Projekt je bio drugi projekt financiran iz EU fondova, dok je Udruga dotad provodila projekte financirane samo od strane ministarstava i Erasmus+ projekte. Voditeljica projekta smatra kako je projekt značajno pridonio njihovom razumijevanju EU fondova te je Udruga, od završetka ovog projekta, ugovorila još nekoliko projekata, ojačala svoje administrativne kapacitete i

zaposlila još osoba. Također, sam projekt "Job club – Centar jednakih mogućnosti" umnogome je pridonio boljem razumijevanju potreba nezaposlenih i dugotrajno nezaposlenih osoba.

4. Ključni nalazi i aspekti šire važnosti za ocjenu provedbe OPULJP PO1

- Izuzetno dugo trajanje procjene kvalitete projektne prijave i donošenje odluke o financiranju značajno negativno utječe na učinkovitu organizaciju resursa potrebnih za provedbu od strane korisnika projekta.
- Korisnik projekta istaknuo je i slabu pouzdanost javno objavljenih Godišnjih indikativnih planova poziva na dostavu projektnih prijedloga koja također negativno utječe na učinkovitost planiranja ljudskih resursa unutar organizacije prijavitelja.
- Na temelju iskustava korisnika s dostavljanjem dokumentacije PT2, predloženo je administrativno rasterećenje i ujednačavanje vrste dokumenata koju je potrebno dostavljati među različitim pozivima.
- Rokovi za odobravanje ZNS-ova i isplata također su premašivali rokove određene potpisanim ugovorom.
- Korisnik projekta predložio je organiziranje minimalno dvije informativne radionice u tijeku provedbe projekta. Jednom bi se radionicom omogućilo korisnicima projekata da razmjene iskustva i izazove s kojima su se susreli tijekom provedbe, dok bi kroz informativnu radionicu pred kraj provedbe naglasak bio na izradi završnog izvještaja. Projekt "Job club – Centar jednakih mogućnosti" primjer je vrlo uspješnog projekta jer se njegovom provedbom uvelike doprinijelo povećanju stope zaposlenosti i socijalnom uključivanju mladih osoba i OSI na području grada Nove Gradiške i Brodsko-posavske županije.
- Inovativan pristup osigurao je zadovoljstvo ciljne skupine, ojačao kapacitete Udruge gluhih i nagluhih te pilotirao metode čija je održivost osigurana javno dostupnim priručnikom i primjetnom razinom motiviranosti sličnih udruga da aktivnosti provedene kroz projekt upgrade u aktivnosti svojih udruga.

5.7. Studija slučaja: Poticanje obrazovanja za vezane obrte temeljene na sustavu naukovanja

1. Uvod:

Naziv projekta/operacije	Poticanje obrazovanja za vezane obrte temeljene na sustavu naukovanja
Operativni program/Prioritet/Investicijski prioritet/Specifični cilj:	Operativni program Učinkoviti ljudski potencijali/ 8.vii / 8.vii.2
Korisnik	Ministarstvo gospodarstva, poduzetništva i obrta
Vrsta postupka dodjele	Izravna dodjela bespovratnih sredstava
Partneri (ako postoje)	/
Iznos sufinanciranja projekta iz ESF-a (KN)	57.672.500,00 kn
Iznos nacionalnog sufinanciranja projekta (KN)	10.177.500,00 kn
Cilj(evi) projekta/operacije (iz PO A)	Poticanje gospodarskih subjekata na sudjelovanje u obrazovanju učenika koji stječu zanimanja iz sustava vezanih obrta čime se doprinosi stjecanju vještina za samostalan rad u zanimanju te razvoju socijalnih i poduzetničkih kompetencija učenika; Usvajanje znanja i vještina kao ključnih kompetencija za poduzetništvo i obrt s ciljem poticanja rasta i razvoja poduzetništva i obrta i poticanje učenika na obrazovanje za rad u obrtničkim zanimanjima; Poboljšanje i unapređenje sustava naukovanja.
Glavne aktivnosti u projektu/operaciji (iz Prijavni obrazac A)	<ul style="list-style-type: none"> – Poboljšanje i unapređenje sustava naukovanja – unaprjeđenje e-naukovanja – Naukovanje za obrtnička zanimanja – Stipendiranje učenika u obrtničkim zanimanjima

Trenutačni status
projekta/operacije

= 8. 12. 2020.

2. Priprema i provedba projekta/operacije

Ministarstvo gospodarstva, poduzetništva i obrta,⁵⁵ Uprava za poduzetništvo i obrt, bilo je korisnik projekta "Poticanje obrazovanja za vezane obrte temeljene na sustavu naukovanja". U vrijeme pripreme i provedbe projekta u svojem je unutarnjem ustrojstvu imalo stručnu službu koja je izrađivala programe s ciljem poticanja razvoja strukovnog obrazovanja, poduzetništva i obrta te posjedovala značajno iskustvo u programiranju projekata financiranih iz državnog proračuna, pretpriступnih fondova i strukturnih fondova. Ministarstvo gospodarstva, poduzetništva i obrta, kao tadašnje nadležno tijelo za sustav obrazovanja u vezanim obrtimima koji se provodi temeljem Jedinstvenog modela obrazovanja (JMO), poduzimalo je niz aktivnosti u svrhu poboljšanja zakonodavnog okvira, promocije te povećanja atraktivnosti obrtničkih zanimanja. Jedinstveni model obrazovanja, kao modalitet dualnog obrazovanja, omogućava da učenike podučavaju najkompetentnije osobe – majstori, potiče lakše stjecanje strukovnih vještina potrebnih u gospodarstvu, kao i društvenih te poduzetničkih vještina i vodi ka bržoj prilagodbi tržištu rada nakon završetka srednjoškolskog obrazovanja.

Dana 19. lipnja 2017. upućen je Poziv na dostavu projektnih prijedloga "Poticanje obrazovanja za vezane obrte temeljene na sustavu naukovanja" koji se financirao kao izravna dodjela sredstava u okviru PO1 „Visoka zapošljivost i mobilnost radne snage“, IP 8.i „Pristup zapošljavanju za osobe koje traže posao i neaktivne osobe, uključujući one koji su dugotrajno nezaposleni i one koji su daleko od tržišta rada, kao i provedbom lokalnih inicijativa za zapošljavanje i potpore za mobilnost radne snage“. Projektom je Ministarstvo gospodarstva, poduzetništva i obrta osiguralo značajna sredstva za stipendiranje učenika u školskim godinama 2016./2017., 2017./2018. i 2018/2019., što je rezultiralo povećanjem broja dodijeljenih stipendija u odnosu na ranije razdoblje. U intervjuu s predstavnicom MINGOP-a u ulozi Korisnika istaknuto je kako je projekt bio usklađen s relevantnim dokumentima donesenima na razini EU na području strukovnog obrazovanja koji prepoznaju naukovanje kao izuzetno važan i učinkovit način obrazovanja koji omogućuje lakše usvajanje znanja i vještina te osigurava kvalitetno obrazovane kadrove sposobne potaknuti zapošljavanje i samozapošljavanje.

Po pitanju podrške u fazi pripreme projekta, predstavnica MINGOP-a ocijenila je potporu UT-a i PT-ova adekvatnom i pravovremenom. Također, u samoj fazi provedbe korisnik je naišao na potrebnu podršku od UT-a i PT-ova koja je osigurala neometanu provedbu

⁵⁵ Za potrebe ove studije slučaja korišteni su nazivi TDU važeći u razdoblju provođenja projekta.

projektnih aktivnosti. Pobliže, kada su se pojavile određene nejasnoće i nedoumice, komunikacija je bila učinkovita te su odgovori od strane UT-a i PT-ova zaprimljeni u zadovoljavajuće kratkom roku. U pogledu komunikacije koja se odnosila na obveze izvještavanja, predstavnica MINGOP-a ocijenila je podršku i komunikaciju s Hrvatskim zavodom za zapošljavanje kao PT2 vrlo dobrom. Po pitanju jasnoće i razumljivosti pravila za provedbu projekata, korisnik nije naišao na značajnije teškoće u primjeni i razumijevanju. Predstavnica MINGOP-a navela je kako je projekt provodio projektni tim kojeg se interno konzultiralo ukoliko je bilo potrebno razriješiti određena otvorena pitanja. U situacijama koje su nalagale konzultacije s PT2, Hrvatskim zavodom za zapošljavanje, komunikacija je bila kontinuirano zadovoljavajuća.

Što se tiče same provedbe i kapaciteta korisnika, predstavnica MINGOP-a iznijela je kako je veliki izazov pri provedbi projektnih aktivnosti predstavljao značajan porast broja učenika koji su zatražili stipendiranje, kao i povećan broj prijava obrtnika i pravnih osoba koji izvode naukovanje za dodjelu bespovratne potpore tijekom razdoblja provedbe. Unatoč limitiranim kapacitetima korisnika koji su bili usklađeni s interesom učenika prije početka provedbe projekta (u 2016. godini zaprimljeno 2254 zahtjeva za stipendiranje, u 2017. 2949 zahtjeva a u 2018. godini 3569 zahtjeva), povećanjem operativnih kapaciteta i unaprjeđenjem aplikacijskih sustava eNaukovanje i Središnjeg informacijskog sustava malog gospodarstva - Registra potpora sve su prijave uspješno i pravovremeno obrađene. Praćenje provedbe aktivnosti za korisnika još uvijek predstavlja veliko administrativno opterećenje s obzirom na veliki broj učenika koji su primili stipendije.

3. Doprinosi projekta/operacije očekivanim rezultatima i ciljevima OPULJP-a

Učenik (M.B.) jedan je od 2314 učenika koji su u školskoj godini 2017./2018. uspješno iskoristili mogućnost primanja stipendije za deficitarna zanimanja. Mislav, koji se opredijelio za zanimanje automehatroničar, kroz projekt "Poticanje obrazovanja za vezane obrte temeljene na sustavu naukovanja" u navedenoj je školskoj godini primio stipendiju u iznosu od 9000 kn te bio uključen u naukovanje kod gospodarskog subjekta. Učenik po izlasku iz srednjoškolskog obrazovanja ima namjeru otvoriti svoj obrt. Iskustvo sudjelovanja u projektu "Poticanje obrazovanja za vezane obrte temeljene na sustavu naukovanja", prema njegovim riječima, nije doprinijelo tome da se odluči na pokretanje vlastitog obrta. Također, obrt koji on namjerava pokrenuti neće biti u zanimanju za koje se školovao i za koje je primao stipendiju. Iskustvo sudjelovanja na praksi kod uključenog gospodarskog subjekta nije ocijenio pozitivno te smatra kako kroz praksu nije stekao vještine da pokrene vlastiti obrt. Intrinzična motivacija, interes i vještine koje je stekao izvan sustava formalnog obrazovanja ključni su faktori koji su ga naveli na samozapošljavanje.

Prema informacijama predstavnice MINGOP-a, nadležno povjerenstvo Ministarstva gospodarstva, poduzetništva i obrta u školskim je godinama 2016./2017., 2017./2018.,

2018./2019. dodijelilo ukupno 6878 stipendija učenicima koji su zatražili stipendiranje, dok je stvarni broj ostvarenih stipendija bio nešto niži, 6710.⁵⁶ Broj zahtjeva povećan je s 2254 u 2016. godini na 3569 zahtjeva u 2018. godini (58 % zabilježeno povećanje interesa učenika). Istovremeno, šk. g. 2016./2017. u projekt su uključena 33 gospodarska subjekta, 2017./2018. njih 98, a 2018./2019. njih 100.⁵⁷ U usporedbi s unaprijed određenim pokazateljima, prema kojima je kroz projekt "Poticanje obrazovanja za vezane obrte temeljene na sustavu naukovanja" određeno kako će 6000 učenika obrtničkih deficitarnih zanimanja primiti stipendiju te 135 gospodarskih subjekata primiti potporu za razvoj programa naukovanja/ospozobljavanja, projekt je ostvario unaprijed zadane pokazatelje za školske godine 2016./2017., 2017./2018. te 2018./2019.⁵⁸

Predstavnica MINGOP-a smatra kako je realizacija projektnih aktivnosti doprinijela ostvarenju cilja projekta i otvaranju jednakih mogućnosti za poticanje obrazovanja za vezane obrte temeljene na sustavu naukovanja. Navedeno potkrjepljuje navodima Ministarstva znanosti i obrazovanja koje bilježi povećan broj upisanih učenika u programe deficitarnih strukovnih zanimanja. Po pitanju doprinosa projekta horizontalnim načelima kohezijske politike EU – održivom razvoju, poticanju jednakih mogućnosti i nediskriminacije te ravnopravnosti muškaraca i žena – projekt je ostvario pozitivan učinak na sva tri plana. U kontekstu Prioritetne osi 1, načelo održivog razvoja odnosi se na poticanje aktivnosti koje promiču samozapošljavanje i poticanje poduzetništva te poštuju načelo učinkovitosti resursa. Uključivanjem učenika koji se školuju za obrtnička zanimanja u rad postojećih gospodarskih subjekata, oni stječu važne kompetencije za usavršavanje zanimanja te znanja i osnovne poduzetničke vještine potrebne pri pokretanju vlastitog posla. Također, po pitanju učinkovitosti korištenja resursa, mnogo je pažnje usmjerenog na prikupljanje dokumentacije što je više moguće u elektroničkom obliku: dokumenti su bili ispisivani obostranu te se glavnina komunikacije odvijala elektronički. U druga dva segmenta horizontalnih načela, sudjelovanje na projektu omogućeno je svim osobama, a učenici s teškoćama u razvoju i invaliditetom pri vrednovanju prijava za stipendiranje ostvarivali su dodatne bodove, čime se promicalo njihovo uključivanje u projekt, a posljedično i na tržište rada. Prema dostupnim podacima za 2017. godinu,⁵⁹ udio učenica koje su primile stipendiju činio je 11,3 % ukupnog broja stipendiranih učenika. Premda ovaj omjer upućuje na značajan nesrazmjer, broj stipendiranih učenica samo je refleksija manjeg

⁵⁶ Dio stipendija u šk. g. 2018./2019. financiran je sredstvima Faze II te korisnik projekta ne može potvrditi broj stipendija koje se odnose isključivo na Fazu I. Zbog navedenog nije moguće odrediti točan broj stipendija financiranih iz Faze I.

⁵⁷ Korisnik ne može potvrditi koji broj dodijeljenih potpora gospodarskim subjektima je bio financiran iz Faze I, a koji iz Faze II u šk. g. 2018./2019.

⁵⁸ Nalaz se temelji na planu za navedene školske godine. Kao što je navedeno, nije jasan točan broj primljenih stipendija financiranih iz projekta "Poticanje obrazovanja za vezane obrte temeljene na sustavu naukovanja" – Faza I. Također, broj sudionika dostupan u tablici Mikropodataka odnosi se samo na učenike koji su u projekt ušli u 2017. godini (Obrazac 1 potvrđen je 21. 1. 2020. godine), dok podaci o sudionicima za 2018. i 2019. nisu dostupni.

⁵⁹ Mikropodaci o sudionicima uključenima u projekt u 2017. godini.

interesa učenica za upisom obrtničkih zanimanja te je odabirom učenika kojima su dodjeljivane stipendije u potpunosti bilo poštivano načelo ravnopravnosti spolova.

Predstavnica MINGOP-a istaknula je kako je, od unutarnjih čimbenika koji su pozitivno ili negativno utjecali na postizanje projektnih rezultata, značajnu pozitivnu ulogu imalo veliko prethodno iskustvo korisnika projekta, Ministarstva gospodarstva, poduzetništva i obrta, u provedbi poticajnih projekata. Pobliže, značajni kapaciteti MINGOP-a, koje na godišnjoj razini obrađuje između 5000 i 10000 različitih prijava kroz mnogobrojne projekte, bili su ključni za uspješnu realizaciju projektnih aktivnosti. Također, Ministarstvo je povećalo ljudske kapacitete koji su bili usmjereni na rad na ovom projektu kako bi pravovremeno mogli obraditi sve zahtjeve. Na uspješnost provedbe utjecale su i aktivnosti promidžbe projekta kroz objavu javnih poziva na internetskim stranicama te promocija stipendiranja, u kojoj su značajnu ulogu odigrale srednje škole koje provode strukovno obrazovanje u relevantnim zanimanjima. U provedbi Faze II, temeljene na iskustvima prethodne faze, dodatna je pozornost usmjerena na medijsku kampanju (oglaši, radio, televizija i društvene mreže). Po pitanju vanjskih čimbenika, u kontekstu karakteriziranim značajnim padom broja upisanih učenika u srednje škole u razdoblju od početka šk. g. 2015./2016. do šk. g. 2019./2020. (pad ukupnog broja upisanih učenika u srednje škole iznosi -14,14 %) te još značajnjim padom broja učenika upisanih u Tehničke i srodne škole i Industrijske i obrtničke škole (pad u navedenom razdoblju iznosi -15,02 %), zabilježeno je povećanje udjela učenika upisanih u JMO u ukupnom broju učenika upisanih u srednje škole. Pozitivan trend povećanja interesa učenika za stipendiranjem u deficitarnim JMO zanimanjima nije se značajnije odrazio na zaustavljanje općeg trenda smanjenja broja upisanih učenika u Tehničke i srodne te Industrijske i obrtničke srednje škole. S druge strane, čimbenik koji je na negativan način utjecao na provedbu projektnih aktivnosti bio je značajno niži broj licenciranih i pravnih osoba koje provode naukovanje od očekivanog.

4. Ključni nalazi i aspekti šire važnosti za ocjenu provedbe OPULJP PO1

- Provedbom projekta "Poticanje obrazovanja za vezane obrte temeljene na sustavu naukovanja" Ministarstvo gospodarstva, poduzetništva i obrta doprinijelo je jačanju interesa učenika srednjih škola za stipendiranje u deficitarnim JMO obrtničkim zanimanjima.
- Usporedbom broja prijava za stipendiranje u šk. g. 2016./2017. i 2018./2019. primjetno je kako je interes učenika u svega dvije godine povećan za gotovo 60 %. Po završetku provedbe projekta koji vrijedi više od 67 milijuna kn (od šk. g. 2016./2017. do 2018./2019.), u šk. g. 2019./2020. u deficitarna strukovna zanimanja

upisano je 650 učenika više nego prethodne školske godine.⁶⁰ Na temelju informacija dobivenih kroz intervju s učenikom deficitarnog zanimanja koji je ostvario i iskoristio pravo na stipendiranje, primjetno je kako zadovoljstvo krajnjih korisnika značajno ovisi o kvaliteti naukovanja u koje su se imali prilike uključiti te kako ista zasigurno varira. Također, kako je ilustrirano primjerom učenika, primanje stipendije u iznosu od 9000 kn godišnje ne jamči da će se po završetku programa obrazovanja primatelji stipendija zaposliti ili samozaposliti u zanimanju za koje su se školovali. Korisnik projekta, unatoč značajnom iskustvu u provedbi projekata, iskusio je zamjetno opterećenje zbog neočekivano velikog broja pristiglih prijava za stipendiranjem te zbog administrativnih opterećenja koja proizlaze iz potrebe praćenja provedbe projektnih aktivnosti s velikim brojem sudionika i obaveze ispunjavanja Obrazaca 1 i 2,

⁶⁰ HKG, "Raste interes učenika za strukovna zanimanja", <https://www.hgk.hr/sluzba-za-informacijsku-sigurnost-i-obrazovanje/raste-interes-učenika-za-strukovna-zanimanja-najava> (8. 3. 2021).

5.8. Studija slučaja: Provedba javnih radova za teže zapošljive skupine – faza 1

1. Uvod

Ime projekta/operacije	Provedba javnih radova za teže zapošljive skupine
Operativni program/Prioritet/Specifični cilj:	Operativni program Učinkoviti ljudski potencijali/ 9.i / 9.i.1
Vrsta postupka dodjele	Izravna dodjela
Korisnik	Hrvatski zavod za zapošljavanje
Partneri (ako postoje)	/
Iznos sufinanciranja projekta iz ESF-a (KN)	78.030.000,00 kn
Iznos nacionalnog sufinanciranja projekta (KN)	13.770.000,00 kn
Cilj(evi) projekta/operacije (iz PO A)	Borba protiv siromaštva i socijalne isključenosti kroz promociju integracije na tržište rada i socijalne integracije ranjivih skupina, i borba protiv svih oblika diskriminacije
Glavne aktivnosti u projektu/operaciji (iz Prijavnog obrasca A)	<ul style="list-style-type: none"> • Provedba programa javnih radova
Trenutačni status projekta/operacije	Završen 30. 6. 2019.

2. Priprema i provedba projekta/operacije

Javni rad je mjera politike tržišta rada koja spada u domenu direktnog stvaranja radnih mjesti. Društveno koristan rad koji se odvija u ograničenom vremenskom periodu nudi financiranja zapošljavanja nezaposlenih osoba iz ciljnih skupina. Program javnog rada mora se temeljiti na društveno korisnom radu kojeg inicira lokalna zajednica ili udruge civilnog društva. Javni rad mora biti neprofitan i nekonkurentan postojećem gospodarstvu.

Programi javnih radova imaju dvije glavne komponente - pasivni element: potpora dohotku koja služi kratkoročnoj svrsi osiguravanja prihoda koji je primjereno za osiguravanje minimalnog životnog standarda (mreža socijalne sigurnosti) te aktivni element: radno iskustvo koje služi ili kratkoročnoj svrsi održavanja radne sposobnosti i postojećih vještina radi zadržavanja na tržištu rada ili dugoročnija svrha poboljšanja vještina kako bi nekoga približio tržištu rada. U oba slučaja krajnji cilj je olakšati (re)integraciju u redovno tržište rada.

HZZ je pripremio i proveo operaciju Provedbe javnih radova za teže zapošljive skupine zbog visoke nezaposlenosti koja je bila prisutna u 2014. godini. Rastuća nezaposlenost bila je najveći problem hrvatskog gospodarstva u to vrijeme te je stalno priljev kvalificirane radne snage s iskustvom u evidenciju nezaposlenih osoba dodatno otežavao položaj teže zapošljivih skupina. Dugotrajno nezaposlene osobe, koje su u evidenciji HZZ-a duže od godine dana, činile su u trenutku pripreme operacije 53,48 % (137.963) od ukupnog broja nezaposlenih osoba. Dugotrajno nezaposlene osobe suočene su s nizom problema pri ulasku na tržište rada. Zbog trajanja nezaposlenosti udaljene su od tržišta rada, izgubile su motivaciju za traženje posla i profesionalne kompetencije što ih stavlja u težak položaj, a u najgorem slučaju vodi ka siromaštvu i socijalnoj isključenosti. Ujedno, i njihova obrazovna struktura bila je nepovoljna, što im otežava ulazak na tržište rada (7,71 % ih nije imalo završenu osnovnu školu, a 25, 61% je imalo završenu samo osnovnu školu).

Neki od otegotnih faktora pri ulasku u zaposlenost su, osim dugotrajne isključenosti s tržišta rada, i invaliditet (tijekom 2014. godine u evidenciji HZZ-a bilo je 6.952 registriranih osoba s invaliditetom, od kojih su njih čak 4.730, tj. 68,04 % u statusu nezaposlenosti više od godinu dana), pripadnost nacionalnoj manjini (specifičnije, situacija osoba romske nacionalne manjine) te starosna dob nezaposlenih osoba.

Provedba javnih radova od 2015. godine uključivala je provedbu programa u okviru nekoliko paketa mjera - Mladi i kreativni, I posebnost je prednost, Uključeni, Važno je iskustvo, I mi smo za novi posao i učenje, Paket mjera za nezaposlene žene. U okviru paketa mjera, javne institucije, jedinice lokalne samouprave i njihova komunalna poduzeća, kao i udruge, prijavljivale su svoje programe javnih radova HZZ-u te su im isti bili odobravani ukoliko su zadovoljili kriterije prihvatljivosti. U okviru programa potpora je dodjeljivana za

stopostotni iznos troška plaće uključenih ciljnih skupina (te za komunalne rade 50 % troška plaće) do 6 mjeseci maksimalno, odnosno 12 mjeseci u slučajevima pojedinačnih projekata, kao i dodatne troškove (poput putnih troškova sudionika).

Kao i kod ostalih mjera aktivne politike zapošljavanja, u 2017. godini došlo je do pojednostavljenja uvjeta i kriterija provedbe programa javnih radova iz područja socijalne skrbi, edukacije, zaštite i očuvanja okoliša te održavanja i komunalnih radova.

3. Doprinosi projekta/operacije očekivanim rezultatima i ciljevima OPULJP-a

S obzirom da je operacija Provedba javnih radova za teže zapošljive skupine planirana u okviru Prioritetne osi 2 OPULJP-a, konkretnije u okviru SC 9.i.1. Borba protiv siromaštva i socijalne isključenosti kroz promociju integracije na tržište rada i socijalne integracije ranjivih skupina, i borba protiv svih oblika diskriminacije, možemo zaključiti kako je inicijalni cilj provedbe programa javnih radova imao za primarni cilj ostvariti navedeni pasivni element javnih radova (osigurati potporu u dohotku koja služi kratkoročnoj svrsi osiguravanje prihoda koji je primjereno za osiguravanje minimalnog životnog standarda) u odnosu na aktivni element (održivo uključiti na tržište rada ciljnu skupinu).

U tom smislu možemo promatrati i rezultate provedbe operacije. Operacija je u velikoj mjeri ostvarila, kao i negdje premašila, postavljene ciljane vrijednosti pokazatelja ostvarenja. U okviru prve faze provedbe javnih radova iz ESF-a ukupno je uključeno 5.335 nezaposlenih osoba, uključujući i dugotrajno nezaposlene, što je visoki omjer ostvarenja od 94 %. Što se tiče uključivanja starijih osoba od 54 godine, ukupno 1.462 odnosno 242 % u odnosu na ciljanu vrijednost, kao i 363 osobe s invaliditetom odnosno 240 % ciljanih vrijednosti te 419 pripadnika romske i drugih nacionalnih manjina odnosno 616 % ciljane vrijednosti. U tom segmentu provedba javnih radova ispunila je cilj.

S druge strane, istraživanje je pokazalo kako je, što se tiče ukupnog učinka provedene mjere, samo 17,0 % sudionika ostalo raditi kod poslodavca nakon završetka javnih radova (od toga 12,0 % na istom radnom mjestu i 5,0 % na drugom radnom mjestu). Od tog broja do danas više od polovice još uvijek radi s tim poslodavcem (55,7 %). Što se tiče ukupnog učinka na njihovu zapošljivost, većina sudionika (62,3 %) misli da im je uključivanje u javne rade povećalo zapošljivost. Što se tiče ostalih pogodnosti uključivanja u program, kao najviše pozitivnih koristi sudionici su naglasili stjecanje novih prijatelja, poboljšanje svoje finansijske situacije, stjecanje povjerenja u sebe i povećanje motivacije za rad. Sudionici javnih radova u velikoj mjeri su iskazali zadovoljstvo sudjelovanjem u istoj. Prema riječima jedne sudionice: „*Jako sam zadovoljna prilikom za rad s obzirom da imam 60 godina i nitko me nije htio zaposliti, stoga mi je ova mjeru i poslodavac koji me primio preko mjeru s HZZ-a pomogla da se zaposlim i osiguram egzistenciju. Nadam se da će toga biti i dalje.*“

230

Na temelju tih nalaza mogli bismo zaključiti kako provedba javnih radova doprinosi kratkoročnoj finansijskoj dobiti za sudionike, kao što im pomaže u osnaživanju za povratak na tržište rada te pomaže u socijalnom uključivanju, no efekt na zapošljivost je vrlo nizak. To je primjećeno i od strane predstavnika HZZ-a koji su pojasnili razloge istog: „*U našoj službi veliki je interes jedinica lokalne samouprave za mjerom javnih radova. Javni radovi su postali mnogima prilika da se zaposle. Ono što primjećujemo je da se niz godina u javnim radovima vrte jedno te iste osobe. Točnije, osobe koje sudjeluju u javnom radu čekaju da iznova ispune kriterije kako bi ponovno mogle sudjelovati. To su osobe koje žive u ruralnim malim sredinama i to im je jedina mogućnost zapošljavanja u njihovoj općini. S druge strane, za mnoge manje općine to je jedina prilika da provedu određene komunalne radove jer inače nemaju dovoljna sredstva za iste.*“

I sama provedba protučinjenične analize potvrdila je slab učinak mjere na zapošljavanje sudionika iste. Korisnici mjere javnih radova su u znatno manjem postotku zaposleni u sva tri promatrana perioda nego pripadnici kontrolne skupine. Pripadnici kontrolne skupine su zaposleni u više od 50 % slučajeva u tri promatrana perioda, s trendom blagog rasta. Korisnici mjere javnih radova pokazuju trend rasta zaposlenosti tijekom promatranih perioda, od 24,5% u 3. mjesecu do 36,7% u 12 mjesecu (za razliku od rasta u kontrolnoj skupini za 2,5 postotnih bodova).

4. Ključni nalazi i aspekti šire važnosti za ocjenu provedbe OPULJP PO1

- Provedba javnih radova pokazuje se kao iznimno uspješna mjera za borbu protiv siromaštva, za povećanje socijalne uključenosti i osnaživanja sudionika (u smislu sposobnosti i motivacije za uključivanje na tržište rada).
- S druge strane, provedba javnih radova ima vrlo nizak učinak na povećanje zapošljivosti samih sudionika te je primjećena ovisnost dijela sudionika, posebno u manjim ruralnim krajevima, o organizaciji i provedbi javnih radova, kao jedinog oblika zapošljavanja.

MINISTARSTVO RADA, MIROVINSKOGA
SUSTAVA, OBITELJI I SOCIJALNE POLITIKE

FINANCIJSKO IZVJEŠĆE

Projekt je sufinancirala Evropska unija iz Europskog socijalnog fonda.

6. FINANCIJSKO IZVJEŠĆE

Ovo finansijsko izvješće sastavni je dio završnog izvješća projekta „Vrednovanje djelotvornosti, učinkovitosti i učinka Operativnog Programa Učinkoviti ljudski potencijali 2014.-2020. Grupa 1: Vrednovanje Prioritetne osi 1 "Visoka zapošljivost i mobilnost radne snage" uz vrednovanje učinka mjera aktivne politike zapošljavanja“.

Tijekom projekta realizirani su sljedeći troškovi:

Predmet nabave	Jedinica mjere:	Količina:	Ukupan trošak bez PDV-a:	PDV u HRK	Ukupan trošak s PDV-om
Vrednovanje Prioritetne osi 1. "Visoka zapošljivost i mobilnost radne snage" uz vrednovanje učinka mjera aktivne politike zapošljavanja	usluga	1	1.187.861,92 kn (bez PDV-a)	296.965,48 kn	1.484.827,40 kn

Fakturirano do 23.03.2021.				Naplaćeno do 23.03.2021.	
Objašnjenje	Osnovica	PDV	Ukupno	Ukupno	Datum plaćanja
10% iznosa ugovorene cijene	118.786,19 kn	29.696,55 kn	148.482,74 kn	148.482,74 kn	22.07.2020.
30% iznosa ugovorene cijene	356.358,58 kn	89.089,65 kn	445.448,23 kn	445.448,23 kn	28.12.2020.

Ostalo za fakturirati nakon 23.03.2021.			
Objašnjenje	Osnovica	PDV	Ukupno
40% iznosa ugovorene cijene	475.144,77 kn	118.786,19 kn	593.930,96 kn
20% iznosa ugovorene cijene	237.572,38 kn	59.393,09 kn	296.965,47 kn

Tijekom projekta su realizirani sljedeći troškovi (bez PDV-a) koji su bili isplaćeni po sljedećoj dinamici:

- 1) 10% iznosa ugovorene cijene nakon odobrenja Početnog izvješća od strane Naručitelja
- 2) 30% iznosa ugovorene cijene nakon odobrenja Izvješća u tijeku provedbe od strane Naručitelja
- 3) 40% iznosa ugovorene cijene nakon odobrenja Završnog izvješća od strane Naručitelja
- 4) 20% iznosa ugovorene cijene nakon izvršenja ostalih ugovorenih obveza

Ponuditelj	1	2	3	4	UKUPNO
WYG Savjetovanje d.o.o. (69,6%)	82.675,19 kn	248.025,57 kn	330.700,76 kn	165.350,38 kn	826.751,90 kn
Oslanja se na: Tetra Tech B.V. (20,4%)	24.232,38 kn	72.697,15 kn	96.929,53 kn	48.464,77 kn	242.323,83 kn

S obzirom da je IPSOS d.o.o. podugovoren u toku provedbe evaluacije, troškovi (bez PDV-a) su isplaćeni u sljedećoj dinamici:

- 1) 30% iznosa ugovorene cijene nakon odobrenja Izvješća u tijeku provedbe od strane Naručitelja
- 2) 40% iznosa ugovorene cijene nakon odobrenja Završnog izvješća od strane Naručitelja
- 3) 30% iznosa ugovorene cijene nakon izvršenja ostalih ugovorenih obveza

Podugovoreni subjekt	1	2	3	UKUPNO
IPSOS d.o.o. (10%)	35.635,86 kn	47.514,48 kn	35.635,86 kn	118.786,19 kn

Potpis voditeljice tima:

Mona Manojlović

Potpis direktora:

Mladen Vojković

PRILOZI

Prilog 1 – Stanje ugovora na dan 31. 12. 2019. u okviru PO1 i SC 9.i.1 (javni radovi) koji su bili obuhvaćeni vrednovanjem

Specifični cilj	Naziv postupka dodjele bespovratnih sredstava	Vrsta Natječaja	Datum početka provedbe aktivnosti	Datum završetka projekta	Status projekta	Naziv projekta	Naziv Korisnika bespovratne pomoći	Ugovorena ukupna vrijednost projekta CPR - KN
8.i.1	Poziv tijelima za dostavu prijedloga operacija koje će se financirati kao izravna dodjela sredstava u okviru PO1 OPULJP-a (UP.01.0.0.01)	Izravna dodjela	1. 1. 2015.	30. 6. 2020.	u provedbi	Obrazovanje, osposobljavanje i prekvalifikacija nezaposlenih osoba	Hrvatski zavod za zapošljavanje	76.500.000,00
8.i.1	Poziv tijelima za dostavu prijedloga operacija koje će se financirati kao izravna dodjela sredstava u okviru PO1 OPULJP-a (UP.01.0.0.01)	Izravna dodjela	1. 1. 2015.	30. 6. 2020.	u provedbi	Potpore za zapošljavanje teže zapošljivih skupina	Hrvatski zavod za zapošljavanje	191.250.000,00
8.i.1	Potpore za zapošljavanje teže zapošljivih skupina i edukacija nezaposlenih osoba - Faza 2	Izravna dodjela	31. 10. 2018.	31. 10. 2022.	u provedbi	Potpore za zapošljavanje teže zapošljivih skupina i edukacija nezaposlenih osoba - Faza 2	Hrvatski zavod za zapošljavanje	284.880.981,00
8.i.2	Poziv tijelima za dostavu prijedloga operacija koje će se financirati kao izravna dodjela sredstava u okviru	Izravna dodjela	1. 1. 2015.	30. 6. 2020.	u provedbi	Podrška samozapošljavanju	Hrvatski zavod za zapošljavanje	175.950.000,00

	PO1 OPULJP-a (UP.01.0.0.01).								
8.i.2	Podrška samozapošljavanju - Faza 2	Izravna dodjela	31. 10. 2018.	31. 10. 2022.	u provedbi	Podrška samozapošljavanju - Faza 2	Hrvatski zavod za zapošljavanje	949.000.000,00	
8.i.2	Samozapošljavanje hrvatskih branitelja, djece smrtno stradalih ili nestalih hrvatskih branitelja, djece dragovoljaca iz Domovinskog rata i djece hrvatskih ratnih vojnih invalida iz Domovinskog rata	Izravna dodjela	18. 10. 2019.	31. 12. 2023.	u provedbi	Samozapošljavanje hrvatskih branitelja, djece smrtno stradalih ili nestalih hrvatskih branitelja, djece dragovoljaca iz Domovinskog rata i djece hrvatskih ratnih vojnih invalida iz Domovinskog rata	Ministarstvo hrvatskih branitelja	36.958.946,00	
8.i.3	Poziv tijelima za dostavu prijedloga operacija koje će se financirati kao izravna dodjela sredstava u okviru PO1 OPULJP-a (UP.01.0.0.01).	Izravna dodjela	1. 1. 2015.	30. 6. 2020.	u provedbi	Zadržavanje radnika u zaposlenosti	Hrvatski zavod za zapošljavanje	66.555.000,00	
8.i.3	Zadržavanje radnika u zaposlenosti - Faza 2	Izravna dodjela	31. 10. 2018.	31. 10. 2022.	u provedbi	Zadržavanje radnika u zaposlenosti - Faza 2	Hrvatski zavod za zapošljavanje	31.600.000,00	
8.i.3	Potpore za očuvanje radnih mјesta u sektoru proizvodnje tekstila, odjeće, obuće, kože i drva	Izravna dodjela	1. 3. 2019.	31. 12. 2021.	u provedbi	Potpore za očuvanje radnih mјesta u sektoru proizvodnje tekstila, odjeće, obuće, kože i drva	Hrvatski zavod za zapošljavanje	199.000.000,00	
8.ii.1	Poziv tijelima za dostavu prijedloga operacija koje će se financirati kao izravna dodjela sredstava u okviru PO1 OPULJP-a (UP.01.0.0.01).	Izravna dodjela	1. 1. 2015.	31. 12. 2020.	u provedbi	Provđba mjera aktivne politike zapošljavanja za mlade (IZM)	Hrvatski zavod za zapošljavanje	1.107.596.260,46	

8.ii.1	IZM Provedba mjera APZ za mlade (IZM) - Faza 2	Izravna dodjela	31. 10. 2018.	31. 10. 2022.	u provedbi	Provedba mjera aktivne politike zapošljavanja za mlade (IZM) - Faza 2	Hrvatski zavod za zapošljavanje	525.883.335,20
8.ii.1	Poziv tijelima za dostavu prijedloga operacija koje će se financirati kao izravna dodjela sredstava u okviru PO1 OPULJP-a (UP.01.0.0.01).	Izravna dodjela	1. 1. 2015.	30. 6. 2019.	završen	Provedba mjera aktivne politike zapošljavanja za dugotrajno nezaposlene mlade	Hrvatski zavod za zapošljavanje	111.285.651,60
8.ii.1	ESF Provedba mjera aktivne politike zapošljavanja za dugotrajno nezaposlene mlade - Faza 2	Izravna dodjela	31. 10. 2018.	31. 10. 2022.	u provedbi	Provedba mjera aktivne politike zapošljavanja za dugotrajno nezaposlene mlade - Faza 2	Hrvatski zavod za zapošljavanje	464.994.400,00
8.vii.1	Lokalne inicijative za poticanje zapošljavanja - faza III	Otvoreni postupak	26. 3. 2019.	26. 3. 2020.	završen	Slavonski "New deal" - prekvalifikacijom i edukacijom u agraru do samozapošljavanja	Grad Belišće	728.918,77
8.vii.1	Lokalne inicijative za poticanje zapošljavanja - faza III	Otvoreni postupak	26. 3. 2019.	26. 9. 2020.	raskinut	Zapošljivost i poduzetništvo ranjivih skupina u zdravstvenom turizmu	Srednja škola Metković	961.245,40
8.vii.1	Lokalne inicijative za poticanje zapošljavanja - faza III	Otvoreni postupak	14. 5. 2018.	14. 11. 2020.	u provedbi	Inovativnim pristupom do zapošljavanja u Sisačko-moslavačkoj županiji	Razvojna agencija Sisačko-moslavačke županije SI-MO-RA d.o.o.	1.997.954,43
8.vii.1	Lokalne inicijative za poticanje zapošljavanja - faza III	Otvoreni postupak	14. 5. 2018.	14. 11. 2020.	u provedbi	Razvoj i promocija Partnerskog vijeća za tržište rada i razvoj ljudskih potencijala Dubrovačko-neretvanske županije - OPERA II	Dubrovačko-neretvanska županija	1.496.689,54

8.vii.1	Lokalne inicijative za zapošljavanja - faza III	Otvoreni postupak	26. 3. 2019.	26. 9. 2020.	u provedbi	EXERCITATIONE	Javna ustanova Makarska razvojna agencija - Mara	907.302,24
8.vii.1	Lokalne inicijative za zapošljavanja - faza III	Otvoreni postupak	26. 3. 2019.	26. 9. 2020.	u provedbi	Lokalno prepoznatljiv suvenir plod ruku kreativnih žena	CALLEGARI - talijanska škola mode i dizajna	892.947,72
8.vii.1	Lokalne inicijative za zapošljavanja - faza III	Otvoreni postupak	26. 3. 2019.	26. 9. 2021.	u provedbi	Moderna zanimanja za 21. stoljeće - potaknimo razvoj ugroženih skupina	Škola glazbene produkcije i multimedije, ustanova za obrazovanje odraslih	979.550,00
8.vii.1	Lokalne inicijative za zapošljavanja - faza III	Otvoreni postupak	26. 3. 2019.	26. 9. 2020.	u provedbi	ILUS projekt	Pučko otvoreno učilište "Ante Babić" Umag	811.873,32
8.vii.1	Lokalne inicijative za zapošljavanja - faza III	Otvoreni postupak	26. 3. 2019.	26. 9. 2020.	u provedbi	Europskim projektom odo educiranog osoblja u području usluga čišćenja	Cailidus - ustanova za obrazovanje odraslih	898.172,59
8.vii.1	Lokalne inicijative za zapošljavanja - faza III	Otvoreni postupak	14. 5. 2018.	14. 8. 2020.	u provedbi	P.s. - pokreni se	Razvojna agencija Karlovačke županije Karla d.o.o	1.732.604,28
8.vii.1	Lokalne inicijative za zapošljavanja - faza III	Otvoreni postupak	14. 5. 2018.	14. 8. 2019.	završen	Job club - Centar jednakih mogućnosti	Udruga gluhih i nagluhih Nova Gradiška	678.575,00
8.vii.1	Lokalne inicijative za zapošljavanja - faza III	Otvoreni postupak	14. 5. 2018.	14. 5. 2020.	u provedbi	OBLAK - obrazovanjem do lakšeg zaposlenja	Agencija za razvoj i investicije grada Vinkovaca VIA d.o.o.	976.301,31

8.vii.1	Lokalne inicijative za poticanje zapošljavanja - faza III	Otvoreni postupak	14. 5. 2018.	14. 11. 2020.	u provedbi	Sigurnim korakom do vlastitog posla	Razvojna agencija Vukovarsko-srijemske županije	1.997.544,86
8.vii.1	Lokalne inicijative za poticanje zapošljavanja - faza III	Otvoreni postupak	14. 5. 2018.	14. 11. 2020.	u provedbi	Priprema, pozor, posao	Hrvatski zavod za zapošljavanje Područni ured Kutina	886.412,36
8.vii.1	Lokalne inicijative za poticanje zapošljavanja - faza III	Otvoreni postupak	14. 5. 2018.	14. 5. 2020.	u provedbi	Ja želim raditi	Javna ustanova Razvojna agencija Šibensko-kninske županije	859.522,50
8.vii.1	Lokalne inicijative za poticanje zapošljavanja - faza III	Otvoreni postupak	26. 3. 2019.	26. 3. 2021.	u provedbi	Učenjem do znanja - znanjem o zapošljavanja	Industrijski park Nova Gradiška d.o.o. za razvoj i ulaganje	1.117.501,20
8.vii.1	Lokalne inicijative za poticanje zapošljavanja - faza III	Otvoreni postupak	26. 3. 2019.	26. 5. 2020.	u provedbi	Pomoćnik u nastavi, novi izazovi na tržištu rada	Učilište za obrazovanje odraslih - IDEM	820.981,87
8.vii.1	Lokalne inicijative za poticanje zapošljavanja - faza III	Otvoreni postupak	14. 5. 2018.	14. 11. 2020.	u provedbi	REI II	Istarska županija	1.943.942,76
8.vii.1	Lokalne inicijative za poticanje zapošljavanja - faza III	Otvoreni postupak	14. 5. 2018.	14. 8. 2019.	završen	ZG KOMPAS - KOMPetencije Aktivnih Sudionika obrazovanja	Pučko otvoreno učilište Zagreb	984.413,37
8.vii.1	Lokalne inicijative za poticanje zapošljavanja - faza III	Otvoreni postupak	26. 3. 2019.	26. 3. 2021.	u provedbi	Jednake mogućnosti u svijetu rada i procesu zapošljavanja "Žene biraju novu šansu"	CESI - Centar za edukaciju, savjetovanje i istraživanje	912.485,42

8.vii.1	Lokalne inicijative za zapošljavanja - faza III	Otvoreni postupak	14. 5. 2018.	14. 11. 2020.	u provedbi	ZgAktiv - znanjem i partnerstvom do posla	Razvojna agencija Zagreb - TPZ d.o.o.	1.991.474,54
8.vii.1	Lokalne inicijative za zapošljavanja - faza III	Otvoreni postupak	26. 3 .2019.	26. 3. 2021.	u provedbi	Karijerno usmjeravanje nezaposlenih mladih i osnovnoškolaca s područja Labinštine	Grad Labin	775.913,62
8.vii.1	Lokalne inicijative za zapošljavanja - faza III	Otvoreni postupak	26. 3. 2019.	26. 3. 2021.	u provedbi	Lokalno partnerstvo za zapošljavanje Cetinske krajine	Centar za ruralni razvoj CERURA HR	953.300,90
8.vii.1	Lokalne inicijative za zapošljavanja - faza III	Otvoreni postupak	26. 3. 2019.	26. 3. 2020.	završen	LOKO LAG - Održivi razvoj ruralnog područja	Lokalna akcijska grupa Bosutski niz	871.351,05
8.vii.1	Lokalne inicijative za zapošljavanja - faza III	Otvoreni postupak	26. 3. 2019.	26. 3. 2021.	u provedbi	Otvori vrata svijeta rada	Lokalna razvojna agencija - Poduzetnički centar Pakrac d.o.o. za lokalni razvoj, poslovne usluge i upravljanje nekretninama	797.908,21
8.vii.1	Lokalne inicijative za zapošljavanja - faza III	Otvoreni postupak	14. 5. 2018.	14. 11. 2019.	završen	ŽELIM MAJSTOR BITI	Obrtnička komora Koprivničko-križevačke županije	696.846,75
8.vii.1	Lokalne inicijative za zapošljavanja - faza III	Otvoreni postupak	14. 5. 2018.	14. 11. 2020.	u provedbi	ENTER - Entrepreneurship for Employment	Zagorska razvojna agencija	1.987.374,25
8.vii.1	Lokalne inicijative za zapošljavanja - faza III	Otvoreni postupak	14. 5. 2018.	14. 11. 2020.	u provedbi	LokalnE inicijative za PoticanjE ZapošljavanjA u Varaždinskoj Županiji - LEPEZA VŽ	Varaždinska županija	1.997.203,96

8.vii.1	Lokalne inicijative za zapošljavanja - faza III	Otvoreni postupak	14. 5. 2018.	14. 11. 2020.	u provedbi	Partnerstvo za sve 2	PORA Razvojna agencija Podravine i Prigorja	1.999.427,02
8.vii.1	Lokalne inicijative za zapošljavanja - faza III	Otvoreni postupak	26. 3. 2019.	26. 3. 2020.	završen	Mladi u poljoprivredi - budućnost	Općina Lovas	648.980,00
8.vii.1	Lokalne inicijative za zapošljavanja - faza III	Otvoreni postupak	26. 3. 2019.	26. 3. 2020.	završen	#suDjeluj	Općina Tovarnik	465.290,00
8.vii.1	Lokalne inicijative za zapošljavanja - faza III	Otvoreni postupak	14. 5. 2018.	14. 5. 2019.	završen	Učenjem do PoSl!	Lokalna agencija za razvoj Vjeverica d.o.o. Drenovci	954.647,78
8.vii.1	Lokalne inicijative za zapošljavanja - faza III	Otvoreni postupak	26. 3. 2019.	26. 4. 2020.	u provedbi	EDUBIZ - Edukacijom do zaposlenja	Učilište PROJEKTI - ustanova za obrazovanje odraslih	986.219,13
8.vii.1	Lokalne inicijative za zapošljavanja - faza III	Otvoreni postupak	26. 3. 2019.	26. 3. 2021.	u provedbi	Zajedno za mlade kroz job klub	Hrvatski zavod za zapošljavanje, Područni ured Virovitica	804.922,53
8.vii.1	Lokalne inicijative za zapošljavanja - faza III	Otvoreni postupak	26. 3. 2019.	26. 5. 2020.	u provedbi	Inkubator zapošljavanja - Kako izaći iz vječne utrke traženja posla kroz vlastitu konkurentnost, fleksibilnost i samoodrživost?	ZLATNI PLAMEN d.o.o. za usluge reklame i promidžbe	569.762,91
8.vii.1	Lokalne inicijative za zapošljavanja - faza III	Otvoreni postupak	26. 3. 2019.	26. 7. 2020.	u provedbi	Model aktivacije dugotrajno nezaposlenih osoba s	URIHO - Ustanova za profesionalnu rehabilitaciju i	835.889,59

							invaliditetom kroz razvoj i provedbu prilagođenih programa osposobljavanja i radnog treninga	zapošljavanje osoba s invaliditetom	
8.vii.1	Lokalne inicijative za zapošljavanja - faza III	Otvoreni postupak	14. 5. 2018.	14. 5. 2019.	završen	Aktivacija i osnaživanje liječenih ovisnika za tržište rada kroz razvoj i provedbu prilagođenih programa obrazovanja	Dom za ovisnike ZAJEDNICA SUSRET	963.069,04	
8.vii.1	Lokalne inicijative za zapošljavanja - faza III	Otvoreni postupak	14. 5. 2018..	14. 4. 2020.	u provedbi	Nova prilika - Lokalno partnerstvo za zapošljavanje Zagrebačke županije	Regionalna razvojna agencija Zagrebačke županije d.o.o. za promicanje regionalnog razvoja	1.999.672,88	
8.vii.1	Lokalne inicijative za zapošljavanja - faza III	Otvoreni postupak	14. 5. 2018.	14. 5. 2020.	u provedbi	Pametno i aktivno do sigurne budućnosti	Regionalna razvojna agencija Zagrebačke županije d.o.o.	872.034,44	
8.vii.1	Lokalne inicijative za zapošljavanja - faza III	Otvoreni postupak	14. 5. 2018.	14. 11. 2020.	u provedbi	Osnajivanje i aktiviranje ranjivih skupina za tržište rada	Hrvatska obrtnička komora - Obrtnička komora Zagreb	964.988,00	
8.vii.1	Lokalne inicijative za zapošljavanja - faza III	Otvoreni postupak	14. 5. 2018.	14. 5. 2020.	u provedbi	Makeover karijere – podrška zapošljavanju u sektoru njege tijela	Obraćničko učilište - ustanova za obrazovanje odraslih	998.566,77	
8.vii.1	Lokalne inicijative za zapošljavanja - faza III	Otvoreni postupak	26. 3. 2019.	26. 9. 2021.	u provedbi	Edukacijom Strukturnim i Investicijskim Fondovima do Inovacija u Poduzetništvu - ESIFIP	Sveučilište u Zagrebu, Fakultet strojarstva i brodogradnje	984.369,22	

8.vii.1	Lokalne inicijative za zapošljavanja - faza III	Otvoreni postupak	26. 3. 2019.	26. 3. 2021.	u provedbi	Gastro klub za pametno zapošljavanje	Pučko otvoreno učilište Samobor	990.325,04
8.vii.1	Lokalne inicijative za zapošljavanja - faza III	Otvoreni postupak	26. 3. 2019.	26. 3. 2021.	u provedbi	Zdravlje, posao i budućnost u mojim rukama	Učilište Lovran ustanova za obrazovanje odraslih	994.921,83
8.vii.1	Lokalne inicijative za zapošljavanja - faza III	Otvoreni postupak	14. 5. 2018.	14. 7. 2019.	završen	Reaktivacija integracija marginaliziranih mladih - NEET na tržište rada - RIM	CERANEO - Centar za razvoj neprofitnih organizacija	575.687,64
8.vii.1	Lokalne inicijative za zapošljavanja - faza III	Otvoreni postupak	14. 5. 2018.	14. 5. 2020.	u provedbi	ProAktivno profesionalna aktivacija za zapošljavanje	SELECTIO d.o.o. za upravljanje ljudskim potencijalima	994.600,35
8.vii.1	Lokalne inicijative za zapošljavanja - faza III	Otvoreni postupak	4. 6. 2018.	4. 10. 2019.	završen	Nova znanja za EU projekte lokalnog razvoja	Pučko otvoreno učilište Algebra	994.250,71
8.vii.1	Lokalne inicijative za zapošljavanja - faza III	Otvoreni postupak	26. 3. 2019.	26. 9. 2020.	u provedbi	Rajski vrt	Lokalna razvojna agencija - Poduzetnički centar Garešnica d.o.o. za lokalni razvoj i poslovne usluge	824.035,41
8.vii.1	Lokalne inicijative za zapošljavanja - faza III	Otvoreni postupak	26. 3. 2019.	26. 3. 2021.	u provedbi	Osnaži se, motiviraj, aktiviraj	Volonterski centar Osijek	996.138,72

8.vii.1	Lokalne inicijative za zapošljavanja - faza III	Otvoreni postupak	26. 3. 2019.	26. 3. 2020.	završen	Nova znanja i nove mogućnosti za žene u Srijemu	Grad Ilok	660.645,00
8.vii.1	Lokalne inicijative za zapošljavanja - faza III	Otvoreni postupak	26. 3. 2019.	26. 9. 2020.	u provedbi	D.O.N.A.U. - Dalj, Osijek, Našice aktivacijom do uspjeha	Centar poduzetništvo - za razvoj i promoviranje poduzetničkog ponašanja	839.848,29
8.vii.1	Lokalne inicijative za zapošljavanja - faza III	Otvoreni postupak	14. 5. 2018.	14. 11. 2020.	u provedbi	LIPA - Lokalna inicijativa za poduzetničku aktivaciju	Hrvatski zavod za zapošljavanje, Područni ured Požega	1.225.469,67
8.vii.1	Lokalne inicijative za zapošljavanja - faza III	Otvoreni postupak	14. 5. 2018.	14. 11. 2020.	u provedbi	Partnerstvom podrškom i do zapošljavanja – PARTNER NET II	Regionalna razvojna agencija Slavonije i Baranje d.o.o.	1.967.509,56
8.vii.1	Lokalne inicijative za zapošljavanja - faza III	Otvoreni postupak	14. 5. 2018.	14. 5. 2020.	u provedbi	Vi i karijera - sve na jednom mjestu!	Hrvatski zavod za zapošljavanje, Područni ured Šibenik	993.248,76
8.vii.1	Lokalne inicijative za zapošljavanja - faza III	Otvoreni postupak	14. 5. 2018.	14. 11. 2020.	u provedbi	Korak bliže zaposlenju	Regionalna razvojna agencija Bjelovarsko-bilogorske županije d.o.o.	1.981.239,17
8.vii.1	Lokalne inicijative za zapošljavanja - faza III	Otvoreni postupak	14. 5. 2018.	14. 5. 2020.	u provedbi	AlterNET – Edukacijom i umrežavanjem do zaposlenja na ruralnom području	Udruga za promicanje ekološke proizvodnje hrane, zaštite okoliša i održivog razvoja "Eko-Zadar"	957.059,31

8.vii.1	Lokalne inicijative za zapošljavanja - faza III	Otvoreni postupak	26. 3. 2019.	26. 3. 2021.	u provedbi	Ruralne vještine za ranjive skupine	Udruga osoba s intelektualnim teškoćama Regoč Slavonski Brod	885.384,93
8.vii.1	Lokalne inicijative za zapošljavanja - faza III	Otvoreni postupak	11. 4. 2019.	11. 10. 2021.	u provedbi	Razvoj mreže klubova za zapošljavanje na području Šibensko-kninske županije	Centar za socijalnu inkluziju Šibenik	954.494,50
8.vii.1	Lokalne inicijative za zapošljavanja - faza III	Otvoreni postupak	14. 5. 2018.	14. 11. 2019.	završen	EduIT - jačanjem informatičkih vještina do zanimanja budućnosti	POLITEHNIKA PULA - Visoka tehničko-poslovna škola s pravom javnosti	835.609,74
8.vii.1	Lokalne inicijative za zapošljavanja - faza III	Otvoreni postupak	14. 5. 2018.	14. 11. 2020.	u provedbi	LO.PA.Z. PLUS	Riječka razvojna agencija PORIN	2.000.000,00
8.vii.1	Lokalne inicijative za zapošljavanja - faza III	Otvoreni postupak	26. 3. 2019.	26. 9. 2021.	u provedbi	Timun - Primorsko-goranska inicijativa za poticanje zapošljavanja bivših ovisnika	Udruga za pomoć ovisnicima "VIDA" Rijeka	528.422,48
8.vii.1	Lokalne inicijative za zapošljavanja - faza III	Otvoreni postupak	14. 5. 2018.	14. 11. 2020.	u provedbi	Špica rada	Bjelovarski centar za razvoj civilnoga društva	978.039,92
8.vii.1	Lokalne inicijative za zapošljavanja - faza III	Otvoreni postupak	26. 3. 2019.	26. 3. 2021.	u provedbi	KORAK NAPRIJED - povećanje zapošljivosti skupina u nepovoljnem položaju	Socijalna zadruga "PRUŽIMO RUKE"	472.585,00
8.vii.1	Lokalne inicijative za zapošljavanja - faza III	Otvoreni postupak	14. 5. 2018.	14. 11. 2019.	završen	Zapošljavanje kroz suvremeni pristup	Lokalna akcijska grupa Vallis Colapis	999.512,66

							ponudi poljoprivrednih proizvoda		
8.vii.1	Lokalne inicijative za poticanje zapošljavanja - faza III	Otvoreni postupak	26. 3. 2019.	26. 6. 2020.	u provedbi	Financije i tržiste (FIT)	ŠKOLSKA KNJIGA izdavaštvo, trgovina i usluge d.d.	971.920,48	
8.vii.1	Lokalne inicijative za poticanje zapošljavanja - faza III	Otvoreni postupak	26. 3. 2019.	26. 3. 2021.	u provedbi	Oblak znanja za otok mogućnosti - stjecanje tržišno potrebnih kompetencija putem e-učenja	KATUS d.o.o. za računovodstvene usluge	824.525,06	
8.vii.1	Lokalne inicijative za poticanje zapošljavanja - faza III	Otvoreni postupak	14. 5. 2018.	14. 5. 2020.	u provedbi	POZITIVNE VIBRACIJE	VIDRA- Agencija za regionalni razvoj Virovitičko-podravske županije	1.788.844,96	
8.vii.1	Lokalne inicijative za poticanje zapošljavanja - faza III	Otvoreni postupak	26. 3. 2019.	26. 6. 2020.	u provedbi	Obrazovanje budućnost	Učilište Modus - Ustanova za obrazovanje odraslih	993.841,88	
8.vii.1	Lokalne inicijative za poticanje zapošljavanja - faza III	Otvoreni postupak	14. 5. 2018.	14. 5. 2020.	u provedbi	Razvoj partnerskog vijeća za tržište rada Šibensko-kninske županije faza III	Razvojna agencija Šibensko-kninske županije	1.981.518,59	
8.vii.1	Lokalne inicijative za poticanje zapošljavanja - faza III	Otvoreni postupak	14. 5. 2018.	14. 11. 2019.	završen	SOS - Suraduj i ostvari sebe	Agencija za razvoj Zadarske županije ZADRA NOVA	1.925.833,68	

8.vii.1	Lokalne inicijative za poticanje zapošljavanja - faza III	Otvoreni postupak	22. 5. 2018.	22. 11. 2019.	završen	Suradnja za uspjeh 3	Centar za tehnološki razvoj - Razvojna agencija Brodsko-posavske županije d.o.o.	1.693.623,86
8.vii.1	Lokalne inicijative za poticanje zapošljavanja - faza III	Otvoreni postupak	14. 5. 2018.	14. 1. 2020.	završen	Istarska mreža znanja	Diopter - otvoreno učilište	994.350,36
8.vii.1	Lokalne inicijative za poticanje zapošljavanja - faza III	Otvoreni postupak	12. 4. 2019.	12. 4. 2020.	u provedbi	Bodul poduzetnik - motivacijski seminar za ulazak otočana u svijet poduzetništva	PL EUROPA d.o.o. za usluge i trgovinu	674.557,40
8.vii.1	Lokalne inicijative za poticanje zapošljavanja - faza III	Otvoreni postupak	26. 3. 2019.	26. 3. 2020.	završen	Znanjem i iskustvom do radnog mjesta	MINE alternativni izbori donacija	988.668,97
8.vii.1	Lokalne inicijative za poticanje zapošljavanja - faza III	Otvoreni postupak	14. 5. 2018.	14. 5. 2020.	u provedbi	Lokalnim partnerstvom do svijeta rada	Cluster za eko-društvene inovacije i razvoj CEDRA Split	1.988.077,50
8.vii.1	Lokalne inicijative za poticanje zapošljavanja - faza III	Otvoreni postupak	26. 3. 2019.	26. 9. 2020.	u provedbi	Zaposli se i ti!	Razvojna agencija MRAV d.o.o. za usluge	934.046,70
8.vii.1	Lokalne inicijative za poticanje zapošljavanja - faza III	Otvoreni postupak	14. 8. 2018.	14. 11. 2019.	završen	Novim vještinama do zaposlenja	Veleučilište u Karlovcu	927.959,49
8.vii.1	Lokalne inicijative za poticanje zapošljavanja - faza III	Otvoreni postupak	26. 3. 2019.	26. 9. 2020.	u provedbi	Obrazovanjem do posla i sporta u zagrebačkom turizmu	Učilište Ambitio ustanova za obrazovanje odraslih	991.253,83

8.vii.1	Lokalne inicijative za poticanje zapošljavanja - faza III	Otvoreni postupak	26. 3. 2019.	26. 3. 2020.	završen	Znam i poduzimam - educiranje za samozapošljavanje	EURO GRANT KONZALTING za poslovno savjetovanje d.o.o.	531.371,39
8.vii.1	Lokalne inicijative za poticanje zapošljavanja - faza III	Otvoreni postupak	26. 3. 2019.	26. 3. 2021.	u provedbi	Nove vještine su moja šansa	Centar za održivi razvoj	999.958,19
8.vii.1	Lokalne inicijative za poticanje zapošljavanja - faza III	Otvoreni postupak	26. 3. 2019.	26. 9. 2021.	u provedbi	Klub za zapošljavanje Varaždin	Hrvatsko društvo inženjera geotehnike	977.649,32
8.vii.1	Lokalne inicijative za poticanje zapošljavanja - faza III	Otvoreni postupak	14. 5. 2018.	14. 1. 2020.	završen	JobCollege SAVA	Udruga EDUKA - Centar lokalnog razvoja	1.025.125,72
8.vii.1	Lokalne inicijative za poticanje zapošljavanja - faza III	Otvoreni postupak	26. 3. 2019.	26. 3. 2021.	u provedbi	Tražite posao? Dobrodošli u klub!	S.O.S. - savjetovanje, osnaživanje, suradnja	560.798,16
8.vii.1	Lokalne inicijative za poticanje zapošljavanja - faza III	Otvoreni postupak	26. 3. 2019.	26. 3. 2020.	završen	EDUSIS - Educiranje Socijalno Isključivih Skupina za poboljšanje njihovog uključivanja na tržiste rada na području Dubrovačko-neretvanske županije	Udruga osoba s invaliditetom "PRIJATELJ"	423.506,90

8.vii.1	Lokalne inicijative za zapošljavanja - faza III	Otvoreni postupak	1. 4. 2019.	1. 4. 2021.	u provedbi	E-partner - Klub za poticanje zapošljavanja mlađih u Primorsko-goranskoj županiji	Visoka poslovna škola PAR	555.586,54
8.vii.1	Lokalne inicijative za zapošljavanja - faza III	Otvoreni postupak	17. 5. 2018.	17. 11. 2019.	završen	Bootcamp IT	Centar tehničke kulture Rijeka	963.135,36
8.vii.1	Lokalne inicijative za zapošljavanja - faza III	Otvoreni postupak	26. 3. 2019.	26. 6. 2020.	u provedbi	Sinergijom do zapošljavanja - zajednička inicijativa javnog i privatnog sektora IŽ	Obrt za izradu investicijskih studija "Eurokonzalting" Pula, vl. Davor Škrtić	750.132,09
8.vii.1	Lokalne inicijative za zapošljavanja - faza III	Otvoreni postupak	14. 5. 2018.	14. 5. 2020.	u provedbi	Klub za zapošljavanje mlađih Karlovačke županije	Carpe Diem udruga za poticanje i razvoj kreativnih i socijalnih potencijala djece, mlađih i odraslih	989.443,00
8.vii.1	Lokalne inicijative za zapošljavanja - faza III	Otvoreni postupak	14. 5. 2018.	14. 11. 2020.	u provedbi	ISTAKNI SE, OSVOJI POSAO 2	Hrvatski zavod za zapošljavanje, Područni ured Čakovec	942.208,33
8.vii.1	Lokalne inicijative za zapošljavanja - faza III	Otvoreni postupak	14. 5. 2018.	14. 11. 2020.	u provedbi	Lokalno partnerstvo za zapošljavanje Ličko-senjske županije	Razvojna agencija Ličko-senjske županije - LIRA	1.975.891,29
8.vii.1	Lokalne inicijative za zapošljavanja - faza III	Otvoreni postupak	14. 5. 2018.	14. 11. 2020.	u provedbi	ČK-VOZIMO	Gospodarska škola Čakovec	1.929.680,90
8.vii.1	Lokalne inicijative za zapošljavanja - faza III	Otvoreni postupak	26. 3. 2019.	26. 3. 2021.	u provedbi	Moja karijera u hipoterapiji - GeT a Ride	Srednja medicinska škola	949.815,17

8.vii.1	Lokalne inicijative za poticanje zapošljavanja - faza III	Otvoreni postupak	14. 5. 2018.	14. 5. 2020.	u provedbi	PERMA-HORTI – Zadarska inicijativa za permakulturni dizajn i urbanu hortikulturu	Poljoprivredna, prehrambena i veterinarska škola Stanka Ožanića	854.143,73
8.vii.1	Lokalne inicijative za poticanje zapošljavanja - faza III	Otvoreni postupak	14. 5. 2018.	14. 9. 2019.	završen	Challenge IT	Razvojna agencija Grada Slavonskog Broda d.o.o.	898.588,16
8.vii.1	Lokalne inicijative za poticanje zapošljavanja - faza III	Otvoreni postupak	14. 5. 2018.	14. 7. 2019.	završen	AKO - Aktiviraj se i konkuriraj!	Hrvatski zavod za zapošljavanje, Područni ured Sisak	812.231,91
8.vii.1	Lokalne inicijative za poticanje zapošljavanja - faza III	Otvoreni postupak	14. 5. 2018.	14. 11. 2019.	završen	OSA - Obrazovanjem do SAMoinicijative	Sveučilište Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku, Ekonomski fakultet Osijek	999.397,90
8.vii.1	Lokalne inicijative za poticanje zapošljavanja - faza III	Otvoreni postupak	26. 3. 2019.	26. 3. 2021.	u provedbi	Lokalnim potencijalom do novih mogućnosti zapošljavanja - "We can do it"	Lokalna akcijska grupa "Šumanovci"	830.084,15
8.vii.1	Lokalne inicijative za poticanje zapošljavanja - faza III	Otvoreni postupak	26. 3. 2019.	26. 3. 2021.	u provedbi	PROACTIVA - lokalna inicijativa za zapošljavanje na području Valpovštine	Grad Valpovo	986.396,61
8.vii.1	Lokalne inicijative za poticanje zapošljavanja - faza III	Otvoreni postupak	14. 5. 2018.	14. 5. 2020.	u provedbi	Cvjetna budućnost II	Grad Pleternica	984.399,00

8.vii.1	Lokalne poticanje faza III	inicijative za zapošljavanja -	Otvoreni postupak	26. 3. 2019.	26. 3. 2021.	u provedbi	Znanjem do zaposlenja	Udruga Prospero	976.550,00
8.vii.1	Lokalne poticanje faza III	inicijative za zapošljavanja -	Otvoreni postupak	26. 3. 2019.	26. 9. 2020.	u provedbi	EKO START	Udruga žena Vukovar	915.593,59
8.vii.1	Lokalne poticanje faza III	inicijative za zapošljavanja -	Otvoreni postupak	26. 3. 2019.	26. 3. 2020.	završen	Pokreni se!	ZvoniMir	581.354,70
8.vii.1	Lokalne poticanje faza III	inicijative za zapošljavanja -	Otvoreni postupak	14. 5. 2018.	14. 5. 2019.	završen	ZAPOSLI SE I TI!	Gradska razvojna agencija Slatine	723.442,80
8.vii.1	Lokalne poticanje faza III	inicijative za zapošljavanja -	Otvoreni postupak	14. 5. 2018.	14. 11. 2020.	u provedbi	Klub za zapošljavanje žena 45+	Udruga "Žena"	854.048,56
8.vii.1	Lokalne poticanje faza III	inicijative za zapošljavanja -	Otvoreni postupak	14. 5. 2018.	14. 11. 2020.	u provedbi	Empowering Growth 3	Regionalna razvojna agencija Međimurje REDEA d.o.o.	1.707.885,43
8.vii.1	Lokalne poticanje faza III	inicijative za zapošljavanja -	Otvoreni postupak	26. 3. 2019.	26. 9. 2020.	u provedbi	Povećanje razine zapošljivosti u dolini Neretve	Grad Metković	420.160,00
8.vii.1	Lokalne poticanje faza III	inicijative za zapošljavanja -	Otvoreni postupak	26. 3. 2019.	26. 3. 2021.	u provedbi	Klub za zapošljavanje Ploče	Grad Ploče	742.562,38
8.vii.1	Lokalne poticanje faza III	inicijative za zapošljavanja -	Otvoreni postupak	26. 3. 2019.	26. 3. 2020.	završen	Job clubs ADRION - Udi i TI u svijet rada	Lokalna akcijska grupa Adrion	487.007,89
8.vii.1	Lokalne poticanje faza III	inicijative za zapošljavanja -	Otvoreni postupak	26. 3. 2019.	26. 9. 2021.	u provedbi	Nova zanimanja za Nove tehnologije	Učilište Studium - ustanova za obrazovanje odraslih	999.938,97

8.vii.1	Lokalne inicijative za poticanje zapošljavanja - faza III	Otvoreni postupak	26. 3. 2019.	26. 3. 2020.	završen	Web 'n' work	DEŠA - Dubrovnik, Regionalni centar za izgradnju zajednice i razvoj civilnog društva	539.743,50
8.vii.1	Lokalne inicijative za poticanje zapošljavanja - faza III	Otvoreni postupak	26. 3. 2019.	26. 3. 2021.	u provedbi	Uči dalje!	Novi Otok	805.852,96
8.vii.1	Lokalne inicijative za poticanje zapošljavanja - faza III	Otvoreni postupak	14. 5. 2018.	14. 11. 2020.	u provedbi	ZNANJEM DO NOVE ŠANSE	Općina Majur	999.650,00
8.vii.1	Lokalne inicijative za poticanje zapošljavanja - faza III	Otvoreni postupak	26. 3. 2019.	26. 3. 2020.	završen	Inkluzivni poljoprivredni lanac	Društvo za socijalnu Ekologiju Zeleno Zlato	599.900,00
8.vii.2	Poziv tijelima za dostavu prijedloga operacija koje će se financirati kao izravna dodjela sredstava u okviru PO1 OPULJP-a (UP.01.0.0.02)	Izravna dodjela	30. 8. 2016.	31. 10. 2018.	završen	Primjena standarda zanimanja u poslovnim procesima Hrvatskog zavoda za zapošljavanje i provedba Ankete o standardu zanimanja	Hrvatski zavod za zapošljavanje	2.082.247,30
8.vii.2	Poziv tijelima za dostavu prijedloga operacija koje će se financirati kao izravna dodjela sredstava u okviru PO1 OPULJP-a (UP.01.0.0.02)	Izravna dodjela	5. 10. 2016.	4. 6. 2018.	završen	Uspostava sustava praćenja NEET osoba	Ministarstvo rada i mirovinskoga sustava, Uprava za tržiste rada i zapošljavanje	646.350,00
8.vii.2	Poziv tijelima za dostavu prijedloga operacija koje će se financirati kao izravna dodjela sredstava u okviru PO1 OPULJP-a (UP.01.0.0.02)	Izravna dodjela	10. 8. 2017.	10. 8. 2020.	završen	Unaprijeđenje sustava pružanja usluga cjeloživotnog profesionalnog usmjeravanja i razvoja karijere jačanjem uloge	Ministarstvo rada i mirovinskoga sustava, Uprava za tržiste rada i zapošljavanje	920.230,50

						Forum za cjeloživotno profesionalno usmjeravanje i razvoj karijere u Republici Hrvatskoj		
8.vii.2	Poziv tijelima za dostavu prijedloga operacija koje će se finansirati kao izravna dodjela sredstava u okviru PO1, Specifičnog cilja 8.vii.2 (UP.01.3.2.02)	Izravna dodjela	8. 12. 2017.	8. 12. 2020.	u provedbi	Poticanje obrazovanja za vezane obrte temeljene na sustavu naukovanja	Ministarstvo gospodarstva, poduzetništva i obrta	67.850.000,00
8.vii.2	SHARE – Istraživanje o zdravlju, starenju i umirovljenju u Europi	Izravna dodjela	19. 6. 2018.	19. 6. 2024.	u provedbi	SHARE - Istraživanje o zdravlju, starenju i umirovljenju u Europi	Ministarstvo rada i mirovinskoga sustava, Uprava za mirovinski sustav	9.983.493,87
8.vii.2	Jačanje administrativnih kapaciteta Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje	Izravna dodjela	15. 5. 2018.	15. 7. 2019.	završen	Jačanje administrativnih kapaciteta Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje	Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje	2.018.699,84
8.vii.2	Razvoj sustava e-učenja, upravljanja i praćenja zaštite na radu	Izravna dodjela	17. 9. 2018.	17. 9. 2020.	u provedbi	Razvoj sustava e-učenja, upravljanja i praćenja zaštite na radu	Zavod unapredivanje zaštite na radu	5.046.422,40
8.vii.2	Implementacija HKO-a i razvoj alata u povezivanju obrazovanja i tržišta rada	Izravna dodjela	20. 2. 2019.	20. 2. 2023.	u provedbi	Implementacija HKO-a i razvoj alata u povezivanju obrazovanja i tržišta rada	Ministarstvo rada i mirovinskoga sustava, Uprava za tržište rada i zapošljavanje	25.015.165,00
8.vii.2	Uspostava sustava za upravljanje ljudskim potencijalima Hrvatskog	Izravna dodjela	18. 7. 2019.	18. 7. 2021.	u provedbi	Uspostava sustava za upravljanje ljudskim potencijalima	Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje	19.845.000,15

	zavoda za mirovinsko osiguranje					Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje		
9.i.1	Provedba javnih radova za teže zapošljive skupine	Izravna dodjela	1. 1. 2015.	30. 6. 2019.	završen	Provedba javnih radova za teže zapošljive skupine	Hrvatski zavod za zapošljavanje	91.800.000,00
9.i.1	Provedba javnih radova za teže zapošljive skupine - Faza 2	Izravna dodjela	31. 10. 2018.	31. 10. 2022.	u provedbi	Provedba javnih radova za teže zapošljive skupine - Faza 2	Hrvatski zavod za zapošljavanje	202.702.206,00

Prilog 2 – Popis analizirane dokumentacije u okviru provedbe vrednovanja PO1 i MAPZ u okviru OPULJP-a

- Akcijski plan za provedbu strategije razvoja ljudskih potencijala Međimurske županije – 1.1. 2016. - 31.12. 2017.
- Analitički bilten HZZ-a br 4., godina XXI.; Hrvatski zavod za zapošljavanje, 2019. Godina
- Anketa o radnoj snazi Hrvatska 2018. godine – EU 2018.; DZS, Zagreb 2020. Godine
- Anketa o radnoj snazi IX. – XII. 2020. godina, DZS.
- Anketa o radnoj snazi Aktivno stanovništvo u RH 2015. prosjek godine, Priopćenje 30. travnja 2020.
- Anketa o radnoj snazi; Aktivno stanovništvo u RH 2019. prosjek godine.
- Europska strategija zapošljavanja (ESZ), 1997.g
- Europski stup socijalnih prava, za pravedniju i socijalniju Europu, Europska unija 2018.
- Evaluacija Inicijative za zapošljavanje mlađih u okviru Operativnog programa Učinkoviti ljudski potencijali 2014. – 2020. za 2018. godinu, IPSOS, Zagreb, ožujak 2019.
- Ex-ante assessment report - Financial instruments, Business Competitiveness, Employment, Social Enterprise ESIF 2014-2020, Final Report, September 2015, ESEP Consortium
- Godišnja izvješća o provedbi za cilj "Ulaganje za rast i radna mjesta" za 2015., 2016., 2017., 2018. te nacrt godišnjeg izvješća za 2019. godinu.
- Gospodarska kretanja 2019. godine, Hrvatska gospodarska komora, travanj 2019. godine, Zagreb
- Ispravak Uredbe o izmjenama Uredbe o tijelima u sustavima upravljanja i kontrole korištenja Europskog socijalnog fonda, Europskog fonda za regionalni razvoj i Kohezijskog fonda, u vezi s ciljem Ulaganje za rast i radna mjesta (NN 18/2017)
- Komunikacijska strategija za Operativni program Učinkoviti ljudski potencijali 2014.- 2020.
- Nacionalna strategija izjednačavanja mogućnosti za osobe s invaliditetom od 2007. do 2015. godine (lipanj, 2007.)
- Nacionalni plan za borbu protiv diskriminacije za razdoblje 2010. – 2017. godine
- Nacionalni program za mlade 2014. - 2017. godine (listopad 2014.)

- Nacionalna strategija za osiguravanje jednakih mogućnosti za osobe s invaliditetom 2007. - 2015.
- Opća pravila o postupanju po prigovorima u okviru Operativnog programa učinkoviti ljudski potencijali 2014. – 2020. Europskog socijalnog fonda
- Opći uvjeti ugovora sa korisnicima sredstava u okviru ESF-a
- Operativni Program Učinkoviti ljudski potencijali 2014.-2020, verzija 1.3, 12/2014
- Operativni Program Učinkoviti ljudski potencijali 2014.-2020, verzija 2.0, 12/2017
- Operativni Program Učinkoviti ljudski potencijali 2014.-2020, verzija 3.1, 11/2018
- Operativni Program Učinkoviti ljudski potencijali 2014.-2020, verzija 4.1, 12/2019
- Operativni Program Učinkoviti ljudski potencijali 2014.-2020, verzija 5.0, 4/2020
- Operativni Program Učinkoviti ljudski potencijali 2014.-2020, verzija 6.0, 8/2020
- Plan implementacije Garancije za mlade 2017. – 2018.
- Plan implementacije Garancije za mlade 2019. – 2020.
- Plan implementacije Garancije za mlade, travanj 2014.
- Podaci o gospodarskim kretanjima - osnovnim makroekonomskim pokazateljima, pojedinim sektorima hrvatskoga gospodarstva i pojedinim ekonomskim pokazateljima, koji pokazuju mjesecnu i godišnju dinamiku kretanja (izvor: godišnje publikacije HGK Gospodarska kretanja 2014., 2015., 2016., 2017., 2018. i 2019.)
- Pokazatelji provedbe i praćenja sudionika Europskog Socijalnog Fonda, OPULJP 2014.-2020., MRMS, ožujak 2019.
- Pravilnik o prihvatljivosti izdataka u okviru Europskog socijalnog fonda (NN 149/14, 14/16 i 74/16)
- Projekt "Potpora Ministarstvu regionalnoga razvoja i fondova Europske unije u pripremi provedbe mehanizma integriranih teritorijalnih ulaganja" kojeg je proveo WYG savjetovanje d.o.o. za korisnika Ministarstvo regionalnoga razvoja i EU fondova 2017. - 2018. godine.
- Smjernice za razvoj i provedbu aktivne politike zapošljavanja u RH za razdoblje 2015. - 2017. godine
- Smjernice za razvoj i provedbu aktivne politike zapošljavanja u RH za razdoblje 2018. - 2020. godine
- Sporazum o partnerstvu između Republike Hrvatske i Europske komisije za korištenje strukturnih i investicijsih fondova za rast i radna mjesta u razdoblju 2014.-2020., Zagreb, listopad 2014.

- Statistički podaci HZZ-a o broju nezaposlenih osoba po godinama, po županijama, novo prijavljenim nezaposlenim osobama, odlascima s evidencije HZZ-a po razlozima (izvor: <https://www.hzz.hr/statistika/>, Godišnjaci HZZ-a)
- Stopa radne aktivnosti prema spolu i dobnim skupinama, DZS, Priopćenje 09. svibnja 2016.
- Strategija borbe protiv siromaštva i socijalne isključenosti u Republici Hrvatskoj 2014.-2020.
- Strategija Europa 2020, Europska unija
- Strategija razvoja ljudskih potencijala Bjelovarsko-bilogorske županije 2015. – 2020.
- Strategija razvoja ljudskih potencijala Brodsko-posavske županije 2016. – 2020.
- Strategija razvoja ljudskih potencijala Dubrovačko-neretvanske županije 2016. – 2020.
- Strategija razvoja ljudskih potencijala Grada Zagreba 2017. – 2020.
- Strategija razvoja ljudskih potencijala Istarske županije 2016. – 2020.
- Strategija razvoja ljudskih potencijala Karlovačke županije 2014. – 2016. (s odlukom o produženju do 2020. godine)
- Strategija razvoja ljudskih potencijala Koprivničko-križevačke županije 2014. – 2020.
- Strategija razvoja ljudskih potencijala Krapinsko-zagorske županije 2014. – 2020.
- Strategija razvoja ljudskih potencijala Ličko-senjske županije 2014. – 2020.
- Strategija razvoja ljudskih potencijala Osječko-baranjske županije 2015. – 2020.
- Strategija razvoja ljudskih potencijala Požeško-slavonske županije 2016. – 2020.
- Strategija razvoja ljudskih potencijala Primorsko-goranske županije 2014. – 2020.
- Strategija razvoja ljudskih potencijala Šibensko-kninske županije 2014. – 2020.
- Strategija razvoja ljudskih potencijala Sisačko-moslavačke županije 2014. – 2020.
- Strategija razvoja ljudskih potencijala Splitsko-dalmatinske županije 2014. – 2020.
- Strategija razvoja ljudskih potencijala Varaždinske županije 2016. – 2020.
- Strategija razvoja ljudskih potencijala Virovitičko-podravske županije 2011. – 2013. (s Odlukom o produljenju važenja do 31. prosinca 2018.)
- Strategija razvoja ljudskih potencijala Vukovarsko-srijemske županije 2016. – 2020.
- Strategija razvoja ljudskih potencijala Zadarske županije 2014. – 2020.
- Strategija razvoja ljudskih potencijala Zagrebačke županije 2014. – 2020.
- Strategija razvoja poduzetništva Republike Hrvatske 2013. – 2020.

- Strategija razvoja poduzetništva žena u Republici Hrvatskoj za razdoblje 2014. – 2020. godine
- Strategija razvoja ubrane aglomeracije Osijek
- Strategija razvoja ubrane aglomeracije Rijeka
- Strategija razvoja ubrane aglomeracije Split
- Strategija razvoja ubrane aglomeracije Zagreb
- Strategija za suzbijanje siromaštva i socijalne isključenosti u Republici Hrvatskoj 2014.-2020. (ožujak 2014.)
- Strategija razvoja urbanog područja Pula
- Strategija razvoja urbanog područja Slavonski Brod
- Strategija razvoja urbanog područja Zadar
- The employment and social situation in Croatia, European Parliament's Committee on Employment and Social Affairs, listopad 2019.
- The Youth Guarantee country by country – Croatia, European Commission, October 2020
- Uputa nositeljima projekta za prikupljanje i obradu podataka u okviru provedbe Operativnog programa Učinkoviti ljudski potencijali 2014.- 2020., (veljača 2020.)
- Uputa o prihvatljivosti plaća i troškova (10. kolovoza 2017.)
- Uputa o prihvatljivosti plaća i troškova (lipanj 2016.)
- Uputa o prihvatljivosti plaća i troškova (veljača 2017.)
- Uputa o prihvatljivosti troškova plaća i troškova povezanih s radom u okviru Europskog socijalnog fonda 2014.- 2020. (kolovoz 2019.)
- Uputa o prihvatljivosti troškova, plaća i povezanih troškova (veljača 2020.)
- Uputa tijelima u sustavu upravljanja i kontrola za pokazatelje provedbe Operativnog programa Učinkoviti ljudski potencijali 2014. - 2020. (veljači 2020.)
- Upute za korisnike sredstava vezano uz informiranje, komunikaciju i vidljivost projekata financiranih u okviru Europskog fonda za regionalni razvoj (EFRR), Europskog socijalnog fonda (ESF) i Kohezijskog fonda (KF) za razdoblje 2014.-2020.
- Uredba o izmjenama i dopunama Uredbe o tijelima u sustavima upravljanja i kontrole korištenja Europskog socijalnog fonda, Europskog fonda za regionalni razvoj i Kohezijskog fonda, u vezi s ciljem »Ulaganje za rast i radna mjesta« (NN. 15/17)

- Uredba o izmjenama Uredbe o tijelima u sustavima upravljanja i kontrole korištenja Europskog socijalnog fonda, Europskog fonda za regionalni razvoj i Kohezijskog fonda, u vezi s ciljem Ulaganje za rast i radna mjesta (NN 23/15)
- Uredba o izmjeni Uredbe o tijelima u sustavima upravljanja i kontrole korištenja Europskog socijalnog fonda, Europskog fonda za regionalni razvoj i Kohezijskog fonda, u vezi s ciljem "Ulaganje za rast i radna mjesta" (NN 129/15)
- Uredba o tijelima u sustavima upravljanja i kontrole korištenja Europskog socijalnog fonda, Europskog fonda za regionalni razvoj i Kohezijskog fonda, u vezi s ciljem Ulaganje za rast i radna mjesta (NN 107/14)
- Uvjeti i načini korištenja sredstava za provođenje mjera u 2015. godini (2015.)
- Uvjeti i načini korištenja sredstava za provođenje mjera u 2016. godini (2016.)
- Uvjeti i načini korištenja sredstava za provođenje mjera u 2017. godini (2017.)
- Uvjeti i načini korištenja sredstava za provođenje mjera u 2018. godini (2017.)
- Uvjeti i načini korištenja sredstava za provođenje mjera u 2019. godini (2018.)
- Vanjska evaluacija mjera aktivne politike tržišta rada 2010. – 2013., Ipsos Puls, 2016.
- Youth Employment Initiative (YEI) in Croatia, In-Depth Analysis, European Parliament, 2017
- Zakon o posredovanju pri zapošljavanju i pravima za vrijeme nezaposlenosti (NN 80/08, 94/09, 121/10, 25/12, 118/12, 12/13, 153/13, NN 16/17)
- Zakon o poticanju zapošljavanja (NN 57/12, 120/12, 16/17, 118/18)
- Zakon o tržištu rada (NN 118/18, 32/20)
- Zakon o uspostavi institucionalnog okvira za provedbu europskih strukturnih i investicijskih fondova u Republici Hrvatskoj u finansijskom razdoblju 2014. – 2020. (NN 92/14)

Baze podataka:

- www.mjere.hr
- <https://ec.europa.eu/eurostat>
- www.dzs.hr
- <https://statistika.hzz.hr/>

Podaci MROSP:

- ESIF MIS exporti za PO1 i dio SC 9.i.1.: projektni prijedlozi, ugovori, partneri, pokazatelji (24.03.2020)
- Tablica statusa ugovora u okviru OPULJP-a, zaključno s 31.12.2019.
- Tablica svih objavljenih poziva u okviru OPULJP-a, zaključno s 31.12.2019.
- Mikropodaci o projektima u okviru PO1 te dodatno specifični cilj 9.i.1.
- Mikropodaci HZZ-a s epizodama nezaposlenosti
- Mikropodaci HZMO-a o zapošljavanju sudionika/nesudionika
- Registri plaćanja i ugovaranja na dan 31.12. od 2015. do 2019. godine
- Popis operacija OPULJP 2014.-2020.
- Ugovori s projektnom dokumentacijom za izravne dodjele u okviru PO1 te dodatno dio SC 9.i.1 (pozivi Provedba javnih radova za teže zapošljive skupine faza 1 i faza 2)

Prilog 3 – Pregled provedenih mjera aktivne politike zapošljavanja po godinama 2015.–2019.

1. Potpore za zapošljavanje

	2015	2016	2017	2018	2019
Broj mjera	10^{61}	10 (as in 2015)	1	1	1
Ciljane skupine	1. a) nezaposlene osobe bez radnog staža (3 skupine), b) osobe s invaliditetom 2. dugotrajno nezaposlene osobe, specifične skupine (5 skupina) 3. osobe s invaliditetom 4. osobe romske nacionalne manjine 5. dugotrajno nezaposlene osobe 6. nezaposlene osobe – SŠ i VŠ obrazovanje, 5 ciljanih skupina 7. 3 ciljane skupine (osobe s invaliditetom, stariji od 50 godina, druge specifične skupine) 8. mladi do 29 godina - stručno osposobljavanje 9. zaposlene osobe 50+, zaposlene osobe s invaliditetom 10. 5 ciljanih skupina u nepovoljnem položaju na tržištu rada	1. a) nezaposlene osobe bez radnog staža (3 skupine), b) osobe s invaliditetom 2. dugotrajno nezaposlene osobe, specifične skupine (5 skupina) 3. osobe s invaliditetom 4. osobe romske nacionalne manjine 5. dugotrajno nezaposlene osobe 6. nezaposlene osobe – SŠ i VŠ obrazovanje, 5 ciljanih skupina 7. 3 ciljane skupine (osobe s invaliditetom, stariji od 50 godina, druge specifične skupine) 8. mladi do 29 godina - stručno osposobljavanje 9. zaposlene osobe 50+, zaposlene osobe s invaliditetom 10. 5 ciljanih skupina u nepovoljnem položaju na tržištu rada	1. osobe bez staža osiguranja 2. osobe sa stažem osiguranja (različite ciljane skupine) 3. osobe s invaliditetom 4. bivši polaznici osposobljavanja za rad	1. osobe bez staža osiguranja 2. osobe sa stažem osiguranja (različite ciljane skupine) 3. osobe s invaliditetom 4. Hrvatski povratnici/useljenici iz hrvatskog iseljeništva	
Potporna	Max. 50 % troškova plaće, 75 % za osobe s invaliditetom; iznos isto ovisi o veličini poduzeća i stopi obrazovanja osobe.	Max. 50 % troškova plaće, 75 % za osobe s invaliditetom; iznos isto ovisi o veličini poduzeća i stopi obrazovanja osobe.	30 – 50% godišnjeg troška bruto plaće za mala i srednja poduzeća, 30 % za velika poduzeća, 75% za osobe s invaliditetom. Iznos ovisi o stopi obrazovanja.	50 % godišnjeg troška bruto plaće, 75% godišnjeg troška bruto plaće za osobe s invaliditetom. Iznos ovisi o stopi obrazovanja.	50 % godišnjeg troška bruto plaće, 75% godišnjeg troška bruto plaće za osobe s invaliditetom. Iznos ovisi o stopi obrazovanja.

⁶¹ 1-Uz pola-pola do prvog posla, 2-Pola-pola, 3-Pola-pola za uključivanje, 4-Pola pola i za osobe romske nacionalne manjine, 5-Zamjenski radnik, 6-Zajedno smo jači, 7-Dijeljeno radno mesto, 8-Rad i nakon stručnog osposobljavanja, 9-Ostanak u zaposlenosti, 10-Rad i nakon ljeta.

Trajanje	12 mjeseci	12 mjeseci	12 mjeseci	12 mjeseci	12 mjeseci
Visina subvencije KN	1. a) SME: 18.000 – 22.800, veliki: 10.900 – 18.000; b) osobe s invaliditetom 27.300 – 44.000 2. SME: 21.000 – 28.000, veliki: 12.800 – 21.000 3. 31.900 – 52.500 4. SME: 21.000 – 28.000, veliki: 12.800- 21.000 5. SME:1.750 – 2.333,34, veliki: 1.070 -1.750 6. osobe s invaliditetom: 31.900 – 52.500, ostali: 21.000 -28.000 7. bez radnog iskustva: 27.300 – 44.400; s radnim iskustvom: 31.900 – 52.500 8. osobe s invaliditetom: 42.000 – 52.500; ostali: SME: 21.000 – 28.000, veliki: 16.800 – 21.000 9. 50+ / SME: 21.000 – 28.000, veliki: 12.800-21.000; osobe s invaliditetom: 31.900 – 52.500 10. osobe s invaliditetom: 31.900 – 52.500, ostali: SME: 21.000-28.000, veliki: 12.800-21.000	1. a) SME: 18.720 – 22.800, veliki: 11.232 – 18.000; b) 28.080 – 44.400 2. SME: 21.000 – 28.000, veliki: 13.164 – 21.000 3. 32.910 – 52.500 4. SME: 21.000 – 28.000, veliki:13.164 - 21.000 5. SME:1.750 – 2.333,34, veliki: 1.097 -1.750 6. osobe s invaliditetom: 42.000 – 52.500, ostali: 21.000 -28.000 7. ostali: SME: 21.000-28.000, veliki:13.164-21.000; osobe s invaliditetom: 32.910-52.500 8. osobe s invaliditetom: 42.000 – 52.500; ostali: SME: 21.000 – 28.000, veliki: 16.800 – 21.000 9. 50+ / SME: 21.000 – 28.000, veliki: 13.164 -21.000; osobe s invaliditetom: 32.910 – 52.500 10. osobe s invaliditetom: 32.910 – 52.500, ostali: SME: 21.000-28.000, veliki: 12.800-21.000	1. Osobe bez staža osiguranja SME: 18.900 – 23.940, 2. veliki: 11.796 – 19.800 3. dugotrajno nezaposlene osobe, posebne skupine nezaposlenih osoba, osobe iznad 50 godina, bivši polaznici stručnog osposobljavanja za rad: SME: 22.056 – 29.400 7. Veliki: 13.824 – 22.056 3. Osobe s invaliditetom: 34.560 – 55.128 8. Osobe s invaliditetom bez staža: 29.484 - 46.620	1. Osobe bez staža osiguranja 20.638,80 – 33.075,00 2. 24.188,76 – 38.593,80 3. osobe s invaliditetom: 36.283,08 – 57.890,76 Osobe s invaliditetom bez staža: 30.958,20 – 49.612,56	1. Osobe bez staža osiguranja 22.500,00 – 36.057,69 2. 26.212,50 – 41.822,83 3. osobe s invaliditetom: 39.318,75 – 62.734,32 Osobe s invaliditetom bez staža: 33.750,00 – 54.086,60
Korisnici	Poduzetnici i neprofitne organizacije koji obavljaju gospodarsku aktivnost	Poduzetnici i neprofitne organizacije koji obavljaju gospodarsku aktivnost	Poduzetnici i neprofitne organizacije koji obavljaju gospodarsku aktivnost	Poduzetnici i neprofitne organizacije koji obavljaju gospodarsku aktivnost	Poduzetnici i neprofitne organizacije koji obavljaju gospodarsku aktivnost

1.1. Potpore za zapošljavanje za stjecanje prvog radnog iskustva

	2015	2016	2017	2018	2019
Broj mjera				1	
Cilja ne skupi ne				a) Realni sektor Nezaposlene osobe bez staža osiguranja. Nezaposlene osobe bez staža osiguranja na poslovima u svojoj obrazovnoj razini koje nisu bile zaposlene s redovnom plaćom tijekom prethodnih 6 mjeseci b) Javne službe Nezaposlene osobe bez staža osiguranja u obrazovnoj razini iz područja obrazovanja, zdravstva i socijalne skrbi	a) Realni sektor Nezaposlene osobe bez staža osiguranja prijavljene u evidenciju nezaposlenih, Nezaposlene osobe sa stažem osiguranja, ali bez staža osiguranja u svojoj obrazovnoj razini koje nisu bile zaposlene s redovnom plaćom tijekom prethodnih 6 mjeseci prijavljene u evidenciju nezaposlenih. b) Javne službe Nezaposlene osobe bez staža osiguranja u zvanju u obrazovnoj razini iz područja obrazovanja, zdravstva, socijalne skrbi i kulture prijavljene u evidenciju nezaposlenih
Potporna				a) Realni sektor 50% iznosa bruto II plaće, bez gornjeg ograničenja, prema plaći tog radnog mesta poslodavca i trošak prijevoza b) Javne službe 100% iznosa prema iznosu pripravničke plaće, koja iznosi 85% plaće radnog mesta, a sukladno Uredbi o nazivima radnih mesta i koeficijentima složenosti poslova u javnim službama i trošak prijevoza sukladno Odluci Upravnog vijeća	a) Realni sektor 50% iznosa bruto II plaće, bez gornjeg ograničenja, prema plaći tog radnog mesta poslodavca i trošak prijevoza b) Javne službe 100% iznosa prema iznosu pripravničke plaće, koja iznosi 85% plaće radnog mesta, a sukladno Uredbi o nazivima radnih mesta i koeficijentima složenosti poslova u javnim službama i trošak prijevoza sukladno Odluci Upravnog vijeća
Trajanje				a) Realni sektor, b) Javne službe 12 mjeseci	a) Realni sektor, b) Javne službe 12 mjeseci
Korisnici				a) Realni sektor Poduzetnici i neprofitne organizacije koji obavljaju gospodarsku aktivnost b) Javne službe Javne službe iz područja zdravstva, obrazovanja i socijalne skrbi	a) Realni sektor Poduzetnici i neprofitne organizacije koji obavljaju gospodarsku aktivnost b) Javne službe Javne službe iz područja zdravstva, obrazovanja, socijalne skrbi i kulture

2. Samozapošljavanje

	2015	2016	2017	2018	2019
Broj mjera	3 ⁶²	3 (as in 2016)	1	1	1
Cilja ne skupi ne	1. Nezaposlene osobe bez obzira na radni staž, zanimanje i kvalifikaciju 2. Nezaposlene žene osobe bez obzira na	1. Nezaposlene osobe bez obzira na radni staž, zanimanje i kvalifikaciju 2. Nezaposlene žene osobe bez obzira na	1. Nezaposlene osobe prijavljene u evidenciju Zavoda te koje su obavile aktivnosti u suradnji sa savjetnikom za	1. Nezaposlene osobe prijavljene u evidenciju Zavoda te koje su obavile aktivnosti u suradnji sa savjetnikom za	1. Nezaposlene osobe prijavljene u evidenciju Zavoda te koje su obavile aktivnosti u suradnji sa savjetnikom za

⁶² 1- Tvoja inicijativa – tvoje radno mjesto, 2- Tvoja inicijativa – tvoje sezonsko radno mjesto, 3- Tvoja inicijativa – tvoje radno mjesto u zelenom gospodarstvu.

	radni staž, zanimanje i kvalifikaciju – otvaranje sezonskog obrta 3. Mlade nezaposlene osobe do 29 godina života	radni staž, zanimanje i kvalifikaciju – otvaranje sezonskog obrta 3. Mlade nezaposlene osobe do 29 godina života	samozapošljavanje u skladu s dinamikom razrade poduzetničke ideje	samozapošljavanje u skladu s dinamikom razrade poduzetničke ideje	samozapošljavanje u skladu s dinamikom razrade poduzetničke ideje. 2. Poslovni subjekt – bivši korisnik potpore za samozapošljavanje
Potporna	Stručna i finansijska podrška	Stručna i finansijska podrška	Finansijska podrška	Finansijska podrška	Finansijska podrška
Trajanje	1., 3. 12 mjeseci 2. 24 mjeseca	1., 3. 12 mjeseci 2. 24 mjeseca	12 mjeseci	12 mjeseci	12 mjeseci
Visina subvencije KN	1. 25.000 2. 25.000 3. 27.000 Isplata može se izvršiti: - jednokratno u roku 30 dana od dana potpisa ugovora, a po dostavi instrumenata osiguranja napate od strane poslodavca - u roku 90 dana od dana isplate dostaviti dokaze o namjenskom utrošku sredstava prema troškovniku dostavljenom uz Poslovni plan na temelju kojeg je dana suglasnost.	1. 25.000 2. 25.000 3. 27.000	1. do 35.000 ili do 45.000 (ukoliko se kombinira sa stručnim osposobljavanjem za rad)	a. Potpora za samozapošljavanje: do 55.000 ili do 70.000 (ukoliko se kombinira sa stručnim osposobljavanjem za rad) b. Potpora za samozapošljavanje za proširenje djelatnosti: do 55.000	1. do 55.000 ili do 70.000 (ukoliko se kombinira sa stručnim osposobljavanjem za rad) do 70.000 za djelatnosti NKD (B 05-09, C 10 -33, F – 41.20, 43.11, 43.12, 43.13 i 43.99, H - 49.3, 50.1, 50.3 i 51.1), do 85.000 u kombinaciji sa str. osposobljavanjem za rad 2. Potpora za samozapošljavanje za proširenje poslovanja: do 55.000 do 70.000 za djelatnosti navedene pod 1.
Korisnici	Nezaposlene osobe	Nezaposlene osobe	Nezaposlene osobe	Nezaposlene osobe	1. Nezaposlene osobe 2. Poslovni subjekt – bivši korisnik potpore za samozapošljavanje

3. Obrazovanje nezaposlenih

	2015	2016	2017	2018	2019
Broj mjera	6 ⁶³	6	1	1	1
Ciljne	1. Nezaposlene osobe				

⁶³ 1- Znanje se isplati 2- Učenjem do poduzetnika, 3- Osposobljavanje na radnom mjestu, 4- Program opismenjavanja, 5- Priprema za zapošljavanje kroz učenje hrvatskog jezika, 6- Osposobljavanje za samozapošljavanje

skupine	<p>2. Nezaposlene mlade osobe do 29 godina starosti prijavljene u evidenciji min 30 dana</p> <p>3. Mladi i žene bez radnog iskustva, žene koje nisu radile unazad 12 mjesecu zbog brige o djeci i starijima, žene iznad 45 godina prijavljene u evidenciji dulje od 12 mjeseci, osobe s invaliditetom</p> <p>4. Nezaposlene osobe bez završene osnovne škole prijavljene u evidenciju najmanje 30 dana</p> <p>5. Nezaposleni azilanti i osobe pod supsidijarnom zaštitom</p> <p>6. Nezaposlene žene koje se žele samozaposliti i koje su prijavljene u evidenciju nezaposlenih</p>	<p>2. Nezaposlene osobe prijavljene u evidenciju koje se žele samozaposliti te im je potrebna dodatna podrška u smislu razvoja poduzetničkih vještina</p> <p>3. Mladi i žene bez radnog iskustva, žene koje nisu radile unazad 12 mjesecu zbog brige o djeci i starijima, žene iznad 45 godina prijavljene u evidenciji dulje od 12 mjeseci, osobe s invaliditetom</p> <p>4. Nezaposlene osobe bez završene osnovne škole</p> <p>5. Nezaposleni azilanti i osobe pod supsidijarnom zaštitom</p> <p>6. Nezaposlene žene koje se žele samozaposliti i koje su prijavljene u evidenciju nezaposlenih</p>			<p>2. Hrvatski povratnici/ useljenici iz hrvatskog iseljeništva</p>
Potporna	<p>Polaznik: Novčana pomoć u visini najnižeg iznosa novčane naknade razmjernebroju dana prisutnosti na obrazovanju, prijevoz, troškovi osiguranja, posebni doprinos za zaštitu zdravlja na radu 0,5%</p> <p>1. 100% troškova obrazovanja, troškovi liječničkih pregleda</p> <p>2., 3. trošak mentorstva do 700 kn</p> <p>4., 5., 6.</p> <p>Obrazovna ustanova: trošak obrazovanja</p>	<p>Polaznik: Novčana pomoć 1.248 kn razmjerno broju dana prisutnosti na obrazovanju, troškovi prijevoza, troškovi osiguranja, posebni doprinos za zaštitu zdravlja na radu 0,5%</p> <p>1. 100% troškova obrazovanja, troškovi liječničkih pregleda</p> <p>2., 3. trošak mentorstva do 700 kn</p> <p>4., 5., 6.</p> <p>Obrazovna ustanova: trošak obrazovanja</p>	<p>Polaznik: Novčana pomoć, max. 50% min. plaće 1.310,40kn razmjerno danima provedenim na obrazovanju, troškovi prijevoza, troškovi osiguranja, posebni doprinos za zaštitu zdravlja na radu 0,5%</p> <p>Obrazovna ustanova: 100% troškova obrazovanja</p> <p>Zdravstvena ustanova: Troškovi liječničkih pregleda – za obrazovne programe za koje je isti uvjet za upis</p>	<p>Polaznik: Novčana pomoć, max. 50% min. plaće 1.375,50 kn razmjerno danima provedenim na obrazovanju, troškovi prijevoza, troškovi osiguranja, posebni doprinos za zaštitu zdravlja na radu 0,5%</p> <p>Obrazovna ustanova: 100% troškova obrazovanja</p> <p>Zdravstvena ustanova: Troškovi liječničkih pregleda – za obrazovne programe za koje je isti uvjet za upis</p>	<p>Polaznik: Novčana pomoć (max. 50 % min. plaće 1.500 kn razmjerno danima provedenim na obrazovanju, troškovi prijevoza max. 1.200 kn Tečaj hrvatskog jezika za ciljanu skupinu 4.</p> <p>Obrazovna ustanova: 100% troškova obrazovanja</p> <p>Zdravstvena ustanova: Troškovi liječničkih pregleda za obrazovne programe</p>

					za koje je isti uvjet za upis
Trajanje	1. Prosječno 6 mjeseci 2., 3. do 6 mjeseci 4. ovisno o prethodno završenom razredu OŠ 5. do 12 mjeseci 6. ovisno o programu i dinamici izvođenja nastave	1. prosječno 6 mjeseci 2., 3., 4. do 6 mjeseci 5. do 12 mjeseci 6. ovisno o programu i dinamici izvođenja nastave	Prosječno 6 mjeseci	Prosječno 6 mjeseci	Prosječno 6 mjeseci
Korisnici	Nezaposlene osobe 1., 6. Obrazovne ustanove koje su odabранe putem javne nabave za provedbu programa. 2. Izvođači obrazovanja 3. Poslodavci, zaštitne radionice 4.,5. obrazovne ustanove	Nezaposlene osobe iz ciljane skupine i: 1., 6. Obrazovne ustanove koje su odabранe putem javne nabave za provedbu programa. 2. Izvođači obrazovanja 3. Poslodavci, zaštitne radionice 4.,5. Obrazovne ustanove	Obrazovne ustanove koje su odabrane putem javne nabave za provedbu programa. Nezaposlene osobe.	Obrazovne ustanove koje su odabrane putem javne nabave za provedbu programa. Nezaposlene osobe.	Obrazovne ustanove koje su odabrane putem javne nabave za provedbu programa. Nezaposlene osobe

4. Stručno osposobljavanje za rad bez zasnivanja radnog odnosa / Osposobljavanje za stjecanje odgovarajućeg radnog iskustva

	2015	2016	2017	2018	2019
Broj mjera	1 - Rad staž i prijevoz	1	1	1	1
Ciljne skupine	1. Nezaposlene osobe sa završenim preddiplomskim, diplomskim ili integriranim preddiplomskim i diplomskim sveučilišnim studijem, odnosno preddiplomskim ili specijalističkim diplomskim stručnim studijem 2. Nezaposlene osobe sa završenim srednjoškolskim obrazovanjem u obrtničkim zanimanjima u vezanom obrtu i	1.Nezaposlene osobe sa završenim preddiplomskim, diplomskim ili integriranim preddiplomskim i diplomskim sveučilišnim studijem, odnosno preddiplomskim ili specijalističkim diplomskim stručnim studijem, 2. nezaposlene osobe sa završenim srednjoškolskim obrazovanjem u obrtničkim zanimanjima u vezanom obrtu i	1. Nezaposlene osobe do 29 godina koje nemaju više od 12 mjeseci staža u zvanju za koje su se obrazovale te prijavljene u evidenciju najmanje 30 dana i to: 1. Stjecanje radnog iskustva: nezaposlene osobe sa savršenim VŠ obrazovanjem i nezaposlene osobe sa završenim SŠ obrazovanjem 2. Stjecanje iskustva i polaganje	1. Nezaposlene osobe do 29 godina, koje nemaju više od 12 mjeseci staža u zvanju za koje su se obrazovale te prijavljene u evidenciju najmanje 30 dana: 1. Stjecanje radnog iskustva: nezaposlene osobe sa savršenim VŠ obrazovanjem i nezaposlene osobe sa završenim SŠ obrazovanjem 2. Stjecanje iskustva i polaganje	1. Nezaposlene osobe do 29 godina, koje nemaju više od 12 mjeseci staža u zvanju za koje su se obrazovale te prijavljene u evidenciju najmanje 30 dana: 1. Stjecanje radnog iskustva: nezaposlene osobe sa savršenim VŠ obrazovanjem i nezaposlene osobe sa završenim SŠ obrazovanjem 2. Stjecanje iskustva i polaganje

	zanimanjima u kojima je obavljanje poslova uvjetovano članstvom u strukovnim udrugama osnovanim sukladno posebnim propisima 3. nezaposlene osobe sa završenim preddiplomskim, diplomskim ili integriranim preddiplomskim i diplomskim sveučilišnim studijem, odnosno preddiplomskim ili specijalističkim diplomskim stručnim studijem koje prema članku 59. Zakona o radu imaju zakonom ili drugim zakonskim propisom utvrđeno kao uvjet za obavljanje poslova radnog mjesta određenog zanimanja stručni ispit ili radno iskustvo, 4. nezaposlene osobe sa završenim srednjoškolskim obrazovanjem u četverogodišnjem trajanju zvanja koje prema članku 59. Zakona o radu imaju zakonom ili drugim zakonskim propisom utvrđeno kao uvjet za obavljanje poslova radnog mjesta određenog zanimanja stručni ispit ili radno iskustvo	zanimanjima u kojima je obavljanje poslova uvjetovano članstvom u strukovnim udrugama osnovanim sukladno posebnim propisima, 3. nezaposlene osobe sa završenim preddiplomskim, diplomskim ili integriranim preddiplomskim i diplomskim sveučilišnim studijem, odnosno preddiplomskim ili specijalističkim diplomskim stručnim studijem koje prema članku 59. Zakona o radu imaju zakonom ili drugim zakonskim propisom utvrđeno kao uvjet za obavljanje poslova radnog mjesta određenog zanimanja stručni ispit ili radno iskustvo, 4. nezaposlene osobe sa završenim srednjoškolskim obrazovanjem u četverogodišnjem trajanju zvanja koje prema članku 59. Zakona o radu imaju zakonom ili drugim zakonskim propisom utvrđeno kao uvjet za obavljanje poslova radnog mjesta određenog zanimanja stručni ispit ili radno iskustvo	majstorskog ili stručnog ispita Nezaposlene osobe sa završenim SŠ obrazovanjem u obrtničkim zanimanjima i zanimanjima u kojima je obavljanje poslova uvjetovano članstvom u strukovnim udrugama 3. stjecanje iskustva stručnog i državnog ispita – nezaposlene osobe sa završenim VŠ obrazovanjem i nezaposlene osobe sa završenim SŠ obrazovanjem ... Nezaposlene osobe koje su u obvezi polagati stručni ispit, a već su bile uključene u mjeru stručno osposobljavanje za rad bez zasnivanja radnog odnosa u punom trajanju, ali u nižoj razini obrazovanja	majstorskog ili stručnog ispita Nezaposlene osobe sa završenim SŠ obrazovanjem u obrtničkim zanimanjima i zanimanjima u kojima je obavljanje poslova uvjetovano članstvom u strukovnim udrugama 3. stjecanje iskustva stručnog i državnog ispita – nezaposlene osobe sa završenim VŠ obrazovanjem i nezaposlene osobe sa završenim SŠ obrazovanjem ... Nezaposlene osobe koje su u obvezi polagati stručni ispit, a već su bile uključene u mjeru stručno osposobljavanje za rad bez zasnivanja radnog odnosa u punom trajanju, ali u nižoj razini obrazovanja	majstorskog ili stručnog ispita Nezaposlene osobe sa završenim SŠ obrazovanjem u obrtničkim zanimanjima i zanimanjima u kojima je obavljanje poslova uvjetovano članstvom u strukovnim udrugama 3. stjecanje iskustva stručnog i državnog ispita – nezaposlene osobe sa završenim VŠ obrazovanjem i nezaposlene osobe sa završenim SŠ obrazovanjem ... Nezaposlene osobe koje su u obvezi polagati stručni ispit, a već su bile uključene u mjeru stručno osposobljavanje za rad bez zasnivanja radnog odnosa u punom trajanju, ali u nižoj razini obrazovanja
Trajanje	Do 36 mjeseci	Do 36 mjeseci	Do 24 mjeseca	Do 24 mjeseca	Do 24 mjeseca
Visina subvencije	Poslodavac: uplata doprinosa mirovinskom osiguranju – za 12	Poslodavac: uplata doprinosa mirovinskom osiguranju – za 12	Poslodavac: uplata doprinosa mirovinskom osiguranju – za 12	Poslodavac: uplata doprinosa mirovinskom osiguranju – za 12	Poslodavac: uplata doprinosa mirovinskom osiguranju – za 12

KN	mjeseca – 6.677,12, za 24 mjeseca 13.344,24, za 36 mjeseci 20.016, 36; uplata doprinosa zdravstvenom osiguranju – za 12 mjeseci 5.170,80 kn Polaznik: novčana pomoć 2.400 kn, trošak prijevoza max. 1.000 kn,	mjeseca – 6.751,08, za 24 mjeseca 13.502,16, za 36 mjeseci 20.253, 24; uplata doprinosa zdravstvenom osiguranju – za 12 mjeseci 5.232,00 kn Polaznik: novčana pomoć 2.400 kn, trošak prijevoza max. 1.000 kn,	mjeseca – 7.057,92, za 24 mjeseca 14.115,84, uplata doprinosa zdravstvenom osiguranju – za 12 mjeseci 5.469,96 kn Trošak obrazovanja max. 7.000 kn Polaznik: zavod: novčana pomoć u visini minimalne plaće umanjene za doprinose za obvezna osiguranja, za dane provedene na stručnom osposobljavanju, 2.620,80 kn, trošak polaganja stručnog/ majstorskog ispita poslodavac: trošak prijevoza	mjeseca – 7.314,24, za 24 mjeseca 14.628,48 uplata doprinosa zdravstvenom osiguranju – za 12 mjeseci 5.668,56 kn Trošak obrazovanja max. 7.000 kn Polaznik: zavod: novčana pomoć 2.751,84 kn, trošak polaganja stručnog/ majstorskog ispita poslodavac: trošak prijevoza	mjeseca – 7.704,6, za 24 mjeseca 15.409,2 uplata doprinosa zdravstvenom osiguranju – za 12 mjeseci 6.356,26 kn Trošak obrazovanja max. 7.000 kn Polaznik: zavod: novčana pomoć 3000 kn, trošak polaganja stručnog/ majstorskog ispita poslodavac: trošak prijevoza
Korisnici	Poslodavci koji izrade program stručnog osposobljavanja. Nezaposlene osobe koje nemaju više od godinu dana staža u zvanju za koje su se obrazovale.	Poslodavci koji izrade program stručnog osposobljavanja. Nezaposlene osobe koje nemaju više od godinu dana staža u zvanju za koje su se obrazovale.	Poslodavci koji izrade program stručnog osposobljavanja. Nezaposlene osobe koje nemaju više od godinu dana staža u zvanju za koje su se obrazovale	Poslodavci koji izrade program stručnog osposobljavanja. Nezaposlene osobe koje nemaju više od godinu dana staža u zvanju za koje su se obrazovale	Poslodavci koji izrade program stručnog osposobljavanja. Nezaposlene osobe koje nemaju više od godinu dana staža u zvanju za koje su se obrazovale

5. Javni radovi

	2015	2016	2017	2018	2019
Broj mjera	14 ⁶⁴	14 (as in 2015)	1	1	1
Ciljne skupine po mjerama	1. 9 ciljnih skupina 2. osobe romske nacionalne manjine 3. 7 ciljnih skupina 4. 6 ciljnih skupina (mladi, osobe 50+, druge specifične skupine)	1. 10 ciljnih skupina 2. osobe romske nacionalne manjine 3. 7 ciljnih skupina 4. 6 ciljnih skupina (mladi, osobe 50+, druge specifične skupine)	Dugotrajno nezaposlene osobe, osobe s invaliditetom, osobe u nepovoljnem položaju na tržištu rada, mlade osobe i to: 1- bez obzira na duljinu prijave u	Dugotrajno nezaposlene osobe, osobe s invaliditetom, osobe u nepovoljnem položaju na tržištu rada, mlade osobe i to: 1- bez obzira na duljinu prijave u	Dugotrajno nezaposlene osobe, osobe s invaliditetom, osobe u nepovoljnem položaju na tržištu rada, mlade osobe i to: 1- bez obzira na duljinu prijave u

⁶⁴ 1-Radom za zajednicu i sebe, 2-Romi za Rome, 3-Pomoć sebi i drugima, 4-Pokreni zajednicu, 5-Podrška transformaciji i deinstitucionalizaciji domova socijalne skrbi i podrška socijalnom uključivanju, 6-Koordinatori društveno korisnog rada, 7-Pomoć sebi i drugim Romima, 8-Komunalni radovi, 9-Mladi za mlade – pomagači u nastavi, 10-Mladi za EU, 11-Mladi za zajednicu, 12-Pomoć zajednici, 13-Zapošljavanje u društvenom poduzetništvu, 14-Komunalni radovi-otklanjanje posljedica elementarne nepogode.

	5. 8 ciljnih skupina (mladi, žene, osobe 50+) 6. nezaposlene mlade osobe do 29 godina 7. nezaposlene osobe romske manjine 8. 7 ciljnih skupina 9. 3 ciljane skupine (mlade osobe do 29 godina) 10. mladi do 29 godina sa min. SŠ obrazovanjem 11. mladi do 29 godina, specifične skupine (2) 12. nezaposlene žene (2 skupini) 13. nezaposleni mladi do 29 g. i žene, dugotrajno nezaposlene žene starije od 29 g. (2) 14. nezaposlene osobe na ugroženim područjima	5. 8 ciljnih skupina (mladi, žene, osobe 50+) 6. nezaposlene mlade osobe do 29 godina 7. nezaposlene osobe romske manjine 8. 8 ciljnih skupina 9. 3 ciljane skupine (mlade osobe do 29 godina) 10. mladi do 29 godina sa min. SŠ obrazovanjem 11. mladi do 29 godina, specifične skupine (2) 12. nezaposlene žene (2 skupini) 13. nezaposleni mladi do 29 g. i žene, dugotrajno nezaposlene žene starije od 29 g. (2) 14. nezaposlene osobe na ugroženim područjima	evidencije (specifične skupine) 2- korisnici zajamčene minimalne naknade prijavljeni u evidenciju nezaposlenih 3- a: osobe starije od 50 godina prijavljene u evidenciju kraće od 6 mjeseci; b: osobe starije od 29 godina prijavljene u evidenciju od 12 do 36 mjeseci.	evidencije (specifične skupine) 2- korisnici zajamčene minimalne naknade prijavljeni u evidenciju nezaposlenih 3- a: osobe starije od 50 godina prijavljene u evidenciju kraće od 6 mjeseci; b: osobe starije od 29 godina prijavljene u evidenciju od 12 do 36 mjeseci.	evidencije (specifične skupine) 2- korisnici zajamčene minimalne naknade prijavljeni u evidenciju nezaposlenih 3- a: osobe starije od 50 godina prijavljene u evidenciju kraće od 6 mjeseci; b: osobe starije od 29 godina prijavljene u evidenciju od 12 do 36 mjeseci.
Visina subvencije KN	1-dio, 2., 3., 4., 5-dio, 6., 7., 8-dio, 9-dio, 10, 11-dio, 12, 13, 14 100 % troška bruto plaće od 3.553,66 kn mjesečno. 100% troškovi prijevoza u maksimalnom iznosu do 400 kn. 1.-dio, 5-dio, 8-dio, 9-dio, 11-dio 50% troška bruto plaće od 3.553,66 kune mjesečno. 50% troška prijevoza, a u maksimalnom iznosu do 200 kn	1-dio, 2., 3.-dio, 4.-dio, 5-dio, 6., 7., 8-dio, 9-dio, 10, 11-dio, 12, 13, 14 100 % troška min. bruto plaće od 3.656,64 kn mjesečno. 100% troškovi prijevoza u maksimalnom iznosu do 400 kn. 1.-dio, 3-dio, 4-dio, 5-dio, 8-dio, 9-dio, 11-dio 50% troška min. bruto plaće od 3.656,64 kune mjesečno. 50% troška prijevoza, a u maksimalnom iznosu do 200 kn	Ciljana skupina 1: 100% troška minimalne bruto plaće u iznosu od 4.031,45 kn Troškovi prijevoza Ciljana skupina 2 i 3: 50% troška minimalne bruto plaće u iznosu od 2.015,73 kn Troškovi prijevoza	Ciljana skupina 1: 100% troška minimalne bruto plaće u iznosu od 4.031,45 kn Troškovi prijevoza Ciljana skupina 2 i 3: 50% troška minimalne bruto plaće u iznosu od 2.015,73 kn Troškovi prijevoza	Ciljana skupina 1: 100% troška minimalne bruto plaće u iznosu od 4.368,75 kn Troškovi prijevoza Max. 1.200 kn mjesečno Ciljana skupina 2 i 3: 50% troška minimalne bruto plaće u iznosu od 2.184,37 kn Troškovi prijevoza Max. 1.200 kn mjesečno Tečaj hrvatskog jezika za ciljanu skupinu hrvatski povratnici/ useljenici iz hrvatskog

					iseljeništva je trošak Ministarstva znanosti i obrazovanja.
Trajanje	1.,2.,8.,10.,11.,12., 14: do 6 mjeseci 3.,4.,5.,6.,7., 13.: do 12 mjeseci 9. do 10 mjeseci	1.,2.,8.,10.,11.,12., 14: do 6 mjeseci 3.,4.,5.,6.,7., 13.: do 12 mjeseci 9. do 10 mjeseci	Do 6 mjeseci u punom radnom vremenu; do 9 mjeseci – 6 puno radno vreme, 3 nepuno radno vreme uz mogućnost obrazovanja; do 9 mjeseci u nepunom radnom vremenu – korisnici zajamčene min. naknade	Do 6 mjeseci u punom radnom vremenu; do 9 mjeseci – 6 puno radno vreme, 3 nepuno radno vreme uz mogućnost obrazovanja; do 9 mjeseci u nepunom radnom vremenu – korisnici zajamčene min. naknade	Do 6 mjeseci u punom radnom vremenu; do 9 mjeseci – 6 puno radno vreme, 3 nepuno radno vreme uz mogućnost obrazovanja; do 9 mjeseci u nepunom radnom vremenu – korisnici zajamčene min. naknade
Korisnici	1. -5., 7.-14. Nezaposlene osobe iz definirane ciljane skupine 1.,2.,3.,7., Jedinice lokalne samouprave i uprave, neprofitne organizacije. 4. Neprofitne organizacije usmjerene mladim osobama 5. Domovi socijalne skrbi. 6. Centri za socijalnu skrb. 8. Komunalna poduzeća. 9. Odgojno-obrazovne ustanove 11., 12. Jedinice lokalne samouprave i uprave, neprofitne organizacije 13. Trgovačka društva nastala unutar društvenog poduzetništva 14. Jedinice lokalne uprave pogodene elementarnom nepogodom, odnosno poplavom, Hrvatske vode, Hrvatske šume, Hrvatski crveni križ i druge ustanove i institucije	1. -5., 7.-14. Nezaposlene osobe iz definirane ciljane skupine 1.,2.,3.,7., Jedinice lokalne samouprave i uprave, neprofitne organizacije. 4. Neprofitne organizacije usmjerene mladim osobama 5. Domovi socijalne skrbi. 6. Centri za socijalnu skrb. 8. Komunalna poduzeća. 9. Odgojno-obrazovne ustanove 11., 12. Jedinice lokalne samouprave i uprave, neprofitne organizacije 13. Trgovačka društva nastala unutar društvenog poduzetništva 14. Jedinice lokalne uprave pogodene elementarnom nepogodom, odnosno poplavom, Hrvatske vode, Hrvatske šume, Hrvatski crveni križ i druge ustanove i institucije	Jedinice lokalne samouprave i uprave, neprofitne organizacije i društveni poduzetnici. Nezaposlene osobe iz definirane ciljane skupine.	Jedinice lokalne samouprave i uprave, neprofitne organizacije i društveni poduzetnici. Nezaposlene osobe iz definirane ciljane skupine	Jedinice lokalne samouprave i uprave, neprofitne organizacije i društveni poduzetnici. Nezaposlene osobe iz definirane ciljane skupine

7. Mjere za očuvanje radnih mjesta i mjera stalni sezonac

	2015	2016	2017	2018	2019
Broj mjera	3 ⁶⁵	3 (kao u 2015)	2	2	3
Ciljane skupine	<p>1. Osobe koje su kontinuirano radile najmanje 6 mjeseci kod istog poslodavca i koje će kod poslodavca raditi najmanje 3 sezone, ili su prethodno radile 3 sezone bez obzira jesu li imale status stalnog sezona.</p> <p>2., 3. Radnici zaposleni kod poslodavca koji je zbog privremenog pada poslovnih aktivnosti i/ili ostvarenog gubitka u poslovanju izradio program za očuvanje radnih mjesta</p>	<p>1. Osobe koje su kontinuirano radile najmanje 6 mjeseci kod istog poslodavca i koje će kod poslodavca raditi najmanje 3 sezone, ili su prethodno radile 3 sezone bez obzira jesu li imale status stalnog sezona</p> <p>2., 3. Radnici zaposleni kod poslodavca koji je zbog privremenog pada poslovnih aktivnosti i/ili ostvarenog gubitka u poslovanju izradio program za očuvanje radnih mjesta</p>	<p>1. Potpore za očuvanje radnih mesta: Ciljane skupine: Radnici zaposleni kod poslodavca koji je izradio program za očuvanje radnih mesta; Radnici stariji od 50 godina koji zbog svojih osobnih radnih i drugih karakteristika ne mogu u potpunosti ispunjavati zahtjeve radnog mesta</p> <p>2. Stalni sezonac: Osobe koje su kontinuirano radile najmanje 6 mjeseci kod istog poslodavca i koje će kod poslodavca raditi još najmanje 1 sezonom (najmanje 6 mjeseci)</p>	<p>1. Potpore za očuvanje radnih mesta: Ciljane skupine: Radnici zaposleni kod poslodavca koji je izradio program za očuvanje radnih mesta; Radnici stariji od 50 godina koji zbog svojih osobnih radnih i drugih karakteristika ne mogu u potpunosti ispunjavati zahtjeve radnog mesta</p> <p>2. Stalni sezonac: Osobe koje su kontinuirano radile najmanje 6 mjeseci kod istog poslodavca i koje će kod poslodavca raditi još najmanje 1 sezonom (najmanje 6 mjeseci)</p>	<p>1. Potpore za očuvanje radnih mesta: Radnici zaposleni kod poslodavca koji je izradio program za očuvanje radnih mesta; Radnici stariji od 50 godina koji zbog svojih osobnih radnih i drugih karakteristika ne mogu u potpunosti ispunjavati zahtjeve radnog mesta</p> <p>2. Potpore za očuvanje radnih mesta u sektoru proizvodnje tekstila, odjeće, obuće, kože i drva - radnici stariji od 54 godina - radnici sa ISCED 1, ISCED2 u prerađivačkoj industriji - radnici sa ISCED3 u prerađivačkoj industriji</p> <p>3. Stalni sezonac- Osobe koje su kontinuirano radile najmanje 6 mjeseci kod istog poslodavca i koje će kod poslodavca raditi još najmanje 1 sezonom (najmanje 6 mjeseci).</p>
Potpore	<p>1. Poslodavcu: 100% troška produženog osiguranja za prva 3</p>	<p>1. Poslodavcu: 100% troška produženog osiguranja za prva 3</p>	<p>1. a. potpore za skraćivanje radnog vremena</p>	<p>1. a. potpore za skraćivanje radnog vremena</p>	<p>1. (as in 2018) a. potpore za skraćivanje radnog vremena</p>

⁶⁵ 1-Stalni sezonac, 2-Potpore za obrazovanje ili osposobljavanje radnika, 3-Potpore za skraćivanje punog radnog vremena radnika

	mjeseca, a sljedeći period u najdužem trajanju od 3 mjeseca 50% produženog osiguranja. Osobi: Novčana pomoć najduže za razdoblje od 6 mjeseci produženog mirovinskog osiguranja u iznosu utvrđenom Odlukom Vlade RH 2- Poslodavcu: U visini novčane pomoći koju nezaposlenoj osobi isplaćuje Zavod i naknade nastalih putnih troškova 3. Poslodavcu: Razmjerni dio iznosa plaće za broj radnih sati za koje je radniku skraćeno radno vrijeme, a najviše do iznosa minimalne plaće	mjeseca, a sljedeći period u najdužem trajanju od 3 mjeseca 50% produženog osiguranja. Osobi: Novčana pomoć najduže za razdoblje od 6 mjeseci produženog mirovinskog osiguranja u iznosu utvrđenom Odlukom Vlade RH 2- Poslodavcu: U visini novčane pomoći koju nezaposlenoj osobi isplaćuje Zavod i naknade nastalih putnih troškova 3. Poslodavcu: Razmjerni dio iznosa plaće za broj radnih sati za koje je radniku skraćeno radno vrijeme, a najviše do iznosa minimalne plaće	Razmjerni dio iznosa plaće za broj radnih sati za koje je radniku skraćeno radno vrijeme (maks.. do 40% skraćenja i maks. do 40% iznosa bruto plače, a najviše do iznosa min. plaće b. potpora za obrazovanje radnika: Ukupan trošak obrazovanja radnika. Obrazovanje se može provoditi u ustanovama za obrazovanje odraslih.	Razmjerni dio iznosa plaće za broj radnih sati za koje je radniku skraćeno radno vrijeme (maks.. do 40% skraćenja i maks. do 40% iznosa bruto plače, a najviše do iznosa min. plaće b. potpora za obrazovanje radnika: Ukupan trošak obrazovanja radnika. Obrazovanje se može provoditi u ustanovama za obrazovanje odraslih.	b. potpora za obrazovanje radnika: subvencija u iznosu minimalne plaće uvećane za doprinose na osnovicu u iznosu od 4.368,75 kn za 2019. godinu. Mogućnost provedbe programa usavršavanja i osposobljavanja radnika obuhvaćenima Programom za očuvanje radnih mesta - financiranje troška obrazovanja 100%. 3. Stalni sezonač: 100% troška produženog osiguranja za prva 3 mjeseca, a sljedeće razdoblje u najdužem trajanju od 3 mjeseca 50% produženog osiguranja. Osobi: Novčana pomoć isplaćuje se za najviše 6 mjeseci produženog mirovinskog osiguranja, max. u visini 70% prosječne plaće u gospodarstvu
Trajanje	1. 6 mjeseci 2. Najduže 6 mjeseci za pojedinog radnika 3. Najduže dvanaest mjeseci u razdoblju od tri godine	1. 6 mjeseci 2. Najduže 6 mjeseci za pojedinog radnika 3. Najduže dvanaest mjeseci u razdoblju od tri godine	1. Najduže 6 mjeseci za pojedinog radnika 2. 6 mjeseci	1. Najduže 6 mjeseci za pojedinog radnika 2. 6 mjeseci	1. Najduže 6 mjeseci za pojedinog radnika 2. najduže 24 mjeseca 3. 6 mjeseci
Korisnici	1. Poslodavci kojima poslovanje uvjetuje zapošljavanje sezonskog karaktera 2. Poslodavci kod kojih je došlo do	1. Poslodavci kojima poslovanje uvjetuje zapošljavanje sezonskog karaktera 2. Poslodavci kod kojih je došlo do	1. Poslodavci kod kojih je došlo do privremenog pada poslovnih aktivnosti i/ili ostvarenog gubitka u poslovanju.	1. Poslodavci kod kojih je došlo do privremenog pada poslovnih aktivnosti i/ili ostvarenog gubitka u poslovanju.	1. Poslodavci kod kojih je došlo do privremenog pada poslovnih aktivnosti i/ili ostvarenog gubitka u poslovanju.

	<p>privremenog pada poslovnih aktivnosti i/ili ostvarenog gubitka u poslovanju.</p> <p>Radnici zaposleni kod poslodavca koji zbog smanjenja opsega posla ne rade.</p> <p>3. Poslodavci kod kojih je došlo do privremenog pada poslovnih aktivnosti i/ili ostvarenog gubitka u poslovanju.</p> <p>Zaposleni radnici čije se skraćivanje punog radnom vremenu temelji na programu za očuvanje radnih mesta.</p>	<p>privremenog pada poslovnih aktivnosti i/ili ostvarenog gubitka u poslovanju.</p> <p>Radnici zaposleni kod poslodavca koji zbog smanjenja opsega posla ne rade</p> <p>3. Poslodavci kod kojih je došlo do privremenog pada poslovnih aktivnosti i/ili ostvarenog gubitka u poslovanju.</p> <p>Zaposleni radnici čije se skraćivanje punog radnom vremenu temelji na programu za očuvanje radnih mesta</p>	<p>Radnici zaposleni kod poslodavca koji je, zbog privremenog pada poslovnih aktivnosti i/ili ostvarenog gubitka u poslovanju, izradio program za očuvanje radnih mesta.</p> <p>Radnici stariji od 50 godina zaposleni kod poslodavaca u poteškoćama ili koji zbog svojih osobnih radnih i drugih karakteristika ne mogu u potpunosti ispunjavati zahtjeve radnog mesta.</p> <p>2. Poslodavci iz svih djelatnosti koji tijekom godine imaju razdoblje smanjenog obujma posla zbog sezonskog obilježja poslovanja</p>	<p>Radnici zaposleni kod poslodavca koji je, zbog privremenog pada poslovnih aktivnosti i/ili ostvarenog gubitka u poslovanju, izradio program za očuvanje radnih mesta.</p> <p>Radnici stariji od 50 godina zaposleni kod poslodavaca u poteškoćama ili koji zbog svojih osobnih radnih i drugih karakteristika ne mogu u potpunosti ispunjavati zahtjeve radnog mesta.</p> <p>2. Poslodavci iz svih djelatnosti koji tijekom godine imaju razdoblje smanjenog obujma posla zbog sezonskog obilježja poslovanja</p>	<p>Radnici zaposleni kod poslodavca koji je, zbog privremenog pada poslovnih aktivnosti i/ili ostvarenog gubitka u poslovanju, izradio program za očuvanje radnih mesta.</p> <p>Radnici stariji od 50 godina zaposleni kod poslodavaca u poteškoćama ili koji zbog svojih osobnih radnih i drugih karakteristika ne mogu u potpunosti ispunjavati zahtjeve radnog mesta.</p> <p>2. Poslodavci koji imaju glavnu registriranu djelatnost u prerađivačkoj industriji (u navedenim sektorima)</p> <p>Poslodavci u prerađivačkoj industriji kod kojih je došlo do privremenog pada poslovnih aktivnosti, te su zaposleni u riziku od gubitka radnog mesta i/ili</p> <p>Poslodavci u prerađivačkoj industriji koji imaju ostvaren gubitak u poslovanju neposredno vezan uz poslove u proizvodnji</p> <p>Radnici stariji od 54 godine zaposleni u prerađivačkoj industriji</p> <p>Radnici s nižom stručnom spremom zaposleni u</p>
--	--	--	---	---	---

					<p>prerađivačkoj industriji, Radnici sa završenim srednjoškolskim strukovnim obrazovanjem (ISCED 3) zaposleni u prerađivačkoj industriji</p> <p>3. Poslodavci koji obavljaju gospodarsku djelatnost i koji tijekom godine imaju razdoblje smanjenog obujma posla zbog sezonskog obilježja poslovanja</p>
--	--	--	--	--	--

Prilog 4 – Uravnoteženost skupine sudionika mjera i kontrolne skupine po datumu prijave i ulaznim varijablama u postupak uparivanja za protučinjeničnu analizu

Potpore za zapošljavanje teže zapošljivih skupina

		Sudionici mjere	
		Ne	Da
		n=4721	n=4918
Spol	0. Muškarac	46,3%	50,3%
	1. Žena	53,7%	49,7%
Dob prijave	15-19	17,2%	3,1%
	20-24	19,9%	8,4%
	25-29	17,3%	11,4%
	30-34	11,5%	11,8%
	35-39	9,9%	10,2%
	40-44	7,9%	9,6%
	45-49	7,3%	13,7%
	50-54	5,5%	20,0%
	55-59	3,3%	10,2%
	60-65	0,4%	1,6%
Razina obrazovanja	1. Bez srednjeg obrazovanja (ISCO 0-2)	17,5%	14,0%
	2. Srednje (ISCO 3-4)	64,1%	62,1%
	3. Visoko (ISCO 5-6)	18,4%	23,9%
Područje obrazovanja	0. OPĆI PROGRAMI	21,5%	17,6%
	1. OBRAZOVANJE	2,3%	0,7%
	2. HUMANISTIČKE ZNANOSTI I UMJETNOST	4,0%	1,6%
	3. DRUŠTVENE ZNANOSTI, POSLOVANJE I PRAVO	20,8%	27,4%
	4. PRIRODNE ZNANOSTI	1,5%	2,3%
	5. INŽENJERSTVO, PRERAĐIVAČKA INDUSTRIJA I GRAĐEVINARSTVO	25,0%	33,9%
	6. POLJOPRIVREDA	3,6%	2,7%
	7. ZDRAVSTVO I SOCIJALNA SKRB	3,9%	2,0%
	8. USLUGE	17,1%	11,2%
Radni staž	0 god	31,7%	19,0%
	0-1 god	11,4%	4,2%
	1-2 god	8,7%	3,3%
	2-3 god	5,7%	2,5%
	3-5 god	7,9%	4,7%
	5-10 god	13,6%	12,5%
	10-15 god	8,2%	12,0%

	15-20 god	4,8%	9,9%
	20-25 god	2,9%	8,6%
	25-30 god	2,9%	10,4%
	30-35 god	1,7%	9,9%
	35-40 god	0,6%	2,9%
	Više od 40 god	0,0%	0,1%
Županija	Zagrebačka	5,6%	7,8%
	Krapinsko-zagorska	2,5%	2,3%
	Sisačko-moslavačka	4,3%	5,1%
	Karlovačka	2,5%	3,0%
	Varaždinska	3,3%	5,5%
	Koprivničko-križevačka	2,6%	2,4%
	Bjelovarsko-bilogorska	4,1%	5,2%
	Primorsko-goranska	5,6%	5,8%
	Ličko-senjska	1,3%	0,6%
	Virovitičko-podravska	2,4%	2,3%
	Požeško-slavonska	2,4%	2,7%
	Brodsko-posavska	4,5%	3,5%
	Zadarska	3,8%	1,7%
	Osječko-baranjska	9,6%	6,9%
	Šibensko-kninska	3,6%	1,7%
	Vukovarsko-srijemska	5,5%	3,7%
	Splitsko-dalmatinska	13,5%	9,2%
	Istarska	5,1%	3,2%
	Dubrovačko-neretvanska	3,3%	2,1%
	Međimurska	2,2%	5,5%
	Grad Zagreb	12,4%	20,1%
Grupa rizika	ne odnosi se	93,9%	97,8%
	Niska zapošljivost	0,5%	0,4%
	Smanjena zapošljivost	0,8%	0,3%
	Srednji rizik	2,4%	0,1%
	Visoka zapošljivost	1,6%	0,2%

Tablica 51 Usporedba postotaka distribucija po varijablama uparivanja za sudionike i ne-sudionike mjere

Podrška samozapošljavanju

		Sudionici mjere	
		Ne	Da
		n=4799	n=4838
Spol	0. Muškarac	46,5%	56,2%
	1. Žena	53,5%	43,8%
Dob prijave	15-19	17,1%	2,1%
	20-24	19,9%	7,6%
	25-29	17,2%	17,5%
	30-34	11,5%	24,2%

	35-39	9,8%	19,9%
	40-44	7,9%	13,0%
	45-49	7,2%	8,5%
	50-54	5,7%	4,9%
	55-59	3,3%	1,9%
	60-65	0,4%	0,3%
Razina obrazovanja	1. Bez srednjeg obrazovanja (ISCO 0-2)	17,5%	3,5%
	2. Srednje (ISCO 3-4)	64,2%	62,8%
	3. Visoko (ISCO 5-6)	18,3%	33,8%
Područje obrazovanja	0. OPĆI PROGRAMI	21,5%	8,6%
	1. OBRAZOVANJE	2,3%	1,3%
	2. HUMANISTIČKE ZNANOSTI I UMJETNOST	3,9%	5,1%
	3. DRUŠTVENE ZNANOSTI, POSLOVANJE I PRAVO	20,8%	23,3%
	4. PRIRODNE ZNANOSTI	1,4%	3,5%
	5. INŽENJERSTVO, PRERAĐIVAČKA INDUSTRija I GRAĐEVINARSTVO	25,2%	36,4%
	6. POLJOPRIVREDA	3,7%	2,5%
	7. ZDRAVSTVO I SOCIJALNA SKRB	3,9%	2,7%
Radni staž	8. USLUGE	16,9%	16,1%
	0 god	31,7%	12,8%
	0-1 god	11,4%	5,4%
	1-2 god	8,7%	5,5%
	2-3 god	5,6%	4,7%
	3-5 god	7,9%	8,7%
	5-10 god	13,5%	20,6%
	10-15 god	8,3%	18,6%
	15-20 god	4,9%	12,0%
	20-25 god	2,9%	6,2%
	25-30 god	2,9%	2,9%
	30-35 god	1,8%	2,1%
	35-40 god	0,6%	0,3%
	Više od 40 god	0,0%	0,0%
Županija	Zagrebačka	5,6%	6,8%
	Krapinsko-zagorska	2,5%	3,1%
	Sisačko-moslavačka	4,3%	4,4%
	Karlovačka	2,5%	2,5%
	Varaždinska	3,3%	5,3%
	Koprivničko-križevačka	2,6%	3,0%
	Bjelovarsko-bilogorska	4,1%	3,1%
	Primorsko-goranska	5,5%	5,0%
	Ličko-senjska	1,2%	2,1%
	Virovitičko-podravska	2,4%	0,8%
	Požeško-slavonska	2,4%	1,9%
	Brodsko-posavska	4,6%	1,9%

Zadarska	3,9%	2,9%
Osječko-baranjska	9,6%	6,8%
Šibensko-kninska	3,5%	4,5%
Vukovarsko-srijemska	5,5%	1,8%
Splitsko-dalmatinska	13,6%	8,7%
Istarska	5,1%	6,0%
Dubrovačko-neretvanska	3,3%	4,4%
Međimurska	2,2%	3,9%
Grad Zagreb	12,4%	21,1%
ne odnosi se	94,0%	93,4%
Niska zapošljivost	0,5%	0,7%
Smanjena zapošljivost	0,8%	1,4%
Srednji rizik	2,4%	2,5%
Visoka zapošljivost	1,6%	1,9%

Tablica 52 Usporedba postotaka distribucija po varijablama uparivanja za sudionike i ne-sudionike mjere

Javni rad (dugotrajno nezaposleni mladi - ESF)

		Sudionici mjere	
		Ne	Da
		n=1634	n=1711
Spol	0. Muškarac	49,4%	50,8%
	1. Žena	50,6%	49,2%
Dob prijave	15-19	39,1%	41,9%
	20-24	39,8%	41,1%
	25-29	21,1%	17,0%
	30-34	0,0%	0,0%
	35-39	0,0%	0,0%
	40-44	0,0%	0,0%
	45-49	0,0%	0,0%
	50-54	0,0%	0,0%
	55-59	0,0%	0,0%
	60-65	0,0%	0,0%
Razina obrazovanja	1. Bez srednjeg obrazovanja (ISCO 0-2)	11,3%	17,2%
	2. Srednje (ISCO 3-4)	69,0%	76,1%
	3. Visoko (ISCO 5-6)	19,7%	6,7%
Područje obrazovanja	0. OPĆI PROGRAMI	15,3%	20,1%
	1. OBRAZOVANJE	2,8%	0,5%
	2. HUMANISTIČKE ZNANOSTI I UMJETNOST	3,5%	1,3%
	3. DRUŠTVENE ZNANOSTI, POSLOVANJE I PRAVO	22,8%	25,6%
	4. PRIRODNE ZNANOSTI	2,3%	0,8%
	5. INŽENJERSTVO, PRERAĐIVAČKA INDUSTRIJA I GRAĐEVINARSTVO	22,9%	23,5%
	6. POLJOPRIVREDA	5,3%	8,2%

	7. ZDRAVSTVO I SOCIJALNA SKRB	5,2%	2,6%
	8. USLUGE	19,8%	17,2%
Radni staž	0 god	57,5%	53,9%
	0-1 god	18,5%	25,5%
	1-2 god	10,3%	11,8%
	2-3 god	5,3%	3,7%
	3-5 god	5,0%	3,4%
	5-10 god	3,3%	1,7%
	10-15 god	0,1%	0,0%
	15-20 god	0,0%	0,0%
	20-25 god	0,0%	0,0%
	25-30 god	0,0%	0,0%
	30-35 god	0,0%	0,0%
	35-40 god	0,0%	0,0%
	Više od 40 god	0,0%	0,0%
Županija	Zagrebačka	5,7%	1,5%
	Krapinsko-zagorska	2,7%	1,7%
	Sisačko-moslavačka	4,6%	8,0%
	Karlovačka	2,3%	2,0%
	Varaždinska	3,1%	1,9%
	Koprivničko-križevačka	3,3%	5,0%
	Bjelovarsko-bilogorska	4,4%	3,6%
	Primorsko-goranska	4,0%	2,6%
	Ličko-senjska	1,4%	2,0%
	Virovitičko-podravska	2,2%	3,5%
	Požeško-slavonska	2,2%	1,6%
	Brodsko-posavska	5,8%	5,7%
	Zadarska	3,8%	0,6%
	Osječko-baranjska	15,1%	27,1%
	Šibensko-kninska	3,3%	1,9%
	Vukovarsko-srijemska	6,4%	11,7%
	Splitsko-dalmatinska	10,9%	7,3%
	Istarska	3,5%	0,4%
Grupa rizika	Dubrovačko-neretvanska	3,1%	2,9%
	Međimurska	2,1%	4,0%
	Grad Zagreb	10,1%	4,9%
	ne odnosi se	93,9%	99,9%
	Niska zapošljivost	0,4%	0,0%
	Smanjena zapošljivost	0,4%	0,0%
	Srednji rizik	2,6%	0,0%
	Visoka zapošljivost	1,8%	0,0%

Tablica 53 Usporedba postotaka distribucija po varijablama uparivanja za sudionike i ne-sudionike mjere

Obrazovanje nezaposlenih (dugotrajno nezaposleni mladi - ESF)

		Sudionici mjere	
		Ne	Da
		n=609	n=624
Spol	0. Muškarac	48,9%	58,3%
	1. Žena	51,1%	41,7%
Dob prijave	15-19	34,7%	56,3%
	20-24	42,3%	36,1%
	25-29	23,0%	7,7%
	30-34	0,0%	0,0%
	35-39	0,0%	0,0%
	40-44	0,0%	0,0%
	45-49	0,0%	0,0%
	50-54	0,0%	0,0%
	55-59	0,0%	0,0%
	60-65	0,0%	0,0%
Razina obrazovanja	1. Bez srednjeg obrazovanja (ISCO 0-2)	11,1%	23,4%
	2. Srednje (ISCO 3-4)	66,9%	71,3%
	3. Visoko (ISCO 5-6)	22,0%	5,3%
Područje obrazovanja	0. OPĆI PROGRAMI	16,4%	26,3%
	1. OBRAZOVANJE	4,1%	0,2%
	2. HUMANISTIČKE ZNANOSTI I UMJETNOST	3,8%	2,7%
	3. DRUŠTVENE ZNANOSTI, POSLOVANJE I PRAVO	20,0%	18,4%
	4. PRIRODNE ZNANOSTI	2,0%	1,0%
	5. INŽENJERSTVO, PRERAĐIVAČKA INDUSTRIJA I GRAĐEVINARSTVO	22,6%	29,2%
	6. POLJOPRIVREDA	5,3%	5,8%
	7. ZDRAVSTVO I SOCIJALNA SKRB	6,6%	1,4%
	8. USLUGE	19,0%	14,9%
Radni staž	0 god	56,1%	74,8%
	0-1 god	17,9%	14,8%
	1-2 god	11,3%	5,9%
	2-3 god	4,7%	2,1%
	3-5 god	4,7%	1,6%
	5-10 god	5,0%	0,8%
	10-15 god	0,3%	0,0%
	15-20 god	0,0%	0,0%
	20-25 god	0,0%	0,0%
	25-30 god	0,0%	0,0%
	30-35 god	0,0%	0,0%
	35-40 god	0,0%	0,0%
	Više od 40 god	0,0%	0,0%
Županija	Zagrebačka	6,9%	1,0%

Krapinsko-zagorska	3,8%	1,8%	
Sisačko-moslavačka	5,0%	15,1%	
Karlovačka	2,1%	3,7%	
Varaždinska	3,5%	1,0%	
Koprivničko-križevačka	3,1%	3,4%	
Bjelovarsko-bilogorska	3,1%	1,4%	
Primorsko-goranska	3,8%	0,8%	
Ličko-senjska	1,0%	1,8%	
Virovitičko-podravska	2,8%	8,2%	
Požeško-slavonska	2,1%	3,2%	
Brodsko-posavska	5,8%	11,4%	
Zadarska	4,3%	2,1%	
Osječko-baranjska	11,7%	18,8%	
Šibensko-kninska	3,5%	1,3%	
Vukovarsko-srijemska	5,1%	10,7%	
Splitsko-dalmatinska	11,2%	5,6%	
Istarska	4,1%	1,9%	
Dubrovačko-neretvanska	3,3%	1,8%	
Međimurska	2,3%	2,4%	
Grad Zagreb	11,2%	2,9%	
Grupa rizika	ne odnosi se	93,3%	99,4%
	Niska zapošljivost	0,3%	0,0%
	Smanjena zapošljivost	0,3%	0,2%
	Srednji rizik	3,1%	0,3%
	Visoka zapošljivost	2,3%	0,2%

Tablica 54 Usporedba postotaka distribucija po varijablama uparivanja za sudionike i ne-sudionike mjere

Potpore za zapošljavanje (dugotrajno nezaposleni mladi)

		Sudionici mjere	
		Ne	Da
		n=609	n=624
Spol	0. Muškarac	48,9%	58,3%
	1. Žena	51,1%	41,7%
Dob prijave	15-19	34,7%	56,3%
	20-24	42,3%	36,1%
	25-29	23,0%	7,7%
	30-34	0,0%	0,0%
	35-39	0,0%	0,0%
	40-44	0,0%	0,0%
	45-49	0,0%	0,0%
	50-54	0,0%	0,0%
	55-59	0,0%	0,0%
	60-65	0,0%	0,0%

Razina obrazovanja	1. Bez srednjeg obrazovanja (ISCO 0-2)	11,1%	23,4%
	2. Srednje (ISCO 3-4)	66,9%	71,3%
	3. Visoko (ISCO 5-6)	22,0%	5,3%
Područje obrazovanja	0. OPĆI PROGRAMI	16,4%	26,3%
	1. OBRAZOVANJE	4,1%	0,2%
	2. HUMANISTIČKE ZNANOSTI I UMJETNOST	3,8%	2,7%
	3. DRUŠTVENE ZNANOSTI, POSLOVANJE I PRAVO	20,0%	18,4%
	4. PRIRODNE ZNANOSTI	2,0%	1,0%
	5. INŽENJERSTVO, PRERAĐIVAČKA INDUSTRija I GRAĐEVINARSTVO	22,6%	29,2%
	6. POLJOPRIVREDA	5,3%	5,8%
	7. ZDRAVSTVO I SOCIJALNA SKRB	6,6%	1,4%
	8. USLUGE	19,0%	14,9%
Radni staž	0 god	56,1%	74,8%
	0-1 god	17,9%	14,8%
	1-2 god	11,3%	5,9%
	2-3 god	4,7%	2,1%
	3-5 god	4,7%	1,6%
	5-10 god	5,0%	0,8%
	10-15 god	0,3%	0,0%
	15-20 god	0,0%	0,0%
	20-25 god	0,0%	0,0%
	25-30 god	0,0%	0,0%
	30-35 god	0,0%	0,0%
Županija	35-40 god	0,0%	0,0%
	Više od 40 god	0,0%	0,0%
	Zagrebačka	6,9%	1,0%
	Krapinsko-zagorska	3,8%	1,8%
	Sisačko-moslavačka	5,0%	15,1%
	Karlovačka	2,1%	3,7%
	Varaždinska	3,5%	1,0%
	Koprivničko-križevačka	3,1%	3,4%
	Bjelovarsko-bilogorska	3,1%	1,4%
	Primorsko-goranska	3,8%	0,8%
	Ličko-senjska	1,0%	1,8%
	Virovitičko-podravska	2,8%	8,2%
	Požeško-slavonska	2,1%	3,2%
	Brodsko-posavska	5,8%	11,4%
	Zadarska	4,3%	2,1%
	Osječko-baranjska	11,7%	18,8%
	Šibensko-kninska	3,5%	1,3%
	Vukovarsko-srijemska	5,1%	10,7%
	Splitsko-dalmatinska	11,2%	5,6%
	Istarska	4,1%	1,9%

Dubrovačko-neretvanska	3,3%	1,8%
Međimurska	2,3%	2,4%
Grad Zagreb	11,2%	2,9%
Grupa rizika	ne odnosi se	93,3%
	Niska zapošljivost	0,3%
	Smanjena zapošljivost	0,3%
	Srednji rizik	3,1%
	Visoka zapošljivost	2,3%

Tablica 55 Usporedba postotaka distribucija po varijablama uparivanja za sudionike i ne-sudionike mjere

SOR (dugotrajno nezaposleni mladi – ESF)

		Sudionici mjere	
		Ne	Da
		n=7595	n=7648
Spol	0. Muškarac	35,6%	31,8%
	1. Žena	64,4%	68,2%
Dob prijave	15-19	35,9%	31,9%
	20-24	45,3%	53,5%
	25-29	18,8%	14,6%
	30-34	0,0%	0,0%
	35-39	0,0%	0,0%
	40-44	0,0%	0,0%
	45-49	0,0%	0,0%
	50-54	0,0%	0,0%
	55-59	0,0%	0,0%
	60-65	0,0%	0,0%
Razina obrazovanja	1. Bez srednjeg obrazovanja (ISCO 0-2)	5,1%	0,1%
	2. Srednje (ISCO 3-4)	57,3%	50,9%
	3. Visoko (ISCO 5-6)	37,5%	49,0%
Područje obrazovanja	0. OPĆI PROGRAMI	8,2%	3,4%
	1. OBRAZOVANJE	2,8%	2,4%
	2. HUMANISTIČKE ZNANOSTI I UMJETNOST	3,1%	3,0%
	3. DRUŠTVENE ZNANOSTI, POSLOVANJE I PRAVO	33,4%	41,7%
	4. PRIRODNE ZNANOSTI	2,0%	3,4%
	5. INŽENJERSTVO, PRERAĐIVAČKA INDUSTRIJA I GRAĐEVINARSTVO	15,0%	13,1%
	6. POLJOPRIVREDA	3,7%	4,0%
	7. ZDRAVSTVO I SOCIJALNA SKRB	17,2%	17,9%
	8. USLUGE	14,3%	10,6%
Radni staž	0 god	74,5%	85,5%
	0-1 god	11,4%	9,2%
	1-2 god	6,0%	3,0%
	2-3 god	3,1%	1,1%

	3-5 god	2,9%	0,8%
	5-10 god	2,0%	0,4%
	10-15 god	0,0%	0,0%
	15-20 god	0,0%	0,0%
	20-25 god	0,0%	0,0%
	25-30 god	0,0%	0,0%
	30-35 god	0,0%	0,0%
	35-40 god	0,0%	0,0%
	Više od 40 god	0,0%	0,0%
Županija	Zagrebačka	5,6%	7,1%
	Krapinsko-zagorska	2,8%	2,9%
	Sisačko-moslavačka	5,3%	5,7%
	Karlovačka	2,7%	3,4%
	Varaždinska	3,1%	3,2%
	Koprivničko-križevačka	3,4%	3,1%
	Bjelovarsko-bilogorska	4,2%	3,7%
	Primorsko-goranska	4,0%	3,1%
	Ličko-senjska	1,3%	1,2%
	Virovitičko-podravska	3,6%	3,9%
	Požeško-slavonska	3,5%	3,8%
	Brodsko-posavska	4,6%	4,3%
	Zadarska	3,3%	3,0%
	Osječko-baranjska	9,3%	9,1%
	Šibensko-kninska	2,7%	2,2%
	Vukovarsko-srijemska	6,3%	6,1%
	Splitsko-dalmatinska	13,4%	11,8%
	Istarska	2,9%	2,2%
	Dubrovačko-neretvanska	2,5%	1,6%
	Međimurska	2,3%	2,2%
	Grad Zagreb	13,0%	16,4%
Grupa rizika	ne odnosi se	95,4%	99,8%
	Niska zapošljivost	0,1%	0,0%
	Smanjena zapošljivost	0,6%	0,0%
	Srednji rizik	2,1%	0,0%
	Visoka zapošljivost	1,3%	0,1%

Tablica 56 Usporedba postotaka distribucija po varijablama uparivanja za sudionike i ne-sudionike mjere

Javni rad (IZM)

		Sudionici mjere	
		Ne	Da
		n=7595	n=7648
Spol	0. Muškarac	35,6%	31,8%
	1. Žena	64,4%	68,2%
Dob prijave	15-19	35,9%	31,9%

	20-24	45,3%	53,5%
	25-29	18,8%	14,6%
	30-34	0,0%	0,0%
	35-39	0,0%	0,0%
	40-44	0,0%	0,0%
	45-49	0,0%	0,0%
	50-54	0,0%	0,0%
	55-59	0,0%	0,0%
	60-65	0,0%	0,0%
Razina obrazovanja	1. Bez srednjeg obrazovanja (ISCO 0-2)	5,1%	0,1%
	2. Srednje (ISCO 3-4)	57,3%	50,9%
	3. Visoko (ISCO 5-6)	37,5%	49,0%
Područje obrazovanja	0. OPĆI PROGRAMI	8,2%	3,4%
	1. OBRAZOVANJE	2,8%	2,4%
	2. HUMANISTIČKE ZNANOSTI I UMJETNOST	3,1%	3,0%
	3. DRUŠTVENE ZNANOSTI, POSLOVANJE I PRAVO	33,4%	41,7%
	4. PRIRODNE ZNANOSTI	2,0%	3,4%
	5. INŽENJERSTVO, PRERAĐIVAČKA INDUSTRIJA I GRAĐEVINARSTVO	15,0%	13,1%
	6. POLJOPRIVREDA	3,7%	4,0%
	7. ZDRAVSTVO I SOCIJALNA SKRB	17,2%	17,9%
	8. USLUGE	14,3%	10,6%
Radni staž	0 god	74,5%	85,5%
	0-1 god	11,4%	9,2%
	1-2 god	6,0%	3,0%
	2-3 god	3,1%	1,1%
	3-5 god	2,9%	0,8%
	5-10 god	2,0%	0,4%
	10-15 god	0,0%	0,0%
	15-20 god	0,0%	0,0%
	20-25 god	0,0%	0,0%
	25-30 god	0,0%	0,0%
	30-35 god	0,0%	0,0%
	35-40 god	0,0%	0,0%
	Više od 40 god	0,0%	0,0%
Županija	Zagrebačka	5,6%	7,1%
	Krapinsko-zagorska	2,8%	2,9%
	Sisačko-moslavačka	5,3%	5,7%
	Karlovačka	2,7%	3,4%
	Varaždinska	3,1%	3,2%
	Koprivničko-križevačka	3,4%	3,1%
	Bjelovarsko-bilogorska	4,2%	3,7%
	Primorsko-goranska	4,0%	3,1%
	Ličko-senjska	1,3%	1,2%

Virovitičko-podravska	3,6%	3,9%
Požeško-slavonska	3,5%	3,8%
Brodsko-posavska	4,6%	4,3%
Zadarska	3,3%	3,0%
Osječko-baranjska	9,3%	9,1%
Šibensko-kninska	2,7%	2,2%
Vukovarsko-srijemska	6,3%	6,1%
Splitsko-dalmatinska	13,4%	11,8%
Istarska	2,9%	2,2%
Dubrovačko-neretvanska	2,5%	1,6%
Međimurska	2,3%	2,2%
Grad Zagreb	13,0%	16,4%
ne odnosi se	95,4%	99,8%
Niska zapošljivost	0,1%	0,0%
Smanjena zapošljivost	0,6%	0,0%
Srednji rizik	2,1%	0,0%
Visoka zapošljivost	1,3%	0,1%

Tablica 57 Usporedba postotaka distribucija po varijablama uparivanja za sudionike i ne-sudionike mjere

Potpore za zapošljavanje (IZM)

		Sudionici mjere	
		Ne	Da
		n=4968	n=4983
Spol	0. Muškarac	47,9%	59,3%
	1. Žena	52,1%	40,7%
Dob prijave	15-19	36,3%	35,5%
	20-24	40,3%	38,6%
	25-29	23,4%	25,9%
	30-34	0,0%	0,0%
	35-39	0,0%	0,0%
	40-44	0,0%	0,0%
	45-49	0,0%	0,0%
	50-54	0,0%	0,0%
	55-59	0,0%	0,0%
	60-65	0,0%	0,0%
Razina obrazovanja	1. Bez srednjeg obrazovanja (ISCO 0-2)	8,6%	2,7%
	2. Srednje (ISCO 3-4)	69,1%	61,5%
	3. Visoko (ISCO 5-6)	22,2%	35,9%
Područje obrazovanja	0. OPĆI PROGRAMI	13,0%	6,8%
	1. OBRAZOVANJE	3,6%	0,5%
	2. HUMANISTIČKE ZNANOSTI I UMJETNOST	4,3%	2,5%
	3. DRUŠTVENE ZNANOSTI, POSLOVANJE I PRAVO	22,1%	23,5%
	4. PRIRODNE ZNANOSTI	2,4%	6,4%

	5. INŽENJERSTVO, PRERAĐIVAČKA INDUSTRija I GRAĐEVINARSTVO	23,3%	37,7%
	6. POLJOPRIVREDA	4,8%	3,5%
	7. ZDRAVSTVO I SOCIJALNA SKRB	6,5%	5,2%
	8. USLUGE	19,7%	13,8%
Radni staž	0 god	58,9%	78,6%
	0-1 god	17,2%	8,4%
	1-2 god	10,2%	5,2%
	2-3 god	5,2%	3,2%
	3-5 god	4,9%	2,9%
	5-10 god	3,6%	1,8%
	10-15 god	0,1%	0,0%
	15-20 god	0,0%	0,0%
	20-25 god	0,0%	0,0%
	25-30 god	0,0%	0,0%
	30-35 god	0,0%	0,0%
	35-40 god	0,0%	0,0%
	Više od 40 god	0,0%	0,0%
Županija	Zagrebačka	5,6%	7,3%
	Krapinsko-zagorska	2,7%	3,9%
	Sisačko-moslavačka	4,4%	3,5%
	Karlovačka	2,6%	2,3%
	Varaždinska	3,2%	7,0%
	Koprivničko-križevačka	3,0%	3,9%
	Bjelovarsko-bilogorska	4,3%	3,9%
	Primorsko-goranska	5,1%	5,3%
	Ličko-senjska	1,3%	0,5%
	Virovitičko-podravska	2,7%	2,4%
	Požeško-slavonska	2,3%	2,8%
	Brodsko-posavska	5,4%	3,1%
	Zadarska	3,9%	2,9%
	Osječko-baranjska	9,2%	4,4%
	Šibensko-kninska	2,9%	2,3%
	Vukovarsko-srijemska	6,3%	3,0%
	Splitsko-dalmatinska	13,6%	8,3%
	Istarska	3,6%	5,5%
Grupa rizika	Dubrovačko-neretvanska	3,1%	2,0%
	Međimurska	2,4%	7,1%
	Grad Zagreb	12,3%	18,4%
	ne odnosi se	91,7%	96,1%
	Niska zapošljivost	0,2%	0,2%
	Smanjena zapošljivost	1,1%	1,1%
	Srednji rizik	3,8%	1,0%
	Visoka zapošljivost	2,3%	1,6%

Tablica 58 Usporedba postotaka distribucija po varijablama uparivanja za sudionike i ne-sudionike mjere

SOR (IZM)

		Sudionici mjere	
		Ne	Da
		n=4968	n=4983
Spol	0. Muškarac	47,9%	59,3%
	1. Žena	52,1%	40,7%
Dob prijave	15-19	36,3%	35,5%
	20-24	40,3%	38,6%
	25-29	23,4%	25,9%
	30-34	0,0%	0,0%
	35-39	0,0%	0,0%
	40-44	0,0%	0,0%
	45-49	0,0%	0,0%
	50-54	0,0%	0,0%
	55-59	0,0%	0,0%
	60-65	0,0%	0,0%
Razina obrazovanja	1. Bez srednjeg obrazovanja (ISCO 0-2)	8,6%	2,7%
	2. Srednje (ISCO 3-4)	69,1%	61,5%
	3. Visoko (ISCO 5-6)	22,2%	35,9%
Područje obrazovanja	0. OPĆI PROGRAMI	13,0%	6,8%
	1. OBRAZOVANJE	3,6%	0,5%
	2. HUMANISTIČKE ZNANOSTI I UMJETNOST	4,3%	2,5%
	3. DRUŠTVENE ZNANOSTI, POSLOVANJE I PRAVO	22,1%	23,5%
	4. PRIRODNE ZNANOSTI	2,4%	6,4%
	5. INŽENJERSTVO, PRERAĐIVAČKA INDUSTRIJA I GRAĐEVINARSTVO	23,3%	37,7%
	6. POLJOPRIVREDA	4,8%	3,5%
	7. ZDRAVSTVO I SOCIJALNA SKRB	6,5%	5,2%
Radni staž	8. USLUGE	19,7%	13,8%
	0 god	58,9%	78,6%
	0-1 god	17,2%	8,4%
	1-2 god	10,2%	5,2%
	2-3 god	5,2%	3,2%
	3-5 god	4,9%	2,9%
	5-10 god	3,6%	1,8%
	10-15 god	0,1%	0,0%
	15-20 god	0,0%	0,0%
	20-25 god	0,0%	0,0%
	25-30 god	0,0%	0,0%
	30-35 god	0,0%	0,0%
	35-40 god	0,0%	0,0%
Županija	Više od 40 god	0,0%	0,0%
	Zagrebačka	5,6%	7,3%

Krapinsko-zagorska	2,7%	3,9%	
Sisačko-moslavačka	4,4%	3,5%	
Karlovačka	2,6%	2,3%	
Varaždinska	3,2%	7,0%	
Koprivničko-križevačka	3,0%	3,9%	
Bjelovarsko-bilogorska	4,3%	3,9%	
Primorsko-goranska	5,1%	5,3%	
Ličko-senjska	1,3%	0,5%	
Virovitičko-podravska	2,7%	2,4%	
Požeško-slavonska	2,3%	2,8%	
Brodsko-posavska	5,4%	3,1%	
Zadarska	3,9%	2,9%	
Osječko-baranjska	9,2%	4,4%	
Šibensko-kninska	2,9%	2,3%	
Vukovarsko-srijemska	6,3%	3,0%	
Splitsko-dalmatinska	13,6%	8,3%	
Istarska	3,6%	5,5%	
Dubrovačko-neretvanska	3,1%	2,0%	
Međimurska	2,4%	7,1%	
Grad Zagreb	12,3%	18,4%	
Grupa rizika	ne odnosi se	91,7%	96,1%
	Niska zapošljivost	0,2%	0,2%
	Smanjena zapošljivost	1,1%	1,1%
	Srednji rizik	3,8%	1,0%
	Visoka zapošljivost	2,3%	1,6%

Tablica 59 Usporedba postotaka distribucija po varijablama uparivanja za sudionike i ne-sudionike mjere

Javni rad za teže zapošljive skupine

Spol	Dob prijave	Sudionici mjere	
		Ne	Da
		n=4721	n=4918
0. Muškarac	15-19	46,3%	50,3%
1. Žena	20-24	53,7%	49,7%
	25-29	17,2%	3,1%
	30-34	19,9%	8,4%
	35-39	17,3%	11,4%
	40-44	11,5%	11,8%
	45-49	9,9%	10,2%
	50-54	7,9%	9,6%
	55-59	7,3%	13,7%
	60-65	5,5%	20,0%
Razina obrazovanja	1. Bez srednjeg obrazovanja (ISCO 0-2)	3,3%	10,2%
	1. Bez srednjeg obrazovanja (ISCO 0-2)	0,4%	1,6%
	1. Bez srednjeg obrazovanja (ISCO 0-2)	17,5%	14,0%

Područje obrazovanja	2. Srednje (ISCO 3-4)	64,1%	62,1%
	3. Visoko (ISCO 5-6)	18,4%	23,9%
	0. OPĆI PROGRAMI	21,5%	17,6%
	1. OBRAZOVANJE	2,3%	0,7%
	2. HUMANISTIČKE ZNANOSTI I UMJETNOST	4,0%	1,6%
	3. DRUŠTVENE ZNANOSTI, POSLOVANJE I PRAVO	20,8%	27,4%
	4. PRIRODNE ZNANOSTI	1,5%	2,3%
	5. INŽENJERSTVO, PRERAĐIVAČKA INDUSTRIJA I GRAĐEVINARSTVO	25,0%	33,9%
	6. POLJOPRIVREDA	3,6%	2,7%
	7. ZDRAVSTVO I SOCIJALNA SKRB	3,9%	2,0%
Radni staž	8. USLUGE	17,1%	11,2%
	0 god	31,7%	19,0%
	0-1 god	11,4%	4,2%
	1-2 god	8,7%	3,3%
	2-3 god	5,7%	2,5%
	3-5 god	7,9%	4,7%
	5-10 god	13,6%	12,5%
	10-15 god	8,2%	12,0%
	15-20 god	4,8%	9,9%
	20-25 god	2,9%	8,6%
	25-30 god	2,9%	10,4%
Županija	30-35 god	1,7%	9,9%
	35-40 god	0,6%	2,9%
	Više od 40 god	0,0%	0,1%
	Zagrebačka	5,6%	7,8%
	Krapinsko-zagorska	2,5%	2,3%
	Sisačko-moslavačka	4,3%	5,1%
	Karlovačka	2,5%	3,0%
	Varaždinska	3,3%	5,5%
	Koprivničko-križevačka	2,6%	2,4%
	Bjelovarsko-bilogorska	4,1%	5,2%
	Primorsko-goranska	5,6%	5,8%
	Ličko-senjska	1,3%	0,6%
	Virovitičko-podravska	2,4%	2,3%
	Požeško-slavonska	2,4%	2,7%
	Brodsko-posavska	4,5%	3,5%
	Zadarska	3,8%	1,7%
	Osječko-baranjska	9,6%	6,9%
	Šibensko-kninska	3,6%	1,7%
	Vukovarsko-srijemska	5,5%	3,7%
	Splitsko-dalmatinska	13,5%	9,2%
	Istarska	5,1%	3,2%
	Dubrovačko-neretvanska	3,3%	2,1%

	Međimurska	2,2%	5,5%
	Grad Zagreb	12,4%	20,1%
Grupa rizika	ne odnosi se	93,9%	97,8%
	Niska zapošljivost	0,5%	0,4%
	Smanjena zapošljivost	0,8%	0,3%
	Srednji rizik	2,4%	0,1%
	Visoka zapošljivost	1,6%	0,2%

Tablica 60 Usporedba postotaka distribucija po varijablama uparivanja za sudionike i ne-sudionike mjere

Prilog 5 – Procjena statističke značajnosti efekata protučinjenične analize

Mjera	3. mjesec		6. mjesec		12. mjesec	
	Exp(Coefficient)	p	Exp(Coefficient)	p	Exp(Coefficient)	p
ESF SOR	0,456	0,000	0,457	0,000	0,930	0,049
ESF Potpore	0,246	0,000	0,562	0,000	0,764	0,089
ESF Obrazovanje	0,221	0,000	0,532	0,000	0,736	0,054
ESF Javni radovi	0,209	0,000	0,409	0,000	0,617	0,000
IZM SOR	0,438	0,000	0,503	0,000	0,634	0,000
IZM Potpore	6,550	0,000	5,528	0,000	4,479	0,000
IZM Javni radovi	0,466	0,000	0,647	0,000	0,930	0,049
9i Javni radovi	0,291	0,000	0,360	0,000	0,496	0,000
8i Potpore	5,760	0,000	4,945	0,000	4,116	0,000
8 Samozapošljavanje	10,630	0,000	7,607	0,000	6,445	0,000

Tablica 61 Tablica značajnosti neto efekata mjera u svakom od tri referentna perioda

Napomena: Podebljani font – statistički značajni efekti mjera. Crveni font – negativni efekti mjera.

Tablica prikazuje za svaku mjeru i svako razdoblje eksponencijalizirani koeficijent iz logističke regresije s pripadajućom statističkom značajnosti efekta. Eksponencijalizirani koeficijent je isto što i „omjer šansi“ (*odds ratio*, OR) te kazuje koliko su veći, ili manji izgledi sudionika da budu zaposleni u određenom (promatranom periodu). Npr. ako je OR 3, izgledi za zaposlenost sudionika su 3 puta veći nego izgledi nesudionika. S druge strane ako je OR niži od 1, izgledi su na strani nesudionika. Vrijednosti OR koje se kreću oko 1, znače da su izgledi za zapošljavanje podjednaki za sudionike i nesudionike. Statistička značajnost (p) viša od 0,05 ukazuje na to da podaci ne omogućuju zaključak od većim ili manjim izgledima, sudionika ili nesudionika, već se prihvata implicitna nulta hipoteza da razlike u izgledima prema podacima u analizi, nema⁶⁶.

Budući da uparivanje sudionika i nesudionika nije savršeno, tj. da postoje određene razlike u varijablama uparivanja, uz neto efekte mjera (razlike u % zaposlenosti sudionika i nesudionika), provodi se provjera regresijskim modelom koji računa što bi bilo kad bi sudionici i nesudionici bili potpuno jednaki u svim varijablama (nezavisnim varijablama). U ovom slučaju "obična" regresija nije rješenje jer ne uzima u obzir vezu sudionika i njihovih parnjaka, te se koristi tzv. mixed-effects regresijska analiza.

Mixed-effects regresija (kao i "obična" regresija) procjenjuje kakvi bi efekti bili kad bi sve druge varijable osim one koja nas zanima (u našem slučaju binarna varijabla sudjelovanja) bile jednakе, tj. kakvi bi bili efekti mjeru kad bi sudionici i nesudionici bili potpuno izjednačeni u svim varijablama. No, za razliku od „obične“ regresije, kod mixed-effects regresije se dva ili

⁶⁶ Nepostojanje statističke razlike ne znači da razlika u populaciji nema, već da podaci koji se analiziraju ne dopuštaju takav zaključak. p vrijednost je „orientir“ kojim se nastoji izbjegći pogreška tipa I – ažno pozitivnog zaključka u smislu odbacivanja istinite nulte hipoteze (tj. zaključka da razlika postoji kada u populaciji te razlike zapravo nema).

više zapisa (u ovoj analizi sudionici i nesudionici) povezuju preko jedinstvene kreirane varijable – svaki sudionik i njegov parnjak, povezan je u analizi. Na taj način mixed-effects regresija u analizi uzima u obzir zavisnost uzorka procjene, tj. činjenicu da se određeni nesudionici nalaze u uzorku procjene jer su upareni s određenim sudionicima.

Budući da su ishodne (zavisne) varijable binarne (zaposlen-nije zaposlen u 3, 6 i 12. mjesecu), provedena je logistička mixed-effects regresija⁶⁷. Za svaku varijablu ishoda po mjeri provedena je po jedna mixed-model logistička regresijska analiza.

U tom kontekstu provjere, moguće je da se zbog neujednačenih ostalih varijabli (npr. dobi, spola, radnoga staža i sl.) neki neto efekt pokaže, ali da ga kod provjere mixed-effects regresijom ne nalazimo značajnim. Drugim riječima, u slučaju da se neto efekt pokazao, ali da ga regresijski model nije našao značajnim (ili ga je čak našao suprotnim), to je posljedica razlika u nekim karakteristikama između sudionika i nesudionika koje, kad se regresijom izjednače, više ne postoje (tj. nisu statistički značajne). U nekim slučajevima može se dogoditi i suprotno, tj. da je neto efekt npr. pozitivan a da regresijski model pokaže da je vjerojatnije da je negativan (ili da je neto efekt negativan, a da regresijski model pokaže da je pozitivan), iako se to relativno rijetko događa.

Što se same statističke značajnosti tiče (p-vrijednost), kao granična vrijednost se obično uzima 0,05 (tj. 5%) i svi efekti s p-vrijednošću nižom od 0,05 smatraju se statistički značajnima (p je zapravo vjerojatnost da povezanost odnosno efekt ne postoji - tj. vjerojatnost da su podaci u skladu s nultom hipotezom). Statistička značajnost povezana je s veličinom uzorka (kao i s varijancom vrijednosti), i efekt nekada može ne biti statistički značajan zbog relativno malog uzorka. Npr. na uzorku od 100 osoba razlika od 10 postotnih bodova može biti neznačajna, dok na 1000 osoba i razlika od 3 postotna boda može biti statistički značajna, što osim o veličini uzorka ovisi i o varijanci varijabli)

Dakle ako imamo pozitivan neto efekt koji nije popraćen statistički značajnim regresijskim koeficijentom (odnosno efektom), možemo reći da, iako je neto efekt pozitivan, dodatna analiza mixed-effects regresijom nije pokazala statističku značajnost toga efekta, te se taj efekt ne može smatrati značajnim (tj. nemamo opravданje smatrati da efekt zaista postoji, nego je opservirani neto efekt posljedica, artefakt uparivanja).

⁶⁷ Da je ishodna varijabla bila kontinuiranoga tipa, provela bi se linearna mixed-effects regresija